

LAPIN MAAKUNNALLISESTI TÄRKEÄT LINTUALUEET

MAALI-hankkeen loppuraportti

Lapin Lintutieteellinen Yhdistys ry 2016

Lapin maakunnallisesti tärkeät lintualueet

MAALI-hankkeen loppuraportti

Lapin lintutieteellinen yhdistys LLY ry

www.lly.fi

2016

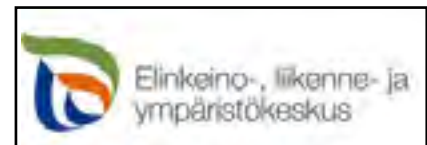
Raportin laatija: Veikko Isomursu

Taitto ja kuvat: Olli-Pekka Karlin

Alueiden rajaukset:
Olli-Pekka Karlin,
Antti Ruonakoski

Pohjakartat © Maanmittauslaitos 2013

Yhteistyössä

Sisällysluettelo

6	1 Johdanto	60	920280 Kittilä, Nälkäjärvi
6	2 Toteutus Lapissa	61	920284 Kolari, Kurtakkojärvi
7	3 Kohteiden valinta	62	920367 Kolari, Rautuvaaran altaat
7	4 Kiitokset	63	920368 Kolari, Ylläslompolo
8	5 Kohteiden valintakriteerit	64	920477 Kolari, Äkäslompolo
9	6 Kohdeluettelo	65	920373 Muonio, Jerisjärvi
10	7 Lintualueet	66	920372 Muonio, Muonionjärvi
	7.1 Kulttuuriympäristöt	67	920345 Pelkosenniemi, Arvosjoki
10	920461 Kemijärvi, Kostamo	68	920346 Pelkosenniemi, Säynäjärvi
11	920462 Kemijärvi, Oinas	69	920364 Pello, Orajärvi
12	920434 Kemijärvi, Räisälä	70	920230 Pello, Paamajärvi
13	920369 Kolari, Myllymaan pellot	71	920010 Pellojärvi-Säynäjärvi
14	920366 Pello, Turtolan pellot	72	920291 Posio, Kynsijärven Alaperä- Kynsilampi-Kynsijoki
15	920365 Pello, Yliranta-Poikkihaka	73	920289 Ranua, Kuhajärvi
16	920330 Ranua, Marikkosuo	74	920157 Ranua, Portimojärvi
17	920456 Rovaniemi, Niskanperän pellot	75	920290 Ranua, Roosinginjärvi
18	920315 Rovaniemi, Matinmikonperän pellot	76	920114 Rovaniemi, Harjulampi
19	920327 Rovaniemi, Kōrkön pellot	77	920302 Rovaniemi, Iso-Lihalampi
20	920466 Rovaniemi, Jaatilanisaaren eteläosan pellot	78	920301 Rovaniemi, Juottaan tekojärvi
21	920313 Rovaniemi, Aittaniemen tulvapelto	79	920110 Rovaniemi, Kivitaipaleen Kivijärvi
22	920318 Ylitornio, Kuivakangas ja Pahasuo	80	920386 Rovaniemi, Kuolajokisuu
23	920319 Ylitornio, Kauliranta	81	920418 Rovaniemi, Lainas
24	920321 Ylitornio, Taroniemi	82	920298 Rovaniemi, Matkalampi-Takalampi
25	920322 Ylitornio, Purasenvaaran pellot ja Närkki	83	920303 Rovaniemi, Mäsäjärvi
26	7.2 Virtavedet	84	920310 Rovaniemi, Niskanperä
	920361 Inari, Jurmukoski	85	920307 Rovaniemi, Ounasjokisuisto
27	920326 Kolari, Kesänkijoki	86	920306 Rovaniemi, Ounaskoski
28	920316 Rovaniemi, Meltausjoen Välikoski	87	920309 Rovaniemi, Paavalmiemi
29	920333 Ranua, Kaitavirta	88	920300 Rovaniemi, Sattajärvi
30	920324 Ylitornio, Luonionkoski	89	920385 Rovaniemi, Souharinlahti
31	920325 Ylitornio, Pessakoski	90	920336 Salla, Aapa-Tuohilampi
32	7.3 Törmäpääskykoloniat	91	920335 Salla, Leusjärvi
	920479 Rovaniemi, Kemijokivarsi	92	920337 Salla, Leväjärvi
33	920307 Rovaniemi, Ounasjokisuisto	93	920455 Salla, Moukajärvi
34	920306 Rovaniemi, Ounaskoski	94	920338 Salla, Onkamojärvi
35	920480 Sodankylä, Kuukkelinmaa	95	920163 Salla, Saittajärvi
36	920223 Ylitornio, Kainuunkylän saaret	96	920339 Salla, Termusjärvi
37	7.4 Lentoreitit	97	920005 Savukoski, Kuoskunjärvi
	920387 Rovaniemi, Kuusiselän-Kemijoen lentoreitit	98	920453 Savukoski, Loitsana
38	920334 Posio, Mourusalmi	99	920452 Savukoski, Soklin kaivoksen rikastamoallas
39	7.5 Lintujärvet ja kosteikot	100	920352 Sodankylä, Ilmakkijärvi
	920378 Enontekiö, Ainavarppeijärvi	101	920348 Sodankylä, Iso Moskujärvi
40	920377 Enontekiö, Kelottijärvi	102	920350 Sodankylä, Kelujärvi ja Matalajärvi
41	920379 Enontekiö, Naimakkajärvi	103	920353 Sodankylä, Kulvakkajärvi
42	920380 Enontekiö, Pousujärvi	104	920004 Sodankylä, Lappalaisjärvi
43	920375 Enontekiö, Peltojärvi	105	920282 Sodankylä, Lintulampi
44	920374 Enontekiö, Sotkajärvi	106	920354 Sodankylä, Satojärvi
45	920105 Inari, Ivalojoen suisto	107	920451 Sodankylä, Sattasjokisuu
46	920356 Inari, Kaamasjokisuu	108	920283 Sodankylä, Seipäjärvi
47	920357 Inari, Kettujokisuu	109	920008 Sodankylä, Soasjärvi
48	920360 Inari, Mustalakkijärvi	110	920349 Sodankylä, Sompiojärvi
49	920355 Inari, Paatari-Solojärvi	111	920281 Sodankylä, Vaalajärvi
50	920476 Kemijärvi, Berginperä	112	920362 Utsjoki, Teppanansaari
51	920247 Kemijärvi, Kemijärven pohjoisosa	113	920167 Ylitornio, Ahvenjärvi
52	920343 Kemijärvi, Kummunkylä-Varrio-jokiosuus	114	920413 Ylitornio, Haisujärvi
53	920344 Kemijärvi, Myllykumpu	115	920162 Ylitornio, Jänkkäjärvi-Lylyjärvi
54	920341 Kemijärvi, Sellun entinen jätevesijärvi	116	920223 Ylitornio, Kainuunkylän saaret
55	920191 Kittilä, Kerpujärvi	117	920320 Ylitornio, Kannalanlahti
56	920382 Kittilä, kirkonkylän vesialue Ounasjoella ja Pakatin pellot	118	920009 Ylitornio, Meltosjärvet
57	920002 Kittilä, Kivijärvi-Pikkukivijärvi-Lompolojärvi	119	920156 Ylitornio, Portimojärvi
58	920435 Kittilä, Laljajärvi		
59	920279 Kittilä, Munajärvi		

120	7.6 Suot	180	7.7 Tunturialueet
120	920376 Enontekiö, Hietajänkkä		920473 Enontekiö, Juovvacorrun ylänkö
121	920172 Enontekiö, Jietanasvuoma	181	920470 Enontekiö, Marjajärvien ja Saarijärven ylänkö
122	920409 Enontekiö, Kuontasvuoma	182	920469 Enontekiö, Pitsusjärven ja Somasjärven ylänkö
123	920044 Enontekiö, Pöyrisvuoman soidensuojelualue	183	920474 Enontekiö, Saana-Iso-Jehkas-Korkea-Jehkas-Pikku-Jehkas
124	920173 Enontekiö, Sotkavuoma	184	920472 Utsjoki, Savdsajärven ylänkö
125	920448 Inari, Hevosjäнкä		
126	920359 Inari, Nauramajänkkä	185	7.8 Metsät
127	920019 Inari, Pieran Marin jäнкä		920183 Kemijärvi, Javarustunturi
128	920402 Inari, Pierkivaaranjäнкä	186	920100 Posio, Korouoma
129	920440 Inari, Saarijärvenjäнкä	187	920478 Posio, Lavavaara
130	920154 Kemijärvi, Haikara-aapa-Vitsikkoaapa	188	920216 Rovaniemi, Auttiköngäs
131	920431 Kemijärvi, Korteaapa	189	920312 Rovaniemi, Hyypiökivalo-Namalikkokivalo
132	920155 Kemijärvi, Tynnyriaapa	190	920311 Rovaniemi, Kaihuanvaara
133	920187 Kittilä, Repsuvuoma	191	920211 Rovaniemi, Louevaara
134	920446 Kittilä, Iso Näätävuoma	192	910045 Rovaniemi, Pisavaara
135	920388 Kittilä, Koskamanvuoma	193	920317 Rovaniemi, Vaattunkiköngäs
136	920189 Kittilä, Kuortano-Saivinvuoma-Launijärvi	194	8. Lähteet
137	920190 Kittilä, Leppävuoma-Murtovuoma-Saattoporanvuoma		
138	920062 Kittilä, Mustaoja-Nunaravuoma		
139	920169 Kittilä, Naatsukka-aapa		
140	920278 Kittilä, Sikkolanvuoma		
141	920424 Kittilä, Silmäsvuoma		
142	920449 Kittilä, Siukatanvuoma		
143	920425 Kittilä, Vasanvuoma		
144	920075 Kolari, Juustovuoma		
145	920194 Kolari, Teuravuoma-Kivijärvenvuoma		
146	920108 Pelkosenniemi, Kairanapaa		
147	920104 Pelkosenniemi, Kilpiaapa		
148	920465 Pelkosenniemi, Kokonaapa		
149	920200 Pelkosenniemi, Raateaapa		
150	920422 Pelkosenniemi, Sakkala-aapa		
151	920463 Pelkosenniemi, Sokanaapa		
152	920209 Ranua, Asmuntinsuo-Lamminsuo		
153	920000 Ranua, Joutensuo		
154	920471 Ranua, Kortesus-Kaitasuo		
155	920127 Ranua, Mämmisuo		
156	920271 Ranua, Sääskisuo		
157	920272 Ranua, Tervonsuo		
158	920094 Ranua, Varpusuo-Saarisuo		
159	920430 Rovaniemi, Koukkulanaapa		
160	920450 Rovaniemi, Silmävuoma		
161	920464 Rovaniemi, Vianaapa		
162	920068 Salla, Joutsenaapa-Kaita-aapa		
163	920277 Sodankylä, Kaarevuoma		
164	920441 Sodankylä, Kaita-aapa		
165	920433 Sodankylä, Kuopsusaapa		
166	920400 Sodankylä, Leviäaapa		
167	920158 Sodankylä, Rookkiaapa		
168	920228 Sodankylä, Sota-aapa		
169	920231 Sodankylä, Suikeloaapa		
170	920443 Sodankylä, Takaltama-aapa		
171	920229 Sodankylä, Viiankiaapa		
172	920266 Utsjoki, Bihtos-Per jeaggi		
173	920406 Utsjoki, Linkinjänkkä		
174	920268 Utsjoki, Luomusjoensuu		
175	920106 Utsjoki, Piessuo		
176	920390 Ylitornio, Mustiaapa		
177	920408 Ylitornio, Pietinvuoma		
178	920442 Ylitornio, Saarivuoma		
179	920426 Ylitornio, Tiskiaapa		

1. Johdanto

1.1. Tausta

Suomen sitoumukset luonnon monimuotoisuuden turvaamisesta uhkaavat jäädä toteuttamatta. Ympäristön tilaa ilmentävä linnusto on vastoin tavoitteita jatkuvasti taantunut. Uusimman, tammikuussa 2016 julkaistun uhanalaisuusarvion mukaan jo reilu kolmannes lintulajeistamme on uhanalaisia.

Keskeinen syy lintujen ahdinkoon ovat haitalliset muutokset niiden pesimä-, talvehtimis- ja kerääntymisalueilla.

Koska ongelmana on elinympäristöjen heikentyminen tai niiden häviäminen, on selvää, että lintulajeja voidaan suojella vain turvaamalla niille tärkeät alueet. Tämä raportti esittelee tiedossa olevat maakunnallisesti arvokkaat lintualueet Lapin lintutieteellisen yhdistyksen (LLY) alueella, joka käsittää maakunnan 16 pohjoisinta kuntaa. Ulkopuolelle jäävät vain Lounais-Lapin viisi kuntaa eli Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola ja Tornio, jotka ovat Kemi-Tornion Lintuharrastajat Xenus ry:n toimialuetta.

BirdLife-yhteisö on jo aiemmin 2000-luvulla määritellyt Suomen kansainvälisesti arvokkaat lintu- ja monimuotoisuusalueet (IBA) sekä kansallisesti tärkeät lintualueet (FINIBA). Maakunnallisesti tärkeiden lintualueiden luettelointi eli MAALI-hanke käynnistyi BirdLife Suomen koordinoimana vuonna 2011. Työn toteuttamisesta ovat vastanneet alueelliset lintuyhdistykset.

Lintujen kerääntymisalueet selvitettiin nyt ensimmäistä kertaa, eikä pesimäalueitakaan ole Lapissa näin tarkasti ja järjestelmällisesti aiemmin kirjattu. Listaa ei silti ole tarkoitettu ehdotukseksi uusista suojelualueista, vaan ohjenuoraksi maankäytön suunnitteluun ja kaavoitukseen. Jotkut alueista on jo valmiiksi suojeltu, mutta monissa tapauksissa suojelua ei tarvita, jos linnuston tarpeet otetaan suunnittelussa huomioon. Yleensä riittää, ettei lintualueiden maankäyttö suuresti muutu.

Alueellisen ympäristötiedon tarve on kasvanut Lapissa jatkuvasti matkailuhankkeiden, kaivossuunnitelmien, turvesoiden kartoitusten ja ympäri maakuntaa jätettyjen tuulivoimahakemusten myötä. Tuulivoimaloiden sijoittelussa korostuu tieto lintujen kerääntymisalueista, koska parvet liikkuvat päivittäin yöpymis- ja ruokailualueiden välillä, ja lintujen suuri määrä lisää törmäysriskiä.

On toivottavaa, että maakunnallisesti tärkeät lintualueet sisällytetään maakuntakaavoihin, taikka vähintäänkin otetaan huomioon alueiden käyttöä suunniteltaessa. Näin voidaan estää viiveet, valitukset ja konfliktit erilaisissa hankkeissa jo etukäteen. Alueellisesti merkittävien luontoarvojen säilyttämiseen veloitetaan tietysti myös maankäyttö- ja rakennuslaki.

1.2. Erilaiset lintualueet

Lapissa on LLY:n alueella jo ennestään kaikkiaan 37 FINIBA-alueita ja 17 IBA-alueita, joista monet ovat huomattavan laajoja verrattuna tiukemmin rajattuihin MAALI-kohteisiin. Nämä eritasoiset alueluettelot ovat itsenäisiä ja toisiaan täydentäviä, eikä niillä ole keskinäistä hierarkiaa.

Joskus maakunnalliseksi lintualueeksi on rajattu lappilaisittain kaikkein tärkein palanen kansainvälisesti tai kansallisesti arvok-

kaan lintualueen sisältä tai kyljestä. Se ei tarkoita, että kaavoituksessa ja maankäytössä riittäisi vain tuon maakunnallisesti arvokkaimman osan suojaaminen. Lintualue saattaa kärsiä myös ympäristönsä muutoksista, puhumattakaan monimuotoisuudesta laajemmin.

Lintualueiden luokittelu perustuu lähtökohtien ja näkökulman erilaisuuteen, eikä niinkään niiden suoraan verrannolliseen linnustolliseen arvoon. Lapin kansainväliset IBA-alueet on valittu lähinnä eurooppalaisittain erikoisen havumetsälajiston ja arktisten lintujen turvaksi. Lapista katsoen ne eivät ole yhtä hohtokaita.

Vastaavasti Lapin oloissa upea lintujärvi ei ehkä poikkea tavanomaisesta kosteikosta edes Etelä-Suomessa, saatikka kauempana Euroopassa.

Nämä erilaiset lintualueet ovat siis tavallaan enemmän kuin osiensa summa, ja vain yhdessä riittävän kattava kokonaisuus turvaamaan linnuston monimuotoisuuden. IBA ja FINIBA sitä paitsi keskittyvät lähinnä pesimäalueisiin. Kerääntymisalueita etsittiin järjestelmällisesti vasta maakunnallisesti tärkeiden kohteiden kartoituksessa.

2. Toteutus Lapissa

Maakunnallisesti tärkeiden lintualueiden valintaa eri puolilla Suomea ovat ohjanneet yhteisesti sovitut periaatteet, mutta hienosäätö on tehty maakunnittain paikallisten olosuhteiden mukaan.

Lapissa haasteena on valtavan laaja alue ja lintuharrastajien pieni määrä eteläisiin yhdistyksiin verrattuna. LLY:n reviirille mahtuukin kaksi linnustollisesti niin erilaista maailmaa, että kerääntymisalueiden valintaa varten tarvittiin erilaiset raja-arvot pohjoisia ja eteläisiä kuntia varten.

Voimavarojen puute korvattiin harrastajien ja ammattilaisten yhteistyöllä. MAALI-hanke yhdistettiin laajempaan Lapin lintukohteet-projektiin (LapLinko), jonka toteutti Lapin yliopiston Arktinen keskus. Tämä venytti hieman MAALI-hankkeen aikataulua, mutta toi myös isot muskelit. Euroopan aluekehitysrahaston tuki mahdollisti satojen lintualueiden inventoinnit ja vanhojen lintutietojen päivittämisen vuosina 2012-2014 palkkatyönä. Sellainen ei olisi onnistunut vapaaehtoisvoimin.

Lapin ELY-keskuksen lisäksi maakunnallisesti tärkeiden lintualueiden kartoitusta rahoittivat Lapin yliopisto, Metsähallitus ja Lapin liitto. Rahallisesti pienemmällä, mutta henkisesti suurella tuella mukana oli myös BirdLife Suomi.

LLY perusti MAALI-hankkeen taustavoimaksi ja aivoriiheksi työryhmän, johon kuuluivat Esa Huhta, Antti Ruonakoski ja Veikko Isomursu Lapin lintutieteellisestä yhdistyksestä sekä Jukka Jokimäki ja Marja-Liisa Kaisanlahti-Jokimäki Arktisesta keskukselta. Työryhmä toimi samalla linkkinä BirdLife-vetoisen MAALI-hankkeen ja Arktisen keskuksen projektin välillä.

Työ jakaantui käytännössä niin, että kerääntymisalueet ja lentoreittien pullonkaulat kartoitti Lapin lintutieteellinen yhdistys. Pääosan pesimäalueista puolestaan listasi Arktinen keskus, joka myös palkkasi maastossa tarvittavan työvoiman ja keräsi inventointien tulokset.

Kerääntymisalueilla tarkoitetaan suurten lintuparviin keskittymiä, joita syntyy muuttoreittien levähdys- ja ruokailualueille sekä vesilintujen kesäisille sulkasatoalueille. Kerääntymisenä voidaan pitää myös kolonialintujen isoja pesimäyhdykskuntia.

Lentoreittien pullonkaulat taas ovat lentävien lintujen kasautumia, joita muodostuu muuttoväylien ilmatilaan tiettyihin maastonkohtiin taikka ruokailu- ja yöpymisalueiden välisille vakiintuneille lentoreiteille.

3. Kohteiden valinta

Maakunnallisesti tärkeiden lintualueiden tunnistamiseksi LLY hahmotteli kriteerit, jotka vahvistettiin MAALI-työryhmässä. Kerääntymisalueet, lentoreitit ja erilaiset pesimäympäristöt saivat kukin omat valintaperusteensa. Vain metsäkriteerit jäivät tekemättä, koska pohjatiedot ovat puutteelliset, eikä alueiden rajaaminen näin onnistuisi.

Pienten metsäkohteiden suojellinen merkitys on muita elinympäristöjä vähäisempi. Linnustolle tärkeämpää on metsäluonnon iso kuva, se miten metsien käsittely kokonaisuudessaan voidaan ohjata monimuotoisuutta suojelemaan suuntaan.

Kriteeristöön tehtiin silti ohjeellinen lista lintulajeista, jotka Lapin oloissa ovat tyyppisiä arvokkaimmille metsäkohteille. Joitakin vanhastaan arvokkaiksi tiedettyjä metsäalueita otettiin myös mukaan MAALI-kohdeluetteloon.

Suojelualueille sijoituvilla MAALI-kohteilla noudatettiin pääasiassa alkuperäistä suojelurajaa, mutta muuten tärkeiksi lintualueiksi rajattiin vain arvokkaimmat lintutihentymät. Esimerkiksi suurista vesialueista valittiin ainoastaan kriteerit täyttävä osa, kuten rehevöitynyt lahti ja sen soistuneet rannat. Tarkat rajaukset helpottavat maankäytön suunnittelua ja alueiden linnuston seuranta.

Joissakin suo- ja tunturikohteissa jouduttiin tarkan tiedon puutteessa tyytymään väljempiin rajauksiin.

Myös kriteerit yritettiin muokata niin selkeiksi ja helppokäyttöisiksi, että jatkoseuranta ja uusien kohteiden tunnistaminen onnistuisi niukoillakin resursseilla. Pesimäalueita arvioitiin tästä syystä vain lajimäärien eikä työläitä kartoituksia vaativien parimäärien perusteella.

MAALI-alueita nimettiin vain 2000-luvun lintutietojen perusteella. Tämä edellytti uusien inventointien lisäksi myös tarkastuskäyntejä monissa sellaisissa kohteissa, joiden tiedot olivat vanhentuneet.

Maastotyöt kohdentuivat etupäässä pesimäalueille. Kerääntymisalueet sen sijaan kartoitettiin jo olemassa olevan tiedon perusteella. Tärkein tietolähde oli BirdLife Suomen ylläpitämä Tiira-lintutietopalvelu (www.tiira.fi), johon oli vuoden 2015 loppussa tallennettu LLY:n alueelta yli 373 000 havaintoa noin 3,4 miljoonasta lintuyksilöstä.

Kattavimmin saatiin luetteloitua kerääntymisalueet sekä pesimäalueista lintuvedet ja kosteikot, joista oli eniten lintutietoja jo entuudestaan. Suokohteistakin kyettiin inventoimaan kohdalainen osa, mutta tunturialueet ja kulttuuriympäristöt jäivät huonommin hoidetuiksi. Eri habitaateille laadittujen kriteerien avulla puutteita voidaan toivottavasti korjata myöhemmin.

Muuttoväyliä ei tarkasteltu puutteellisten tietojen takia. Se tiedetään, että Lapin suuret joet ja vesireitit ovat muuttolintuja kokoavia johtolinjoja. Niiden varsille kurjet, hanhet, joutsenet, sorsat ja kahlaajat myös usein pysähtyvät lepäämään ja ruokailemaan.

Selviä viitteitä on myös Perämeren pohjukasta koilliseen kohti Kuolaa ja Vienanmerta kulkevasta muuttoreitistä. Tältä linjalta Posion Mourusalimesta tunnistettiin myös maakunnallisesti merkittävä lentoreitin pullonkaula. Tarkasti tätä taikka muita mahdollisia muuttoväyliä ei nykytiedoilla kuitenkaan kyettä rajamaan. Toinen lentoreittien kasautuma löytyi kuitenkin Rovaniemeltä Kuusiselän kaatopaikan ympäriltä.

Lintuja muuttaa Lappiin jonkin verran myös sulan Jäämeren suunnasta Pohjois-Norjasta.

Maankäytössä on tärkeää muistaa, että jonkin kohteen puuttuminen tältä listalta ei poista linnustonselvitysten tarvetta ympäristöä muuttavissa hankkeissa. MAALI-kartoituksissa löytyi useita arvokkaita lintualueita, joissa kriteerit alittuivat vain niukasti tai havaintoaineisto oli puutteellinen. Kriteerit täyttäviä kohteitakin on varmasti yhä paljon löytämättä näin laajalla alueella.

Lisää tietoa tarvitaan muun muassa soiden merkityksestä kerääntymisalueina. Tarpeellisia ja kiireellisiä olisivat myös tarkemmat selvitykset Lapin metsähankikannan nykytilasta. MAALI-inventoinnit paljastivat, että huolestuttavan monet perinteiset pesimäsuot ovat nyt tyhjiä.

4. Kiitokset

Lapin maakunnallisesti tärkeät lintualueet olisivat yhä listamatta ilman alueen lintuharrastajia, jotka tunnollisesti kirjaavat retkeilynsä tulokset Tiira-havaintojärjestelmäämme. Kiitokset heille kaikille!

Erikseen vaivaa näkivät oman retkeilyalueensa asiantuntemusta tarjoamalla taikka kohteita tarkastamalla Jorma Halonen, Ismo Kreivi, Petri Piisilä, Teuvo Hietajärvi, Ossi Pihajoki, Jouni Aikio, Pekka Peltoniemi, Markku Pernu ja Olli-Pekka Karlin. Erityiskiitoksen ansaitsevat myös palkkatyöläisinä suurimman urakan inventoinneissa tehneet Jukka Simula ja Ilkka Ruuska.

Lapin maakuntalintu sinirinta.

5. Kohteiden valintakriteerit

5.1. Kerääntymisalueet

Maakunnallisesti tärkeitä lintujen kerääntymisalueita ovat kohteet, joissa tavataan säännöllisesti (ainakin 3 vuotena vuosikymmenessä) jossakin vaiheessa muutokautta yhdellä kertaa seuraavat yksilömäärät vesilintuja tai kahlaajia:

ROVANIEMELLÄ, YLITORNIOLLA, RANUALLA, SALLASSA, KEMI-JÄRVELLÄ, PELKOSENNIEMELLÄ ja PELLOSSA **vähintään 200 vesilintua** tai **150 kahlaajaa**. SAVUKOSKELLA, POSIOLLA, SODANKYLÄSSÄ, INARISSA, UTSJOELLA, KOLARISSA, MUONIOSSA, ENONTEKIÖLLÄ ja KITTILÄSSÄ **vähintään 150 vesilintua** tai **100 kahlaajaa**. KESKIKESÄN KERTYMISSÄ, jotka ovat lähinnä pesäpaikan jättäneitä koiraita ja/tai sulkasatoparvia, **vähimmäismäärä on 100 vesilintua**.

KRITEERILAJIEN yksilömäärien vähimmäisrajat maakunnallisesti tärkeissä kerääntymiskohteissa (raja-arvo on kauden aikana kerralla havaittu maksimimäärä): **joutsen 100 yksilöä, metsähanhi 30, kurki 50, jouhisorsa 20, lapasorsa 10, tukkasotka 50, mustalintu 50, pilkkasiipi 15, uivelo 30, isokoskelo 500, kapustarinta 100, suokukko 50, kuovi 30, mustaviklo 30, liro 50, vesipääsky 20, pikkulokki 50, naurulokki 500, räkästirastas 200** (vain lisääindikaattorina: toistuvat, säännölliset kerääntymät), **pääskyt 200** (ruokailualueilla, lajista riippumatta), **kottarainen 50, lapinsirkku 100** (toistuvat, säännölliset kertymät) ja **pulmunen 100** (toistuvat, säännölliset esiintymät).

Yhden lajin perusteella valitaan kohteita vain isoille linnuille (joutsen, metsähanhi, kurki), pienemmillä linnuilla kriteerien pitää ylittyä ainakin 2-3 lajilla. Poikkeuksena on maailmanlaajuisesti uhanalainen *pilkkasiipi*, jolle nimetään lajikohtaisia kertymäalueita. Lapilla on pilkkasiiven heikon sisämaakannan suojelussa erityisvastuu.

5.2. Talvikausi

Arvokkaiksi koskikara-alueiksi nimetään virtavesiä, joissa tavataan talvisin kerrallaan **vähintään 10 koskikaraa**.

5.3. Lentoreittien pullonkaula-alueet

Tärkeiksi lentoreittien pullonkaula-alueiksi nimetään sellaisten kohteiden ilmatila, joissa suppealla alueella muuttaa vuosittain yhtenä päivänä:

- vähintään 50 isoa petolintua tai kuikkaa
- yli 300 kurkea, yli 150 hanhea ja/tai yli 100 joutsenta
- vähintään 500 pientä vesilintua
- Myös huomattava varpuslintumäärä, esimerkiksi yli tuhannen rastaan päiväsumma riittää perusteeksi.

5.4. Pesimäalueet

Pesimäalueiden tunnistamiseksi koottiin elinympäristöttäin lajiluettelot, joihin nimettiin valtakunnallisesti tai alueellisesti uhanalaisia, maakunnassa harvalukuisia taikka elinympäristönsä laatua erityisen hyvin indikoivia lintulajeja. Mukana on myös

EU:n lintudirektiivin I-liitteen lajeja ja Suomen kansainvälisiä vastuulajeja.

Laajempaan kriteerilajilistaan perustuva vähimmäismäärä lajeja arvottaa kohteen monimuotoisuutta. Kosteikoille ja soille on lisäksi nimetty pienempi avainlajien joukko, joka mittaa alueen arvoa nimenomaan näiden uhanalaisten tai vähälukuisten lajien kannalta. Näin voidaan erotella kohteet, joiden pesimälajisto on poikkeuksellisen arvokas, vaikka lajimäärä olisikaan suuri.

Pesimälajeillakin ehtona on esiintymisen säännöllisyys. Yksi lakentakerta riittää kuitenkin todentamaan säännöllisyyden, jos kohde on lajin vakituista levinneisyysaluetta ja elinympäristö on sopiva.

Pesimätietojen tulee olla edelliseltä 15-vuotiskaudelta.

KOSTEIKOT JA JÄRVET, yhteensä 24 kriteerilajia: *mustakurkku-uikku, silkkiuikku, härkälintu, pilkkasiipi, nokikana, heinänavi, jouhisorsa, lapasorsa, tukkasotka, lapasotka, pikkulokki, naurulokki, ruskosuohaukka, uivelo, punajalkaviklo, nuolihaukka, haapana, kaakkuri, isokoskelo, tukkakoskelo, mustalintu, lapintiira, vesipääsky ja suokukko*.

Avainlajit (6): **mustakurkku-uikku, silkkiuikku, härkälintu, heinänavi, lapasorsa ja pilkkasiipi**.

Lapasorsa on yksi kriteerilaji.

Kriteerit: maakunnallisesti tärkeitä ovat kohteet, joissa pesii vähintään **5 kriteerilajia** taikka **2 avainlajia**.

Lajikohtaisesti nimetään maakunnallisesti arvokkaiksi kaikki erittäin uhanalaisen (EN) ja Lapissa hyvin vähälukuisen *selkälokin* säännölliset pesimäpaikat.

SUOT, yhteensä 42 kriteerilajia: *kaakkuri, metsähanhi, jouhisorsa, tukkasotka, riekko, muuttohaukka, sääksi, sinisuohaukka, nuolihaukka, tuulihaukka, ampuhaukka, suopöllö, kapustarinta, kuovi, pikkukuovi, töyhtöhyppä, jänkäsirriäinen, jänkäkurppa, suokukko, mustaviklo, valkoviklo, liro, vesipääsky, keltavästäräkki, niitykirvinen, pohjansirkku, pikkusirkku, pensastasku, ruokokertunen, isolepinkäinen, kurki, joutsen, haapana, tavi, telkkä, mustakurkku-uikku, mustalintu, uivelo, naurulokki, kalatiira, teeri ja harmaalokki*.

Avainlajit (8): **metsähanhi, jänkäsirriäinen, jänkäkurppa, suokukko, mustaviklo, vesipääsky, jouhisorsa ja muuttohaukka**.

Kriteerit: maakunnallisesti tärkeitä ovat kohteet, joissa pesii vähintään **15 kriteerilajia** (alle 300 hehtaarin suot) tai vähintään **20 kriteerilajia** (yli 300 hehtaarin suot) taikka **3 avainlajia**.

KULTTUURIYMPÄRISTÖT, yhteensä 14 kriteerilajia: *tylli, pikkutylli, kottarainen, töyhtöhyppä, kuovi, pikkukuovi, kiuru, pensastasku, punavarpunen, tuulihaukka, törmäpääsky, peltosirkku, haarapääsky ja keltävästäräkki.*

Kriteerit: maakunnallisesti tärkeitä ovat kohteet, joissa pesii vähintään **6 kriteerilajia**. *Törmäpääskyn* maakunnallisesti arvokkaita pesimäkohteita ovat lisäksi kaikki luonnontörmien yli 50 parin vakiintuneet yhdyskunnat.

TUNTURIALUEET (paljakan ja tunturiylängön lisäksi myös alueen suot, pienvedet ja pahdat sekä metsänrajan yläpuoliset alueet Tunturi-Lapin eteläpuolella. Kosteikko- ja suokriteerit pätevät kyseisissä habitaateissa myös tunturialueella), yhteensä 16 kriteerilajia: *vesipääsky, punakuiri, suosirri, lapinsirri, merisirri, keräkurmitsa, tylli, kiiruna, sepelrastas, lapinkirvinen, pulmunen, lapasotka, allii, pilkkasiipi, mustalintu ja jänkäsirriäinen.*

Kriteerit: maakunnallisesti tärkeitä ovat kohteet, joissa pesii vähintään **5 kriteerilajia**. Laajoilla yläköalueilla lintualueiden hahmottaminen on hankalaa, mutta ainakin lammot, järvet, pahdat ja suojuonteet ovat rajattavissa.

METSÄT. Metsille ei toistaiseksi määritelty tarkkoja kriteereitä puutteellisten tietojen vuoksi. Vanhastaan tunnettuja ja kokemusperäisesti arvokkaiksi tiedettyjä metsäkohteita voidaan silti nimetä, jos ne ovat mielekkäästi rajattavissa ja perusteltavissa. Hyvän metsäkohteen tunnuslajeja: *pohjantikka, peukaloinen, idännuunilintu, pikkusieppo, sinipyrstö, taviokuurna, töyhtötiainen, puukiiپیچ, kuukkeli, metso ja lapintiainen* (poislukien Salla, Savukoski, Inari ja Utsjoki).

6. Kohdeluettelo

Maakunnallisesti tärkeitä kerääntymisalueita löytyi Lapin lintutieteellisen yhdistyksen alueelta kaikkiaan 77, ja arvokkaita pesimäalueita 130. Koska monet näistä kohteista olivat arvokkaita sekä kerääntymäalueina että pesimäpaikkoina, jäi lintualueiden kokonaismäärä kuitenkin selvästi alle kahdensadan.

Pääosa kohteista oli lintuvesiä ja soita, mutta tulos kertoo enemmän käytettävissä olleista tiedoista kuin arvokkaiden elinympäristöjen todellisesta jakautumisesta alueella. Myös leijonanosan lintualueista rohmunneet kunnat (Rovaniemi, Sodankylä, Ylitornio, Enontekiö ja Kittilä) ovat laajoja ja hyvin tunnettuja alueita, eivätkä ehkä oikeasti aivan näin ylivoimaisia lintualuekeskittyymiä.

Tärkeitä koskikarojen talvehtimisvirtoja löytyi kuusi, ja arvokkaita törmäpääskyn pesimäalueita viisi.

Kaikkien kohteiden tiedot ja digitaaliset karttarajaukset on tallennettu BirdLife Suomen valtakunnalliseen Lintualuetietokantaan.

Tähän raporttiin kohteet on ryhmitelty elinympäristöittäin ja kunnittain. Kohdekuvauksessa on ensin alueen kuusinumero roinen tunnus BirdLifen Lintualuetietokannassa, sitten kunta ja alueen nimi sekä kohteen valintaperuste (P=pesimäalue, K=kertymäalue keväällä, Kk=kertymäalue kesällä, Ks=kertymäalue syksyllä, T=koskikaran talvehtimisalue, L=lentoreitti). Seuraavana ovat kohteen koordinaatit (ETRS-TM35FIN), pinta-ala sekä suojelustatus, jos alue kuuluu johonkin suojeluohjelmaan. Perustietojen jälkeen on lyhyt kuvaus alueesta sekä siihen liittyvistä erityispiirteistä ja uhkista, jos sellaisia on tiedossa. Lopussa on luettelo kohteen tärkeimmistä lintulajeista. Kriteerilajit on *kursivoitu* ja mahdolliset avainlajit **lihavoitu**.

Tilan säästämiseksi aivan kaikkia lajeja ei aina ole lueteltu. Suojelusyistä myös joitakin uhanalaisia lajeja on jätetty mainitsematta, vaikka ne on huomioitu kohteita valittaessa. Täydellisemmät lintutiedot löytyvät valtakunnallisesta tietokannasta.

Pesimälinnuista on mainittu vain lajit, mutta kertymälajeista myös suurimpia havaittuja yksilömääriä.

7. Lintualueet

7.1. Kulttuuriympäristöt

920461 Kemijärvi, Kostamo (Ks,P)

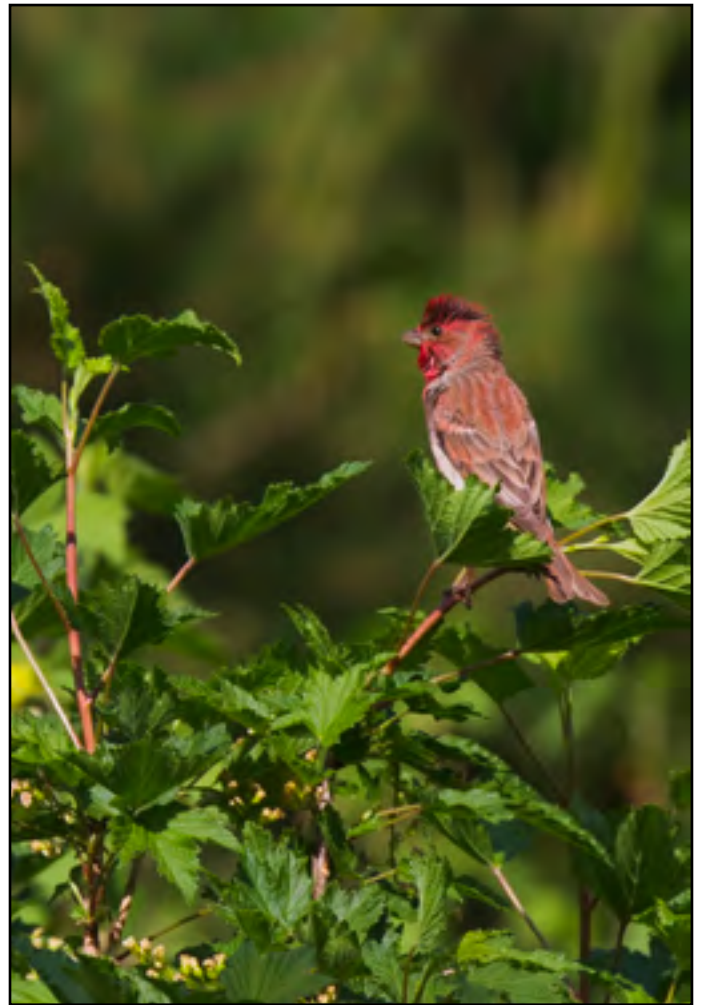
(7407521:520122)

301ha

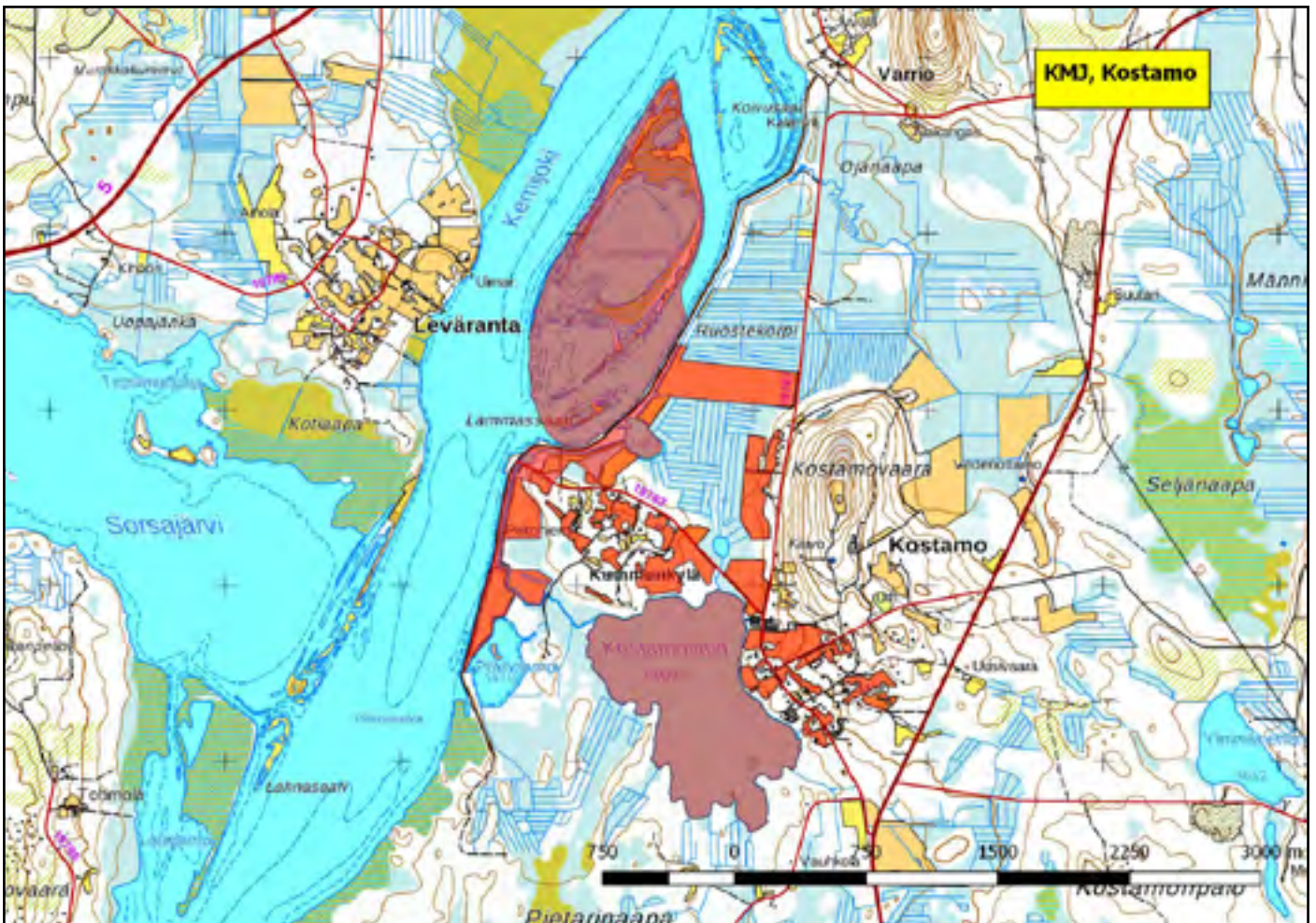
Vanha kylämiljö ja sen vieressä sijaitseva Kostamojärvi muodostavat yhdessä Ruostekorven peltojen kanssa linnustollisesti arvokkaan kokonaisuuden. Kostamon länsipuolella oleva Kummunkylä ja siitä pohjoiseen Kemijoella jatkuva Lantonlampi täydentävät kokonaisuutta. Ruostekorven pelloilla viihtyvät syksyisin kurjet, Lantonlammella joutsenet.

Kerääntymälaji: *kurki* 150.

Pesimälajeja: *haarapääsky, kiuru, kuovi, pensastasku, punavarpenen.*

Punavarpusen laulua kuulee Kostamossa.

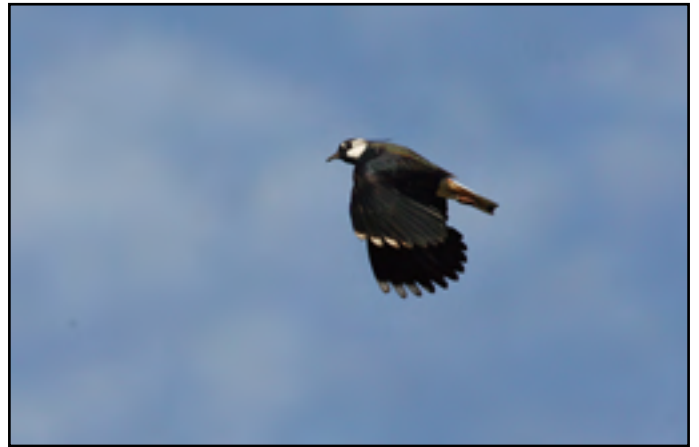
920462 Kemijärvi, Oinas (P)

(7419222:521043)

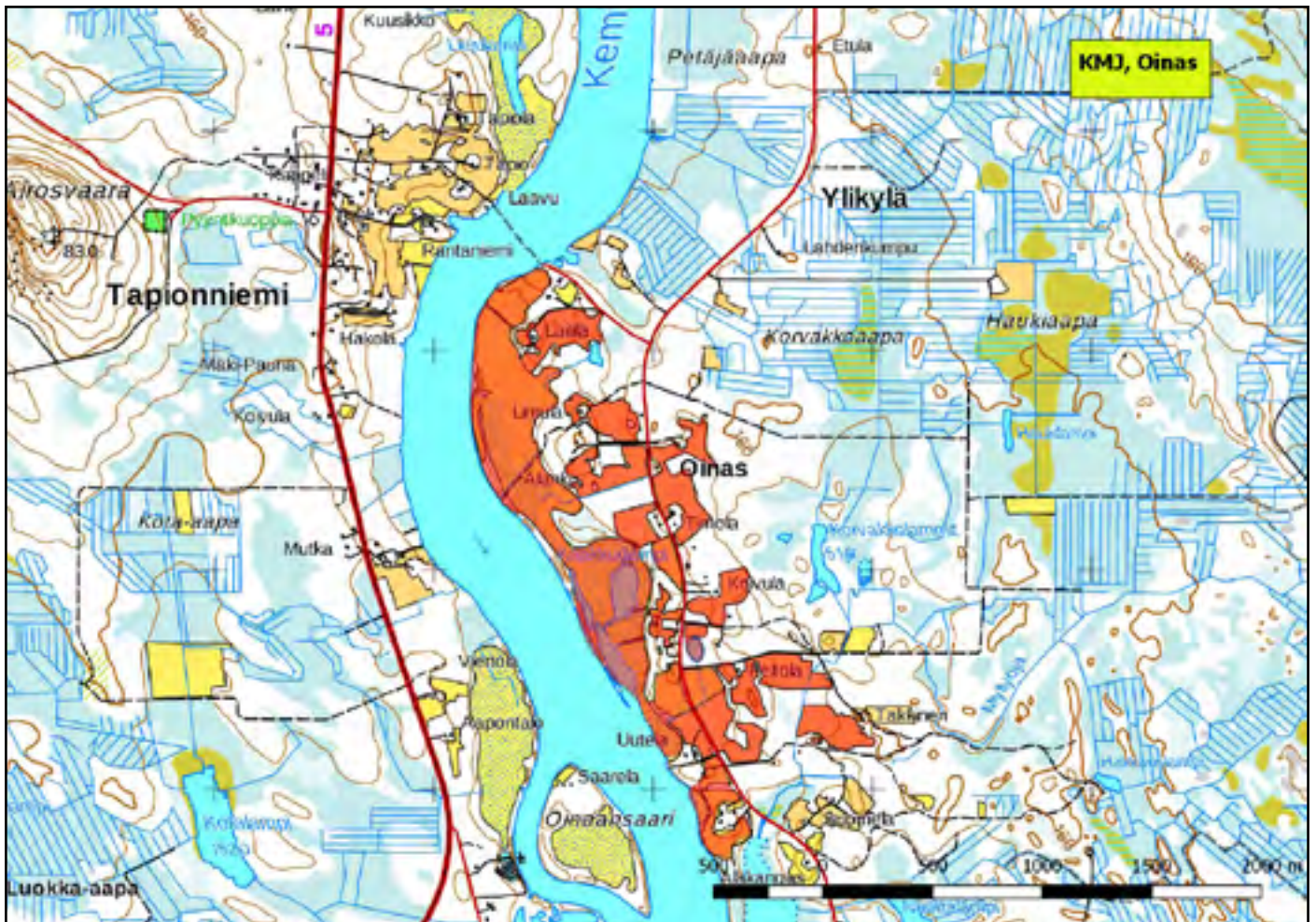
1600 ha

Oinaan kylä sijaitsee Kemijoen varressa pari peninkulmaa Kemijärven keskustasta pohjoiseen. Maantie halkoo kylän pelloja, jotka ovat osittain pensoituneet. Kohteeseen kuuluu pohjapadolla voimistettu Myllyoja sekä alueen keskellä sijaitseva Kaakurilampi. Tulvat muokkaavat alueen rantakasvillisuutta.

Pesimälajeja: *haarapääsky*, *kuovi*, *pensastasku*, *punavarpunen*, *tuulihaukka*, *töyhtöhyppä*, *ruskosuohaukka*.

Töyhtöhyppän kieppuvaa lentoa voi ihastella Oinaan pelloilla.

920434 Kemijärvi, Räisälä (P)

(7384460:541074)

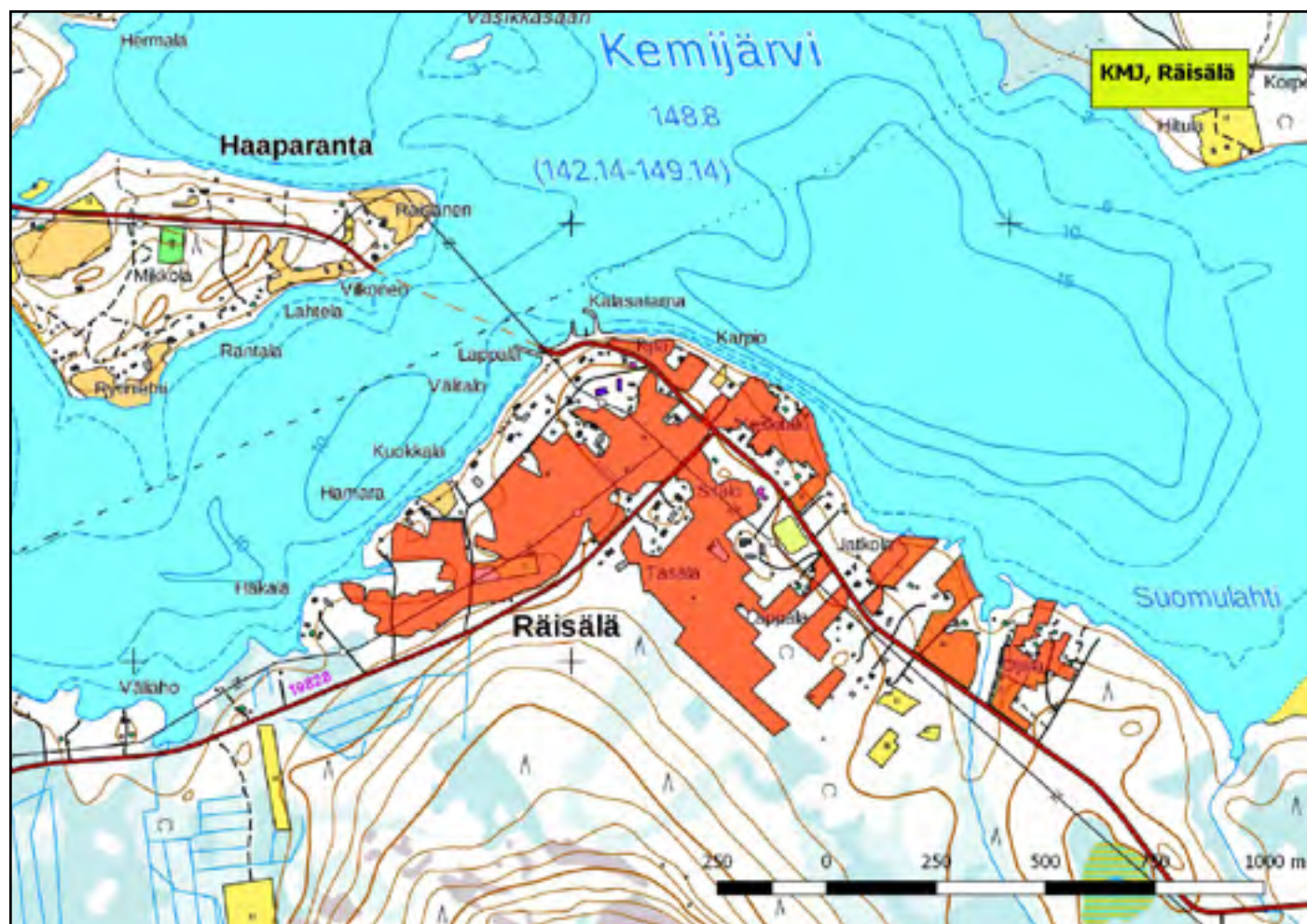
29 ha

Peltojen ja niittyjen pilkkoma Räisälän kylä sijaitsee Suomunturin pohjoispuolella Kemijärven Jumiskonselän rantamilla. Läheisellä Suomulahdella on lintutorni. Kylässä on 2000-luvulla pesimäaikaan tavattu muun muassa Lapista käytännössä jo hävinnyt peltosirkku sekä kottarainen.

Pesimälajeja: *haarapääsky*, *hernekerttu*, *keltavästäräkki*, *kuovi*, *pensastasku*, *pikkukuovi*, *punavarpunen*.

Viitakerttunenkin on Räisälässä laulellut.

920369 Kolari, Myllymaan pellot (K,Kk)

(7479960:376468)

23 ha

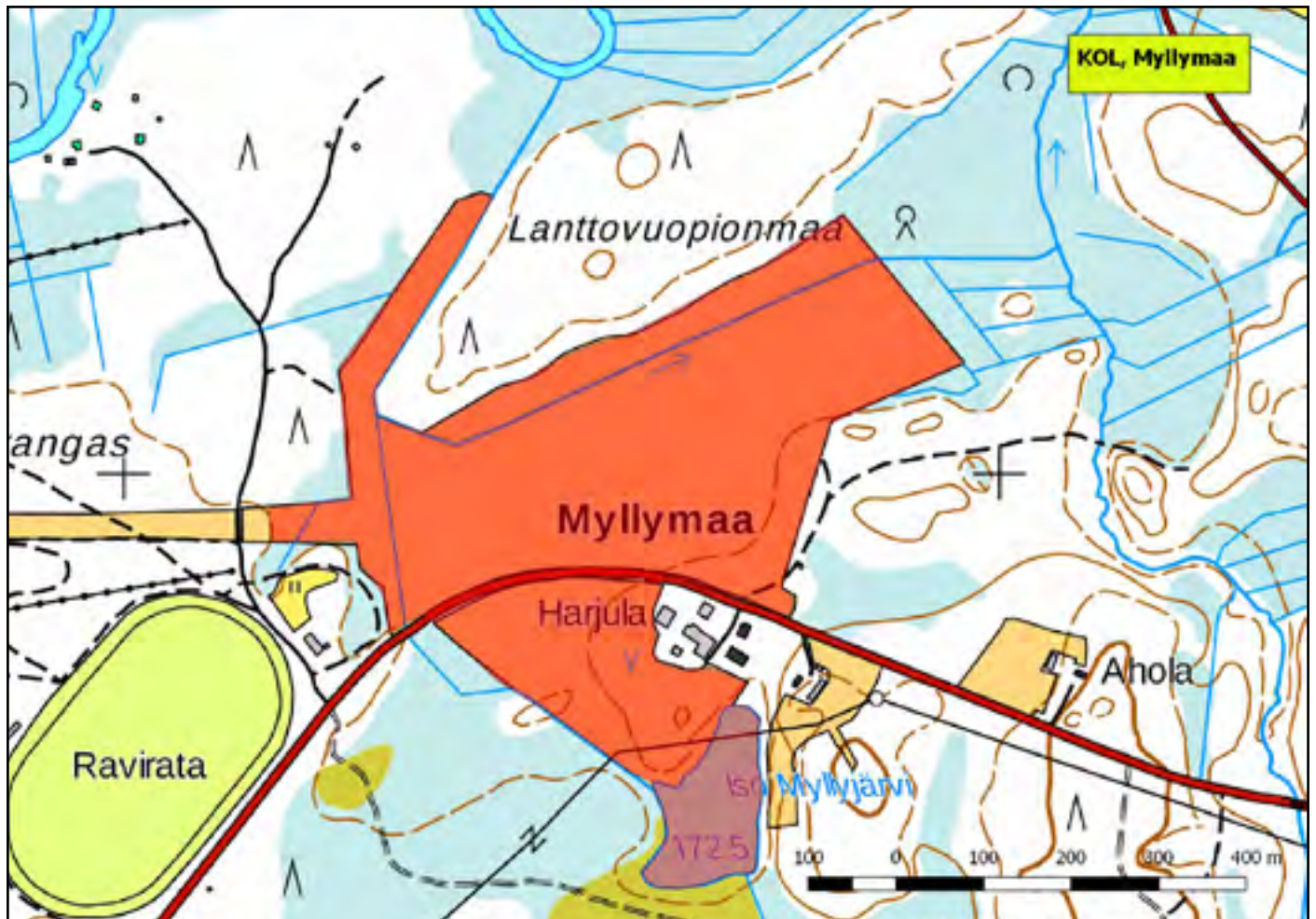
Myllymaan lintualueeseen kuuluu tulvapeltojen lisäksi pieni lampi, jonka ansiosta siellä on myös pesiviä kosteikkolintuja. Alue on maakunnallisesti merkittävä vesilintujen ja kahlaajien kevätmuuton aikainen levähdyspaikka. Varsinkin vesilintumäärät ovat Lapin oloissa ajoittain huippuluokkaa. Hanhia laiduntaa pelloilla usein myös kesäisin.

Pesimälajeja: *tukkasotka*, **mustakurkku-uikku**, *kuovi*, *liro*, *kiuru*, *haarapääsky*, *keltävästäräkki*, *hernekerttu*.

Keräntymälajeja: *liro* 60, *haapana* 90, *kahlaajat* 101, *metsähänhi* 43, *punajalkaviklo* 20, *tavi* 700, *telkkä* 300, *tukkasotka* 400, *vesipääsky* 13, *vesilinnut* 1400.

Keltävästäräkki kuuluu Myllymaan pellojen linnustoon.

920366 Pello, Turtolan pellot (K,Kk,Ks)

(7395226:362259)

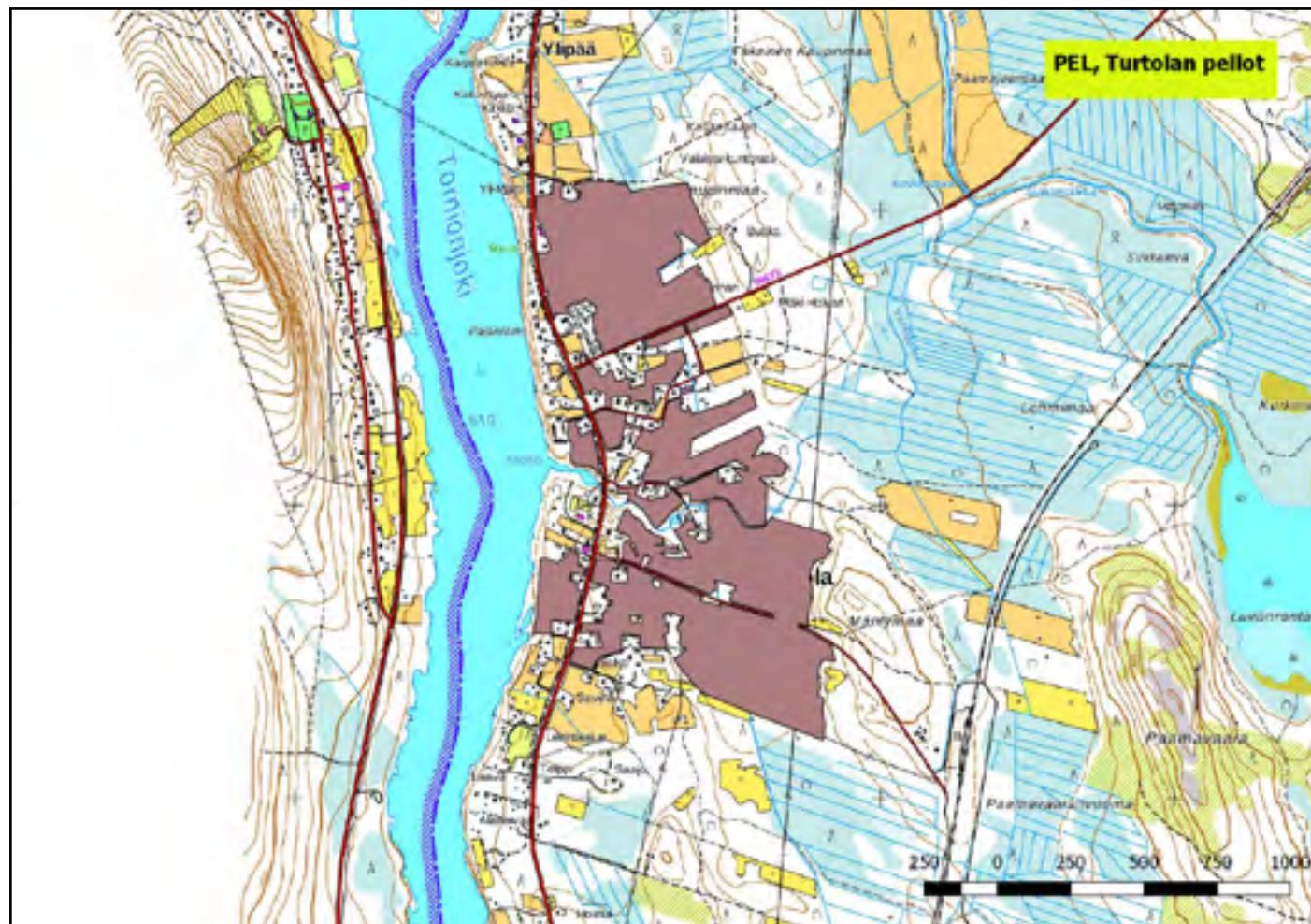
85 ha

Tornionjokivarressa Turtolan kylässä sijaitseva pienehkö pelto-alue on tärkeä muuttolintujen kerääntymisalue läpi koko kesäkauden. Varpuslintujen ja kyyhkyjen lisäksi alueella tavataan Lapin oloissa huomattavia määriä kuveja ja muita kahlaajia.

Kerääntymälajeja: kuovi 70, kapustarinta 200, keräkurmitsa 9, kottarainen 35, lapinsirku 130, räkättirastas 500, sepelkyyhky 90.

Kapustarintoja tapaa keväällä Turtolan pelloilta.

920365 Pello, Yliranta-Poikkihaka (K,Ks)

(7410183:366647)

71 ha

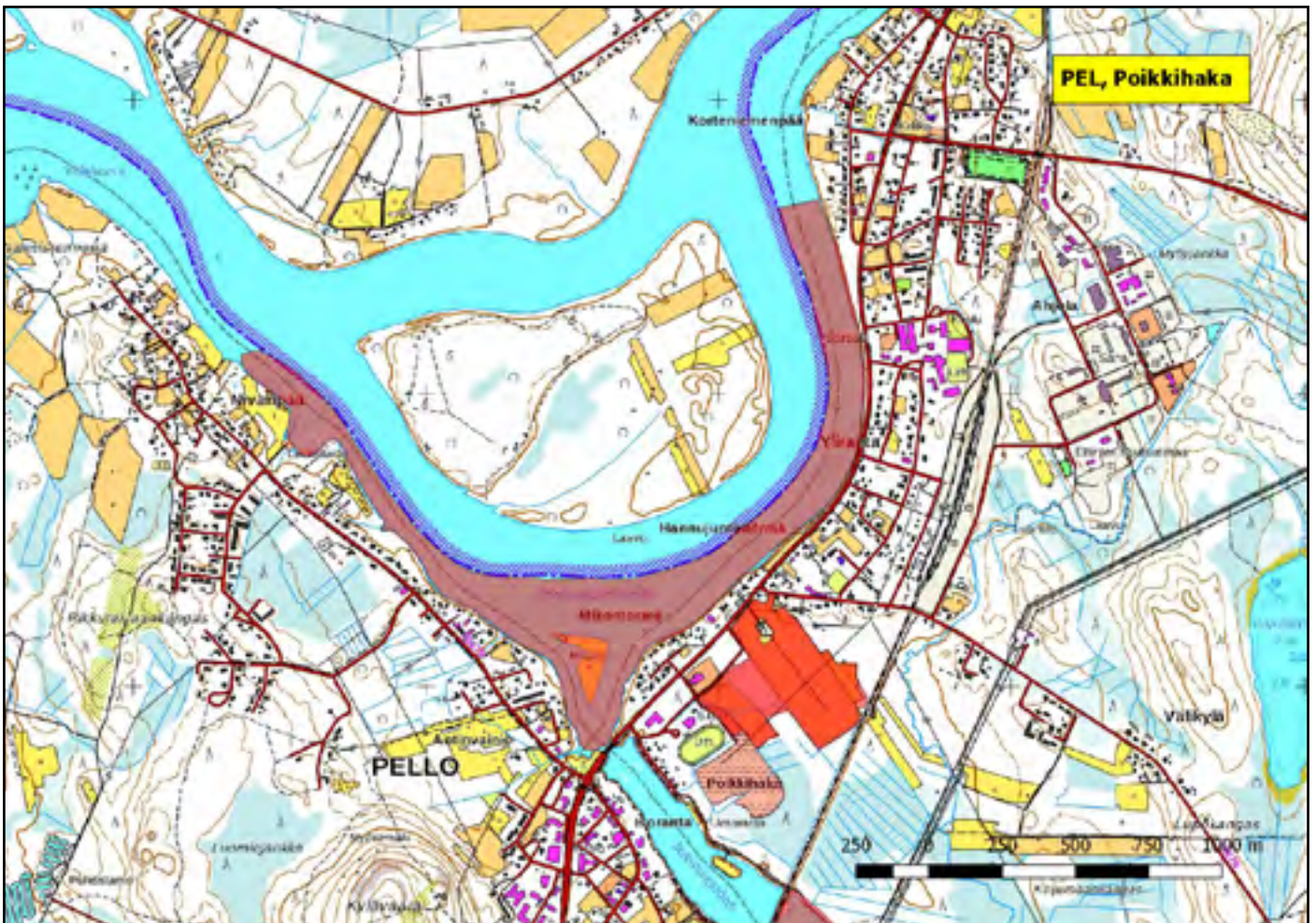
Yliranta-Poikkihaka sijaitsee Pellon keskustaajamassa Jolmanputaan ja Tornionjoen yhtymäkohdassa. Ylirannan pellot ja Poikkihaan ruderaatti ovat tärkeitä muutonaikaisia levähdysalueita rastaille ja pienemmille linnuille. Ylirannan edustan vesialue puolestaan kerää paljon vesilintuja varsinkin syksyisin. Kohteen pesimälinnustokin on monipuolinen.

Pesimälajeja: *pikkukuovi*, *kuovi*, *metsäviklo*, *kiuru*, *niittykirvinen*, *keltävästäräkki*, *pensastasku*, *lehtokerttu*.

Kerääntymälajeja: *isokoskelo* 260, *kapustarinta* 54, *keräkurmit* 20, *lapinsirkku* 100, *laulujoutsen* 117, *naurulokki* 220, *pulmunen* 100, *räkättirastas* 350, *vesilinnut* 373.

Kiuru kuuluu Pellon Poikkihaan peltojen pesimälajistoon.

920330 Ranua, Marikkosuo (K,Ks)

(7320868:511910)

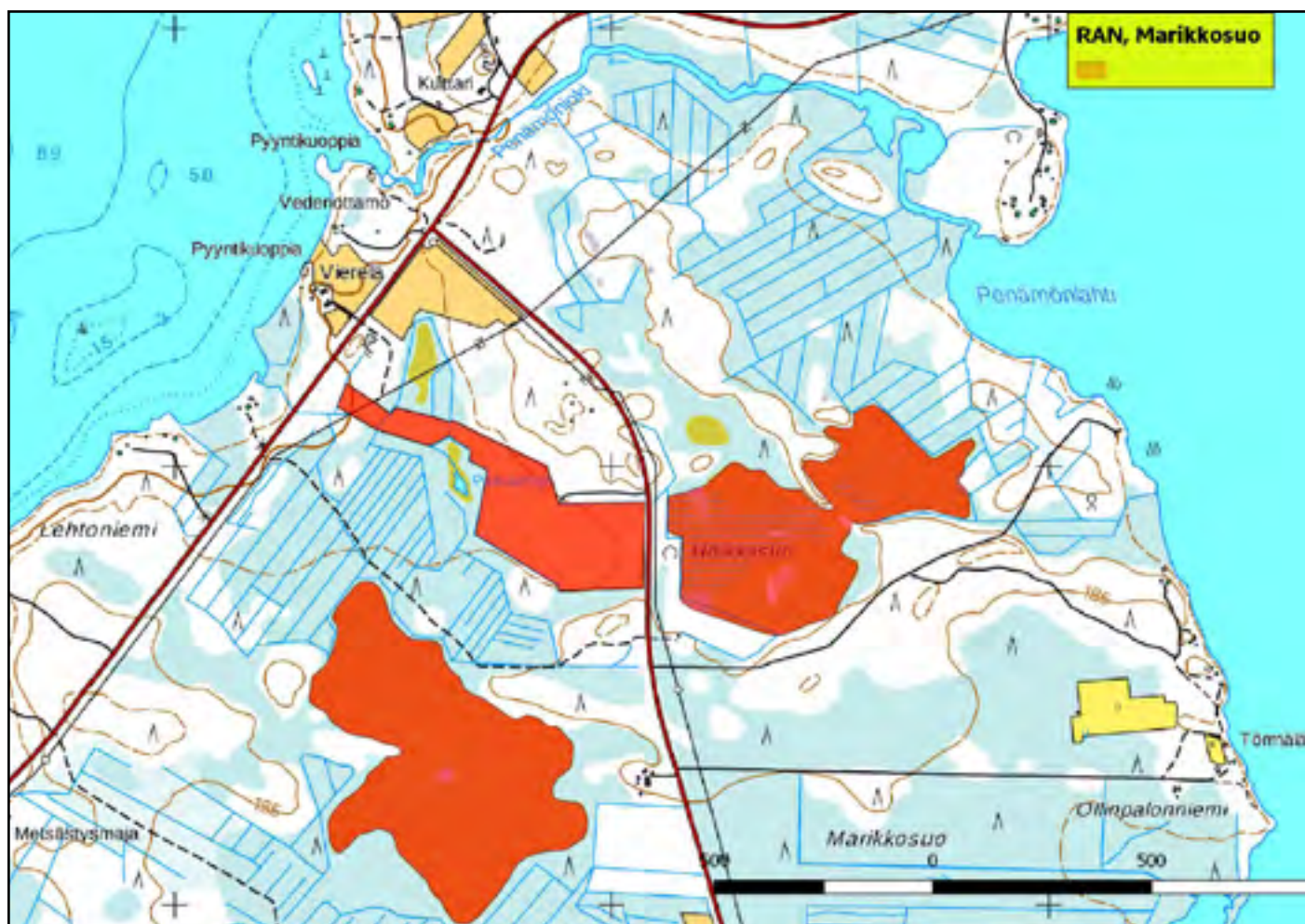
53 ha

Marikkosuon kosteikko- ja peltoalue sijaitsee Roosinginjärven ja Penämön välissä Ranuan itäosassa. Hanhet kerääntyvät säännöllisesti keväisin ja syksyisin alueelle ruokailemaan.

Kerääntymälaji: *metsähanhi* 42.

Metsähanhet levähtävät Marikkosuolla.

920456 Rovaniemi, Niskanperän pellot (P)

(7371496:438015)

30 ha

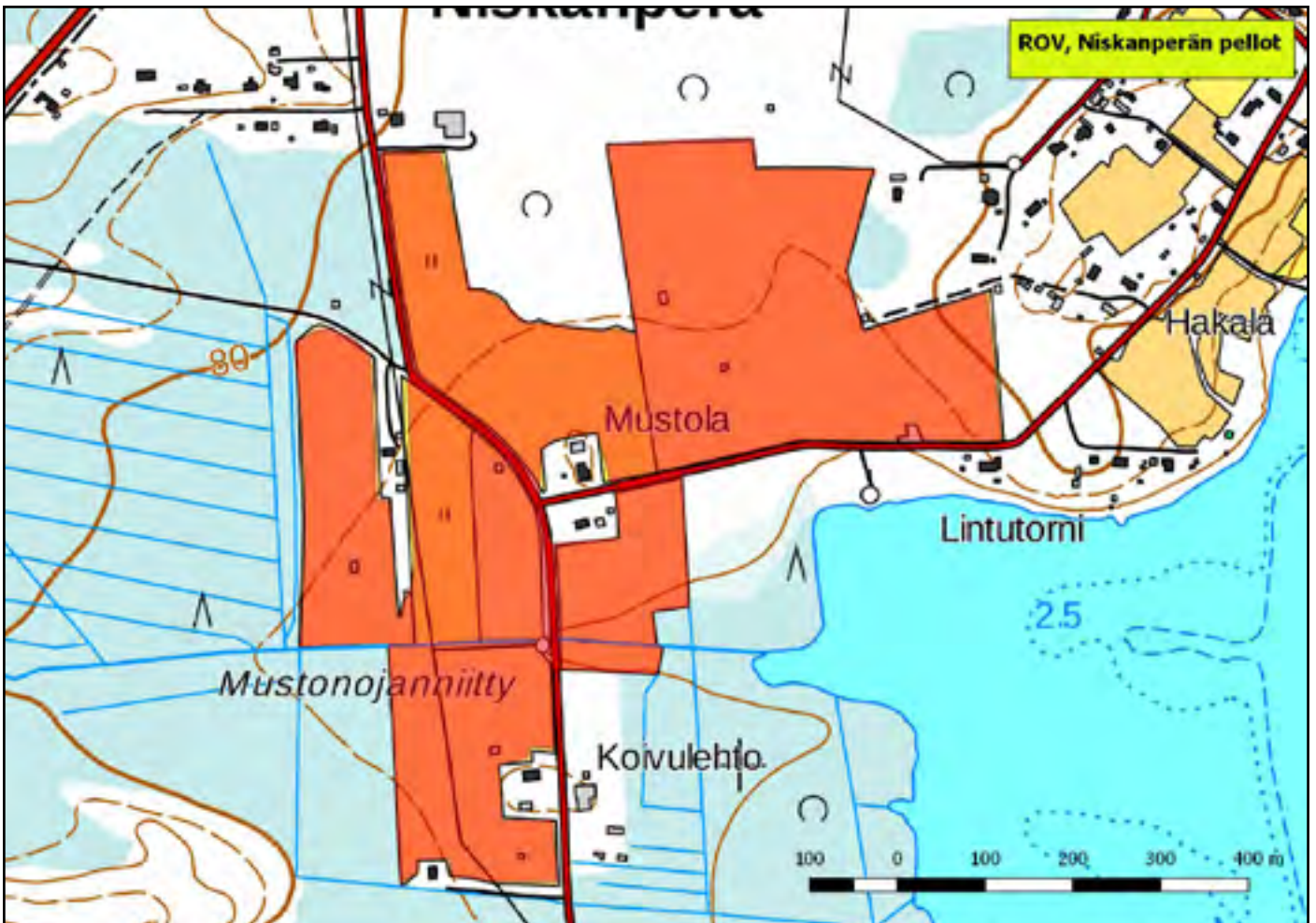
Rovaniemen eteläpuolella Kemijokivarressa sijaitseva Niskanperän pelto- ja niittyalue on lappilaisittain edustava lintukohde. Joella peltojen vieressä sijaitsee myös maakunnallisesti tärkeä vesilintujen ja kahlaajien kerääntymisalue. Pellotkin ovat muutoaikoina rastas- ja pikkulintuparviin suosiossa. Niskanperä on yksi alueen lintuharrastajien tärkeimmistä retkikohteista monipuolisen linnustonsa ja helpon saavutettavuutensa ansiosta. Lintuja on helppo tarkkailla alueen läpi kulkevalta tieltä, ja osa pelloista näkyy myös joen lahdelman lintutornille.

Niskanperän lintutorni on lintuharrastajien suosima.

Pesimälajeja: haarapääsky, keltavästäräkki, kiuru, kuovi, pensastasku, pikkukuovi, punavarpuunen, tuulihaukka, töyhtöhyyppä.

Kerääntymälajeja: järripeippo 850, kapustarinta 112, punakylkirastas 200, räkättirastas 500.

920315 Rovaniemi, Matinmikonperän pellot
(K,Kk,Ks,P)

(7347154:424898)

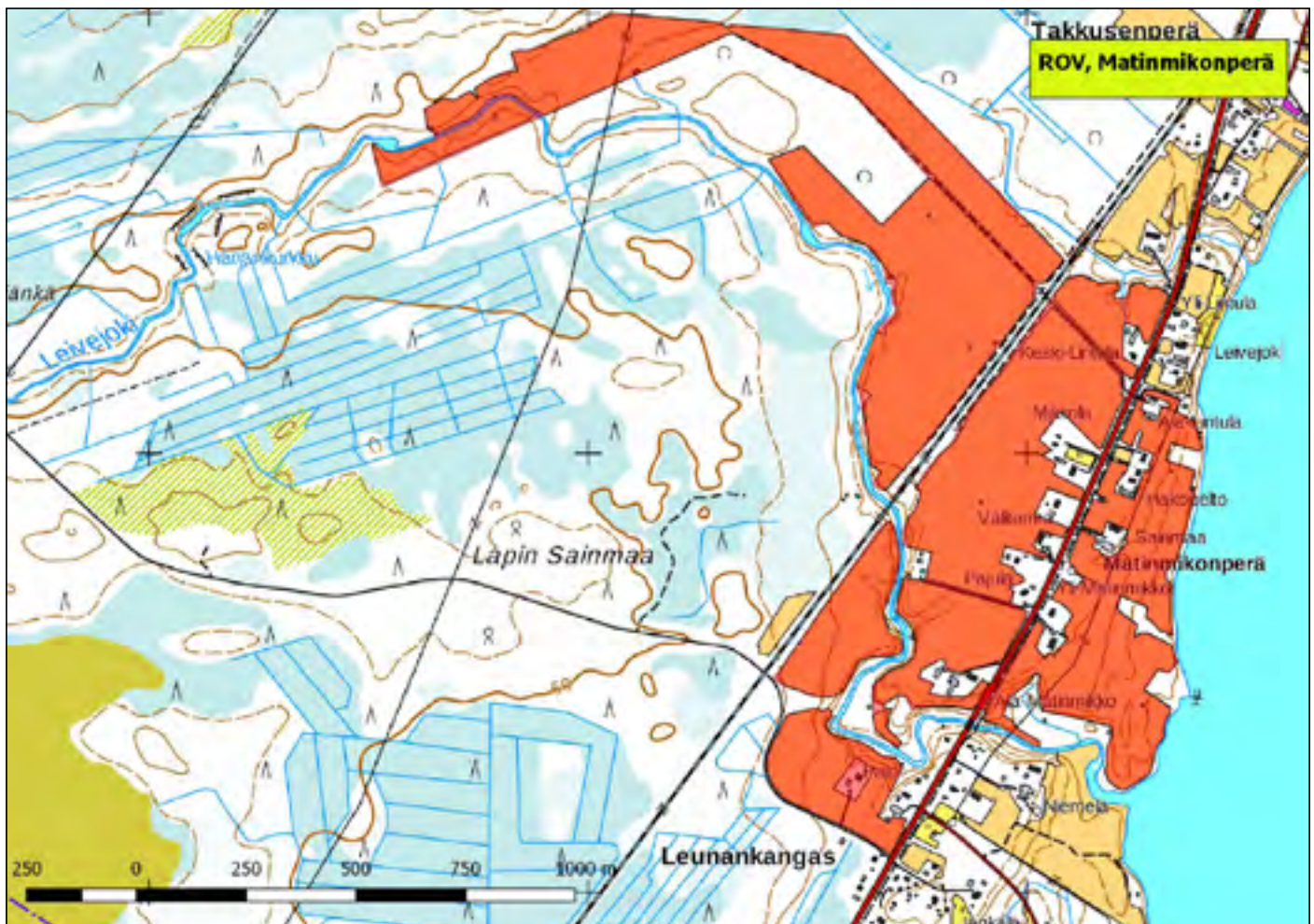
64 ha

Kemijokivarressa Jaatilan eteläpuolella sijaitseva peltoalue kerää jokivartta pitkin muuttavia lintuja keväisin ja syksyisin. Luppokurkiparvia laiduntaa pelloilla usein myös keskellä kesää. Maakunnallisesti arvokas kohde myös peltolinnuston pesimäalueena.

Pesimälajeja: *töyhtöhyppä, pikkukuovi, kuovi, kiuru, haara-pääsky, keltavästäräkki, pensastasku, varpunen, pikkugarpunen, punavarpunen.*

Kerääntymälajeja: *kurki 215, kuovi 34, sinisorsa 130, sepelkyyhky 110.*

Keväällä Matinmikonperän pelloille kerääntyy isokuoveja.

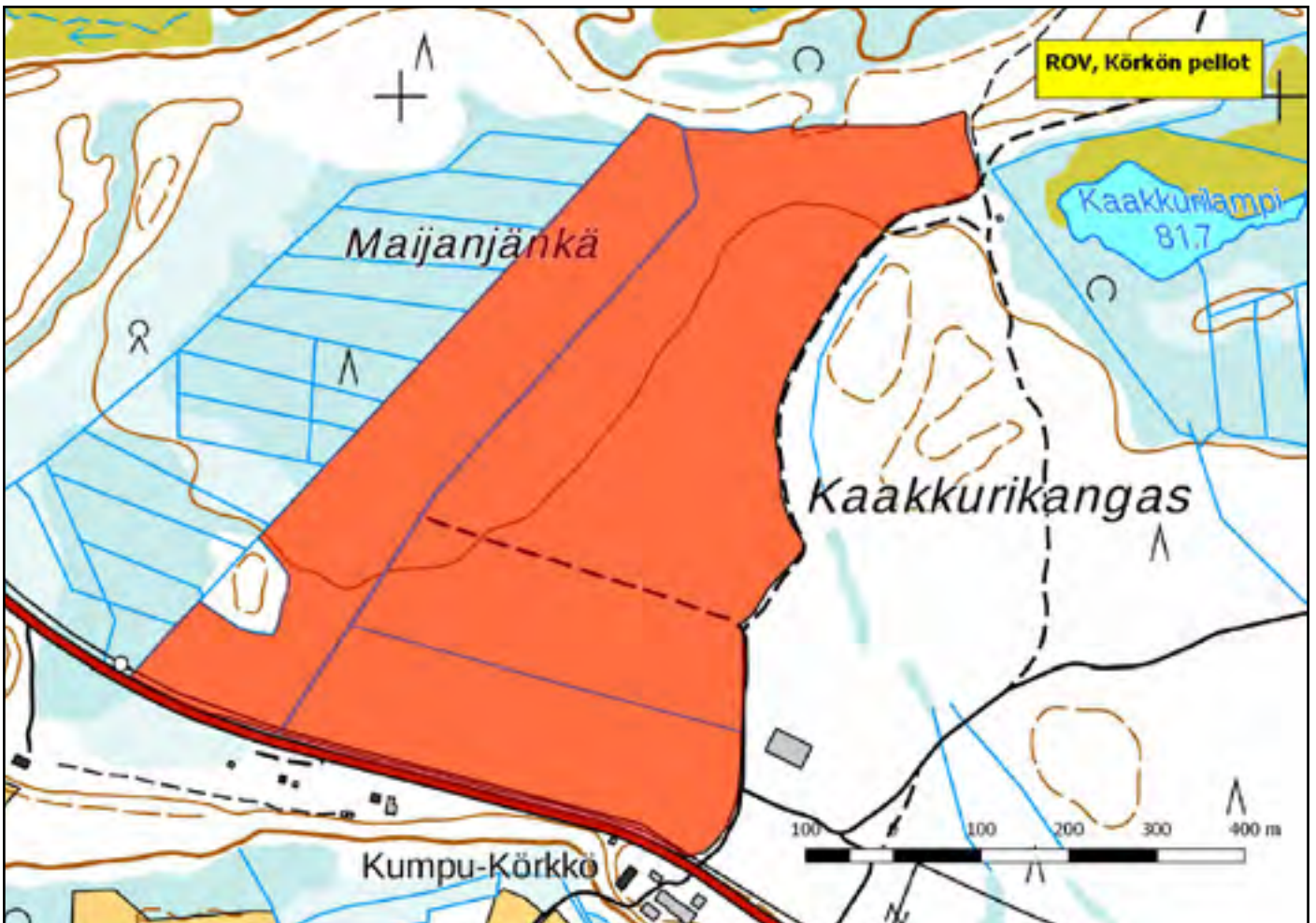
920327 Rovaniemi, Korkön pellot (K,Ks)

(7367574:460180)

45 ha

Laajahko yhtenäinen peltoaukea Oikaraisen kylän eteläpuolella kantatie 81:n varressa on sekä isojen että pienten muuttolin-
tujen suosiossa. Pääosassa ovat kurjet, mutta pienempinä ker-
tyminä siellä tavataan myös joutsenia ja hanhia. Pesimälinnus-
tokin täyttää mahdollisesti maakunnallisesti arvokkaan kohteen
kriteerit, mutta tarkat selvitykset puuttuvat. Kemijoki Oy:n lä-
heiseen Sieriniemeen suunnittelema vesivoimalaitos muuttaisi
suuresti peltojen lähiympäristön luonnonoloja.

Kerääntymälajeja: kurki 260, töyhtöhyppä 24, lapinsirkku 150,
pulumunen 150, valkoposkihanhi 145, metsähanhi 26.

920466 Rovaniemi, Jaatilansaaren eteläosan pellot
(K,P)

(7349408:426232)

96 ha

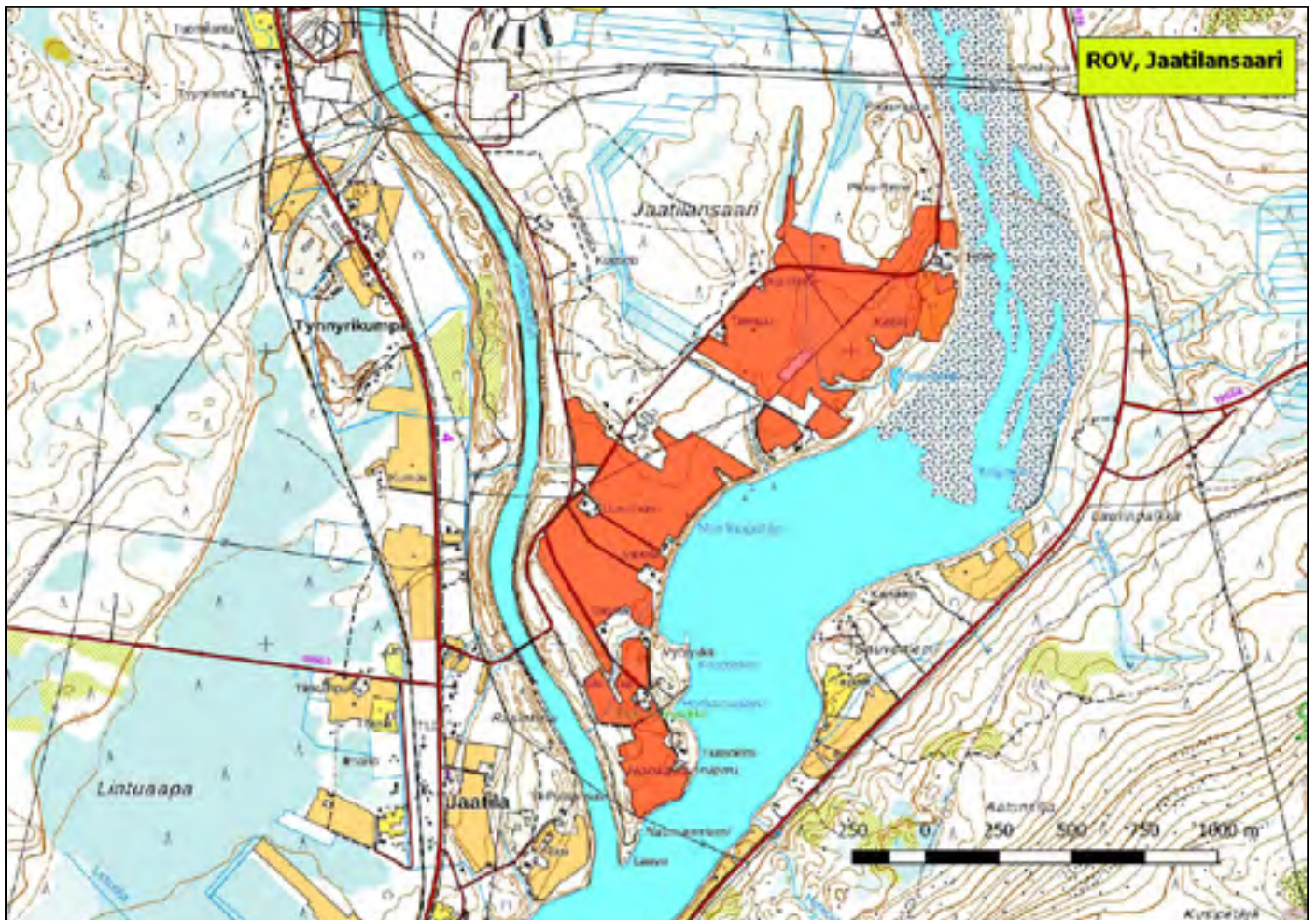
Vanha viljelysalue Kemijoen suussa saarella on maakunnallisesti arvokas peltolinnuston pesimäkohde, mutta myös kertymäalueena tärkeä ainakin kuoville ja pienille varpuslinnuille. Isompiakin lintuja pelloille kerääntyy, mutta ei yhtä merkittäviä määriä.

Pesimälajeja: *tuulihaukka*, *töyhtöhyppä*, *kuovi*, *pikkukuovi*, *suopöllö*, *kiuru*, *haarapääsky*, *pensastasku*, *punavarpenen*, *varpenen*, *pikkubarpenen*.

Kerääntymälajeja: *kuovi* 70, *lapinsirkku* 165.

Haarapääsky viihtyy kulttuurimaisemassa.

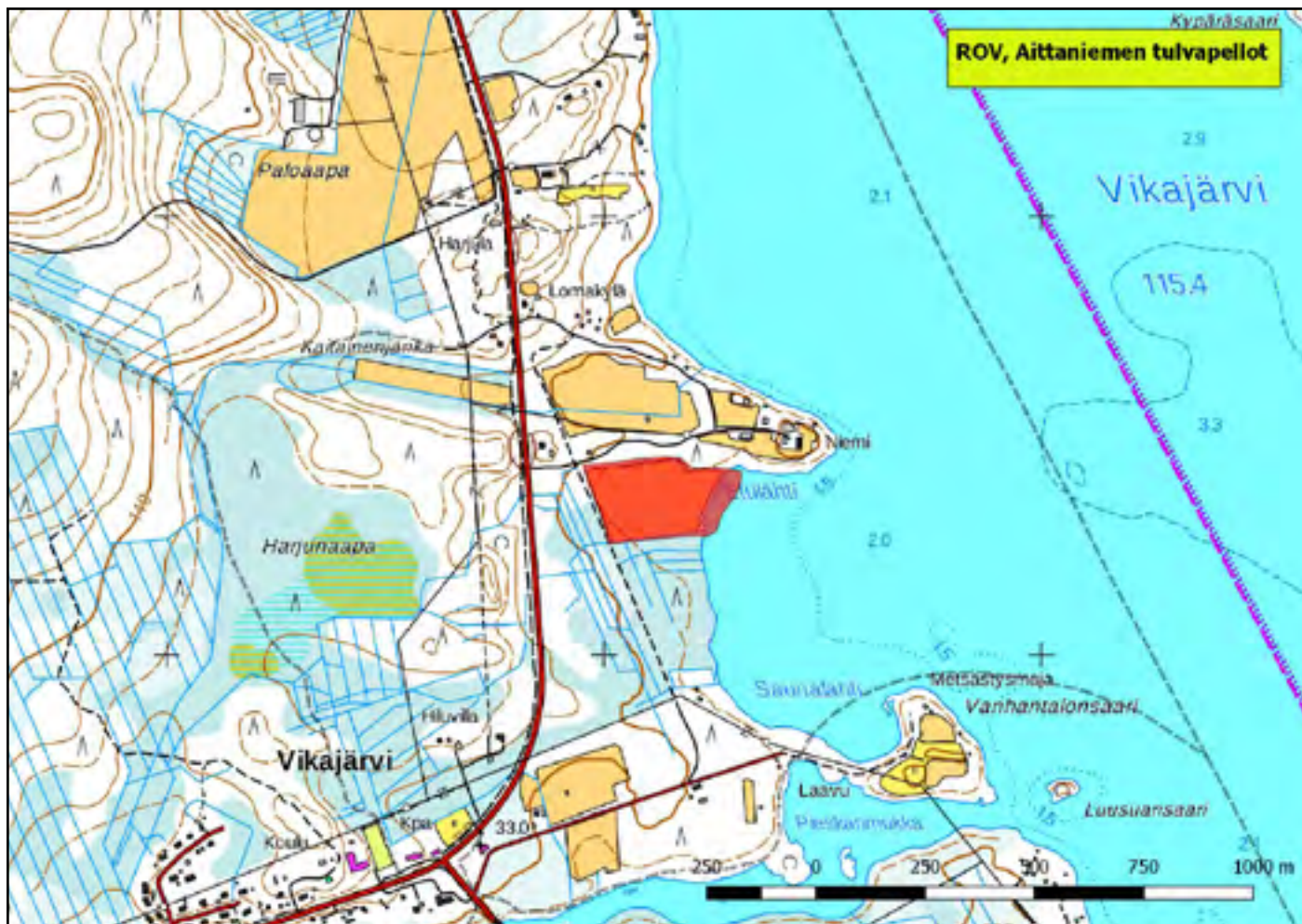
920313 Rovaniemi, Aittaniemen tulvapelto (K)

(7390349:465118)

5 ha

Säännöllisesti kevättulvan vaivaama Aittaniemen rantapello Vikajärvellä on vesilintujen ja kahlaajien suosiossa huhtikuun lopussa-toukokuussa. Kahlaajalajisto on tuolloin monipuolinen, ja vesilintumäärät voivat olla huomattavia.

Keräntymälajeja: tavi 160, vesilinnut 255.

920318 Ylitornio, Kuivakangas ja Pahasuo (K,Kk,Ks,P)

(7370964:351204)

280 ha

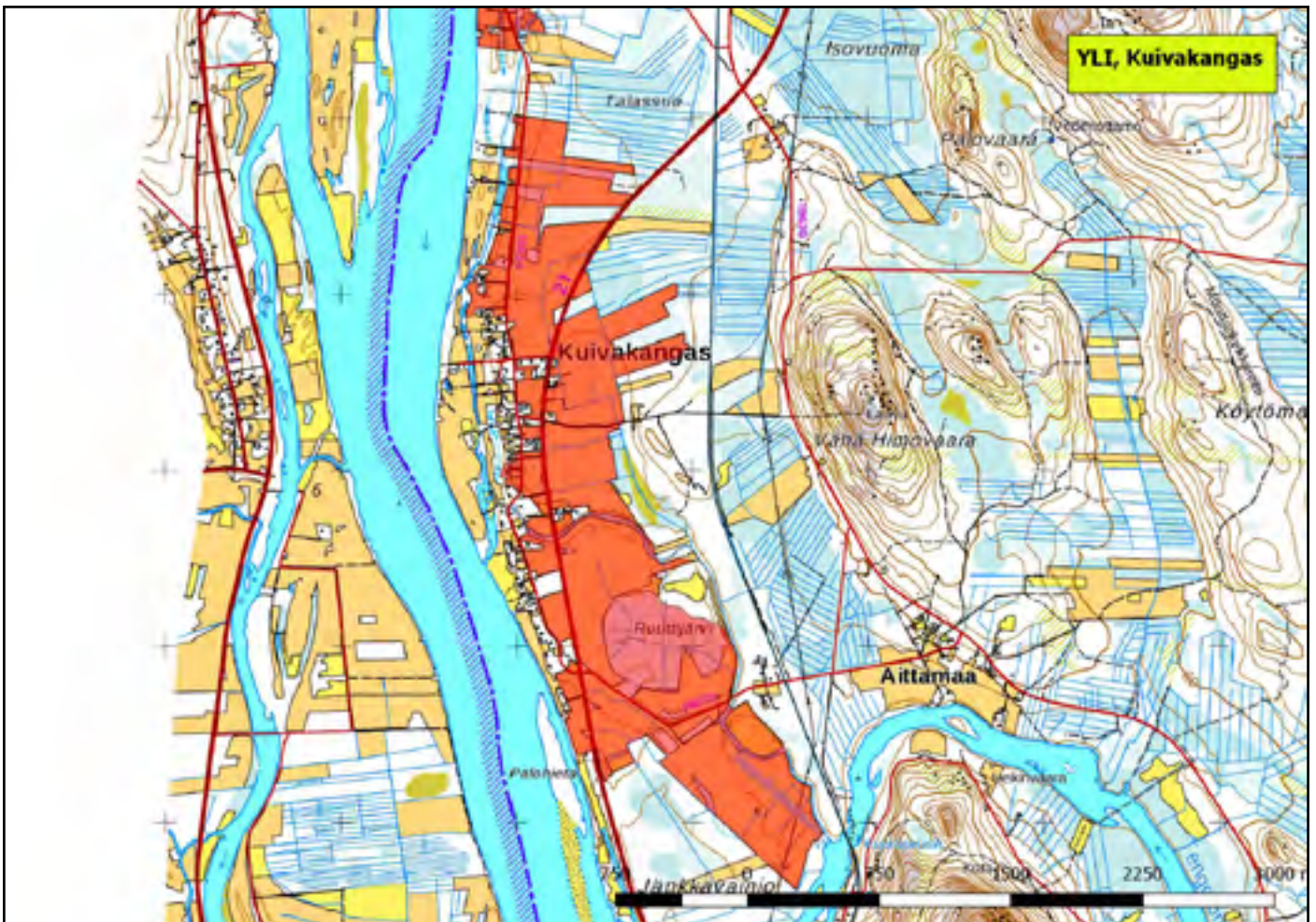
Aavasaksan pohjoispuolella Tornionjokivarressa levittäytyvä laaja peltoalue on Lapin ainoa paikka, jonne yhä kerääntyvä säännöllisesti monisatapäisiä kottaraisparvia. Osittain tulvien vaivaamat pellot ovat tärkeä levähdys- ja ruokailualue myös monille muille linnuille. Kilpisjärventien molemmiin puolin levittäytyvät viljelykset ovat myös yksi Lapin tärkeimmistä peltolintujen pesimäalueista. Lajisto on monipuolinen ja parimäärät suuria.

Pesimälajeja: *haarapääsky*, *keltavästäräkki*, *kiuru*, *kuovi*, *penstasku*, *pikkukuovi*, *töyhtöhyppä*.

Kerääntymälajeja: *haarapääsky* 200, *kuovi* 47, *kottarainen* 1000, *kurki* 157, *joutsen* 500, *metsähanhi* 50, *pulmunen* 500, *räkättirastas* 300.

Kuivakankaan pellot keräävät kottaraisia syksyisin.

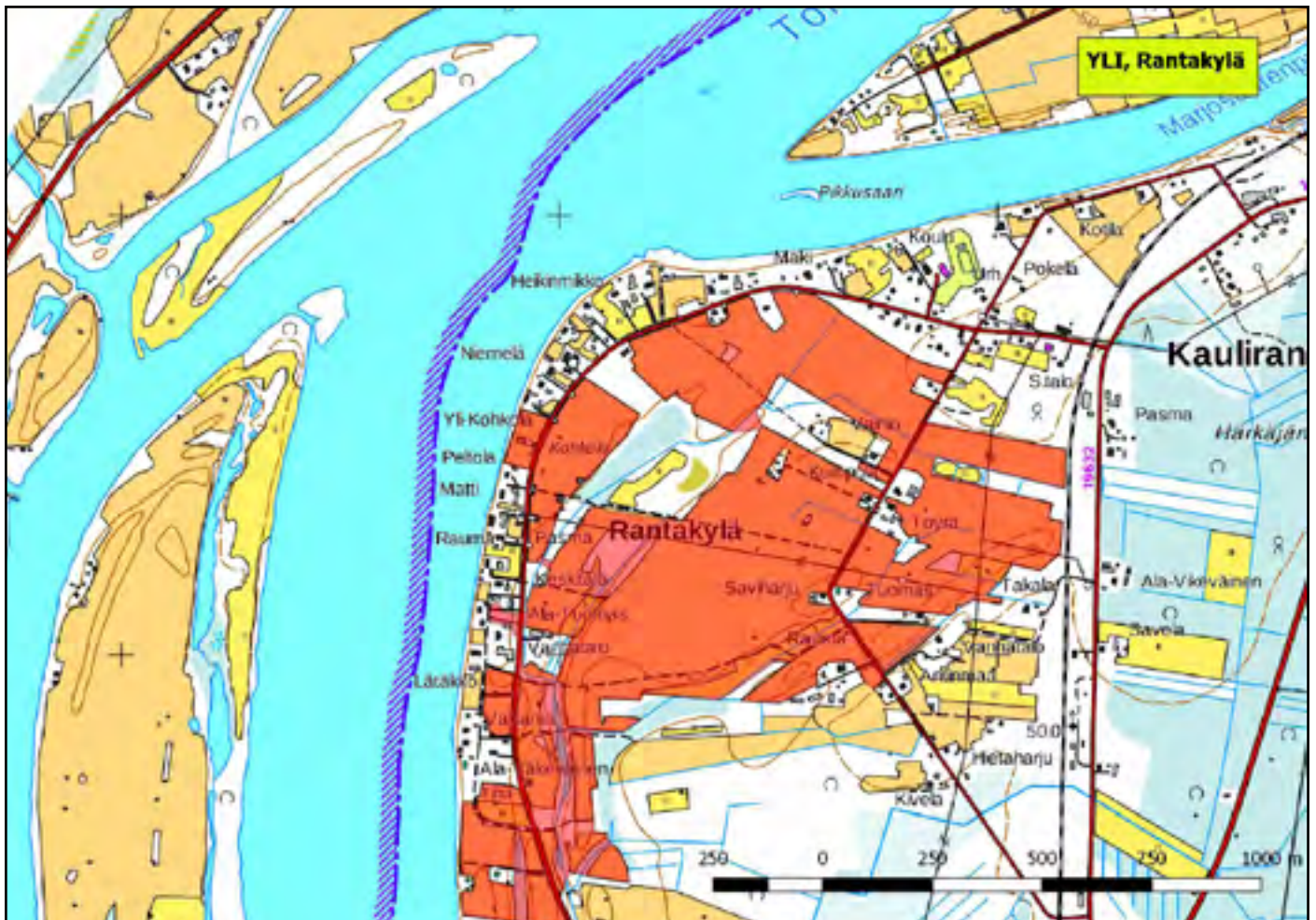
920319 Ylitornio, Kauliranta (K, Kk, Ks)

(7374166:351539)

80 ha

Kaulirannan peltoalue Rantakylässä jatkaa arvokasta Kuivakan-
kaan lintualuetta pohjoiseen päin. Kauliranta on joutsenten,
kurkien, kottaraisten, rastaiden ja pienempien varpuslintujen
suosima kerääntymisalue. Myös huomattavia kuoviparvia on
tavattu.

Kerääntymälajeja: *kottarainen* 440, *kurki* 196, *laulujoutsen* 356,
lapinsirkku 120, *pulmunen* 400, *räkättirastas* 500, *kuovi* 108.

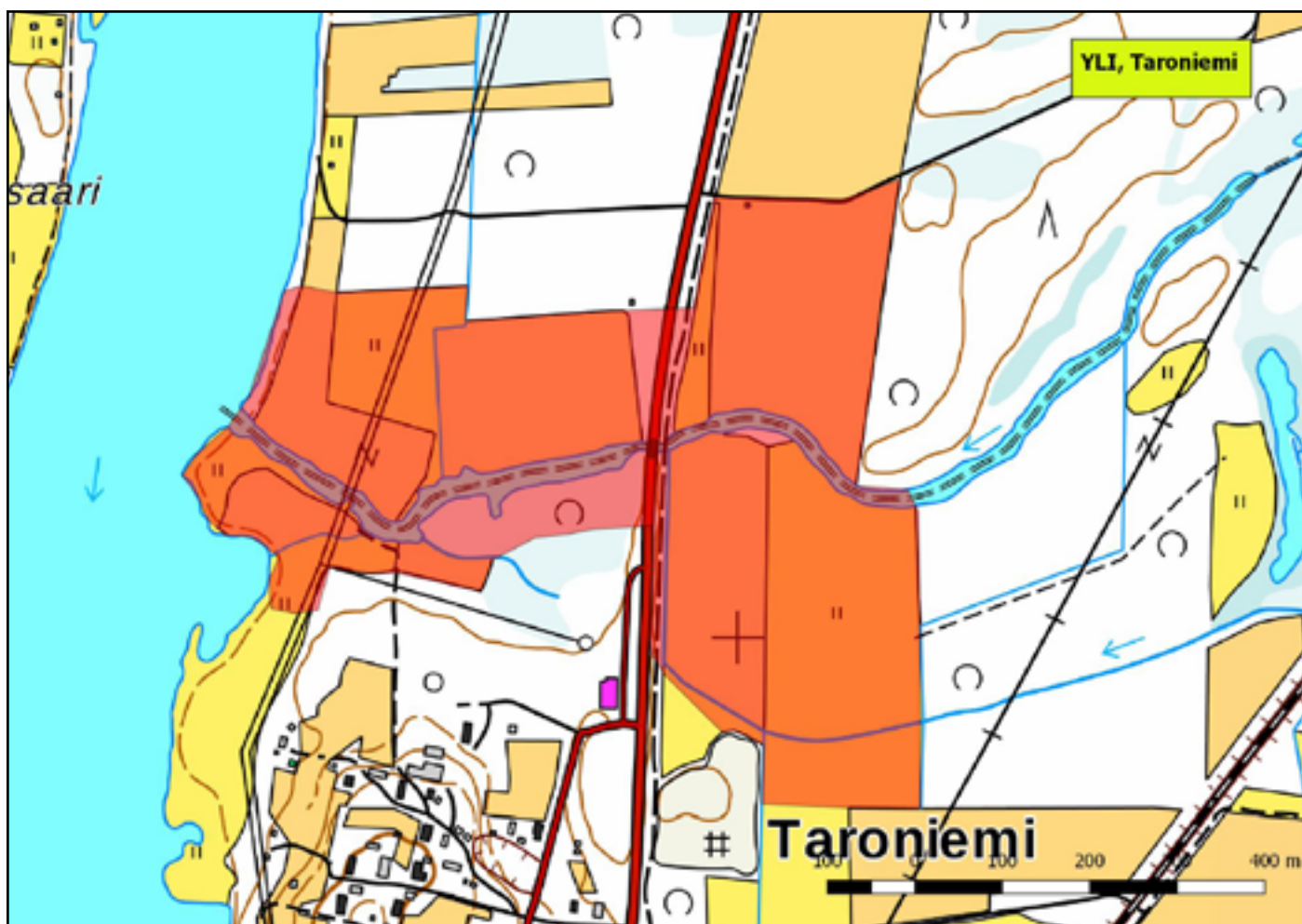
920321 Ylitornio, Taroniemi (K, Kk)

(7363210:351896)

31 ha

Jaukkurinojan suun tulvivat pellot Taroniemessä pysäyttävät keväisin alueelle Tornionjokivartta pohjoiseen muuttavia kahlaajia ja vesilintuja. Kesälläkin siellä parveilevat muun muassa kottaraiset.

Kerääntymälajeja: *liro* 110, *vesilinnut* 220, *naurulokki* 200, *kottarainen* 100.

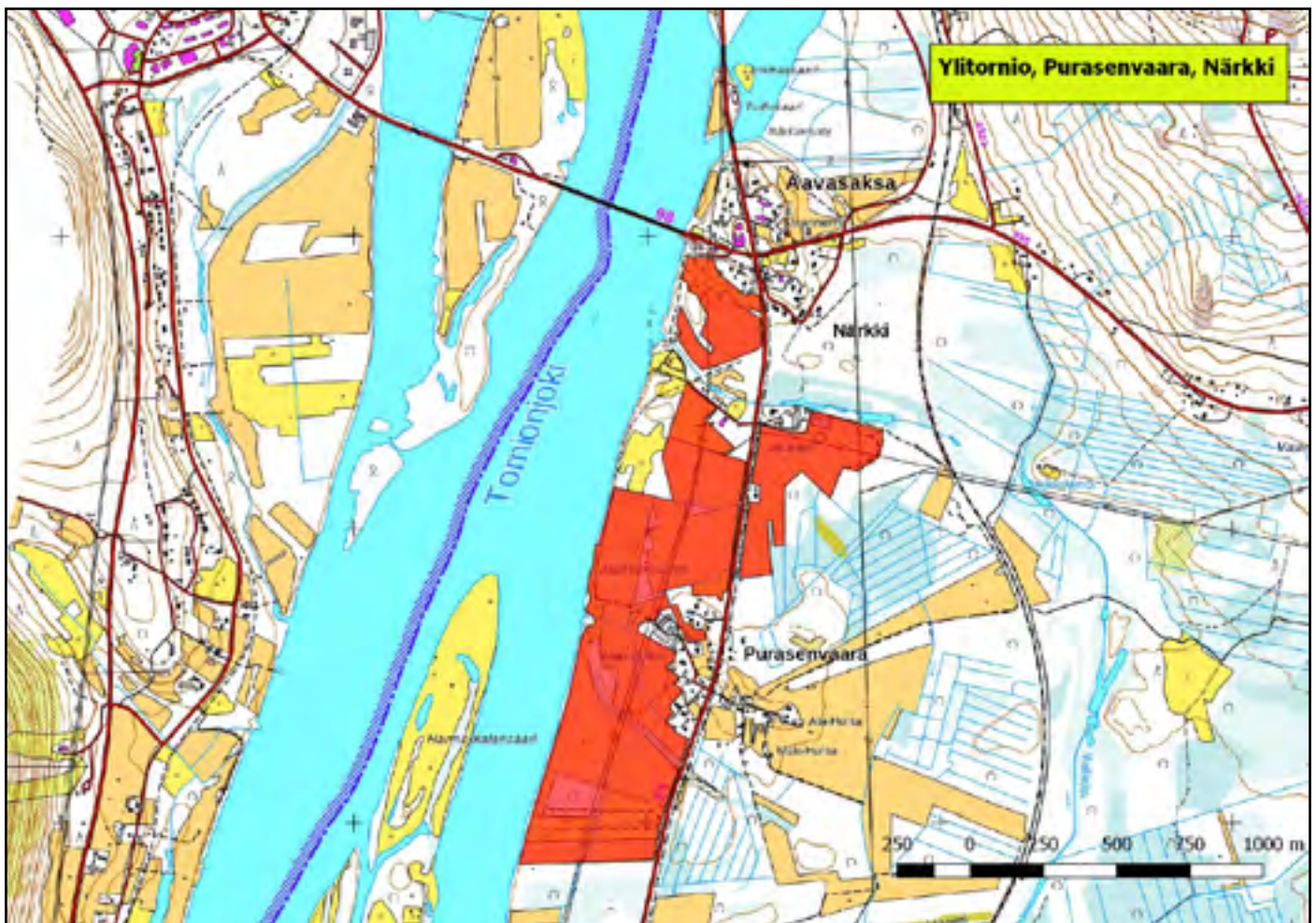
920322 Ylitornio, Purasenvaaran pellot ja Närkki
(K,Ks)

(7364663:351908)

75 ha

Purasenvaaran ja Närkin laajahko peltoalue Aavasaksan lounaispuolella on yksi Tornionjokivarren tärkeistä lintujen kerääntymisalueilta muuttoaikoina. Tyypillisiä ja säännöllisiä ovat isot kottarais- ja kahlajaparvet, mutta ajoittain pelloilla parveilee myös muita lintuja kuten rastaista ja pulmusia.

Kerääntymälajeja: *kottarainen* 200, *liro* 100, *pulmunen* 135, *räkättirastas* 200, *suokukko* 300.

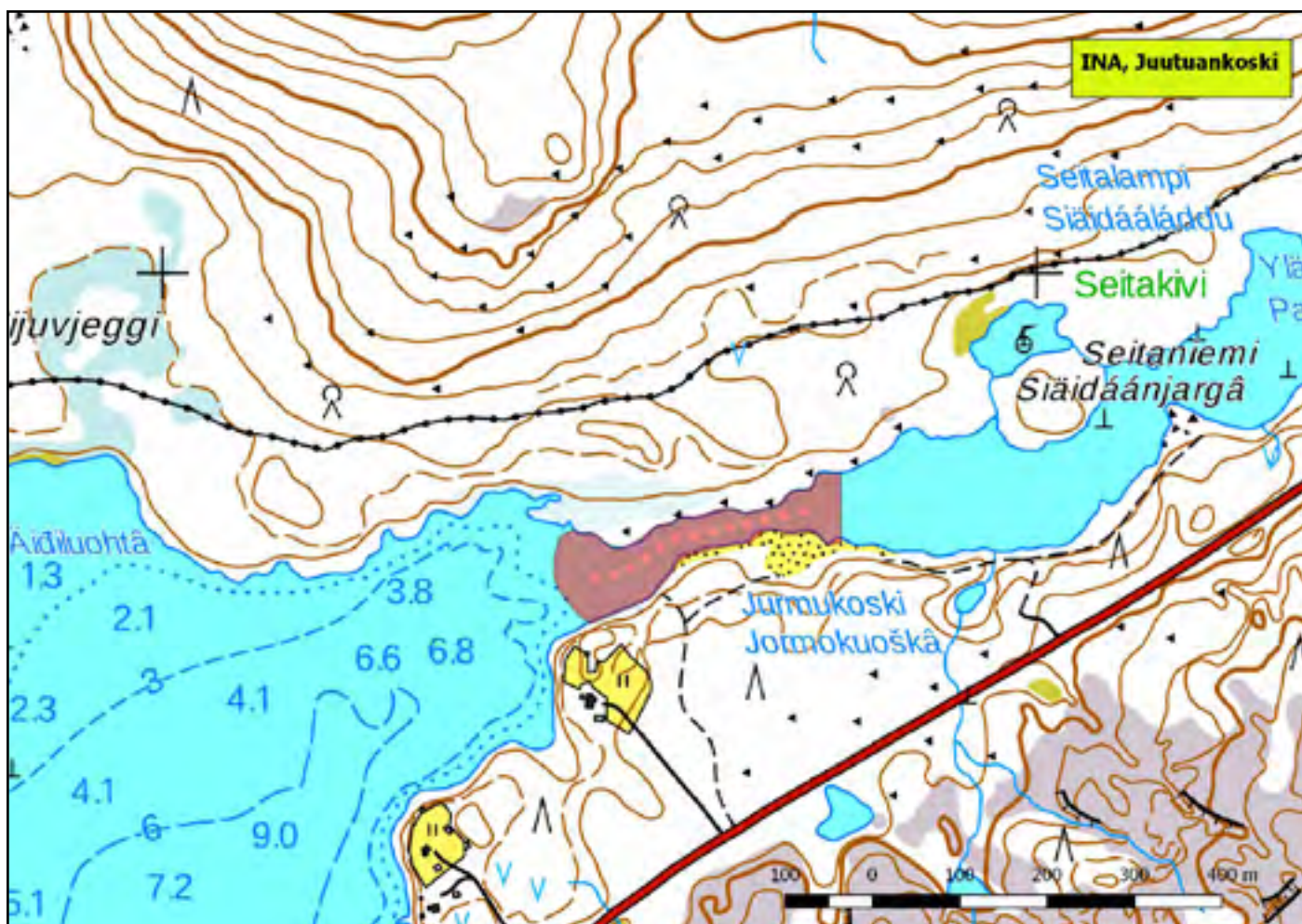
7.2. Virtavedet

920361 Inari, Jurmukoski (T)

(7638679:492577)

1 ha

Läpi talven sulana pysyvä Juutuanjoen Jurmukoski on koko Lapin tärkein tiedossa oleva koskikarojen talvehtimispaikka. Solojärven koillisnurkassa sijaitsevan kosken rannoilta on talvikausina laskettu enimmillään 21-41 karaa.

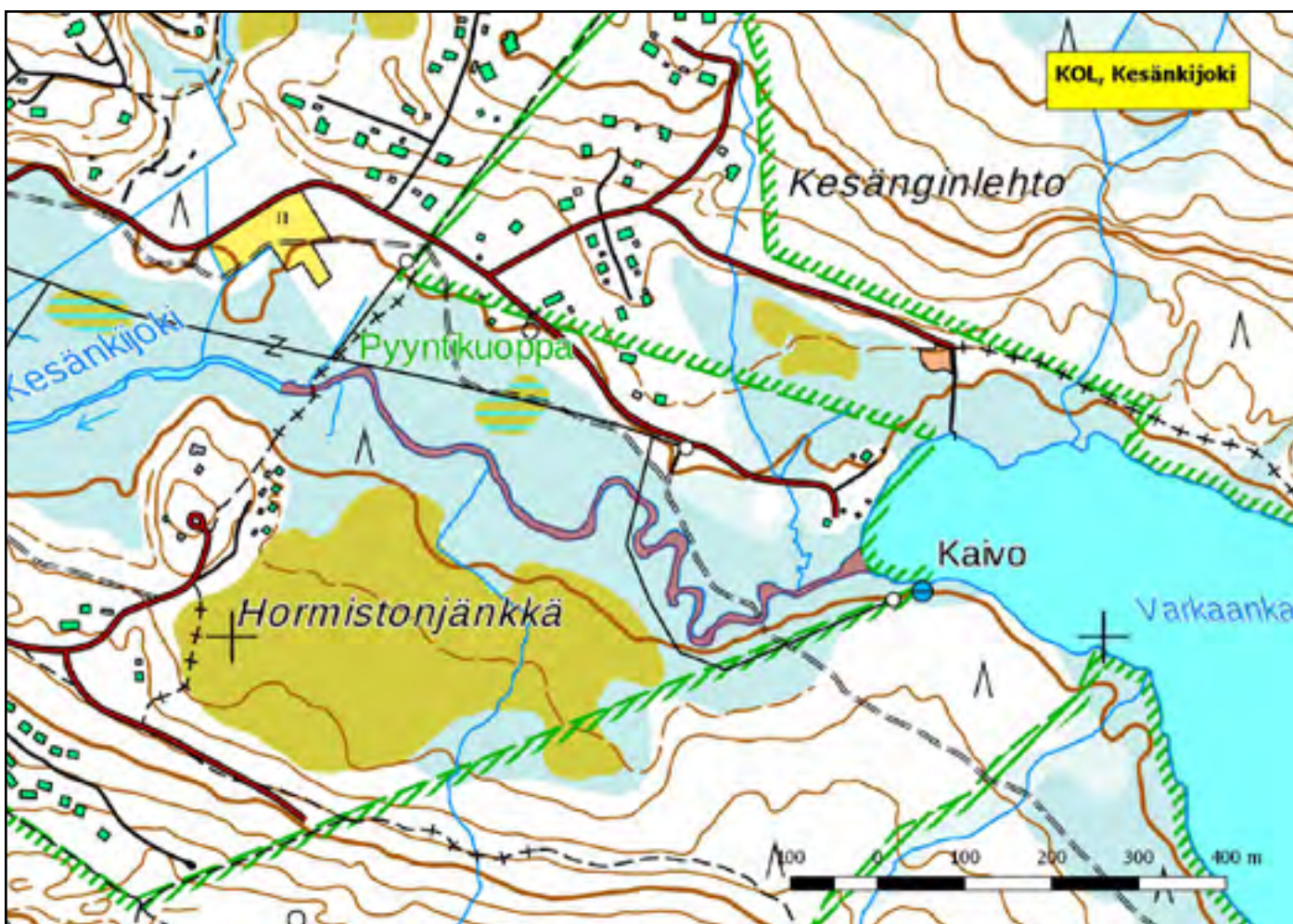

920326 Kolari, Kesänkijoki (T)

(7501212:381203)

3 ha

Kesänkijärven ja Äkäslompolon välillä virtaava parin kilometrin pituinen Kesänkijoki on tärkeä koskikarojen talvehtimisalue. Suurimmat karamäärät löytyvät yleensä joen itäosista Hormistonjängän tienoilta.

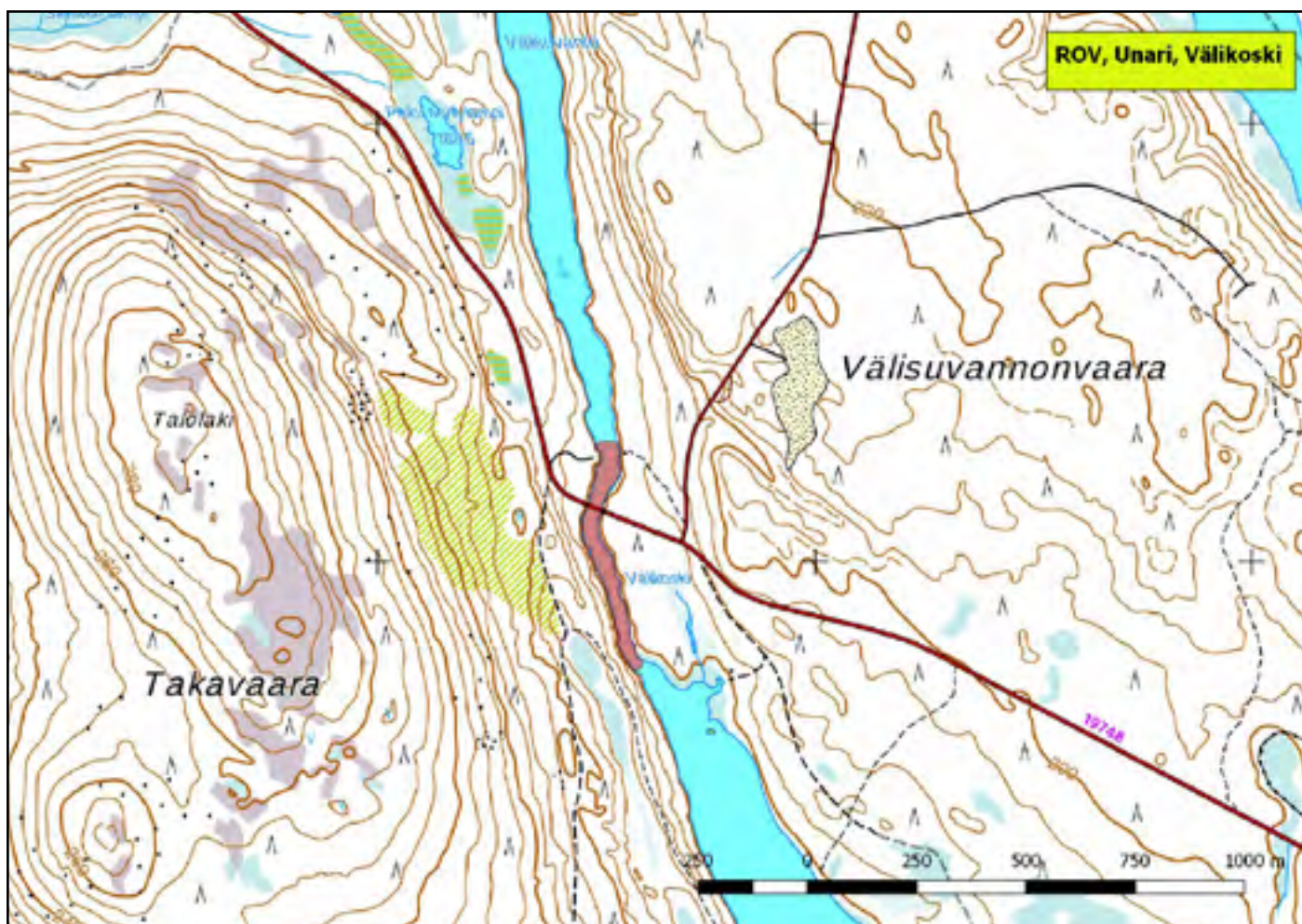

920316 Rovaniemi, Meltausjoen Välikoski (T)

(7444111:446500)

2 ha

Unarinjärven luusuasta alkava koskiosuus pysyy talvisin sulana alapuoliseen Kullelampeen saakka. Välikoskella talveitti säännöllisesti 10-15 koskikaraa. Helmikuussa 2008 paikalla oli peräti 25 yksilöä.

920333 Ranua, Kaitavirta (T)

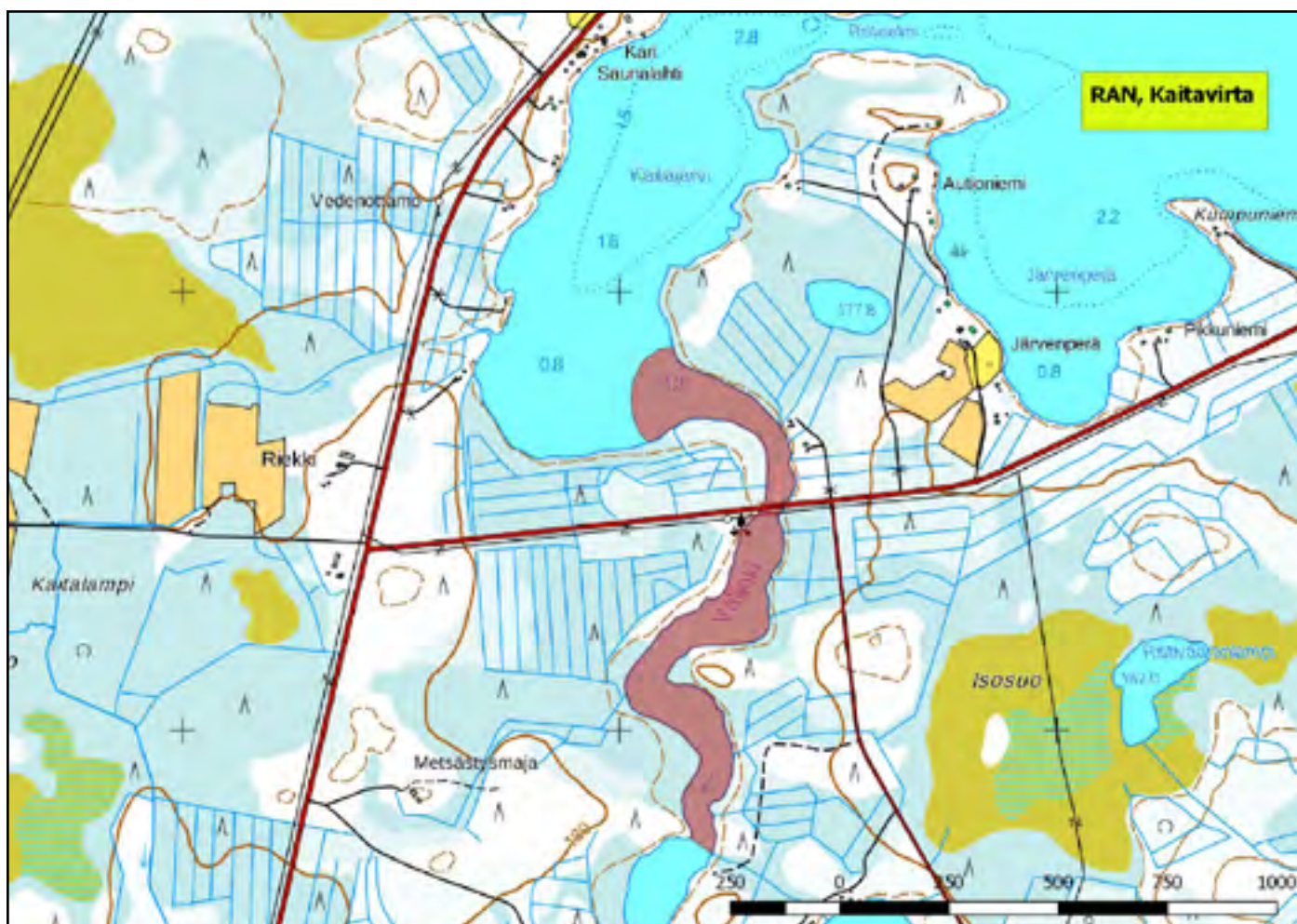
(7326471:495336)

13 ha

Simojoen yläjuoksulla Kaitajärven ja Auralammen välissä sijaitseva Kaitavirta on Ranuan tärkein koskikarojen talvehtimispaikka. Siellä on viime vuosina talvehtinut säännöllisesti enimmillään 10-12 yksilöä.

Koskikaroja kivellä

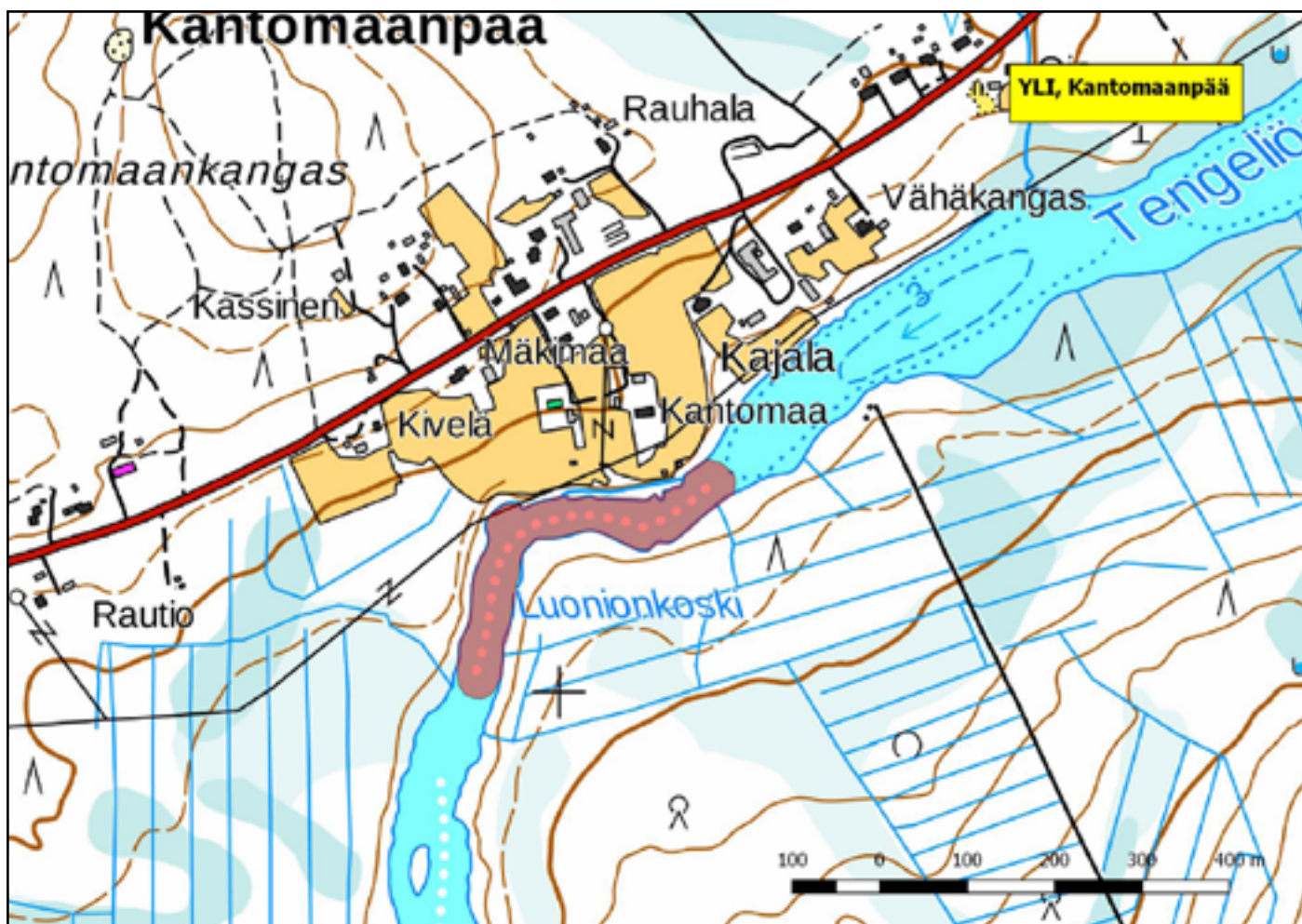

920324 Ylitornio, Luonionkoski (T)

(7370187:368962)

2 ha

Kantomaanpäässä sijaitseva Luonionkoski on toinen Tengeliönjoen tärkeistä koskikarojen talvialueista. Esimerkiksi helmikuussa 2012 sieltä laskettiin 12 yksilöä.

920325 Ylitornio, Pessakoski (T)

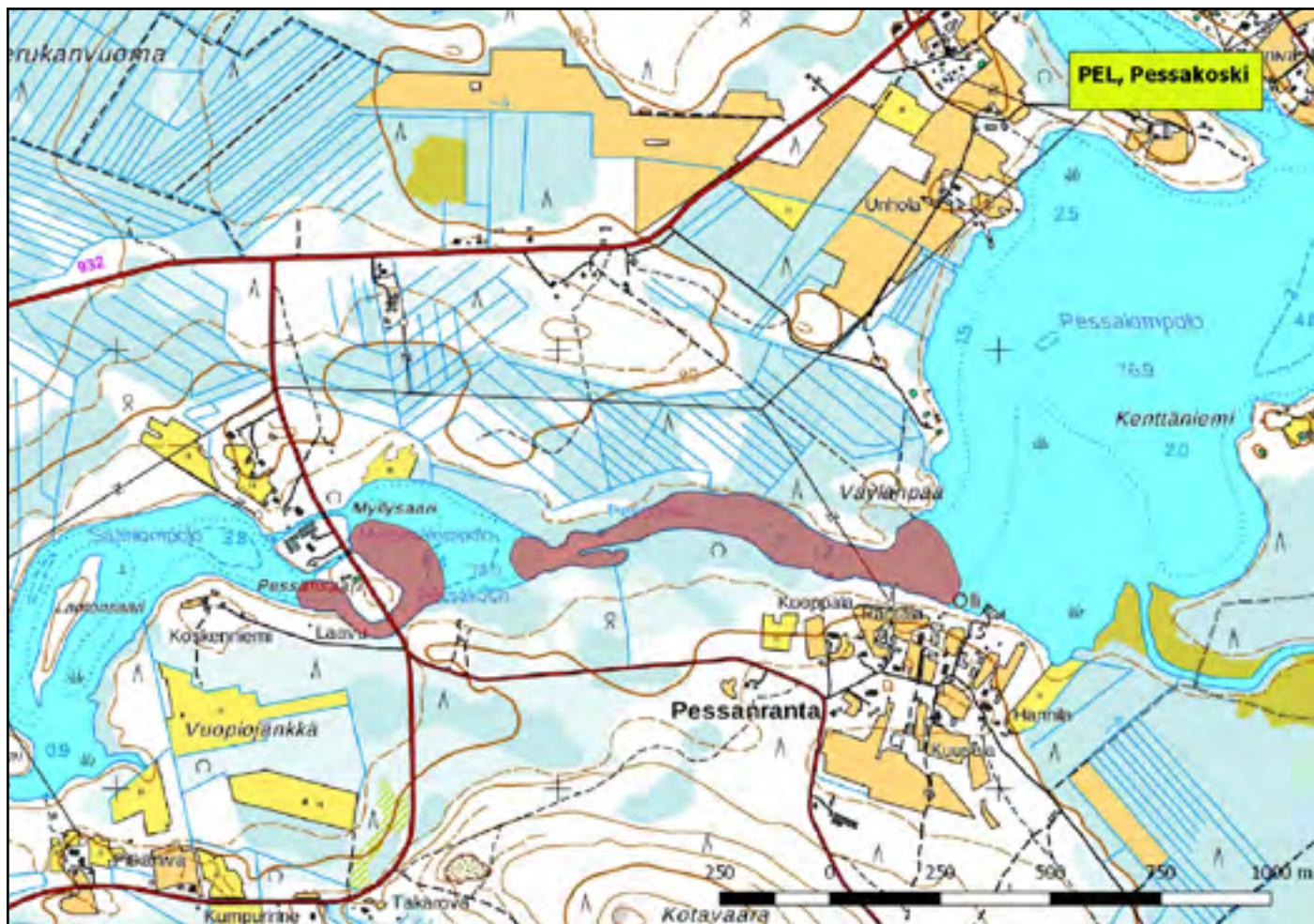
(7377578:384148)

13 ha

Pessalompolon eteläpuolinen jokiosuus Tengeliönjoessa pysyy talvisin pitkältä matkalta jäättömänä. Varsinkin Pessakosken niivan seutu kerää talvivieraiksi koskikaroja, parhaimmillaan toistakymmentä yksilöä samanaikaisesti.

Pessakoski on tärkeä talvehtimisalue koskikaralle.

920479 Rovaniemi, Kemijokivarssi (P)

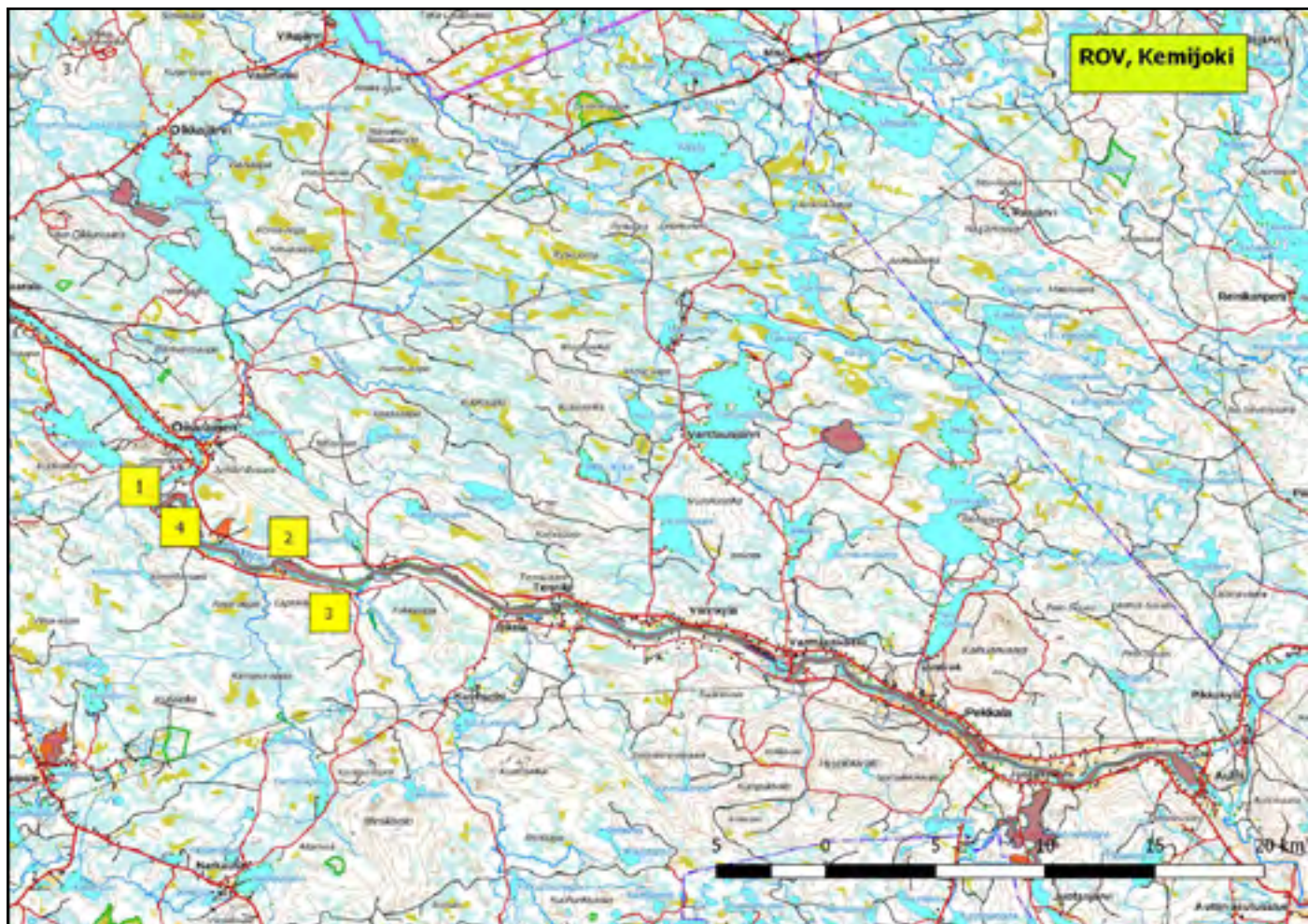
(7362638:479140)

1882 ha

Kemijokilaakson rantatormissä Oikaraisen ja Auttin välillä on useita suuria törmäpääskyjen pesimäyhdyskuntia. Hiekkarinteisiin kaiverrettujen pesäkolojen paikat saattavat vaihdella tulvien aiheuttamien rantojen sortumien takia. Suurimmat yhdys-

kunnat ovat viime vuosina sijainneet Sieriniemessä (1) (1034 koloa), Lapinsaaressa (2) (673 koloa), Pikku-Viirissä (3) (628 koloa) ja Petäjäniemessä (4) (500 koloa).

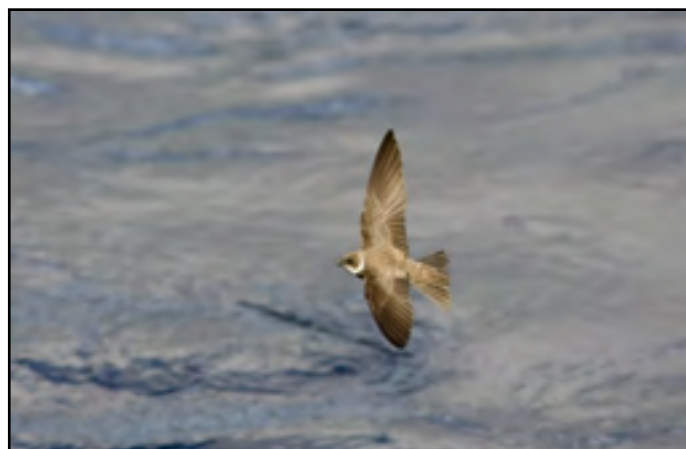

920307 Rovaniemi, Ounasjokisuisto (K,Ks,P)

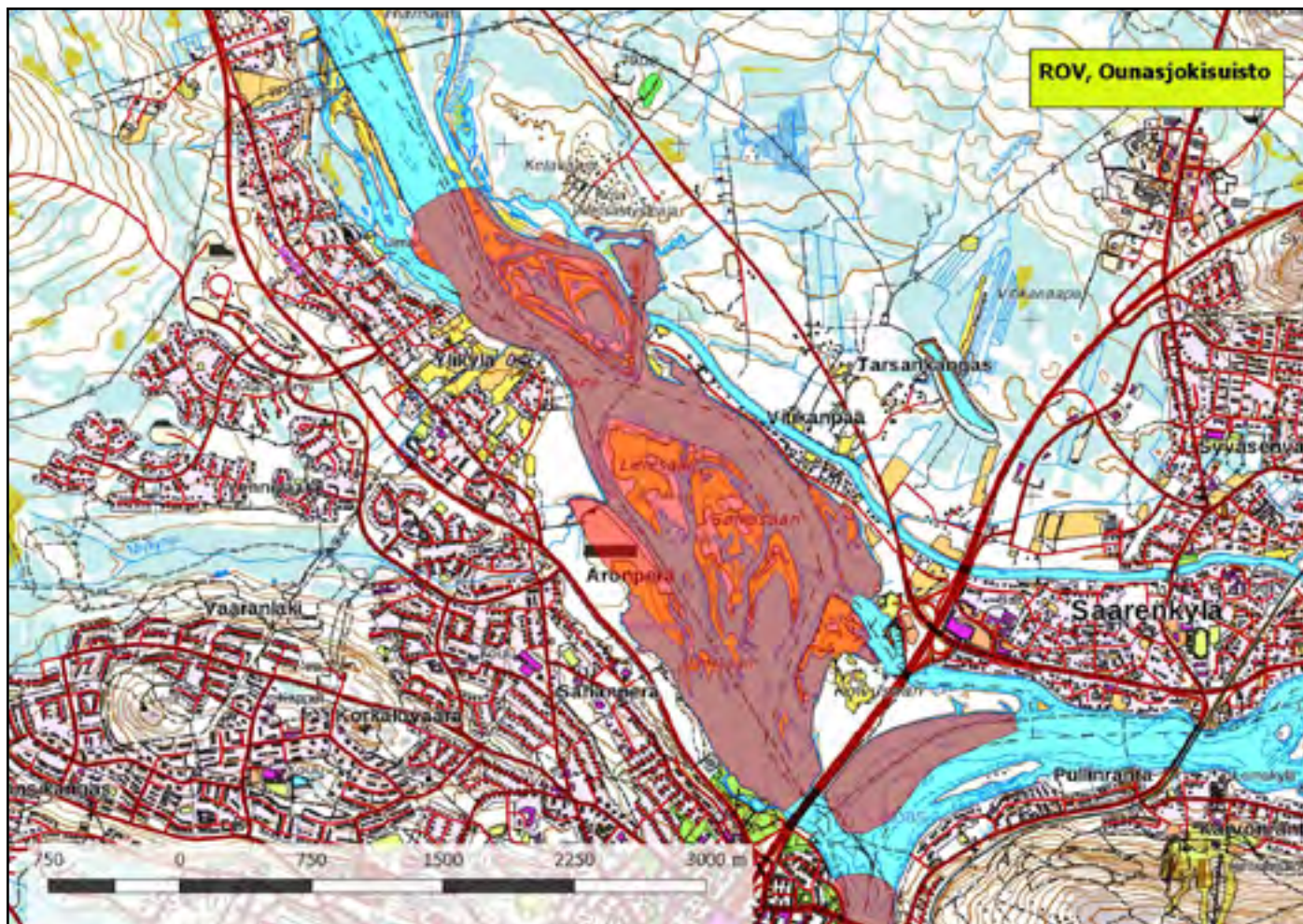
(7379134:443052)

346 ha

Kaikin tavoin muutenkin linnustollisesti arvokas Ounasjokisuisto on myös törmäpääskyjen tärkeä pesimäalue. Tarkempi karttointu puuttuu, mutta pelkästään Madetsaassa on 50 pääskyn yhdyskunta, ja isoja kolonioita on myös joen pohjoisrannalla Ylikylässä ja suiston ulkopuolella Nivankylän kohdalla.

Törmäpääskyjen lentotaituruutta voi ihastella Ounasjokisuistoissa.

920306 Rovaniemi, Ounaskoski (K,P)

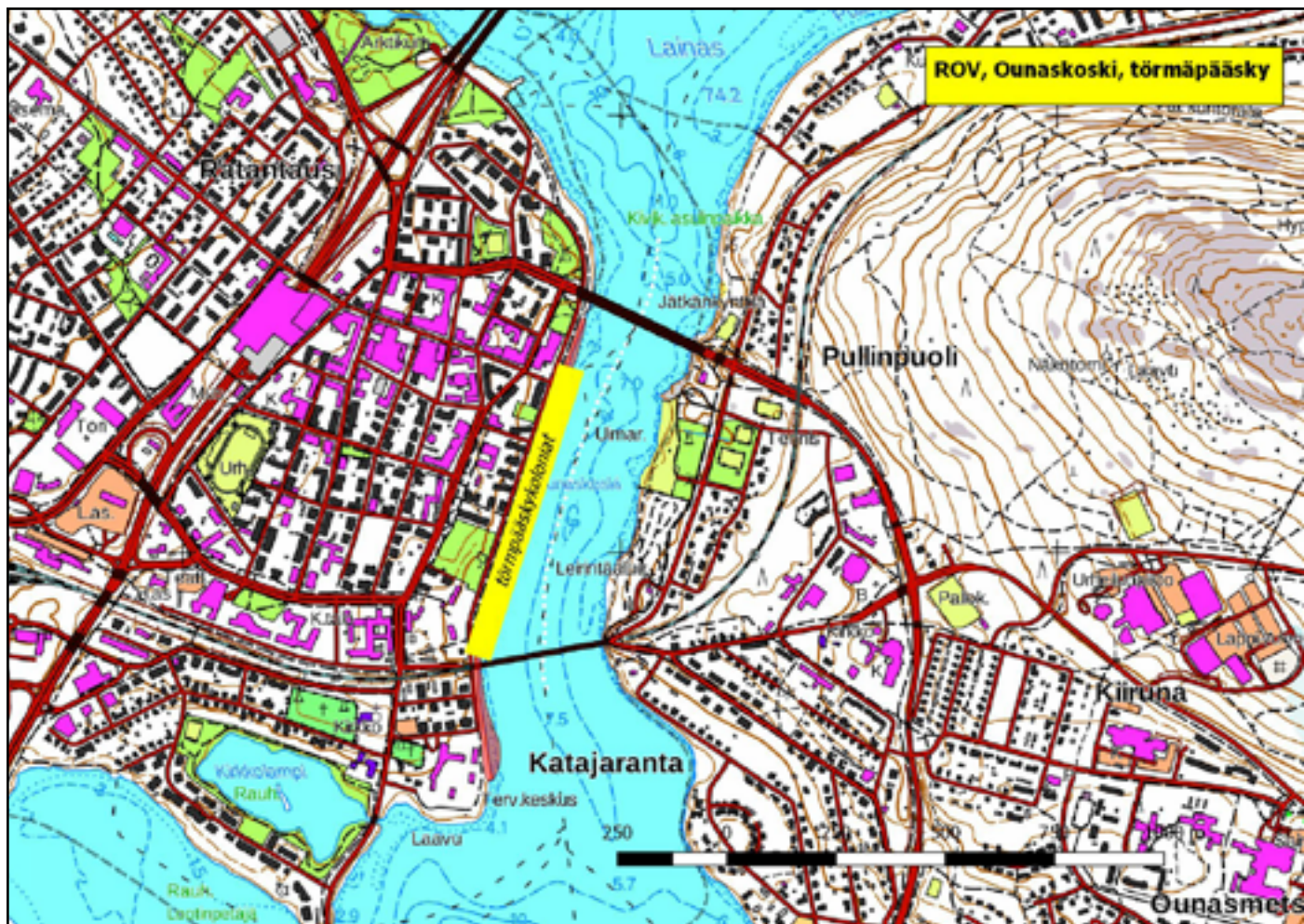
(7376088:443922)

79 ha

Ounaskosken länsipuolen rantatörmällä Rovaniemen keskustassa pesii vuosittain noin 50 törmäpääskyparia.

Törmäpääskyn tapaa aivan Rovaniemen keskustasta Ounaskoskelta.

920480 Sodankylä, Kuukkelinmaa (P)

(7531611:525912)

14 ha

Keskellä Lokan tekojärveä sijaitseva Kuukkelinmaan saari tarjoaa pesäpaikan yhdelle Lapin suurimmista törmöpääsky-yhdyskunnista. Rantatörmiltä on laskettu monena vuonna noin 400 pesäkoloa.

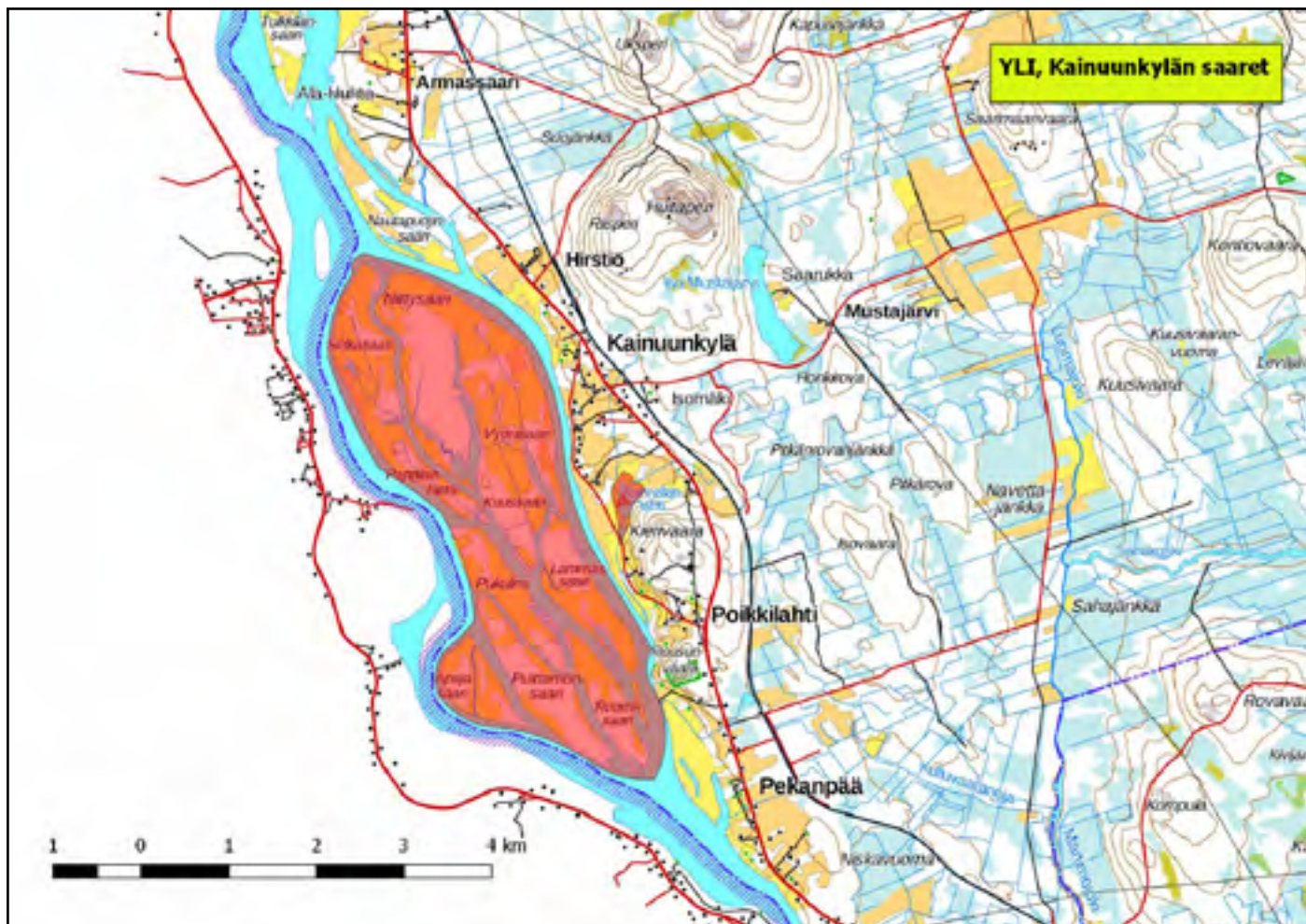

920223 Ylitornio, Kainuunkylän saaret (P)

(7347626:353286)

1053 ha (Lintuvesiohjelma)

Muutenkin pesimälinnustoltaan arvokkaassa Kainuunkylän saaristossa Tornionjoella pesii huomattava määrä törmäpääskyjä. Alueelta on löydetty vuosittain satoja pesäkoloja.

7.4. Lentoreitit

920387 Rovaniemi, Kuusiselän-Kemijoen lentoreitit
(L)

(7364374:442928)

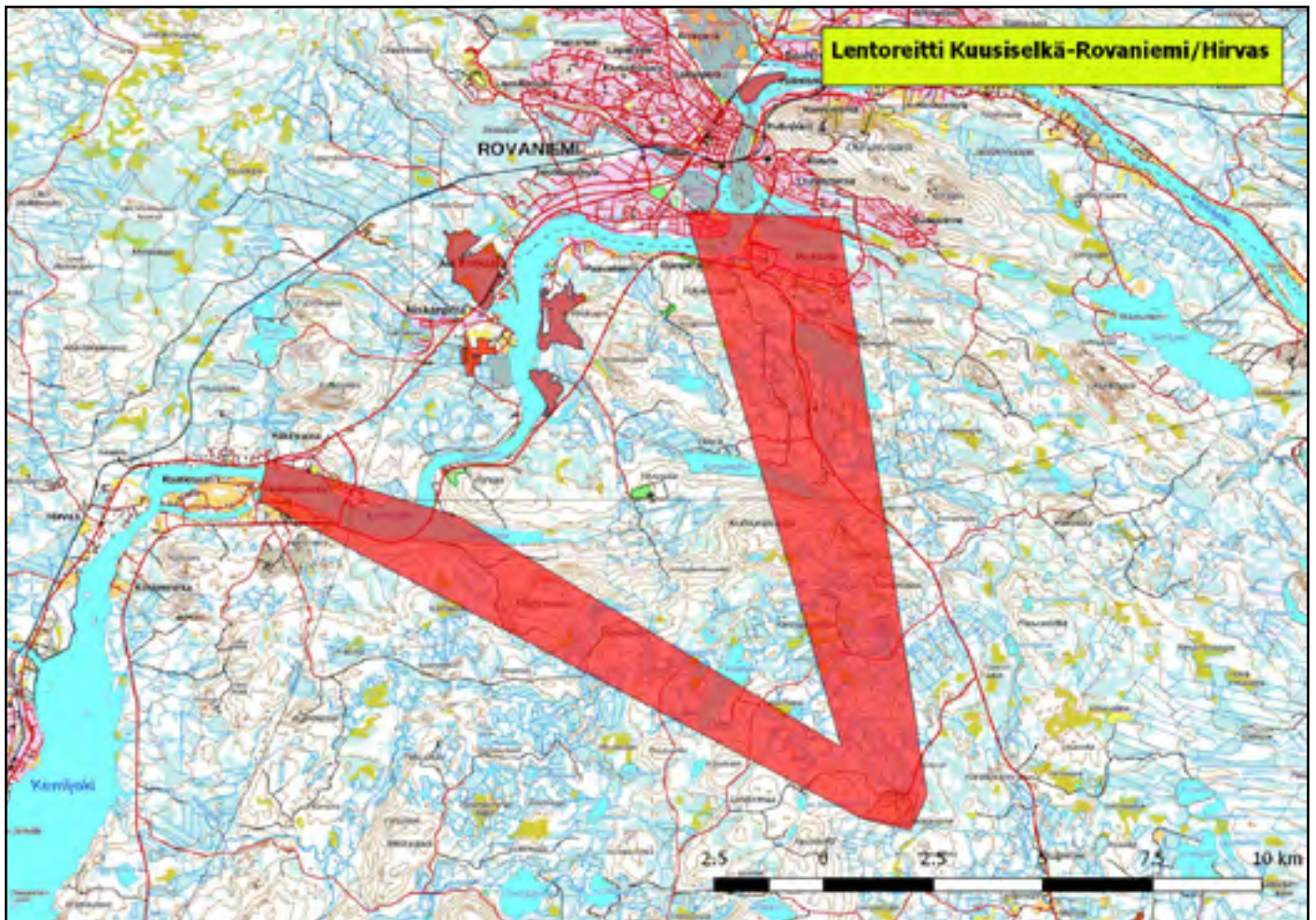
5660 ha

Kuusiselän kaatopaikalla ruokailevat lokit ja varislinnut käyttävät kahta reittiä lentäessään yöpymispaikoilleen ja niiltä takaisin. Toinen suuntautuu pohjoiseen kohti kaupunkia ja toinen itään Hirvaan Isosuvannolle Kemijoelle. Reiteillä arvioidaan liikkuvan aamuin illoin enimmillään tuhansia lintuja. Vilkkaimmat kaudet ovat toukokuu sekä syys-marraskuu.

Lentoreiteillä liikkujat on arvioitu laskemalla kaatopaikalla ruokailevat linnut. Enimmäismääriä: naurulokki 3700, harmaalokki 3500, korppi 250.

Harmaalokit kerääntyvät Kirkonjyrhämään syksyisin.

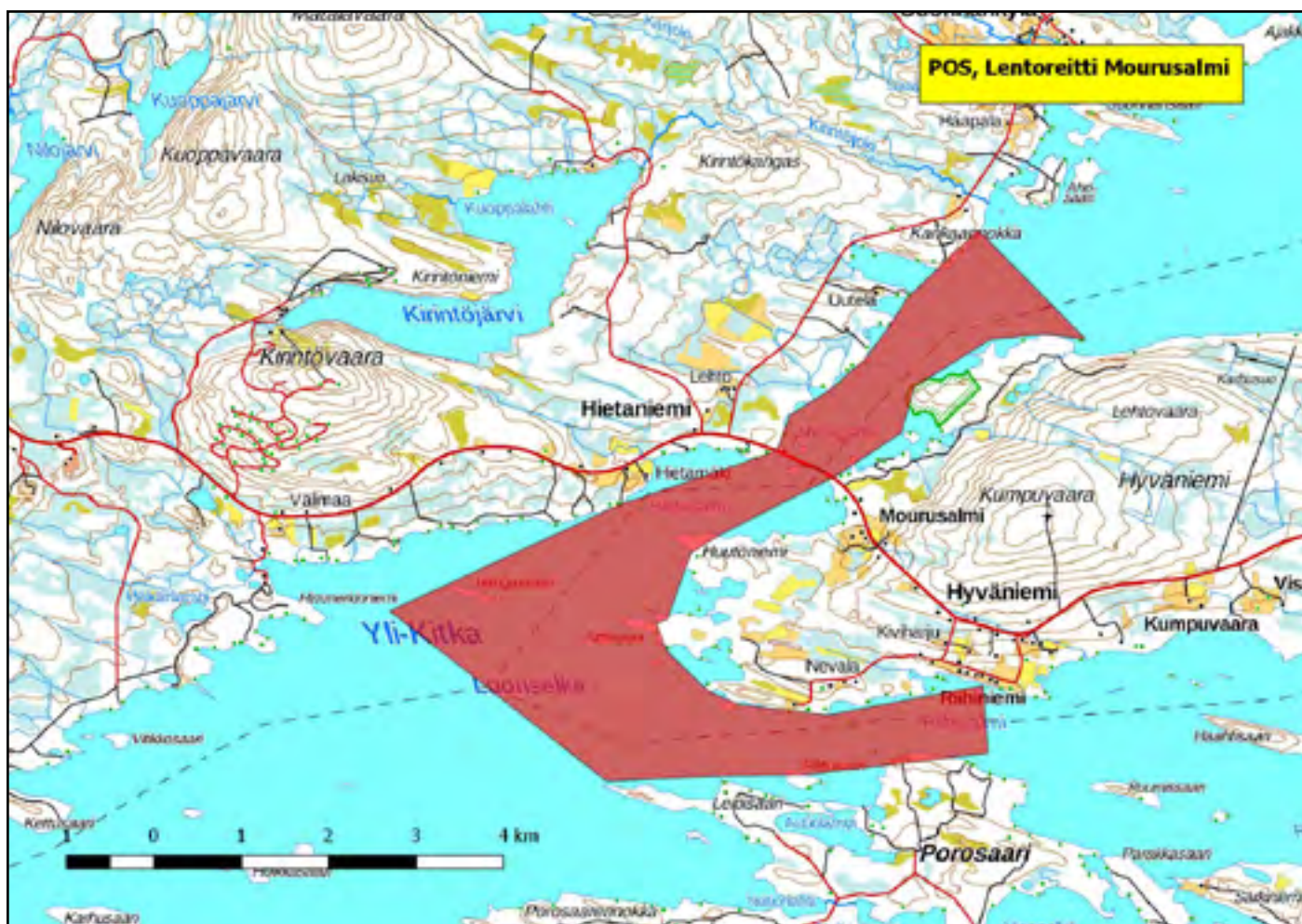
920334 Posio, Mourusalmi (L)

(7330612:563952)

1329 ha

Lintumuuton johtolinjana toimiva Livojärven ja Kitkajärvien vesireitti tiivistyy kapeikoksi kunnan itäosassa Mourusalmissa. Tämä pullonkaula kokoaa yhteen myös vesireittiä pitkin muuttavia lintuja. Keväällä ovat pääosassa vesilinnut, syksyllä niiden lisäksi myös rastaat, peipot ja tiaiset.

Muutonseurannassa (aamuisin käytännössä 2-6 tunnin aikana) havaittuja suurimpia lajikohtaisia määriä keväällä mm. mustalintu 1620, kuikka 320, merikihu 13. Syksyllä mm. keltavästäräkki 223, räkättirastas 12000, järripeippo 630.

7.5. Lintujärvet ja kosteikot

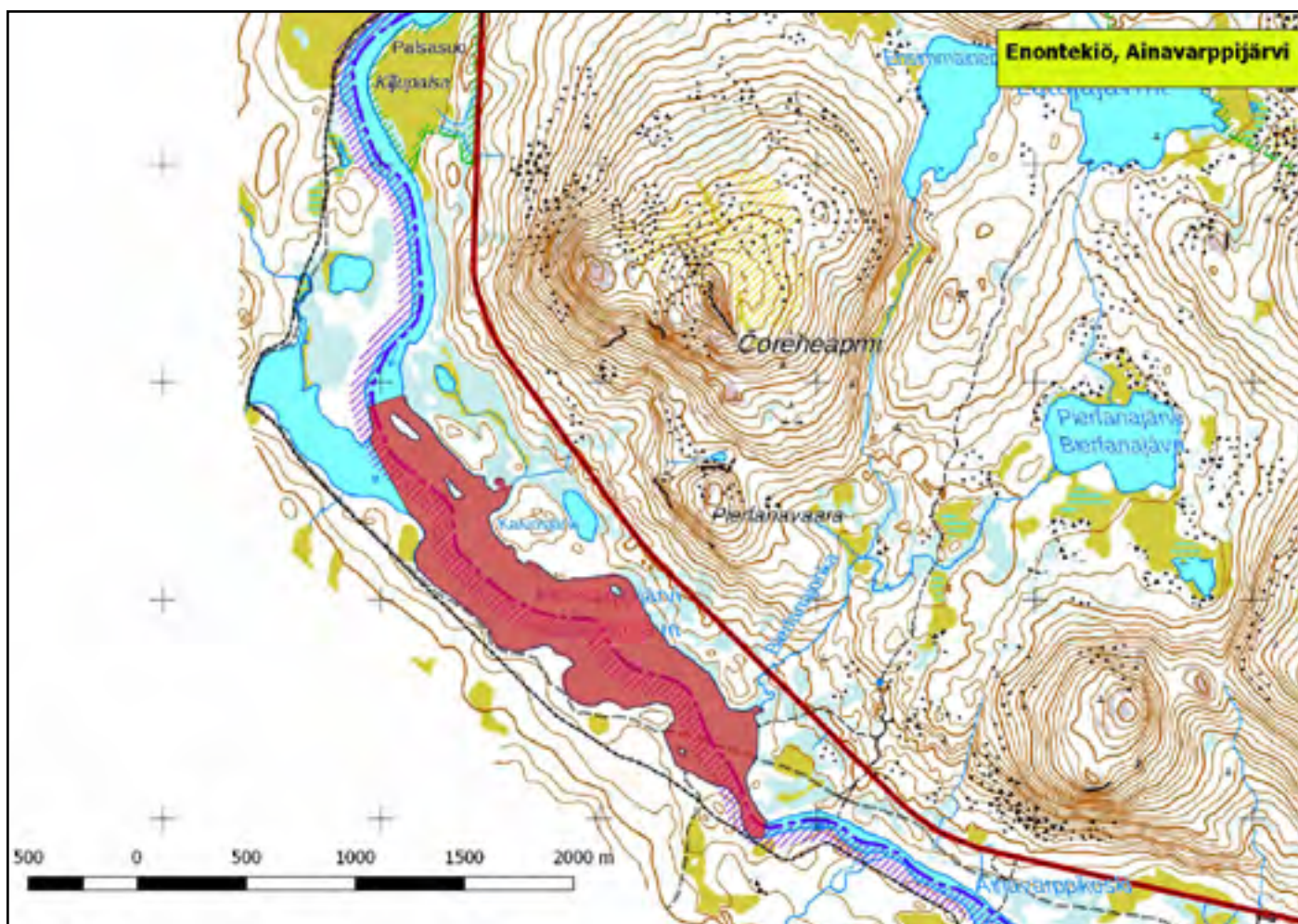
920378 Enontekiö, Ainavarppijärvi (Ks)

(7629927:275027)

87 ha

Ainavarppijärvi on Könkämäenon suvantomainen laajentuma, josta noin puolet sijaitsee Ruotsin puolella. Se on yksi vakiintuneista joutsenten kertymäalueista Könkämäenolla syksyisin. Määrät vaihtelevat vuosittain.

Kertymälaji: *laulujoutsen 306*.

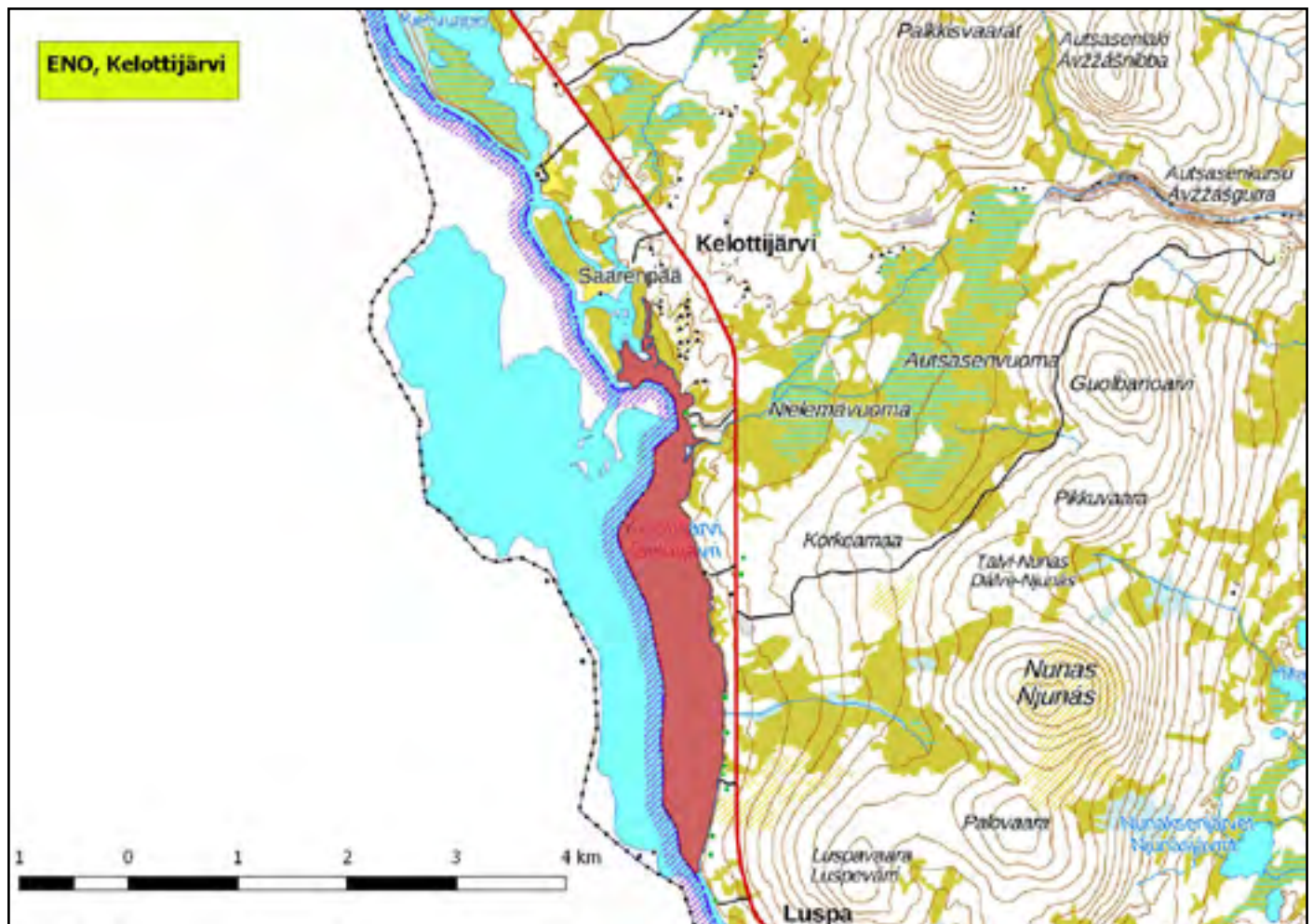
920377 Enontekiö, Kelottijärvi (Ks)

(7609070:296180)

214 ha

Valtaosaltaan Ruotsin puolelle rajajokea sijoittuva Könkämäen laajentuma. Laajahko ja karu vesialue rajoittuu pohjoispäästään vaikeakulkuiseen avosuohon. Arvokas joutsenten ja vesilintujen syksyinen kerääntymisalue, ja ilmeisesti myös tärkeä vesilintujen sulkasatoalue kesäisin.

Kerääntymälajit: laulujoutsen 215, pilkkasiipi 18, uivelo 142, vesilinnut 470.

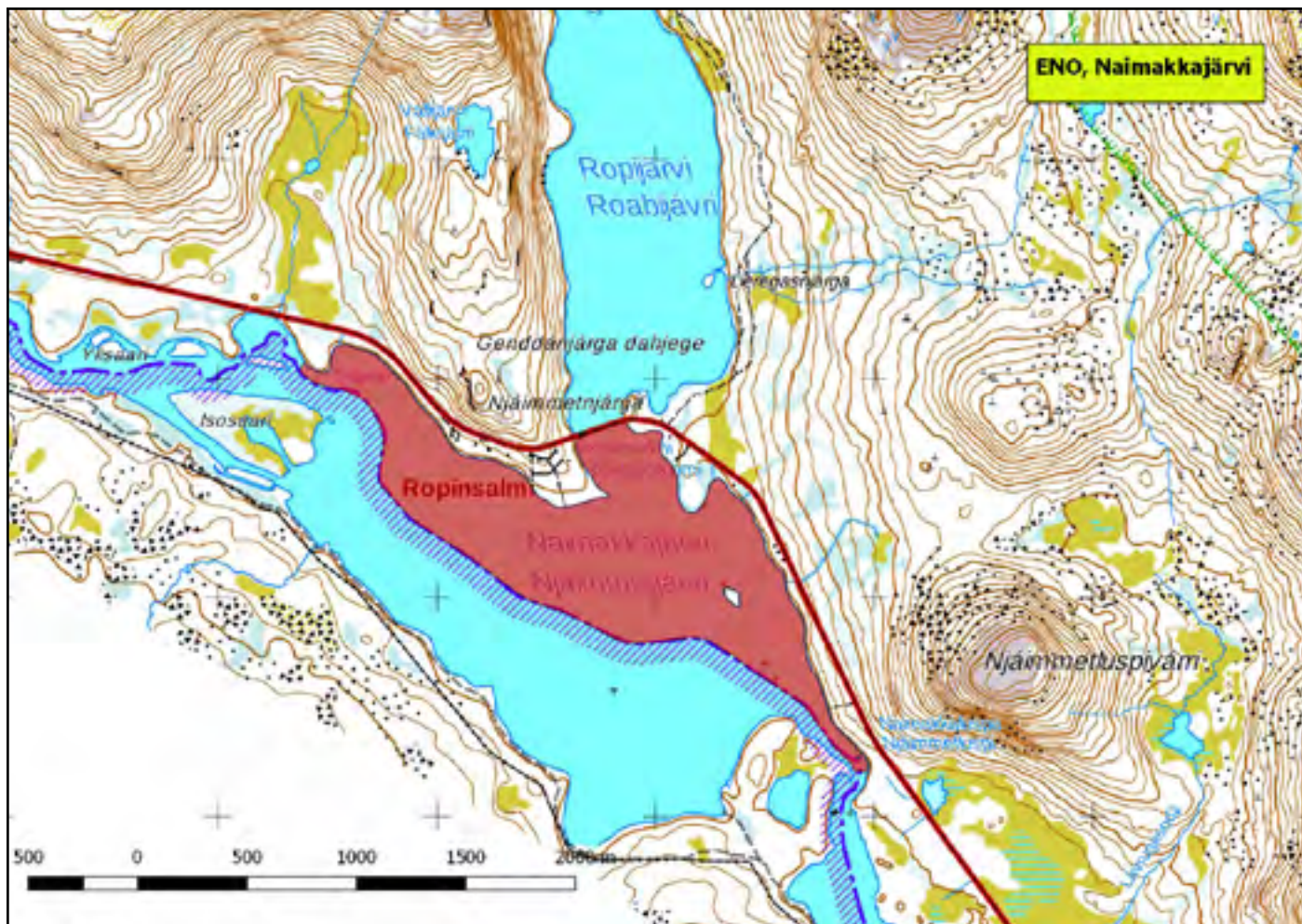
920379 Enontekiö, Naimakkajärvi (Ks)

(7627264:280936)

132 ha

Könkämäenon suvanto Ropinsalmessa Kilpisjärventien varressa. Naimakkajärven allas on syksyisin tärkeä kerääntymisalue erityisesti joutsenille, mutta ajoittain sinne kerääntyy myös huomattavia määriä pienempiä vesilintuja.

Kerääntymälajit: *laulujoutsen* 720, *vesilinnut* 240, *mustalintu* 45.

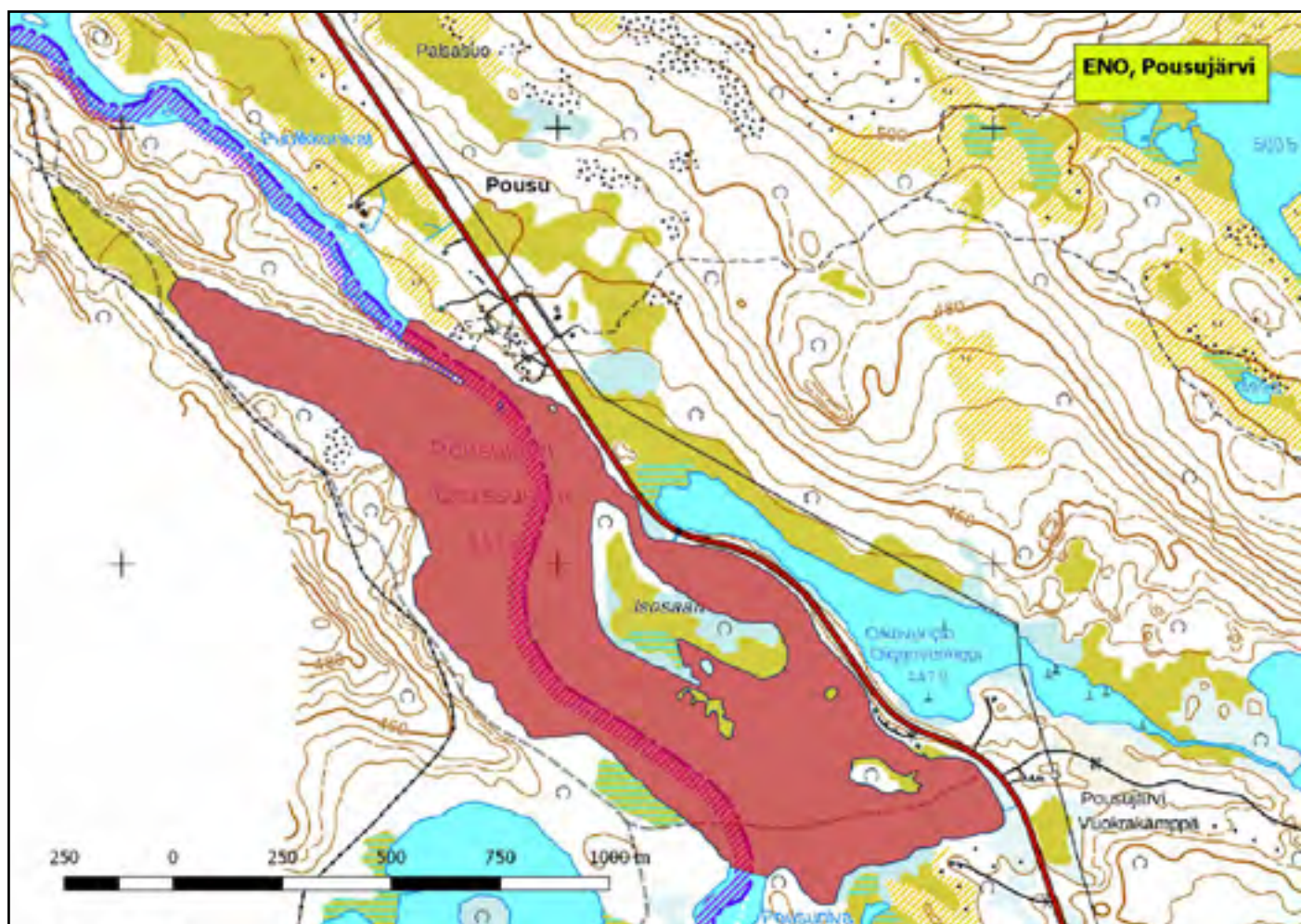
920380 Enontekiö, Pousujärvi (Ks)

(7648898:264019)

76 ha

Könkämäenon järvimäinen allas, joka muodostaa yhdessä Aina-varppijärven, Kelottijärven ja Naimakkajärven kanssa maakunnallisesti arvokkaan joutsenten syksyisen kerääntymisalueiden ketjun Könkämäenolla. Myös muita vesilintuja tavataan merkittäviä määriä.

Kerääntymälajit: laulujoutsen 250, vesilinnut 270, joughisorsa 20.

920375 Enontekiö, Peltojärvi (Ks,P)

(7587130:381375)

260 ha (Lintuvesiohjelma)

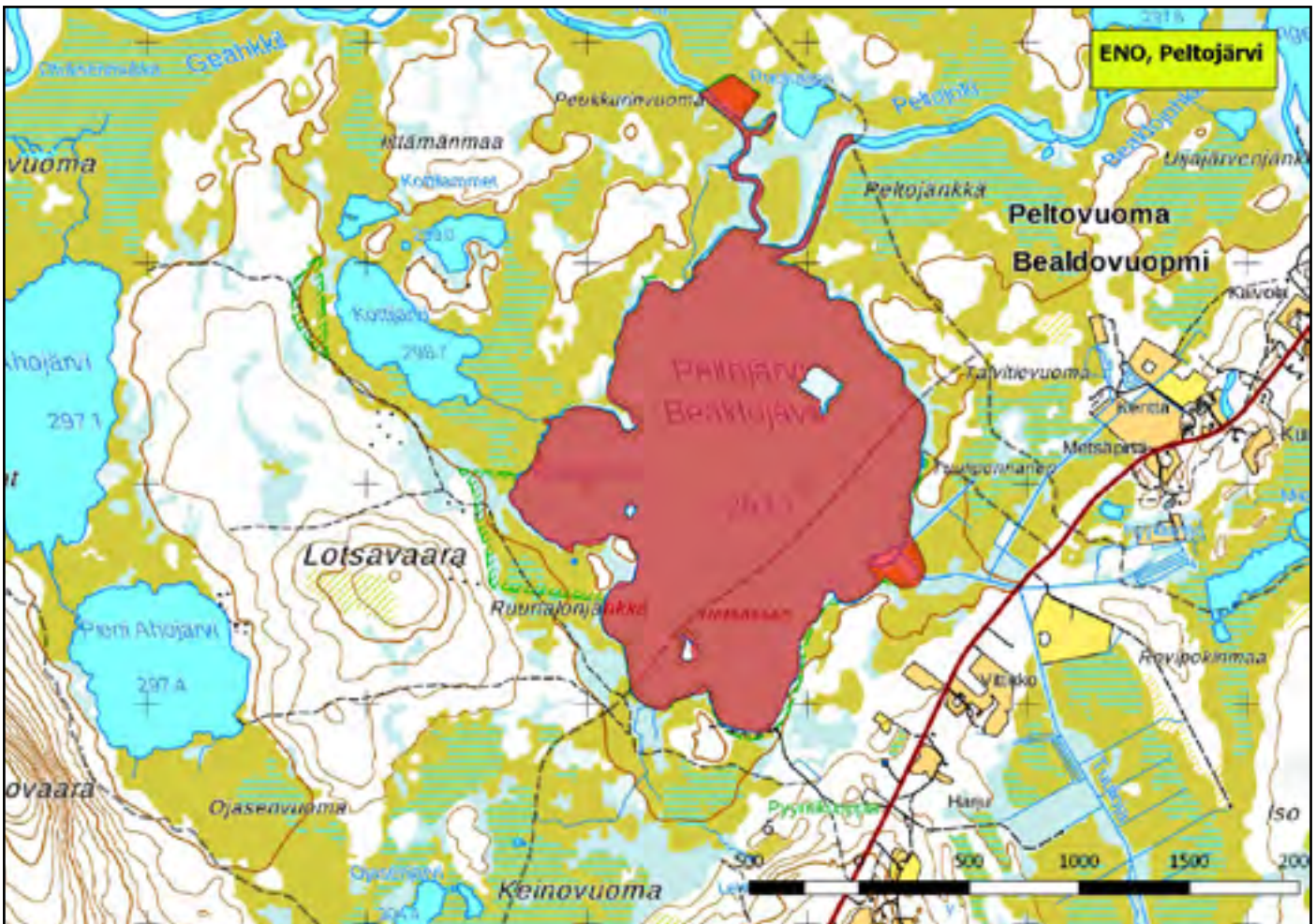
Peltovuoman kylän kohdalla tie 957:n länsipuolella sijaitseva Peltojärvi on rannoiltaan asumaton, matala ja melko karu lintuvesi. Valtaosaltaan suorantaisen järven vesikasvillisuutta on niitetty vuosina 1996-2001, ja se pysyy avoimena koko kesän. Peltojärvi on arvokas pesimä- ja kerääntymiskohde, mutta ilmeisesti myös tärkeä sulkasatoalue vesilinnuille.

Pesimälajeja: *haapana*, *kuikka*, *lapintiira*, *mustalintu*, *naurulokki*, *pikkulokki*, **pilkkasiipi**, *ruskosuohaukka*, *tukkakoskelo*, *tukkasotka*, *uivelo*.

Kerääntymälajeja: *pilkkasiipi* 30, *tukkasotka* 95, *uivelo* 35, *vesilinnut* 750, *haapana* 130.

Kuikka kuuluu Peltojärven pesimälinnustoon.

920374 Enontekiö, Sotkajärvi (K,Kk,Ks,P)

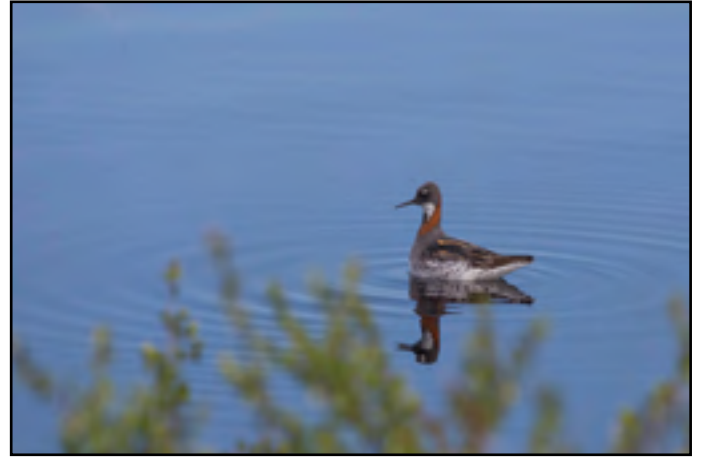
(7583131:346888)

180 ha (Natura)

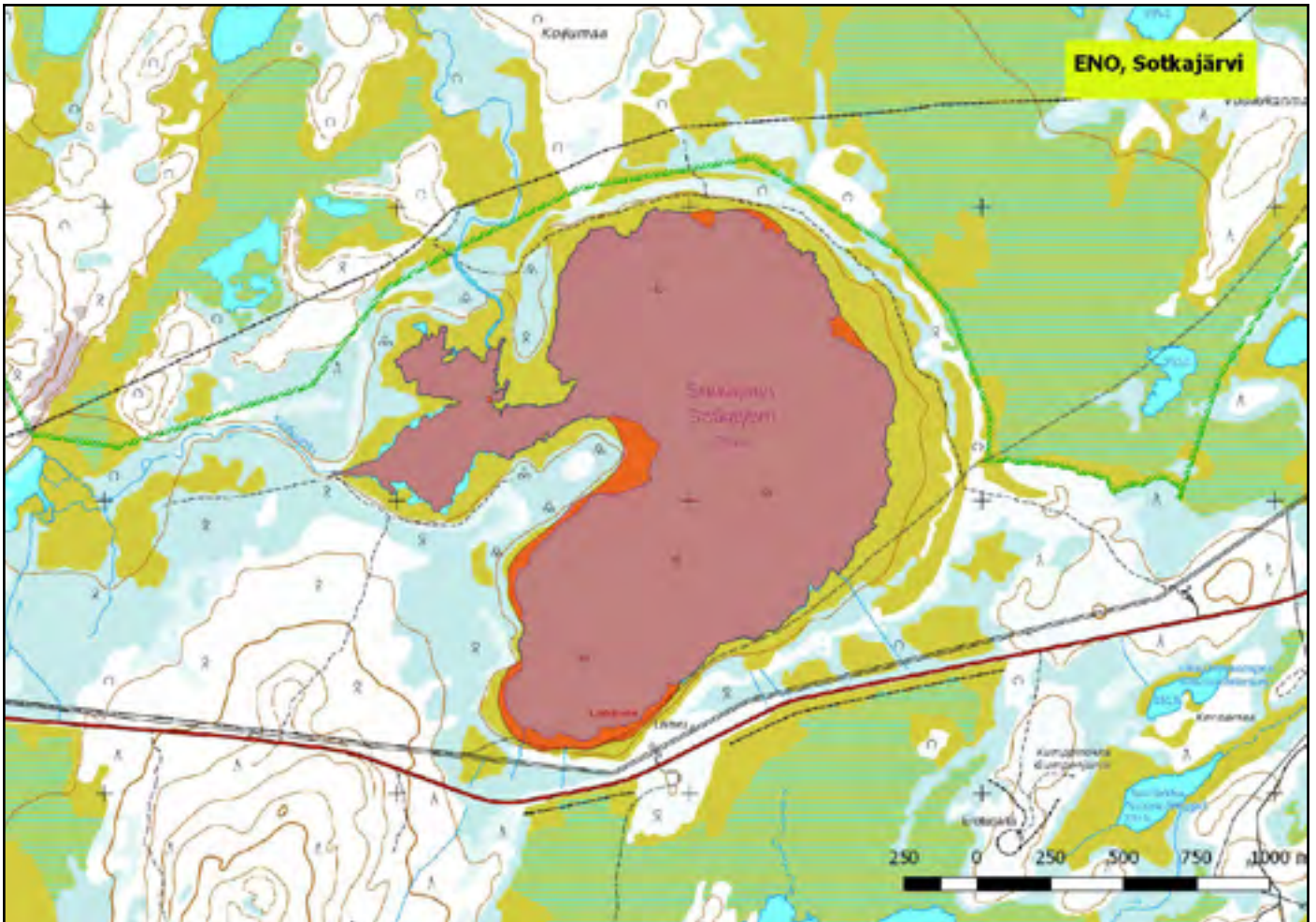
Sotkajärvi on yksi koko Lapin parhaista lintuvesistä, ja poikkeuksellisen arvokas kohde sekä pesimä- että kerääntymäalueena. Muutonaikaisten kertymien lisäksi järvellä viihtyvät useiden vesilintulajien sulkasatoparvet keskellä kesää. Rehevällä Sotkajärvellä viihtyvät myös kahlaajat sekä muutolla että pesivinä. Järven etelärannalla Palojoensuu-Hetta-tien varressa on lintutorni, ja paikallisten lintuharrastajien säännöllisen seurannan ansiosta linnusto tunnetaan hyvin.

Pesimälajeja: *haapana*, *heinätavi*, *härkälintu*, *jouhisorsa*, *kuikka*, *lapasorsa*, *lapintiira*, *mustakurkku-uikku*, *mustalintu*, *naurulokki*, *pikkulokki*, *pilkkasiipi*, *uivelo*, *tukkakoskelo*, *tukkasotka*.

Kerääntymälajeja: allia 22, *haapana* 230, *kuikka* 58, *lapasotka* 8, *lapintiira* 105, *mustalintu* 80, *pilkkasiipi* 47, *suokukko* 100, *telkä* 270, *tukkasotka* 620, *uivelo* 77, *vesilinnut* 1200, *vesipääsky* 130, *tavi* 120, *jouhisorsa* 46.

Sotkajärvi on yksi tärkeimpiä vesipääskyn muutonaikaisista levähdysalueista.

920105 Inari, Ivalojoen suisto (K,Kk,Ks,P)

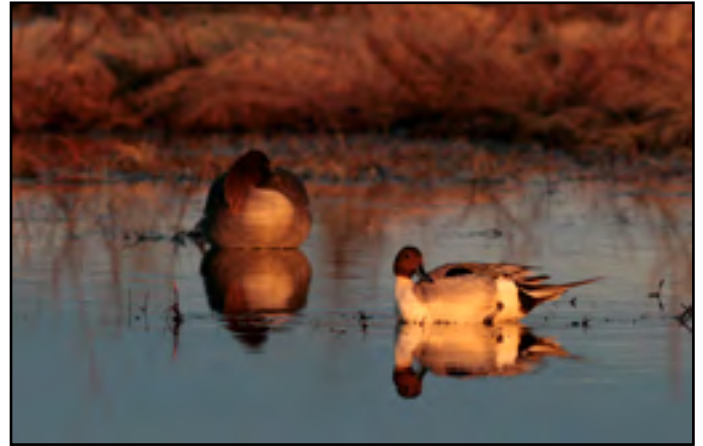
(7626589:526270)

1149 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma,
FINIBA)

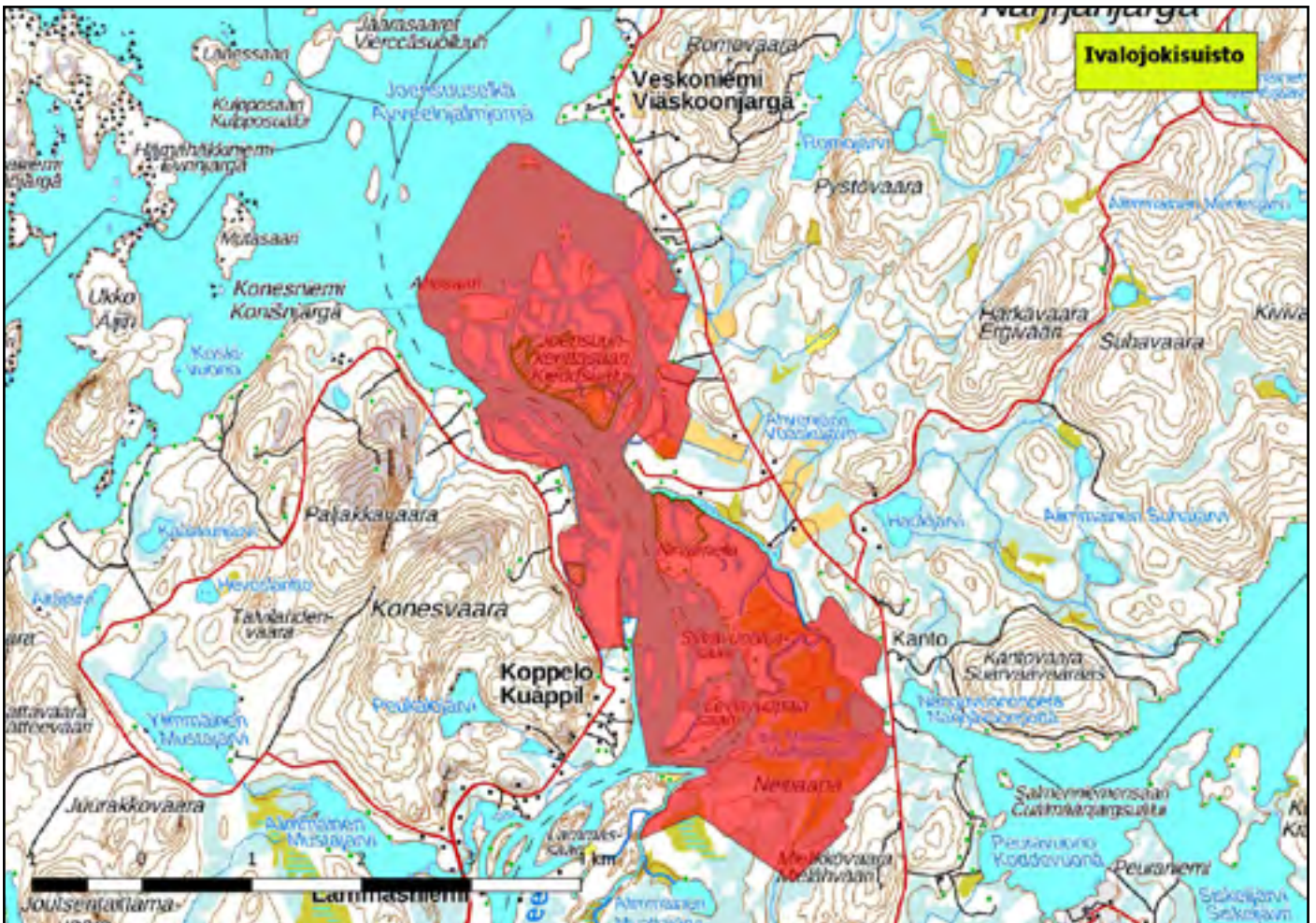
Koppelon ja Veskonien teiden välissä, noin kymmenen kilometrin päässä Ivalon koillispuolella levittäytyvä Ivalojoen suisto on yksi Ylä-Lapin tärkeimmistä vesilintujen kerääntymisalueista. Se on myös arvokas pesimäalue, sillä monipuoliseen linnustoon kuuluu useita eteläisiä lajeja. Alueella on kaksi lintutornia, toinen Mielikköjärvellä ja toinen suiston itärannalla Juurakkovuopajassa.

Pesimälajeja: *haapana*, *heinätavi*, *isokoskelo*, *jouhisorsa*, *lapsorsa*, *tukkakoskelo*, *tukkasotka*, *uivelo*, *vesipääsky*.

Kerääntymälajeja: *pilkksiipi* 35, *tavi* 100, *tukkasotka* 100, *uivelo* 25, *vesilinnut* 400.

Jouhisorsa pesii Ivalojoen suistossa.

920356 Inari, Kaamasjokisuu (K,Kk,Ks)

(7662017:503340)

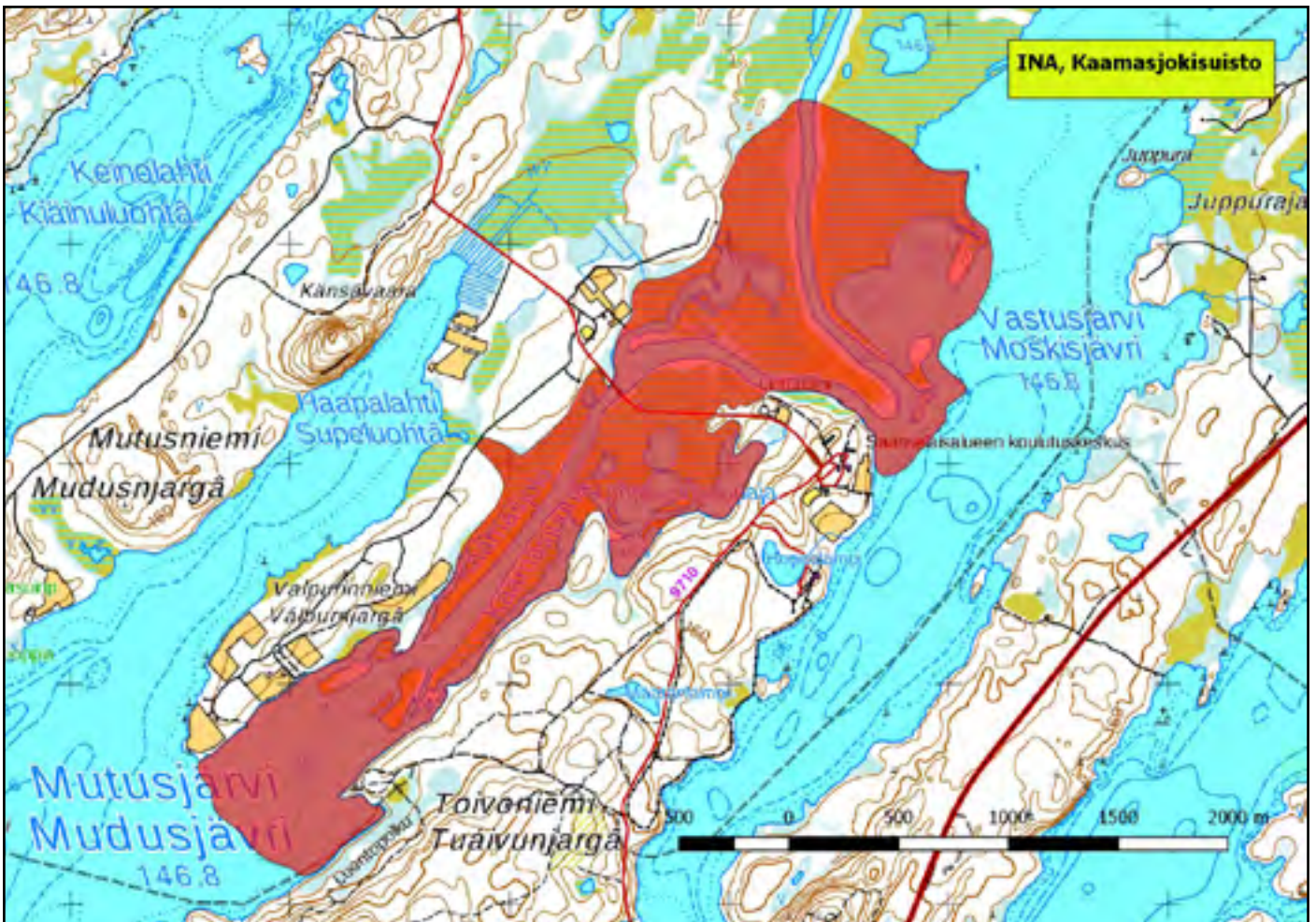
327 ha

Kaamasjokisuu on Muddusjärveen laskevan Kaamasjoen rehevä suistoalue nelostien tuntumassa. Kevät- ja syysmuuton aikaisen kerääntymisen lisäksi alueella on sulkasatoisten tai ruokaillevien lintujen parvia myös kesällä. Alueen keskellä sijaitsevassa Toivoniemessä on lintutorni.

Kerääntymälajeja: haapana 60, kalatiira/lapintiira 250, metsähänhi 80, mustalintu 40, pikkulokki 130, pilkkasiipi 30, suokukka 70, tukkasotka 83, uivelo 25, vesilinnut 280.

Toivoniemen lintutornista näkee hyvin Kaamasjoensuulle.

920357 Inari, Kettujokisuu (K,Ks)

(7648019:491514)

465 ha (Natura, Lintuvesiohjelma,

Soidensuojeluohjelma, FINIBA)

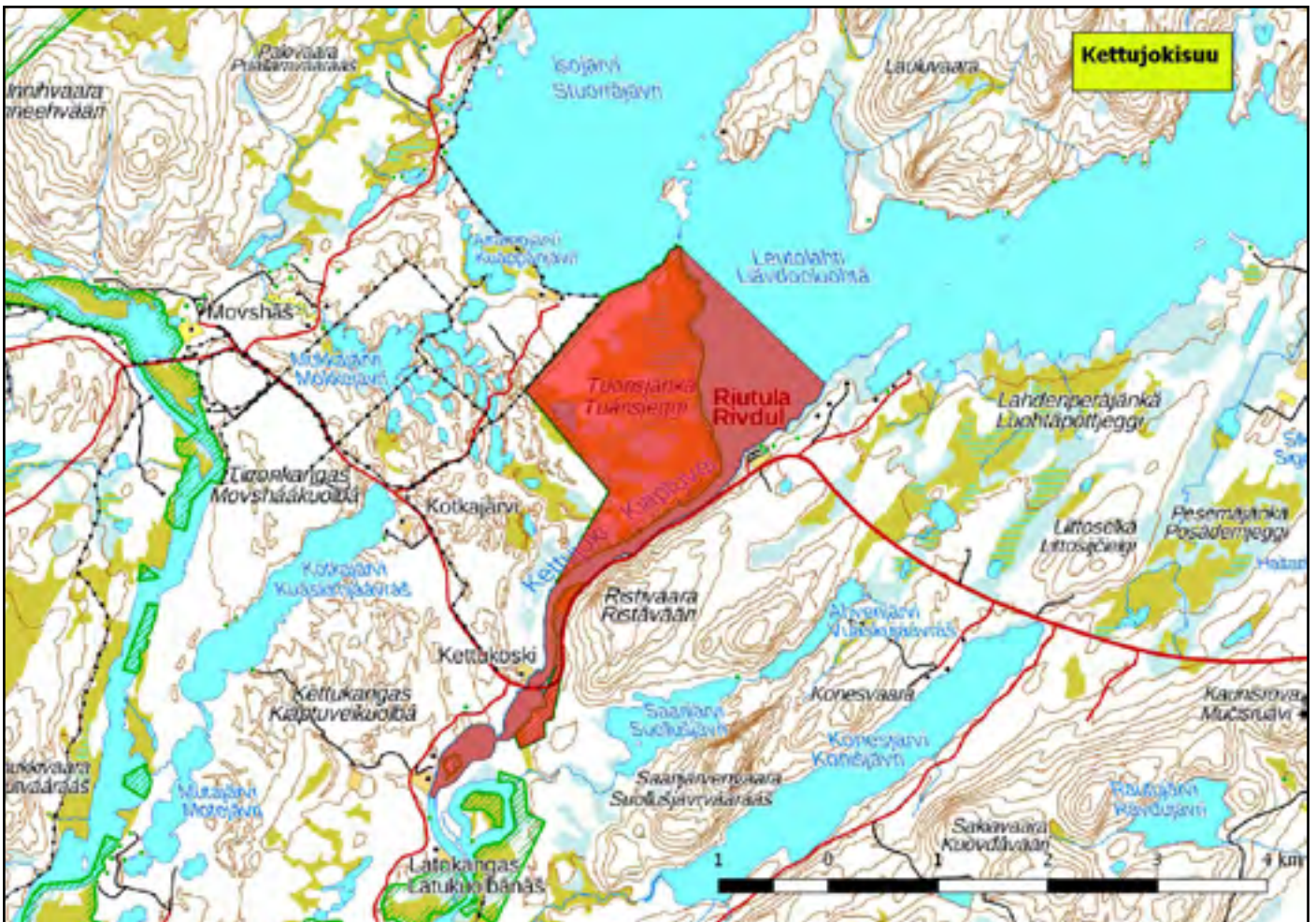
Kettujokisuun maakunnallisesti tärkeä lintualue on osa laajempaa FINIBA- ja Natura-rajasta. Se käsittää Kettujoen pohjoisosat ja Riutulan länsipuolella sijaitsevan Tuorisjängän. Alue on metsähanhien tärkeä kerääntymäalue keväisin ja syksyisin. Myös kurkia ja vesilintuja levähtää alueella. Varsinkin pikkukuoville Tuorisjängä on myös tärkeä pesimäalue. Pesimälinnustoa onkin arvioitu myös suokriteerein.

Pesimälajeja: tavi, riekko, kurki, kapustarinta, pikkukuovi, *soukkukko*, liro, taivaanvuohi, niittykirvinen, keltavästäräkki, pensastasku.

Kerääntymälajeja: *metsähanhi* 52, mustalintu 45, isokoskelo 112.

Tuorisjängä on tärkeä alue pikkukuoville.

920360 Inari, Mustalakkijärvi (K,Kk,Ks)

(7621713:475096)

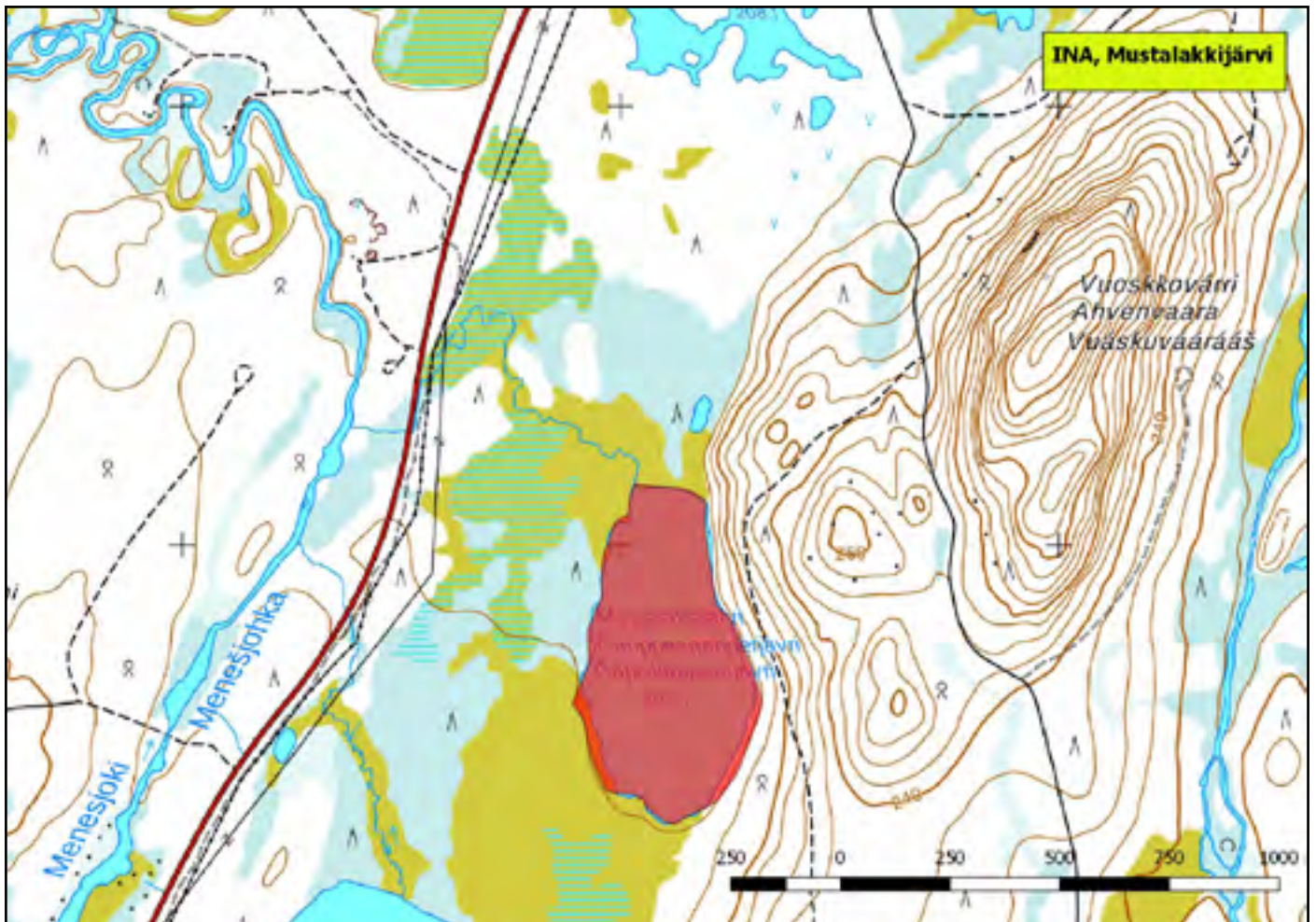
22 ha

Menesjärven eteläpuolella Ahvenvaaran kupeessa sijaitseva Mustalakkijärvi on vesilintujen, varsinkin uhanalaisen pilkkasiiven ja muiden arktisten sorsien kerääntymispaikka keväällä ja syksyllä. Pilkkasiipiä tavataan Mustalakkijärvellä myös kesällä.

Kerääntymälajeja: pilkkasiipi 22, telkkä 43, tukkasotka 70, vesilinnut 123.

Mustalakkijärvelle kerääntyy pilkkasiipiä.

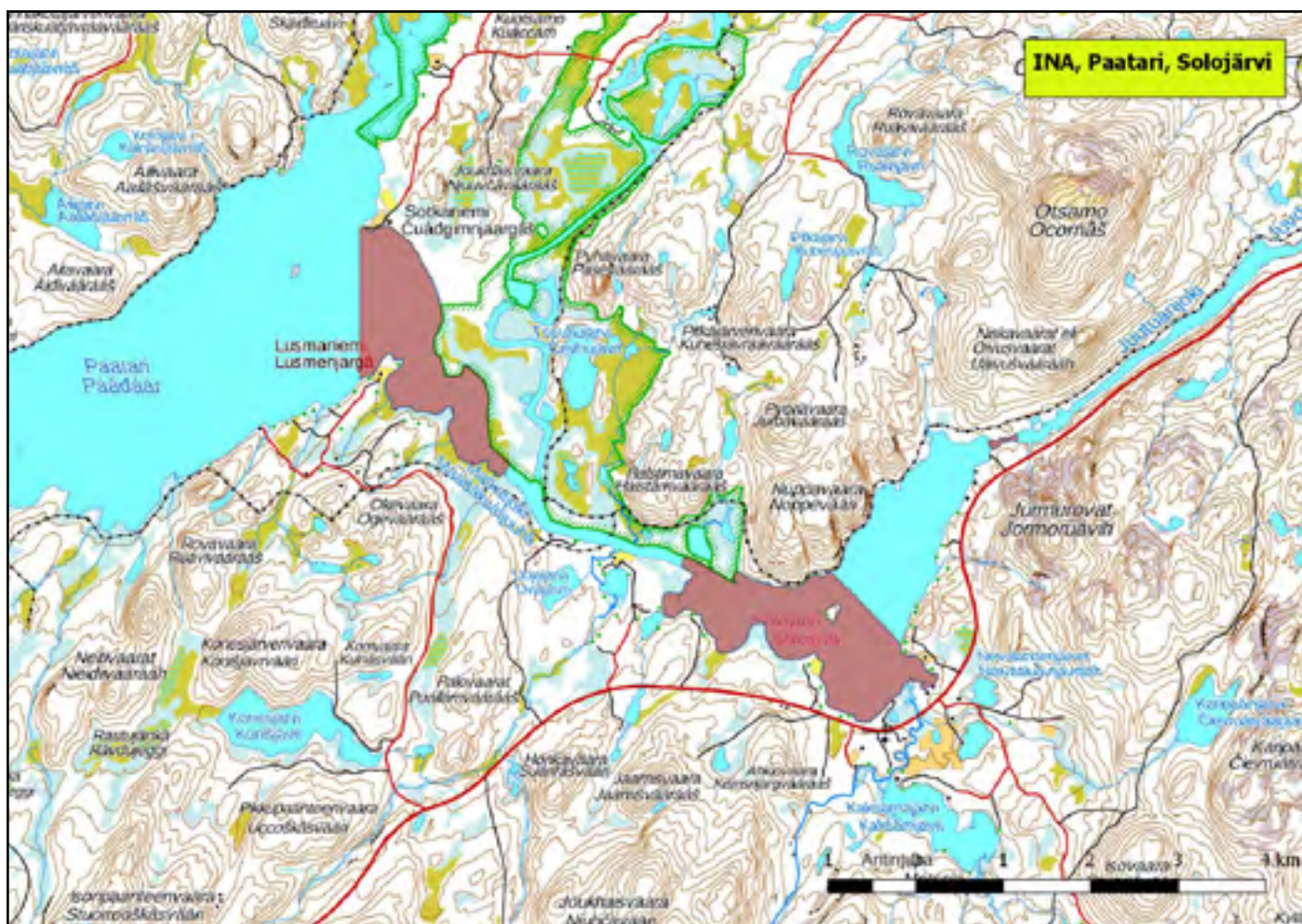
920355 Inari, Paatari-Solojärvi (K,Ks)

(7637571:488100)

444 ha

Inarin kylän lounaispuolella sijaitseva Paatari-Solojärven lintu-alue rajautuu Kettujoki-Vaskojoen Natura- ja FINIBA-alueisiin. Se on Ylä-Lapin tärkeimpiä vesilintujen kerääntymisalueita varsinkin keväisin. Solojärven ja Paatarin välisen Matkajoen virtaus aukaisee järvien päät jo varhain, ja vesilinnut kertyvät alueelle odottamaan jäiden lähtöä pesimäpaikoilta.

Kerääntymälajeja: isokoskelo 200, laulujoutsen 127, metsähänhi 60, mustalintu 50, pilkkasiipi 16, uivelo 21, tukkasotka 114, kuikka 36, vesilinnut 212.

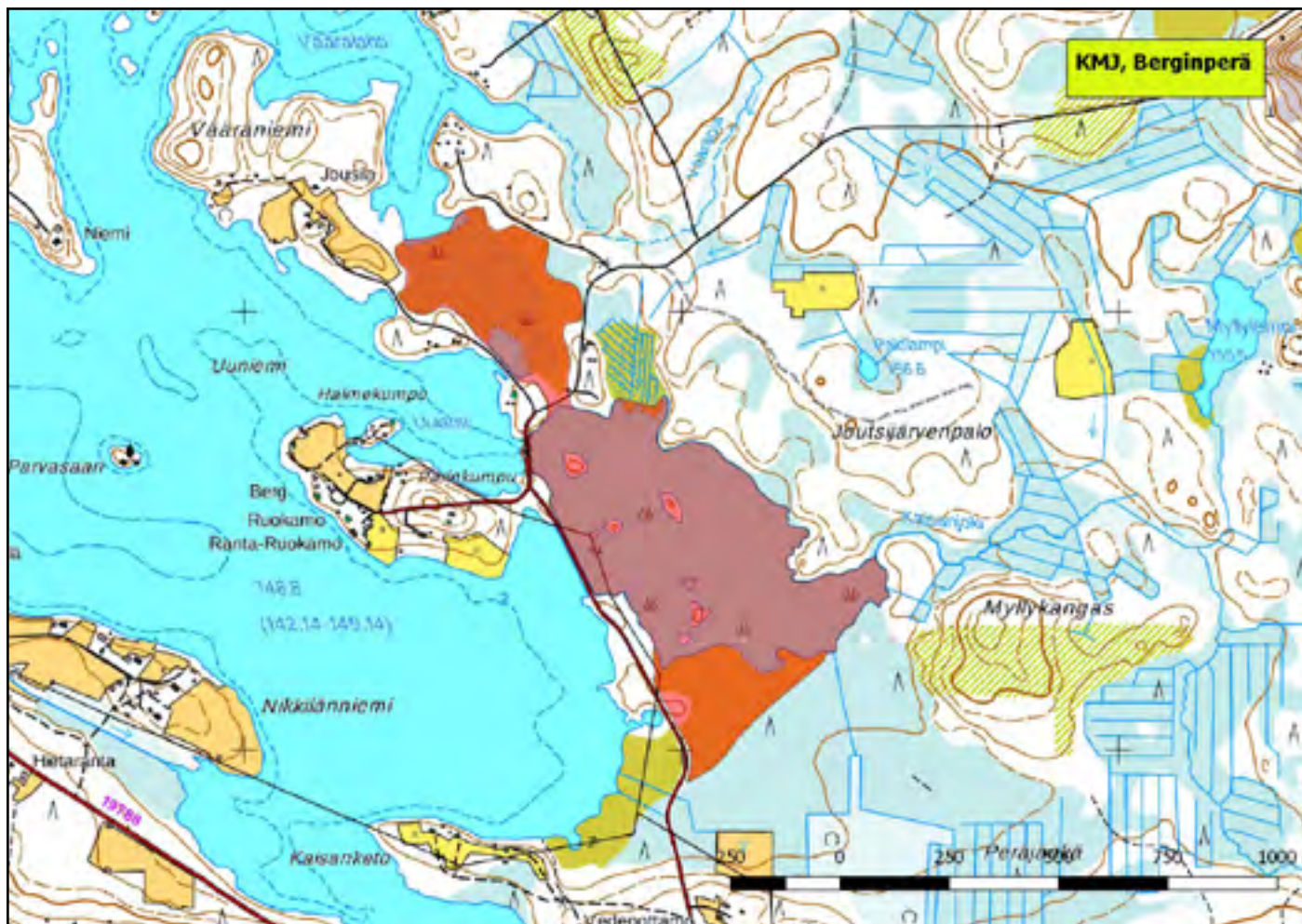
920476 Kemijärvi, Berginperä (P)

(7392502:531019)

780 ha

Kemijärven Soppelan kylässä sijaitseva lintualue käsittää sekä varsinaisen Berginperän lahden että Vaaranlahden. Lahdelman vedenpintaa on nostettu pohjapadolla. Alueella pesii monipuolinen linnusto. Kohteen pohjoisosaan on kaavoitettu mökkitontteja.

Pesimälajeja: *haapana, jouhisorsa, kuikka, naurulokki, nuoli-haukka, tukkasotka, uivelo.*

920247 Kemijärvi, Kemijärven pohjoisosa (K,Kk,Ks,P)

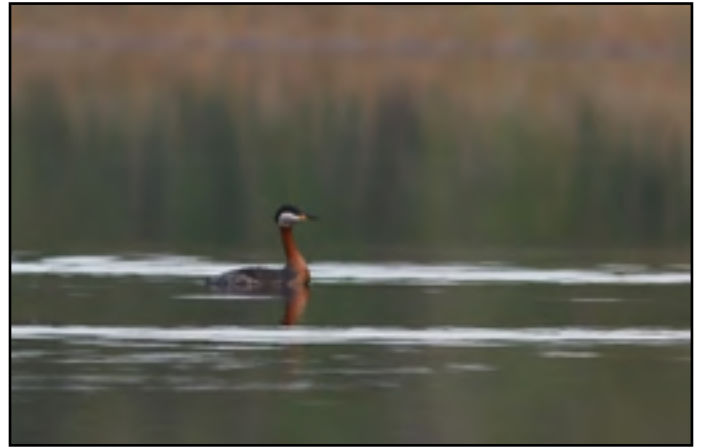
(7399905:519819)

3592 ha (FINIBA)

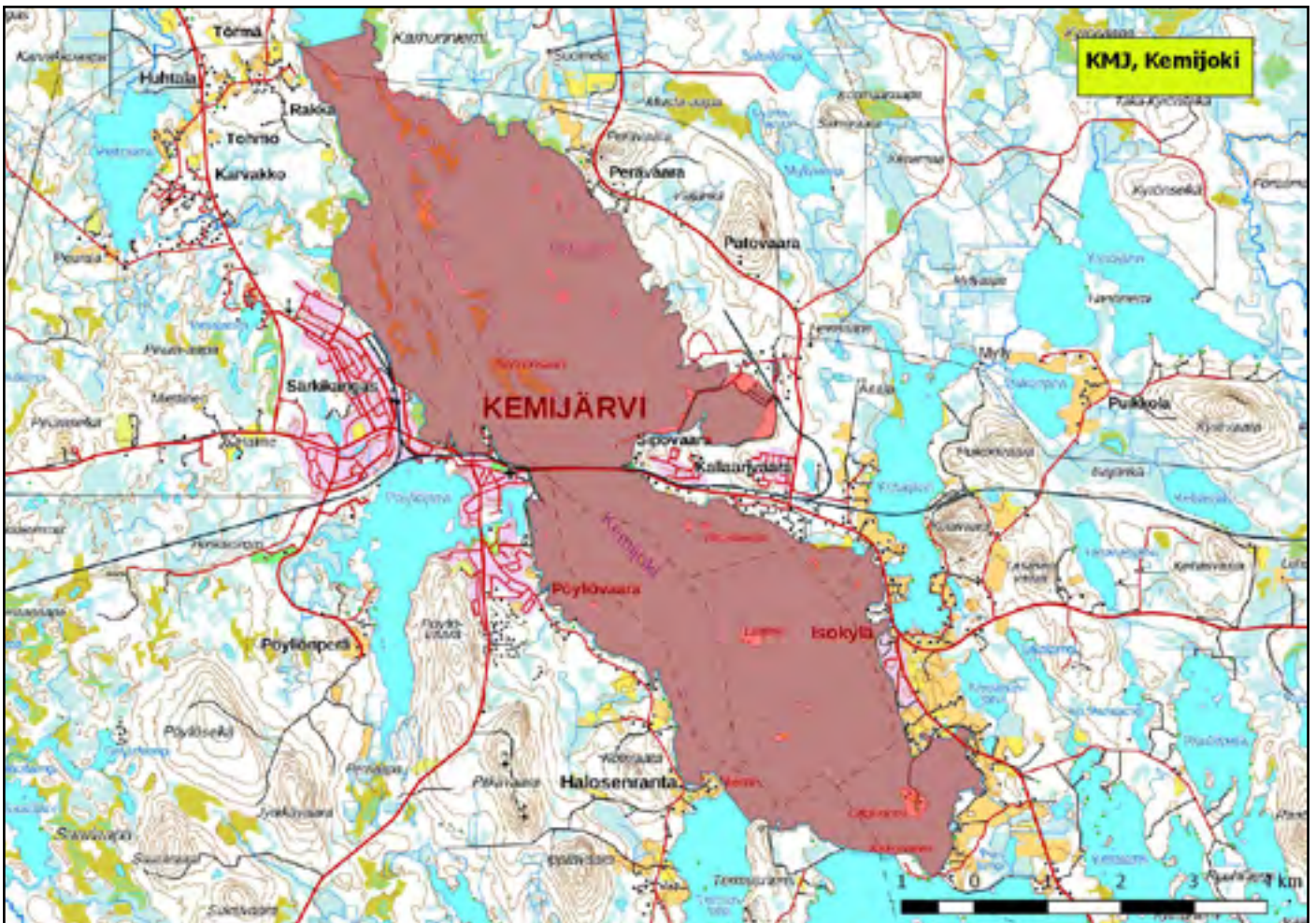
Säännöstellyn Kemijärven pohjoisosa keskustaajaman molemmin puolin on yksi Lapin merkittävimmistä lintukohteista. Se on arvokas pesimäalue, ja sitäkin tärkeämpi muutoaikainen levähdysalue. Joutsenelle ja uivelolle alue on koko maakunnan tärkeimpiä kerääntymiskohteita, mutta myös muut vesilintumäärät ovat huomattavia. Säännöstelyn vuoksi keväinen lintutilanne, varsinkin kahlaajien runsaus, riippuu suuresti vedenkorkeudesta ja lietteiden määrästä.

Pesimälajeja: *haapana*, *härkälintu*, *isokoskelo*, *jouhisorsa*, *laulujoutsen*, *naurulokki*, *tukkasotka*, *uivelo*.

Kerääntymälajeja: *haapana* 400, *isokoskelo* 500, *kurki* 67, *laulujoutsen* 1600, *liro* 180, *mustalintu* 200, *sinisorsa* 150, *suokukko* 385, *telkkä* 395, *tukkasotka* 160, *uivelo* 93, *vesilinnut* 992.

Härkälintupareja on useita Kemijärven alueella.

920343 Kemijärvi, Kummunkylä-Varrio-jokiosuus
(Ks)

(7409935:519256)

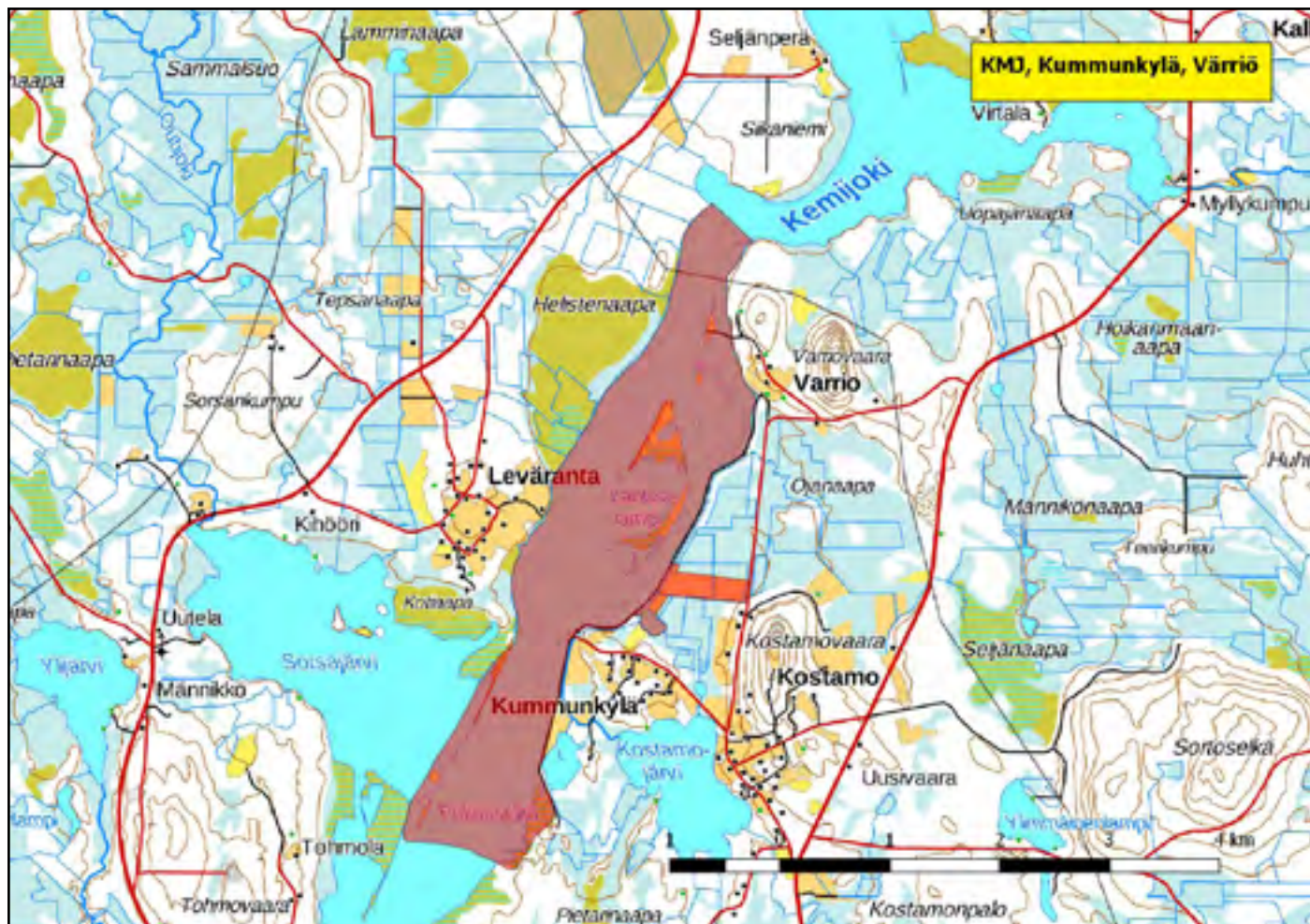
647 ha

Kemijoen uoma Kummunkylän ja Varrion välillä rauhoittuu suvantomaiseksi altaaksi Lantonlammen molemmin puolin. Se on tärkeä syksyinen levähdysalue vesilinnuille, erityisesti joutsenille. Joen itäpuolen pelloilla laiduntavat myös kurjet.

Keräntymälajeja: laulujoutsen 1050, vesilinnut 278, kurki 130, isokoskelo 340.

Kummunkylän pelloilla lepäili valkuposkikhanhia syksyllä 2015.

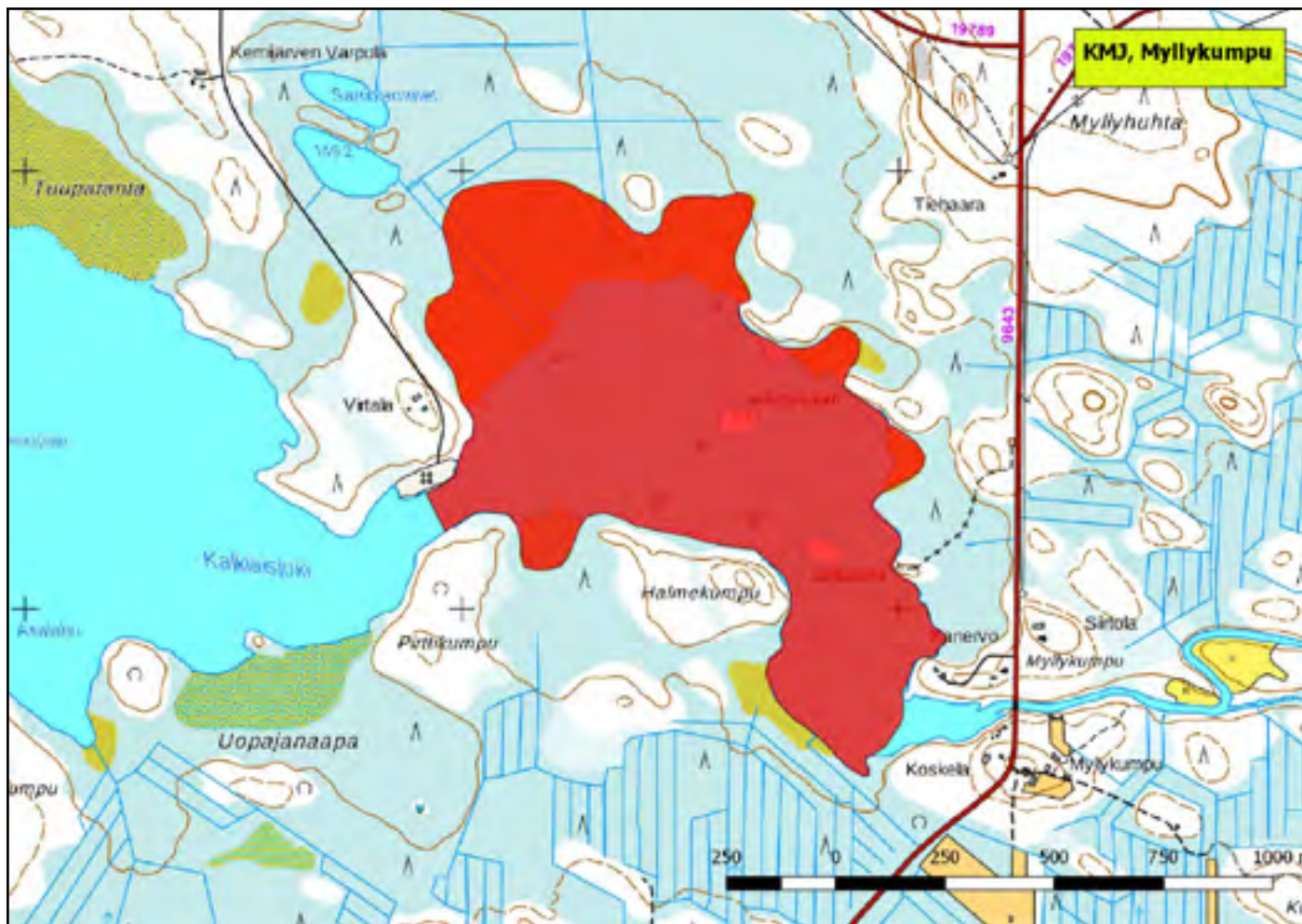
920344 Kemijärvi, Myllykumpu (K)

(7413420:523607)

81 ha

Myllykumpu on Kemijoen lahdelma Kalkiaisjokisuussa. Se tunnetaan myös nimellä Kalkiaissuvanto. Keväällä matalan veden aikaan Myllykummussa levähtää kahlaajia, mutta se on ilmeisesti myös vesilintujen sulkasatoalue, koska siellä on kesälläkin tavattu kymmeniä haapanoita. Kohteessa on lintutorni. Myllykummun pesimälinnusto alittaa vain niukasti arvokkaan suokohteen kriteerit.

Keräätymälajeja: *liro 70, mustaviklo 32.*

920341 Kemijärvi, Sellun entinen jätevesijärvi
(K,Kk,Ks,P)

(7400540:522314)

88 ha

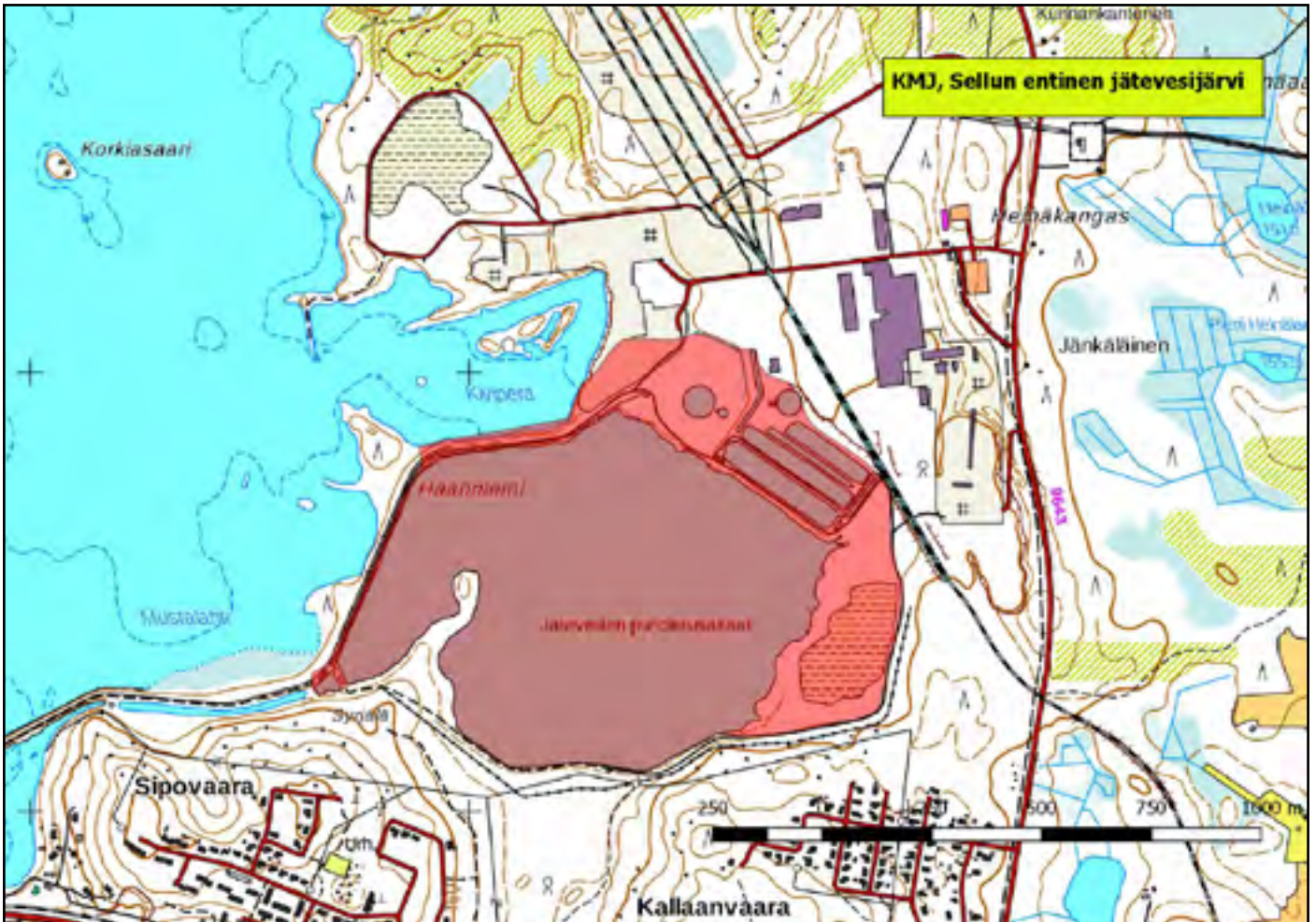
Kemijärven entisen sellutehtaan jätevesialtaat ovat suljetulla alueella, mikä takaa rauhalliset olot sekä pesimälinnuille että sulkasato- ja muuttoparville. Linnusto onkin poikkeuksellisen monimuotoinen. Pesivien lajien lisäksi altailla parveilee vesilintuja, ruokailevia lokkeja ja pääskyjä läpi kesän. Muuttoaikoina altaalle kerääntyy myös kahlaajia. Sellunkeiton jälkeen alueella on aloitettu sahaustoiminta, mutta jätevesijärven kohtalo oli vuonna 2016 vielä epäselvä. Sen kunnostusta koskeva kiista oli yhä ratkaisematta.

Haapana on yksi näkyvimmistä sorsista sellutehtaan jätevesialtailla.

Pesimälajeja: *haapana*, **heinätavi**, *jouhisorsa*, **lapasorsa**, *naurulokki*, *pikkulokki*, *punasotka*, *punajalkaviklo*, *uivelo*.

Kerääntymälajeja: *haapana* 280, *naurulokki* 800, *pikkulokki* 350, *pääskyt* 500, *suokukko* 120, *tavi* 350, *telkkä* 215, *tukkasotka* 210, *sinisorsa* 360, *jouhisorsa* 20, *lapasorsa* 10.

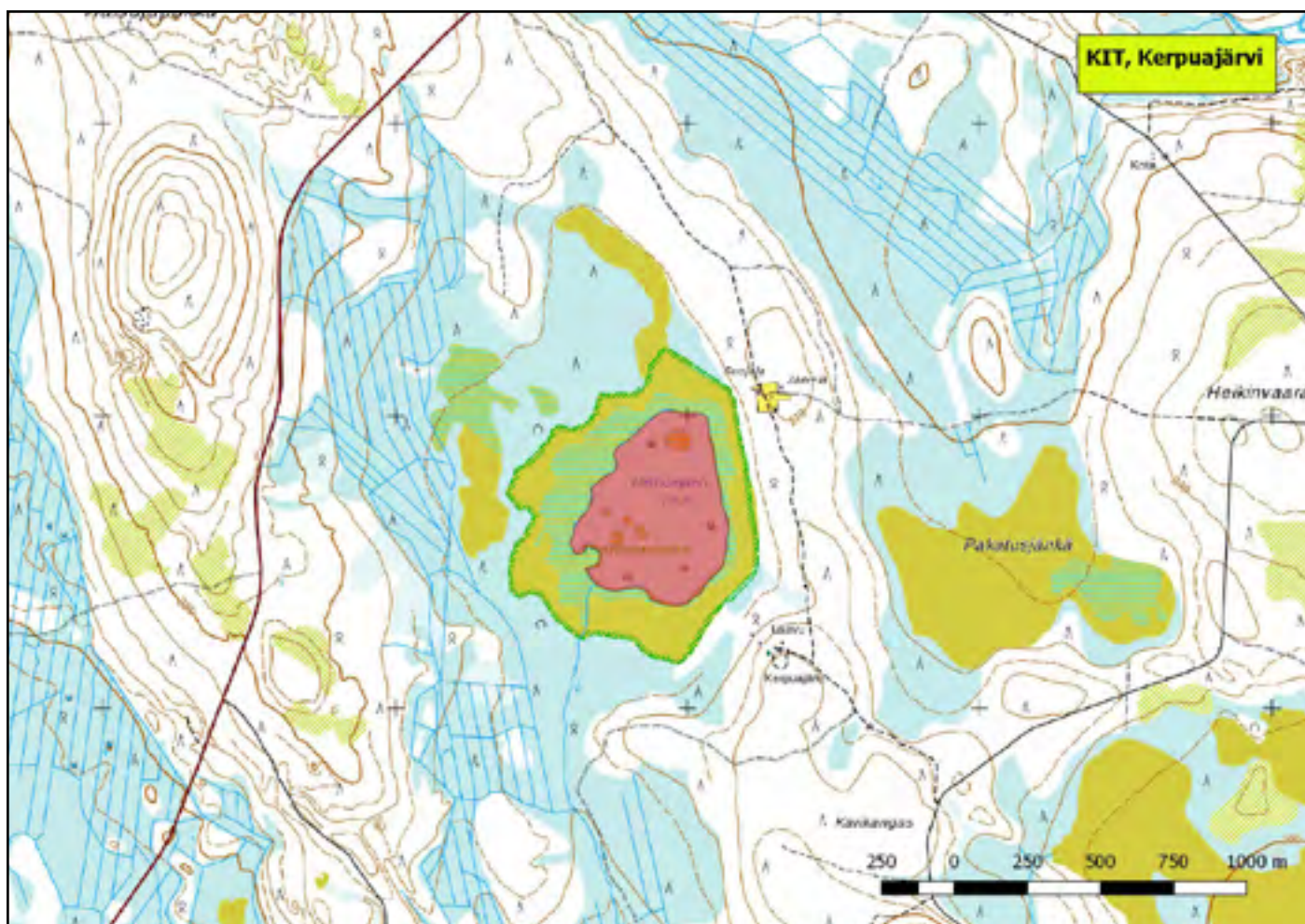
920191 Kittilä, Kerpuajärvi (P)

(7469677:400767)

63 ha (Natura, Lintuvesiohjelma)

Matala ja reheväkasvuinen Kerpuajärvi on puuttoman suon ympäröimä pieni järvi, jonka vesiala on noin 23 hehtaaria. Paitsi arvokas pesimäalue, se on ilmeisesti myös tärkeä vesilintujen sulkaatopaikka. Järven virkistyskäyttö on lähinnä metsästystä. Kesäveden pinnan kohtuullinen nosto voisi olla hyväksi linnustolle.

Pesimälajeja: alli, haapana, jouhisorsa, lapintiira, naurulokki, pikkulokki, suokukko, tukkasotka, uivelo, vesipääsky.

920382 Kittilä, kirkonkylän vesialue Ounasjoella ja
Pakatin pellot (K)

(7507461:411057)

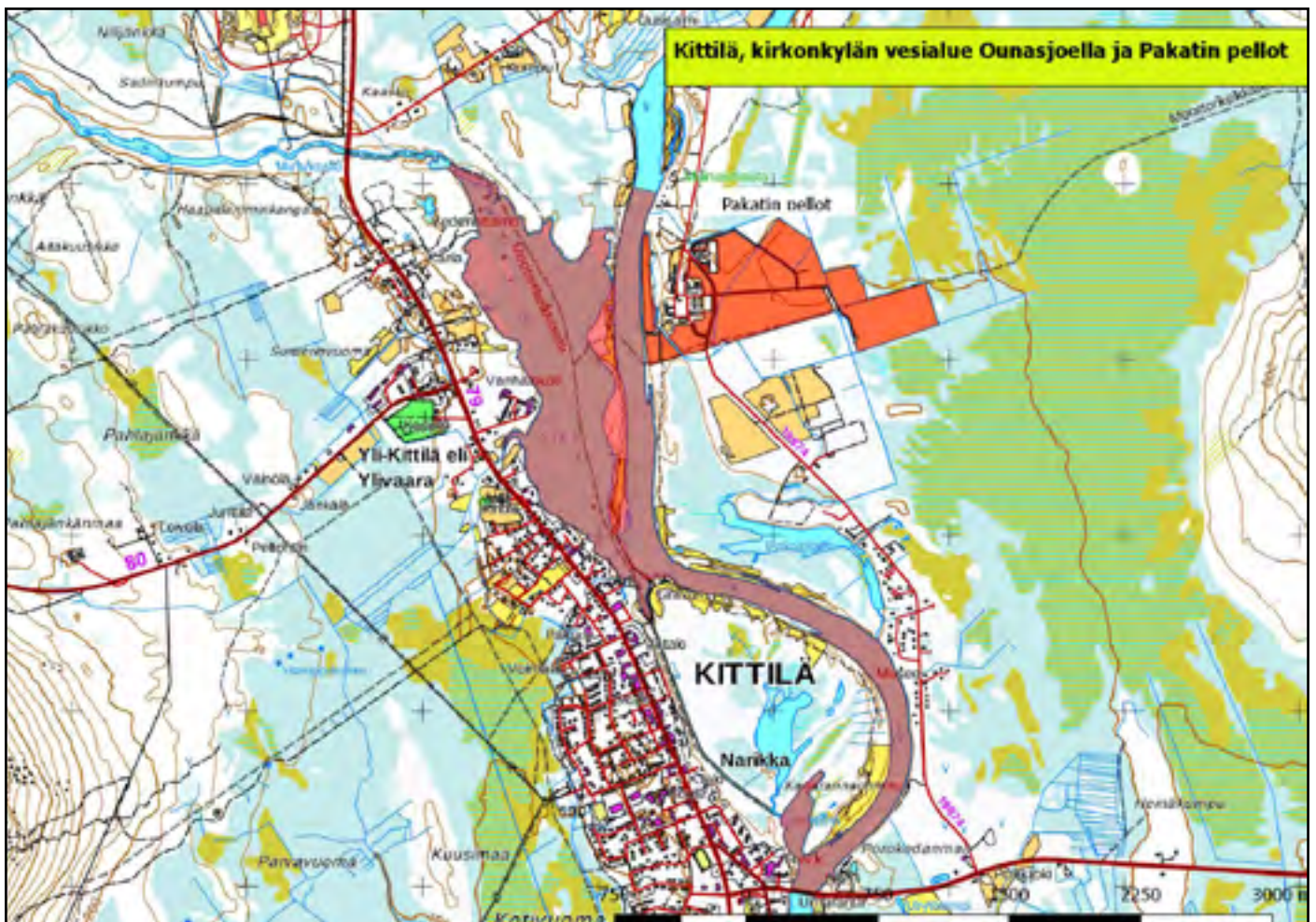
251 ha

Lintualue käsittää Ounasjoen suvantomaisen laajentuman kirkonkylän kohdalla sekä Pakatin entisen maatalouskoulun pellot joen itärannalla. Vesilintuja ja kahlaajia kerääntyy keväisin sekä joelle että tulvapelloille. Viljelyksillä parveilee keväällä myös rastaista ja pieniä varpuslintuja. Narikan eteläpuolelle ulottuvalla vesialueella on koskeloiden ja sorsien kerääntymiä myös syksyisin. Alueella on Karinnokan lintutorni.

Kerääntymälajeja: jouhisorsa 48, kahlaajat 110, lapinsirkku 364, pulmunen 140, mustalintu 50, pilkkasiipi 15, tukkasotka 64, sinisorsa 150, isokoskelo 300, räkättirastas 200, suokukko 85, vesilinnut 194, vesipääsky 26.

Karinnokan lintutorni

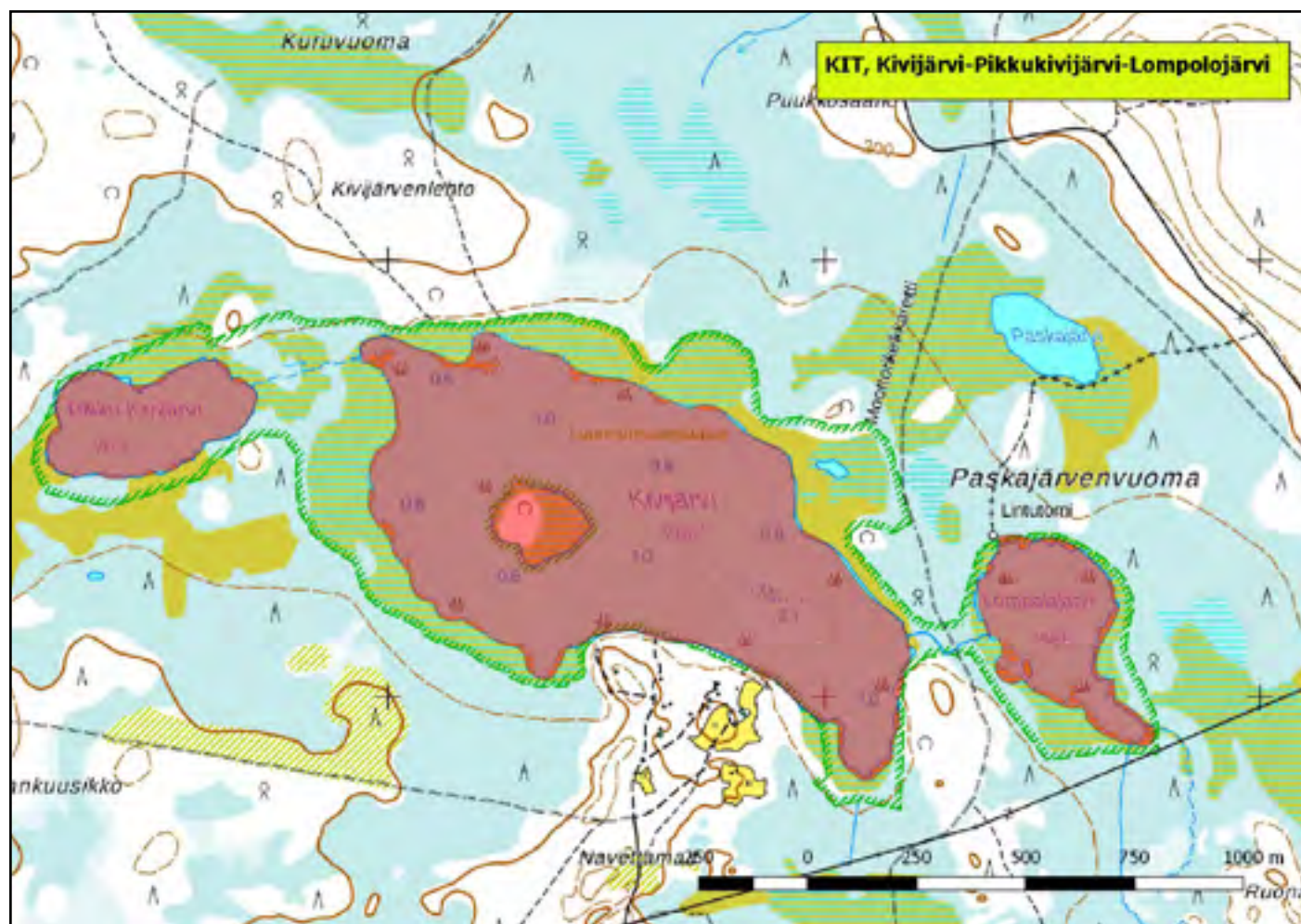
920002 Kittilä, Kivijärvi-Pikkukivijärvi-Lompolojärvi
(P)

(7483271:391471)

138 ha (Natura, Lintuvesiohjelma)

Lintualueen kolme järveä ovat Ounasjoen sivujoen, Kallojoen latvajärviä. Alueen rantoja on aiemmin käytetty luonnonniityinä, ja Kivijärven rannalla on loma-asutusta. Lompolojärven pohjoispäässä on lintutorni. Pesimälajisto on yhä arvokas, mutta taantunut aiemmasta. Muun muassa suuri naurulokkiyhdyksunta on kadonnut.

Pesimälajeja: *haapana*, **heinätavi**, *jouhisorsa*, *kuikka*, **lapasorsa**, *nuolihaukka*, *pikkulokki*, *tukkasotka*, *uivelo*.

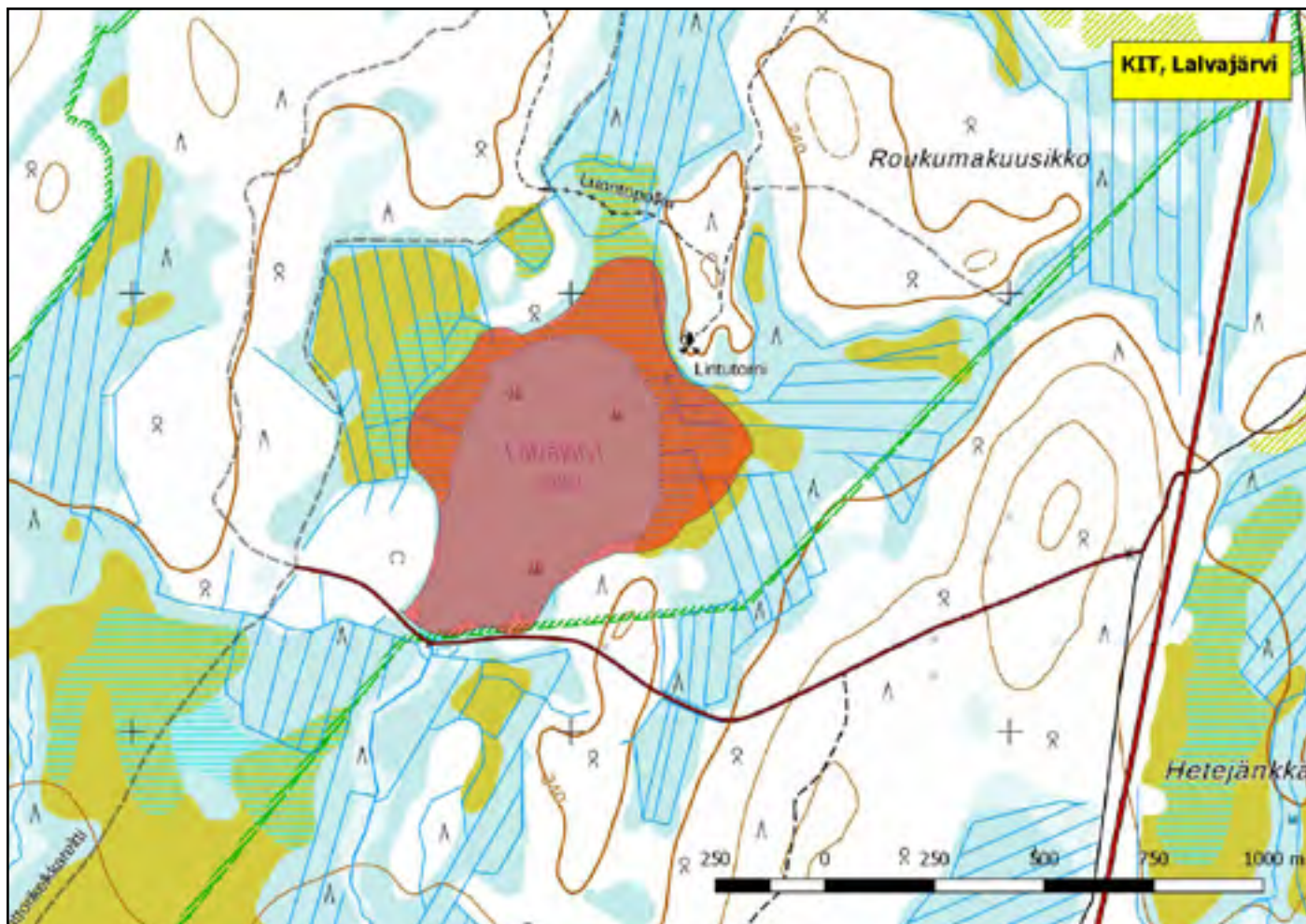
920435 Kittilä, Lalvajärvi (P)

(7502591:395924)

33 ha

Ruohikkoinen, pieni ja matala Lalvajärvi on ojitettujen soiden ympäröimä. Vedenpinnan tasoa säädellään padolla, ja järven pohjoisrannalla on lintutorni. Kohde tunnetaan yleisesti myös Lalvajärven nimellä.

Pesimälajeja: suokukko, tavi, sinisorsa, telkkä, haapana, lapintiira, pikkulokki, tukkasotka, uivelo.

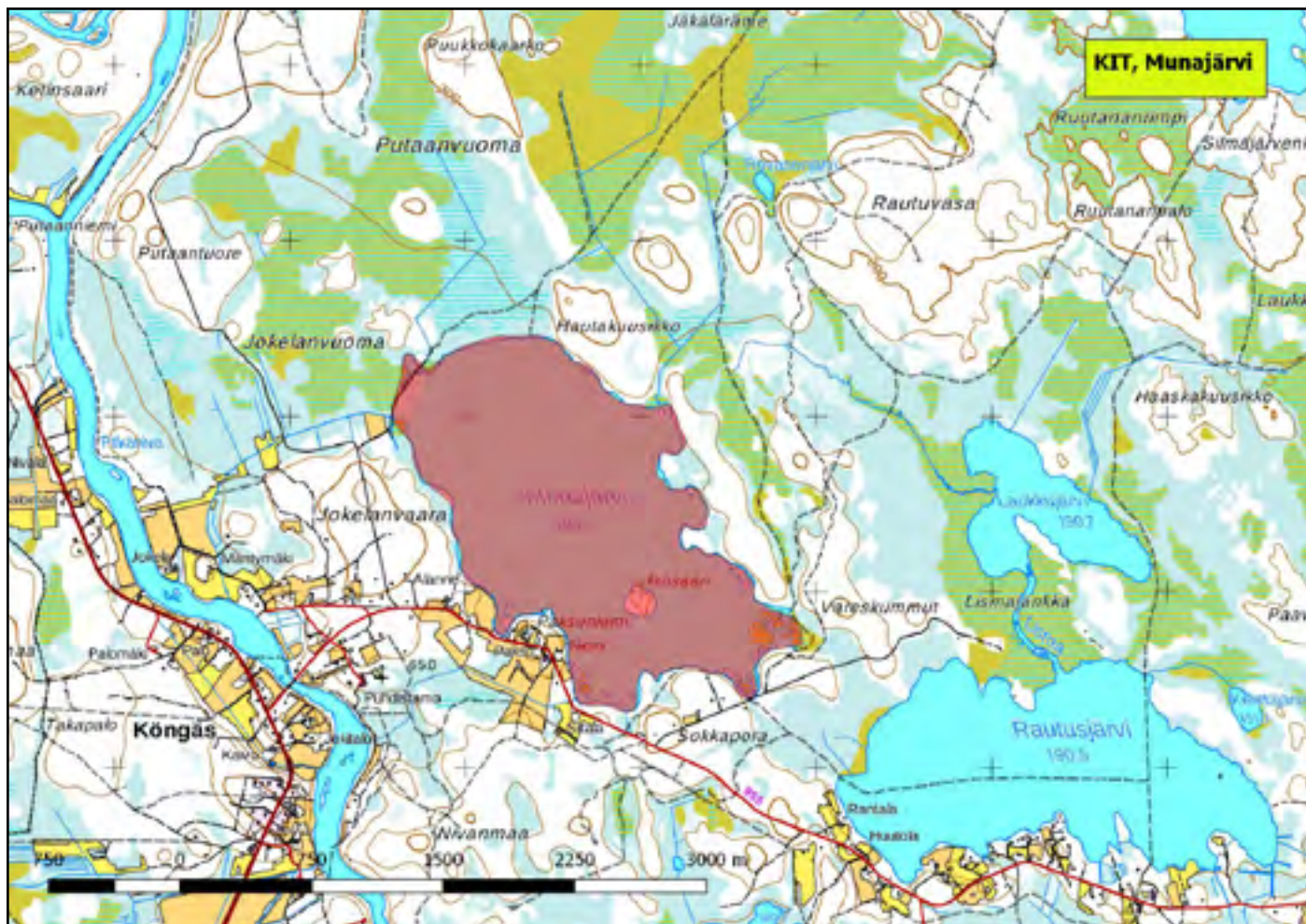
920279 Kittilä, Munajärvi (P)

(7531452:411563)

3277 ha

Könkään kylän itäpuolella sijaitseva Munajärvi on hieman rehevöitynyt säännöstelty järvi, jonka eteläosassa on rantaan ulottuvia peltoja. Järven tuntumassa pohjoispuolella on arvokas lintusuo, Sikkolanvuoma. Järvi lienee myös tärkeä sulkasatoalue, sillä siellä on tavattu heinäkuussa 140 tukkasotkan kerääntymä.

Pesimälajeja: *haapana*, *lapintiira*, **mustakurkku-uikku**, *naurulokki*, *pikkulokki*, **pilkkasiipi**, *tukkasotka*, *tavi*, *sinisorsa*, *telkkä*.

920280 Kittilä, Nälkäjärvi (K,Kk,Ks,P)

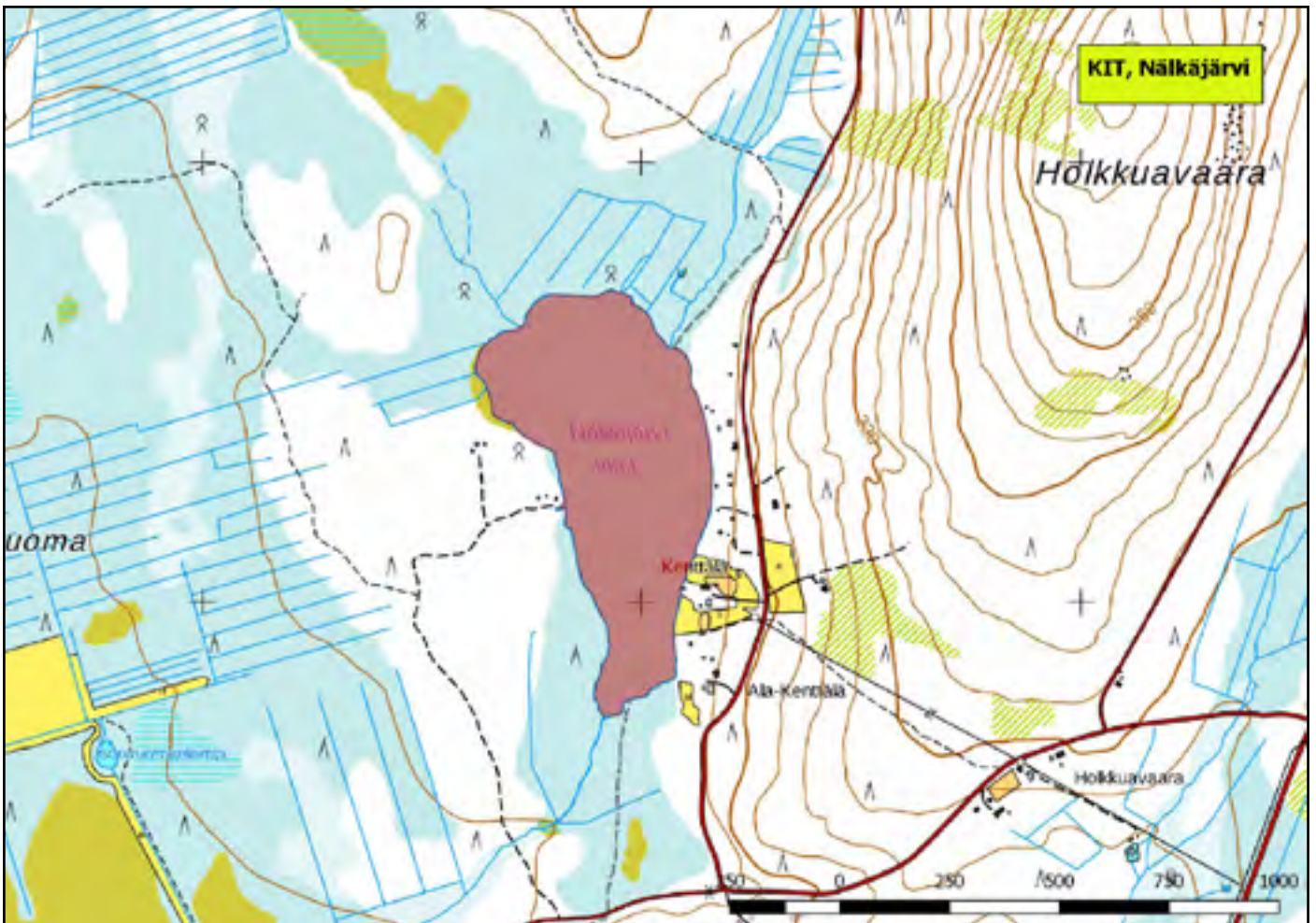
(7514238:415963)

28 ha

Peninkulman verran kirkonkylästä koilliseen sijaitseva Nälkäjärvi tunnetaan yhtenä Lapin parhaista pilkkasiipijärvistä. Huomattavia keräntymiä tavataan säännöllisesti läpi kesän, ja pesimäkanta on parhaimmillaan ollut ainakin yhdeksän paria. Muidenkin lajien keräntymiä tavataan, ja pesimälajisto on arvokas.

Pesimälajeja: **härkälintu**, **mustalintu**, **pilkkasiipi**, **tukkasotka**, **uivelo**, **kuikka**.

Keräntymälajeja: *pilkkasiipi 25*, *uivelo 33*, *vesilinnut 119*.

920284 Kolari, Kurtakkojärvi (K,Ks)

(7478052:378863)

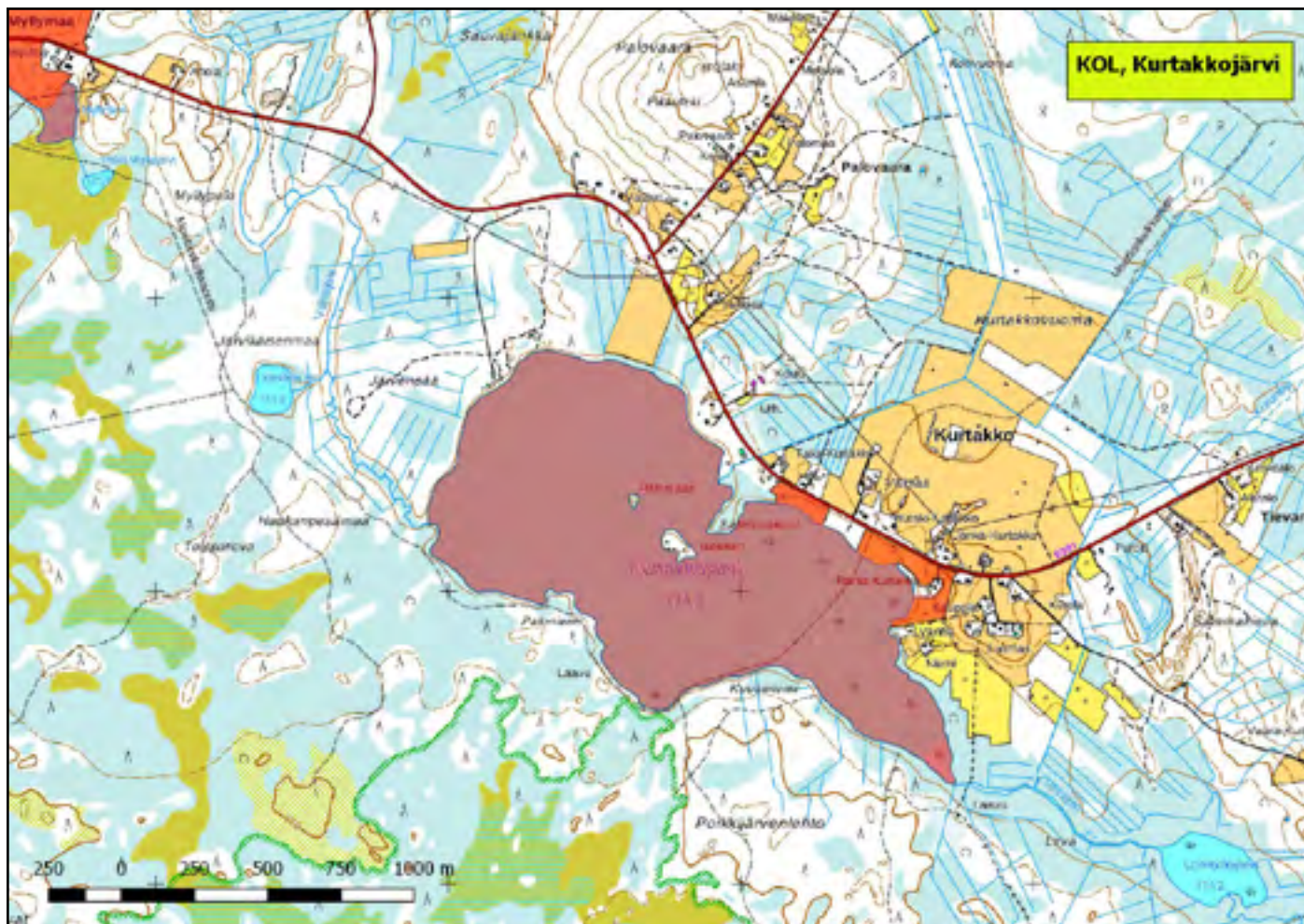
126 ha

Kurtakon kylän ja Kivijärvenvuoman soidensuojelualan välissä sijaitseva Kurtakkojärvi on vesilintujen keväinen ja syksyinen kerääntymisalue. Järveä ympäröivillä pelloilla tavataan myös pienempien lintujen kerääntymiä.

Kerääntymälajeja: haapana 30, lapinsirkku 110, metsähani 29, räkättirastas 100, tavi 60, telkkä 50, isokoskelo 280, vesilinnut 294.

Kurtakkojärven lähetyvillä olevilla pelloilla tavataan lapinsirkkuja keväisin.

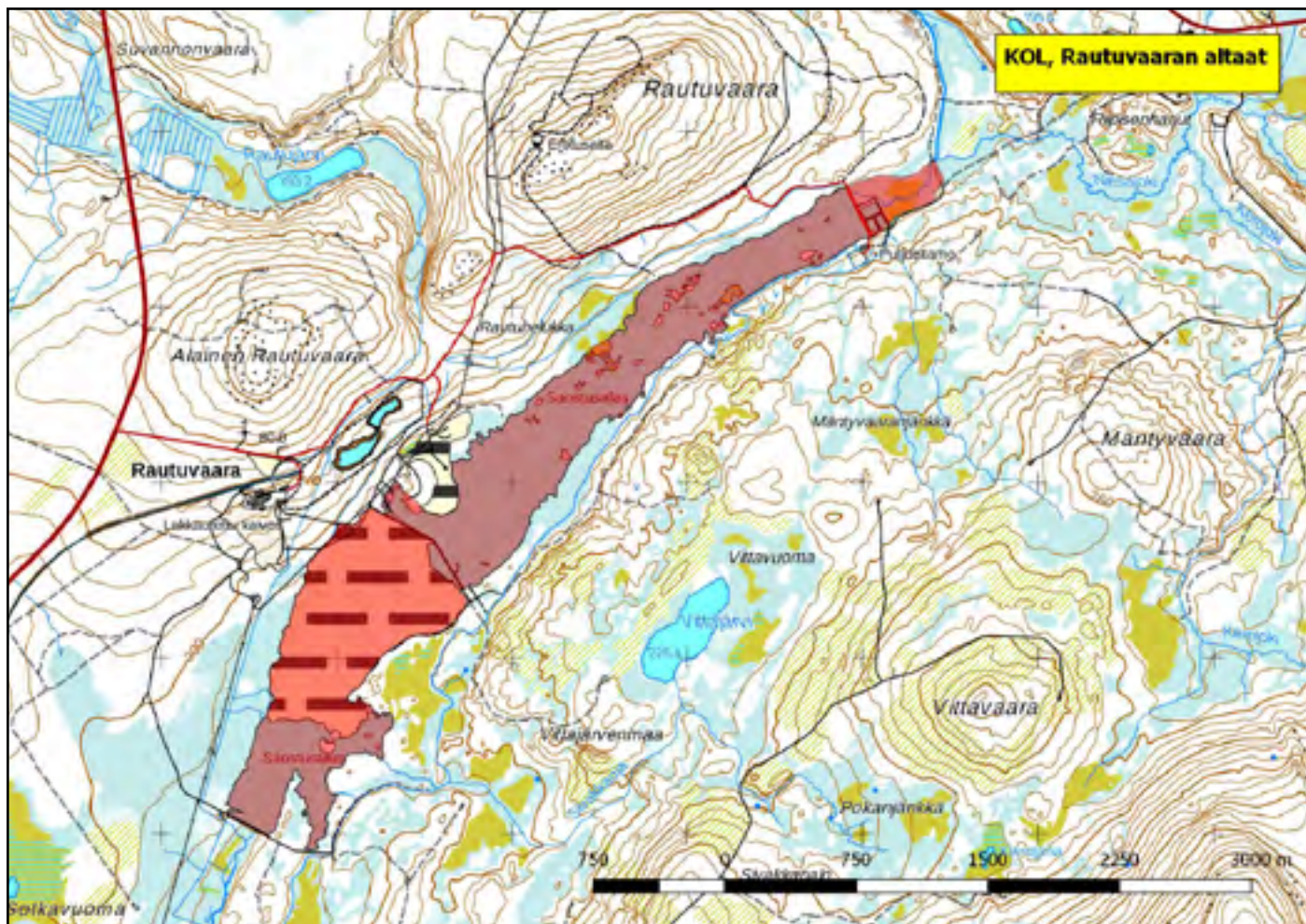
920367 Kolari, Rautuvaaran altaat (K,Ks)

(7490060:370013)

249 ha

Kolarin entisen kaivoksen saostusaltaat ovat maakunnallisesti arvokas hanhien ja vesilintujen kerääntymisalue sekä keväällä että syksyllä. Altaat ovat ilmeisesti myös tärkeä sulkasadon aikainen kerääntymiskohde, sillä siellä on tavattu kesällä suuria parvia telkkiä ja haapanoita.

Kerääntymälajeja: *metsähanhi 35, mustalintu 40, tervapääsky 50, tukkasotka 60, törmöpääsky 200, vesilinnut 203.*

920368 Kolari, Ylläslompolo (K,Kk,Ks,P)

(7490140:386051)

75 ha

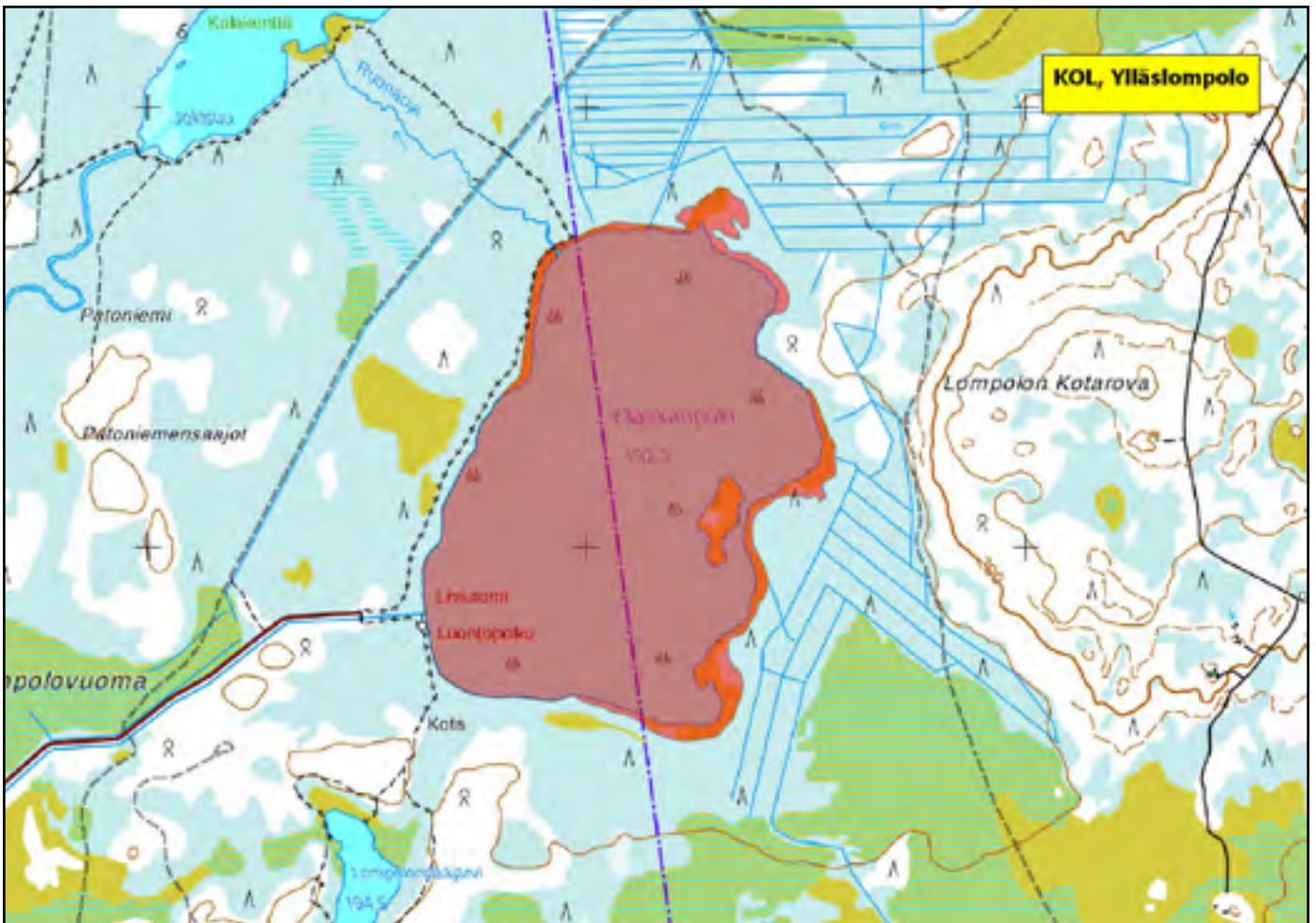
Kolarin kunnan koillisnurkassa lähellä Ylläksen matkailukeskusta sijaitseva Ylläslompolo on arvokas sekä pesimälinnustoltaan että kerääntymisalueena. Pieni, asumaton järvi on tärkeä kerääntymäkohde myös muuttoaikojen ulkopuolella, sillä sieltä on laskettu kesälläkin satojen vesilintujen sulkasatoparvia. Ylläslompolon lounaisrannalla on lintutorni.

Pesimälajeja: *haapana*, **härkälintu**, *jouhisorsa*, **lapasorsa**, *lapasotka*, *lapintiira*, *mustalintu*, *pikkulokki*, **pilkkasiipi**, *tukkasotka*, *uivelo*, *vesipääsky*.

Kerääntymälajeja: isokoskelo 300, lapasotka 5, mustalintu 100, pilkkasiipi 20, tukkasotka 175, uivelo 50, vesilinnut 420, vesipääsky 25.

Ylläslompolon rannalla on lintutorni.

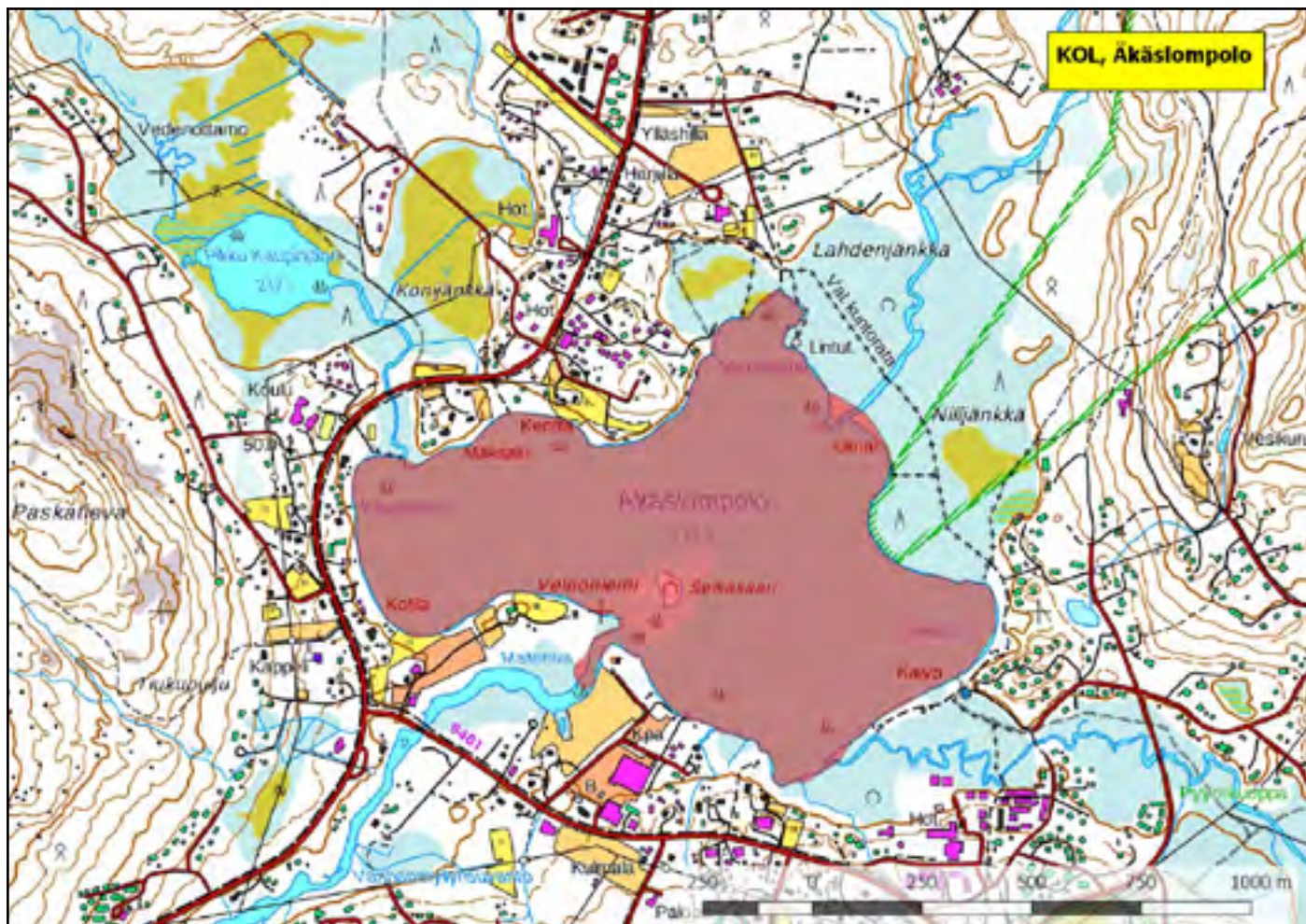
920477 Kolari, Äkäslompolo (P)

(7502235:379172)

79 ha

Äkäslompolon tunturikeskuskylän keskellä sijaitseva järvi, jonka koillisnurkassa on lintutorni. Pesimäaikaisten havaintojen perusteella monilajinen pesimälinnusto. Matkailun vaikutuksia linnustoon ei tiettävästi ole selvitetty.

Pesimälajeja: haapana, isokoskelo, kaakkuri, lapintiira, mustalintu, tukkakoskelo, uivelo.

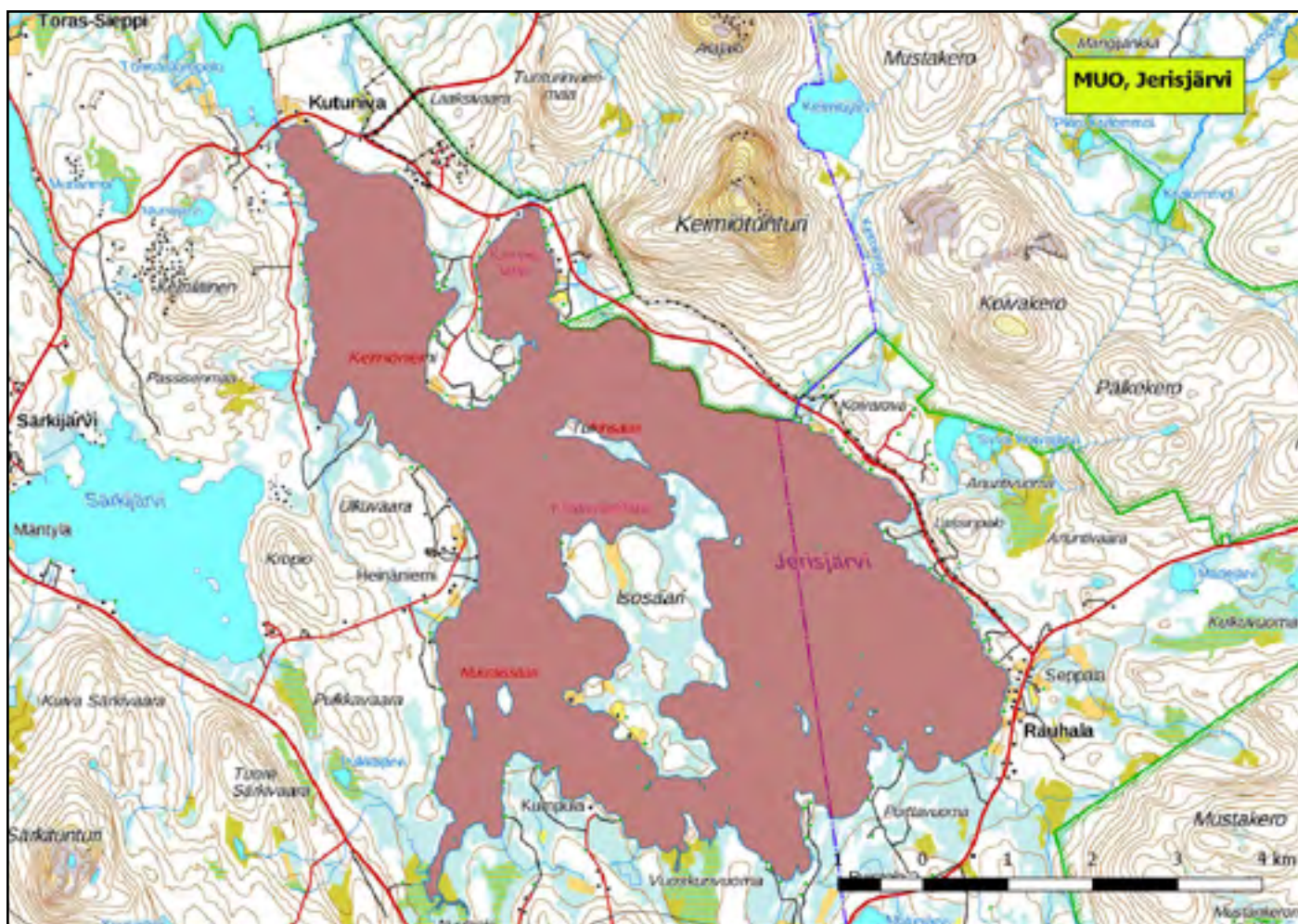
920373 Muonio, Jerisjärvi (Ks)

(7536081:378212)

3067 ha

Muonion Jerisjärvi lienee koko maakunnan tärkein isokoskeloiden syksyinen kerääntymiskohde. Suuri ja melko karu järvi kokoaa vuosittain jopa tuhansien koskeloiden parvia apajilleen. Ajoittain siellä on huomattavia kertymiä myös muita vesilintuja. Järven rannoilla on runsaasti loma-asutusta.

Kerääntymälajeja: *isokoskelo 3000, vesilinnut 400, uivelo 26, tukkakoskelo 50.*

920372 Muonio, Muonionjärvi (K,Kk,Ks,P)

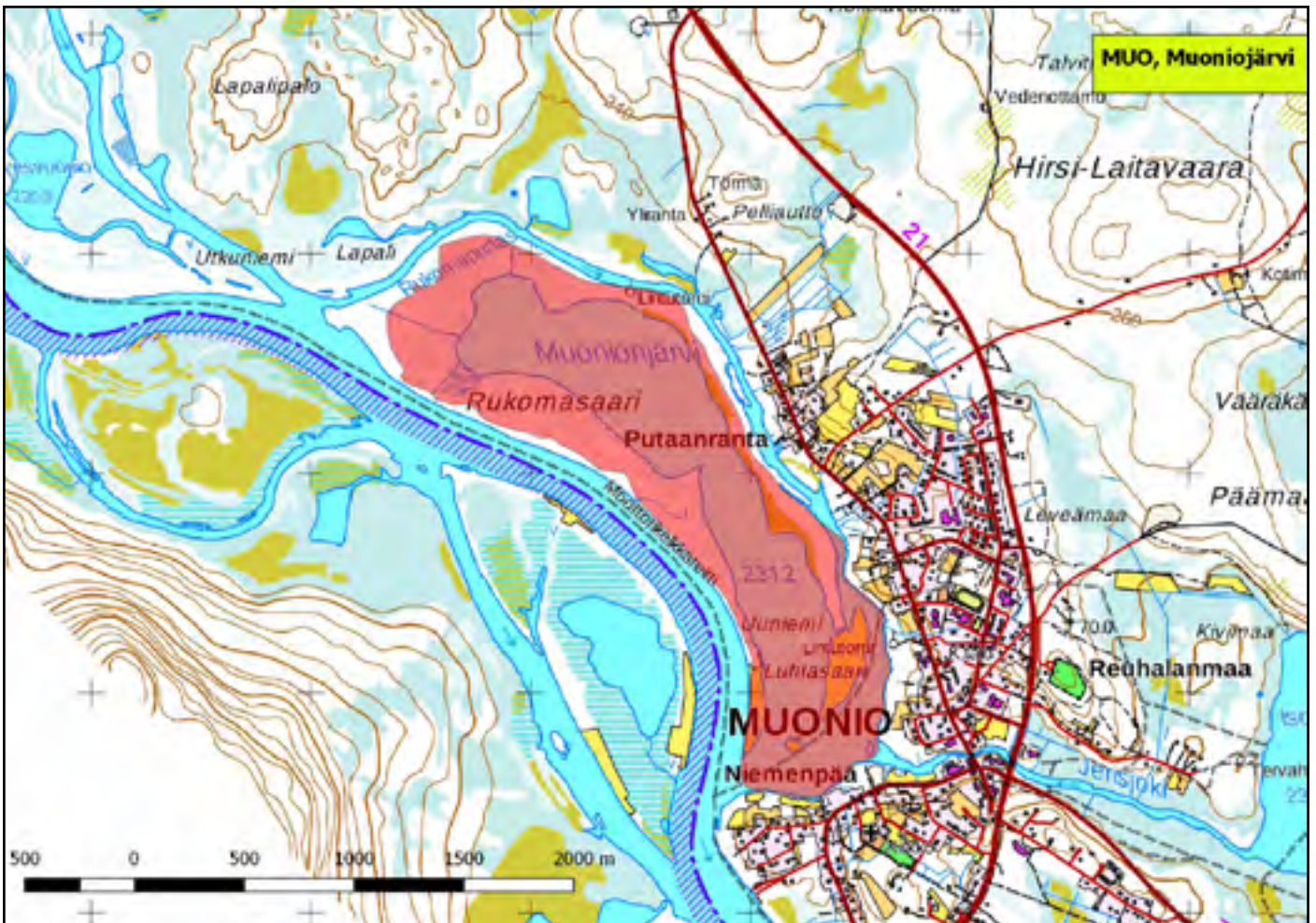
(7543060:359842)

206 ha (Lintuvesiohjelma)

Muonionjärvi on osa Lintuvesiohjelmaan kuuluvaa Muonionjärvi-Utkujoki-aluetta. Tämä Muonionjoen suvantomainen laajentuma on arvokas kahlaajien ja vesilintujen pesimäalue sekä kerääntymäkohde. Muonionjärvi on myös tärkeä sulkasatoalue, sillä siellä tavataan muuttoaikojen ulkopuolellakin suuria vesilintukertymiä. Alueella on kaksi lintutornia, ja linnustoa on seurattu säännöllisesti.

Pesimälajeja: *haapana, isokoskelo, lapintiira, mustalintu, tukkasotka, uivelo.*

Kerääntymälajeja: *haapana 250, laulujoutsen 242, tavi 110, tukkasotka 140, törmäpääsky 100, vesilinnut 590.*

920345 Pelkosenniemi, Arvosjoki (K,P)

(7438182:525089)

27 ha (Natura, IBA)

Pelkosenniemen kuntakeskuksen eteläpuolella Arvosjoen ja Kemijoen yhtymäkohdassa sijaitseva kohde on osa laajempaa Kemihaaran IBA-alueetta (920001). Se on maakunnallisesti arvokas lintualue niin pesimälajistoltaan kuin keväisenä kerääntymäkohteena. Aluetta halkovan tien itäpuolella on lintutorni.

Pesimälajeja: *haapana*, *jouhisorsa*, **lapasorsa**, *lapintiira*, *tukkasotka*.

Kerääntymälajeja: laulujoutsen 89, *liro* 135, *metsähanhi* 80, *mustaviklo* 20, *sinisorsa* 70, *telkkä* 50, *tukkasotka* 70, *vesilinnut* 240.

920346 Pelkosenniemi, Säynäjärvi (Kk,P)

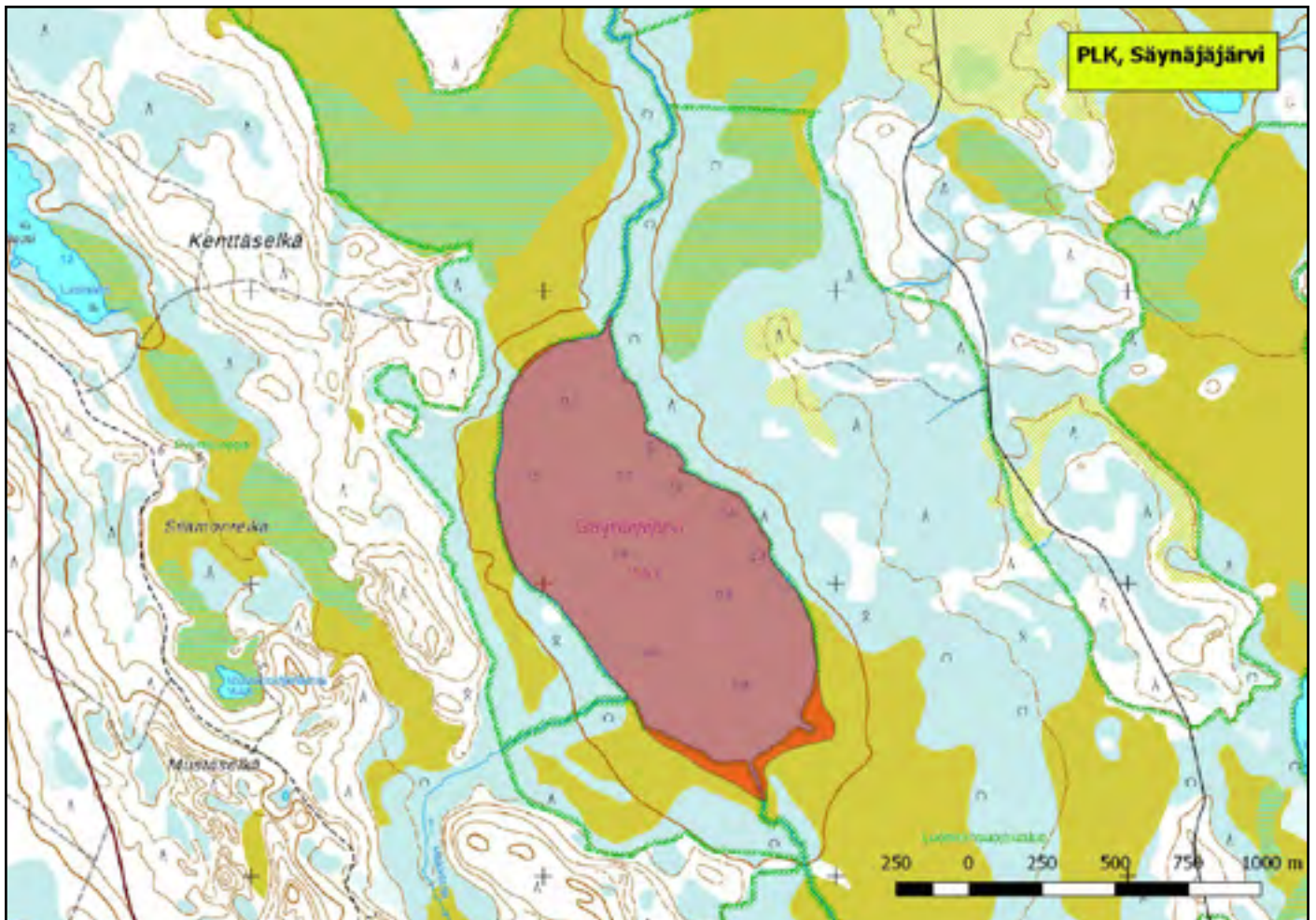
(7434093:533357)

97 ha (Natura, FINIBA, IBA)

Kemihaaran Natura-alueella sijaitseva erämainen Säynäjärvi on lajistoltaan monipuolinen lintuvesi. Se on muun muassa uhanalaiselle pilkkasiivelle tärkeä pesimäjärvi. Säynäjärvi on myös vesilintujen merkittävä kerääntymisalue kesällä sulkasatokaudella. Kohteen muutonaikaisesta merkityksestä ei ole tarkkoja tietoja.

Pesimälajeja: *haapana*, *jouhisorsa*, *lapasotka*, *lapintiira*, *mustalintu*, **pilkkasiipi**, *tukkasotka*, *uivelo*, *vesipääsky*, *suokukko*.

Kerääntymälajeja: *jouhisorsa* 22, *lapasorsa* 8, *pilkkasiipi* 36, *tukkasotka* 90, *uivelo* 25, *vesilinnut* 190.

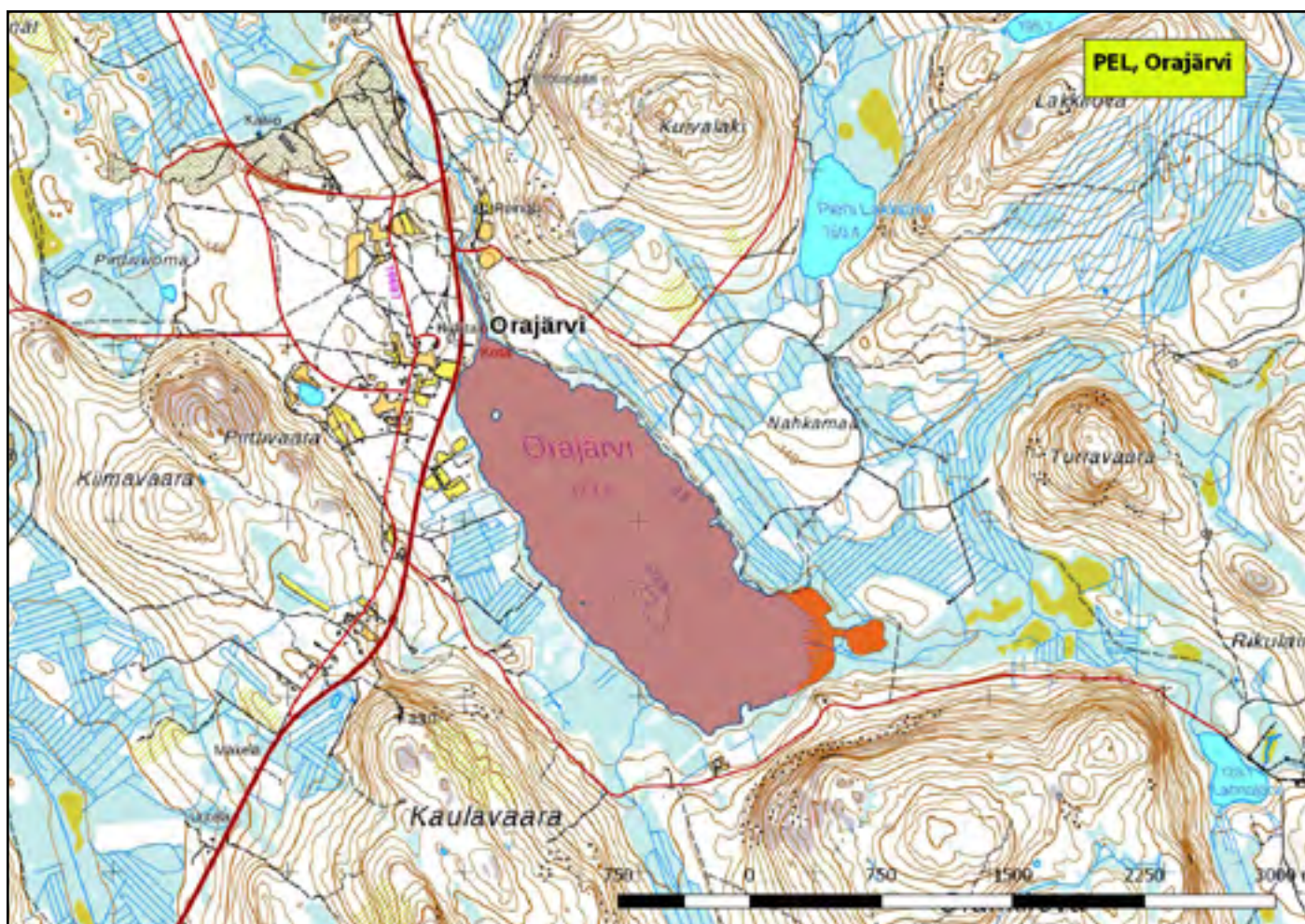
920364 Pello, Orajärvi (K,Kk,Ks)

(7422804:374048)

227 ha

Pellon kuntakeskuksen koillispuolella Kilpisjärventien varressa sijaitseva Orajärvi on arvokas muuttavien lintujen kerääntymisalue, mutta kesälläkin siellä parveilee lokkeja ja pääskyjä. Pikkulokkikertymät ovat koko maakunnan suurimpia. Järven luoteisnurkassa sijaitsee Orajärven kylä, mutta muuten rannat ovat pääosin asumattomia.

Kerääntymälajeja: *isokoskelo* 420, *kuikka* 17, *mustalintu* 43, *naurulokki* 500, *pikkulokki* 420, *telkkä* 118, *törmäpäsky* 1300, *vesilinnut* 543.

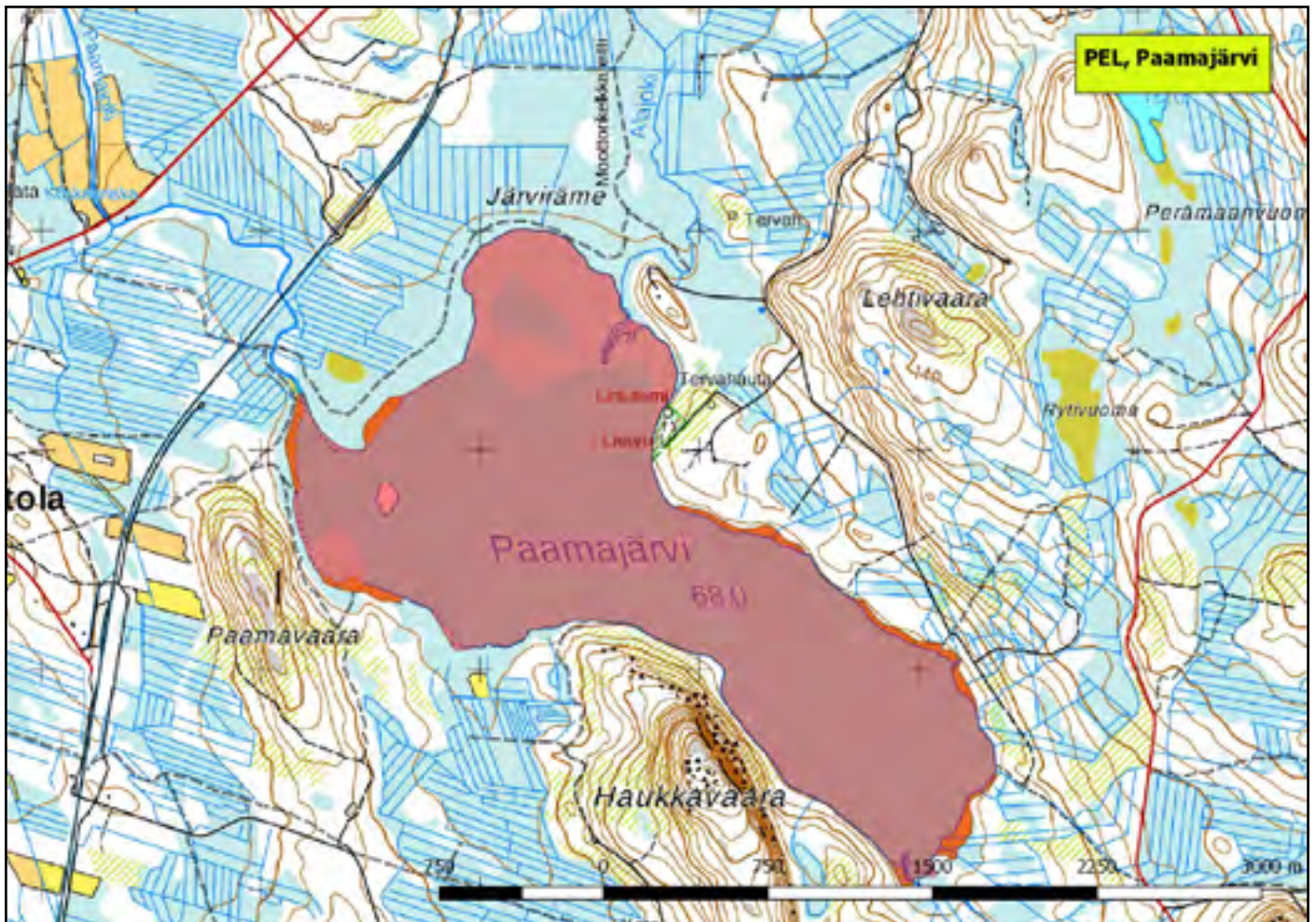
920230 Pello, Paamajärvi (P)

(7394507:365681)

393 ha (Natura, Lintuvesiohjelma)

Turtolan itäpuolella sijaitseva Paamajärvi arvioitiin aiemmin Lintuvesien suojeluohjelmassa valtakunnallisesti arvokkaaksi kohteeksi. Pesimälinnusto onkin Lapin oloissa poikkeuksellisen monipuolinen, mutta muutonaikaisesta merkityksestä ei ole tietoja. Matala järvi kuivattiin 1900-luvun alkupuolella, ja vesitetettiin uudelleen 1950-luvulla. Itärannalla on lintutorni, jonka edustan puustoa pitäisi raivata.

Pesimälajeja: *haapana*, *isokoskelo*, *jouhisorsa*, *kuikka*, **lapasorsa**, **mustakurkku-uikku**, *naurulokki*, *pikkulokki*, *nuolihaikka*, *punajalkaviklo*, *ruskosuohaukka*, **silkkiuikku**, *suokukko*, *tukkoskelo*, *tukkasotka*, *uivelo*.

920010 Pellojärvi-Säynäjärvi (K,Kk,Ks,P)

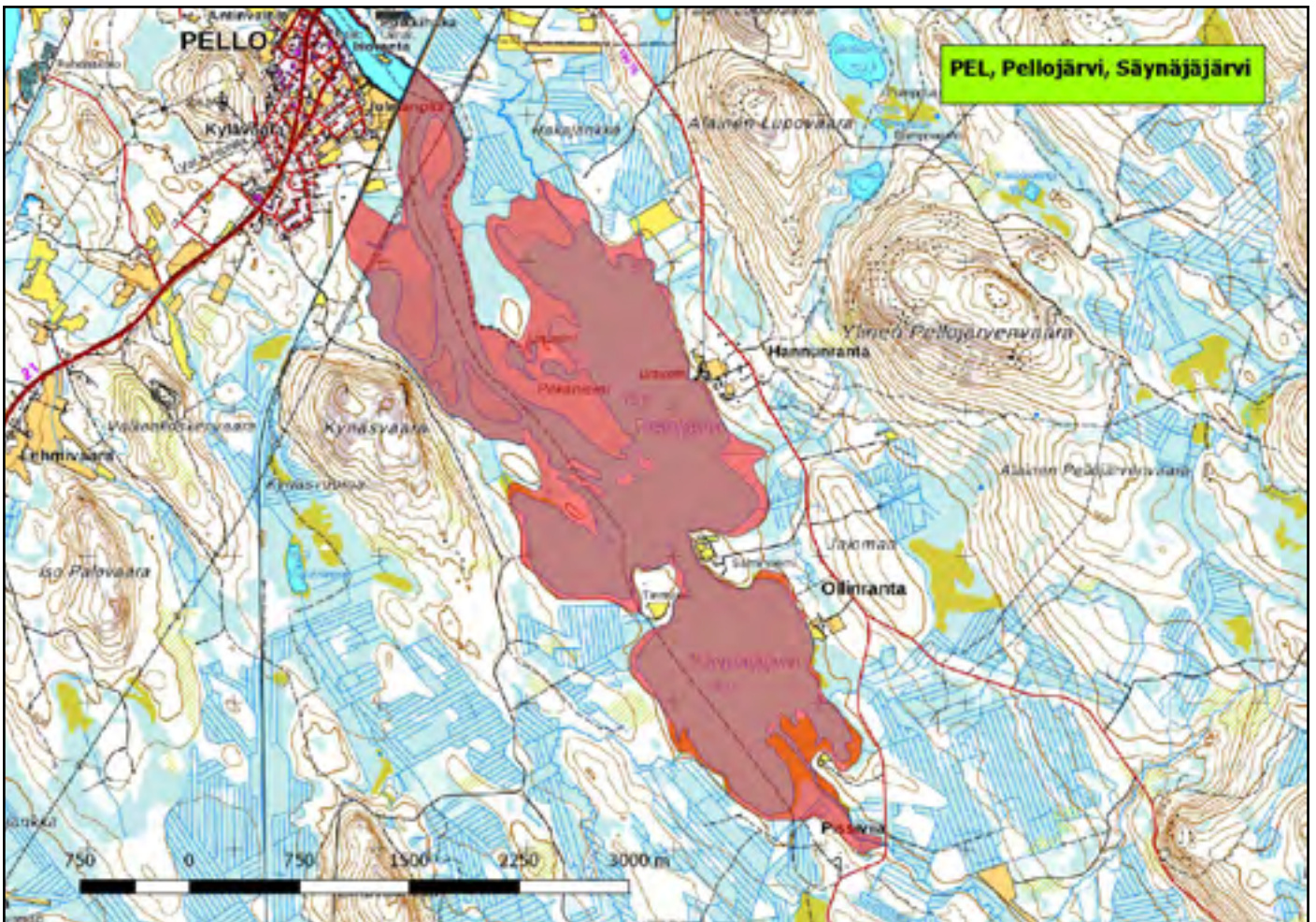
(7406602:368580)

630 ha (Natura, Lintuvesiohjelma, FINIBA)

Kirkonkylän tuntumassa sijaitseva Pellojärvi ja siihen kapealla salmella liittyvä Säynäjärvi menettivät vedenpinnan noston myötä osan kahlaajalietteistään, mutta kohde on yhä yksi Lapin parhaista lintuvesistä. Se on aina ollut Tornionjoen tulvan armoilla, ja lintutilanne on vaihdellut vedenpinnan mukana. Kevättulva vaikuttaa järvellä usein pitkälle kesäkuulle. Pellojärvi on arvokas pesimäkohde, mutta myös tärkeä muuton ja sulkasadon aikainen kerääntymäalue. Linnuille erityisen tärkeitä alueen osia ovat Akanlahti ympäristöineen sekä Pitkäniemi.

Pesimälajeja: suopöllö, sinisuohaukka, *haapana*, **härkälintu**, *lapintiira*, *mustalintu*, *naurulokki*, **pilkkasiipi**, *tukkasotka*, *uivelo*.

Kerääntymälajeja: alli 31, haapana 350, *isokoskelo* 872, *laulujoutsen* 590, *liro* 60, *pikkulokki* 250, *pilkkasiipi* 19, *tavi* 500, *tukkasotka* 160, *uivelo* 35, *vesilinnut* 850.

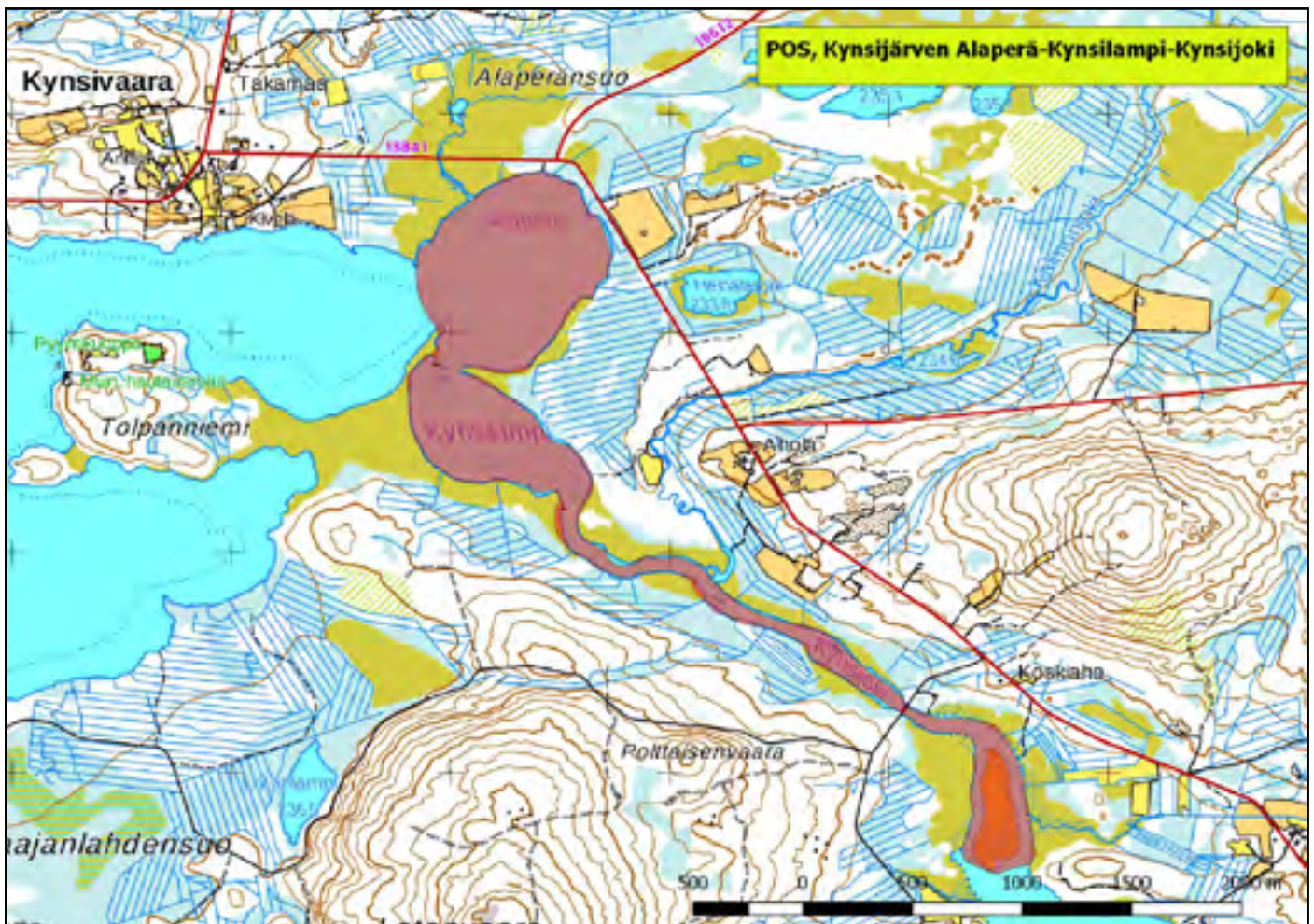
920291 Posio, Kynsijärven Alaperä-Kynsilampi-Kynsijoki (P)

(7306907:563119)

260 ha

Kuloharju-Jokilampi-tien eteläpuolella sijaitseva lintukohde käsittää Kynsijärven reheväkasvustoisien pohjukan Alaperän sekä eteläpuolisen Kynsilammen ja Kynsijoen. Kohde rajautuu pohjoisessa avosuohon. Alueella on useita pieniä, heinikköisiä lampareita.

Pesimälajeja: kuikka, pikkusirkku, lapintiira, mustalintu, pikkulokki, tukkakoskelo, tukkasotka, suokukko.

920289 Ranua, Kuhajärvi (Kk,Ks,P)

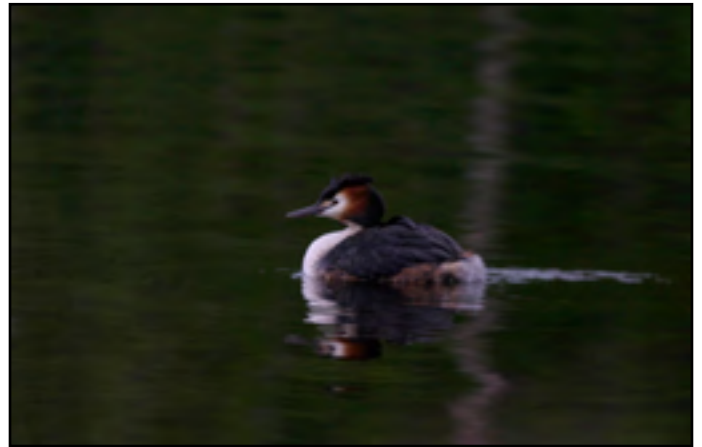
(7310110:486398)

310 ha

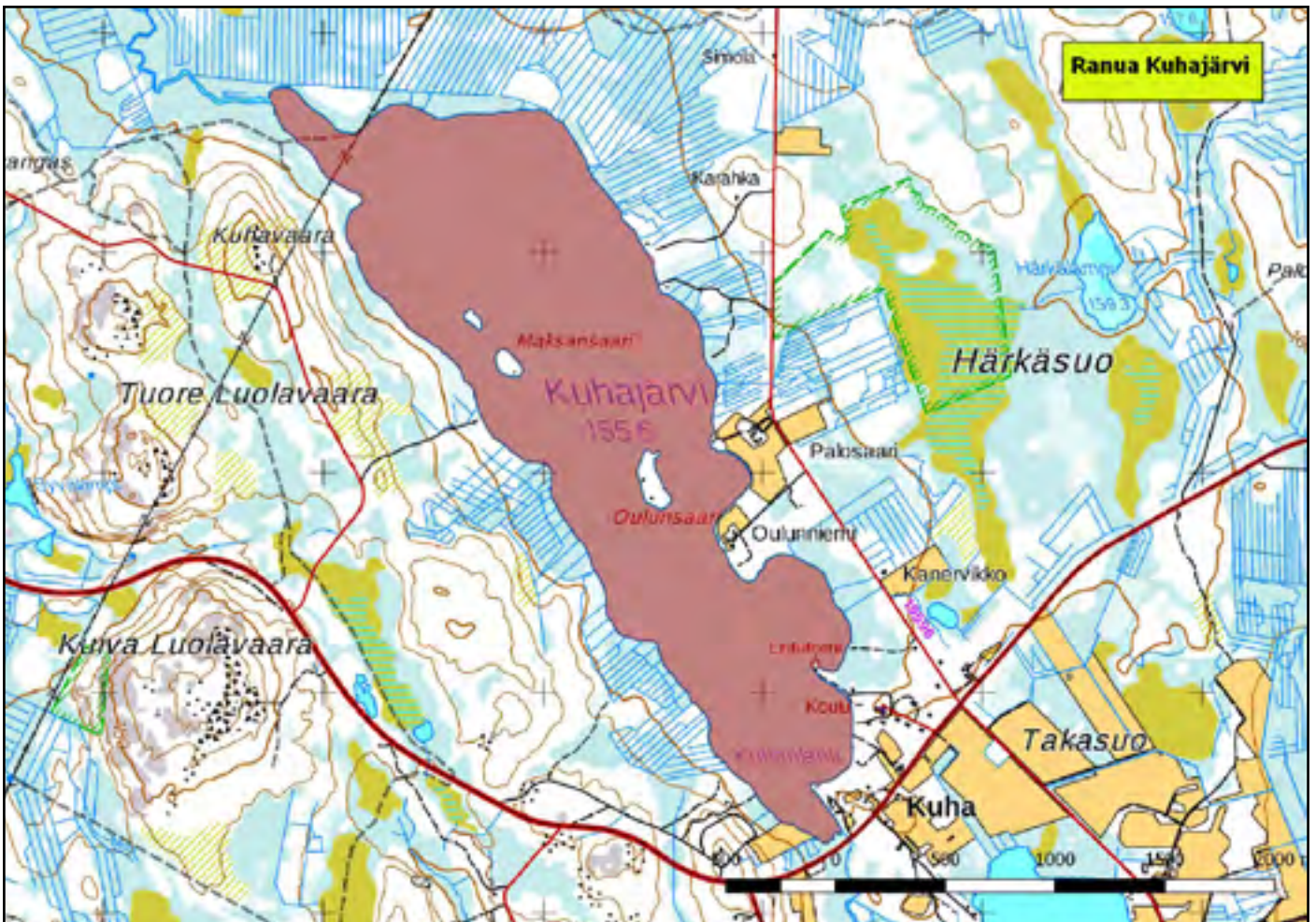
Pienehkö ja karu, pääosin metsien ympäröimä järvi Kuhan kylän pohjoispuolella. Ympäristön suot pääosin ojitettu. Arvokas pesimäalue ja kerääntymiskohde kesällä ja syksyisin. Järven kaakkoisnurkassa on lintutorni.

Pesimälajeja: kuikka, **härkälintu**, naurulokki, pikkulokki, **silkkiuikku**, tukkasotka, uivelo.

Kerääntymälajeja: isokoskelo 410, laulujoutsen 108, mustalintu 90, telkkä 50, uivelo 73, vesilinnut 422.

Kuhajärvi on yksi harvoista paikoista, jossa silkkiuikku esiintyy.

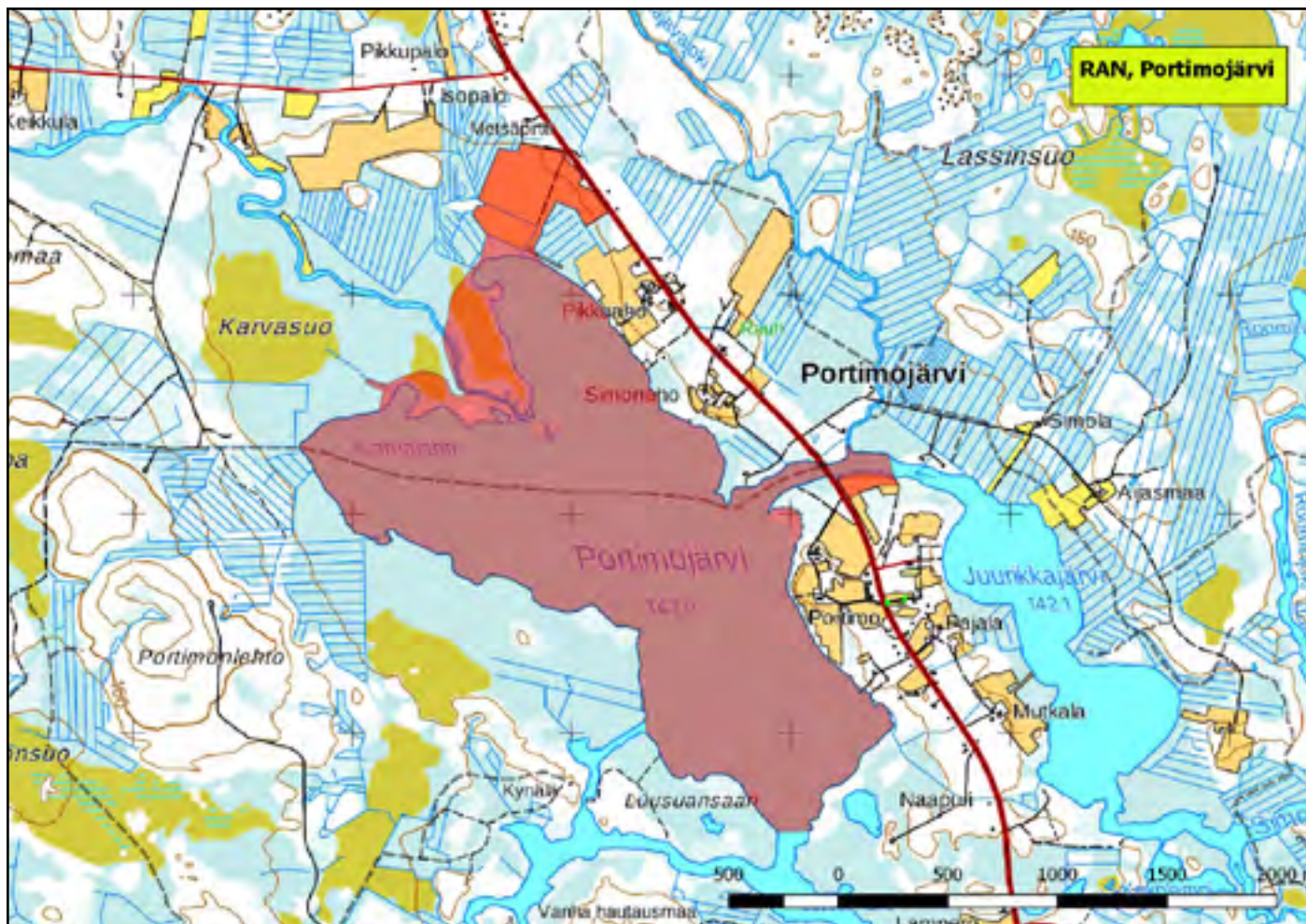
920157 Ranua, Portimojärvi (Kk,Ks)

(7330817:469506)

318 ha

Ranuan Portimojärvi on joutsenten vakituinen kerääntymisalue kesäisin ja syksyisin. Myös jonkin verran muita vesilintuja ja kahlaajia kertyy järvelle lähinnä syksyisin. Pesimälinnusto ei ole erityisen arvokas.

Kerääntymälaji: *joutsen 150*.

920290 Ranua, Roosinginjärvi (K,Ks,P)

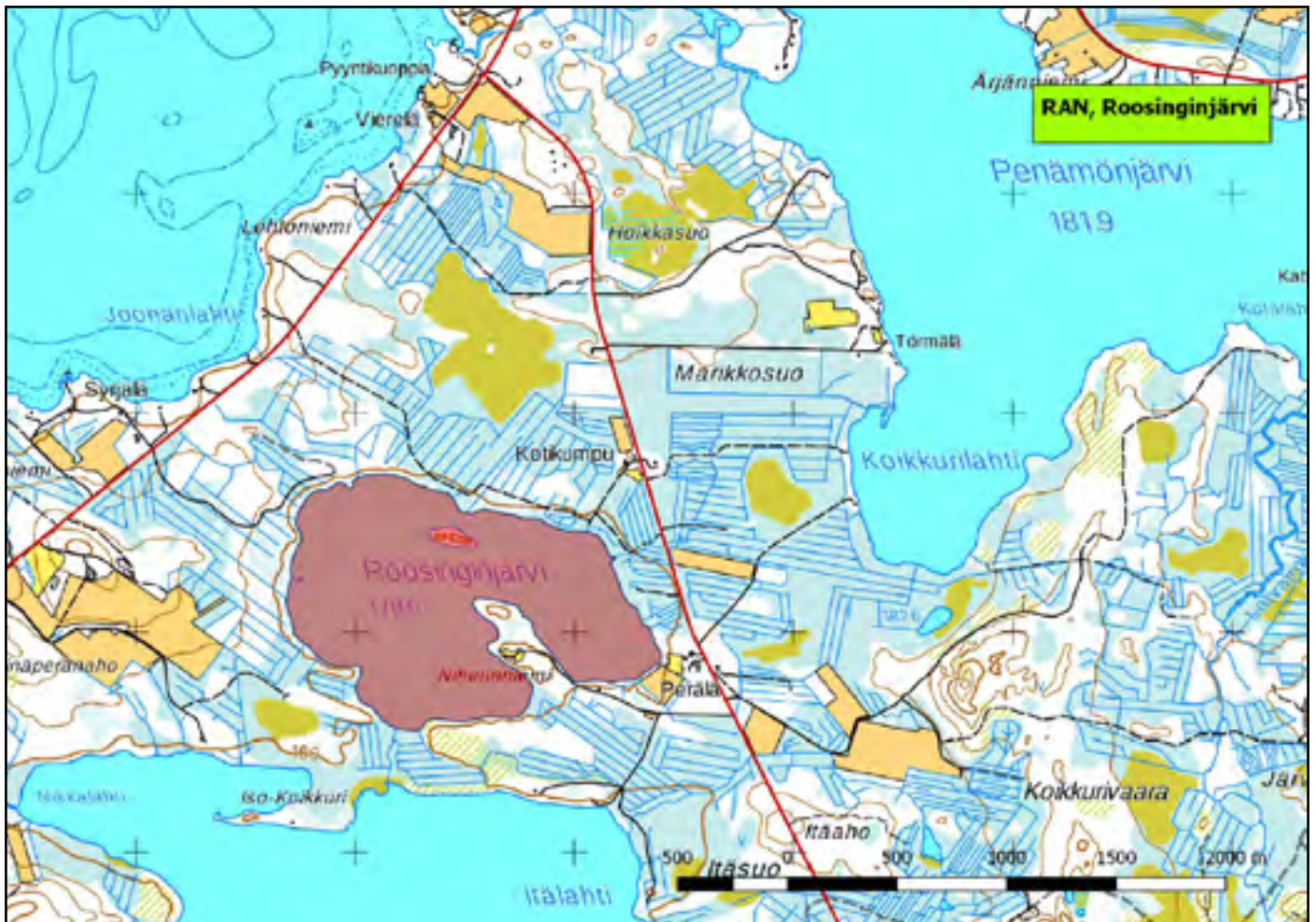
(7318838:510823)

129 ha

Impiön ja Penämön kylien välissä sijaitseva Roosinginjärvi on valtaosaltaan metsärantainen, pienehkö ja matala järvi. Pitkä niemi ja saari jakavat järven melkein kahtia kaakkois-luoteis-suunnassa. Roosinginjärvi on arvokas pesimäkohde ja kerääntymisalue keväisin ja syksyisin.

Pesimälajeja: kuikka, *haapana*, **härkälintu**, *jouhisorsa*, *pikkulokki*, *tukkakoskelo*, *tukkasotka*, *uivelo*.

Kerääntymälajeja: *laulujoutsen* 100, *tukkasotka* 98, *uivelo* 57, *mustalintu* 34.

920114 Rovaniemi, Harjulampi (K,Kk,Ks,P)

(7375050:442960)

42 ha

Harjulampi on voimalarakentamisen ja vedennousun myötä Rovaniemen keskustaan muodostunut Kemijoen laajentuma. Lammen suurten turvelauttojen suojissa pesii satojen naurulokkiparien yhdyskunta sekä monipuolinen vesilintu- ja kahlaajalajisto. Harjulampi on myös merkittävä kerääntymiskohde vesilinnuille ja lokeille läpi kesän. Muuttohaukkojen on todettu hyödyntävän lammen loppikertymiä ruoka-apajana. Lammen itärannalla on lintutorni.

Naurulokki on Harjulammen näkyvin lintulaji kesällä.

Pesimälajeja: *haapana*, harmaasorsa, *isokoskelo*, *jouhisorsa*, **la-pasorsa**, *naurulokki*, *pikkulokki*, *punajalkaviklo*, **silkkiuikku**, *tukkakoskelo*, *tukkasotka*, *uivelo*.

Kerääntymälajeja: haapana 94, harmaalokki 600, kalalokki 100, *naurulokki* 2200, *pikkulokki* 40, sinisorsa 220, telkkä 100, *tukkasotka* 200, *vesilinnut* 300.

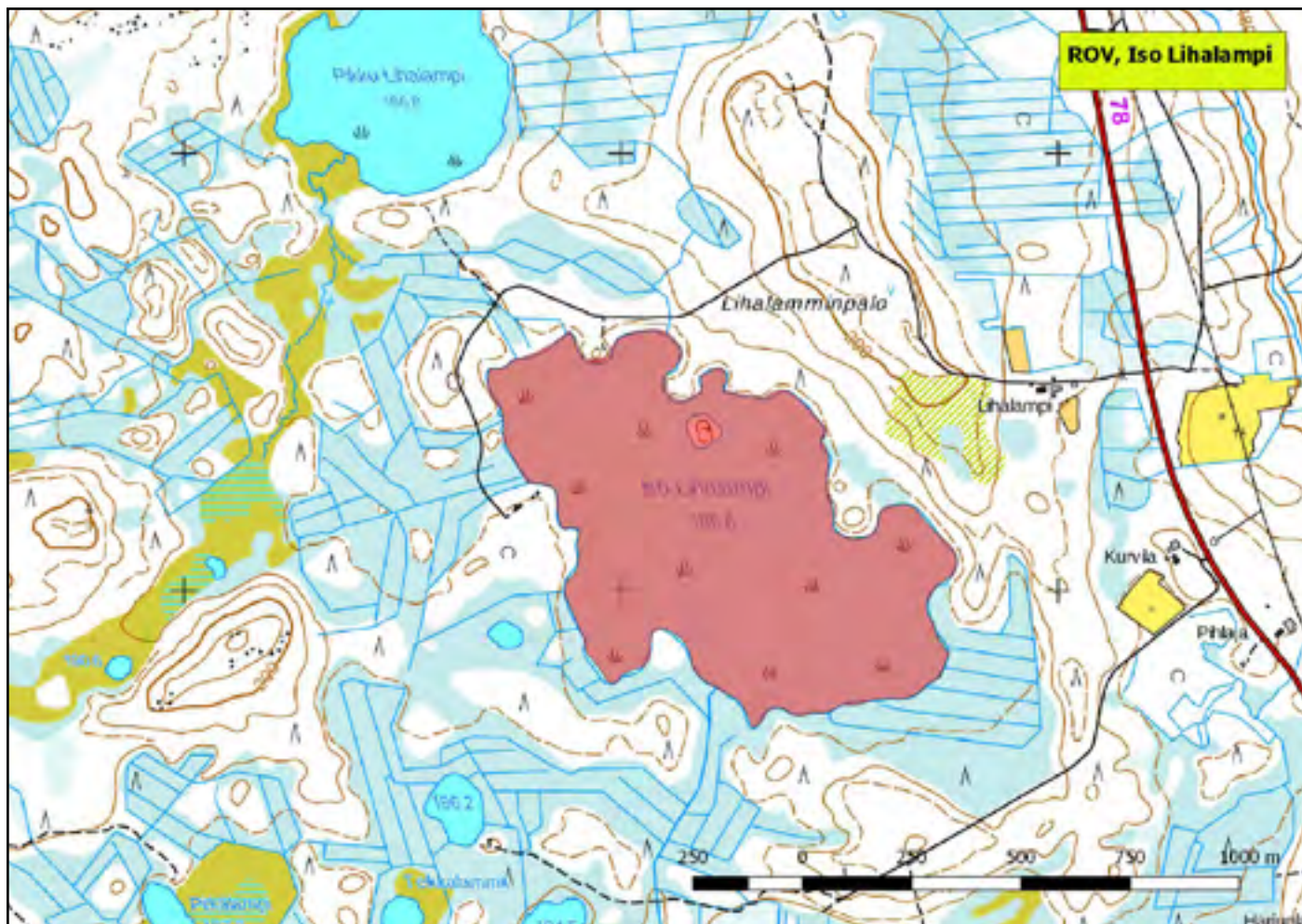
920302 Rovaniemi, Iso-Lihalampi (P)

(7347126:461143)

77 ha

Iso-Lihalampi on erittäin runsaskasvustoinen ja rehevä lintujärvi kantatie 78:n varressa Narkauksen kylän eteläpuolella. Arvokas pesimäkohde ja aivan ilmeisesti myös tärkeä kerääntymisalue, mutta dokumentaatio kertymistä puuttuu. Linnuston inventointi on vaikeaa järven peitteisyyden ja hankalien rantojen takia.

Pesimälajeja: *haapana, naurulokki, pikkulokki, tukkasotka, uive-lo, kurki, laulujoutsen.*

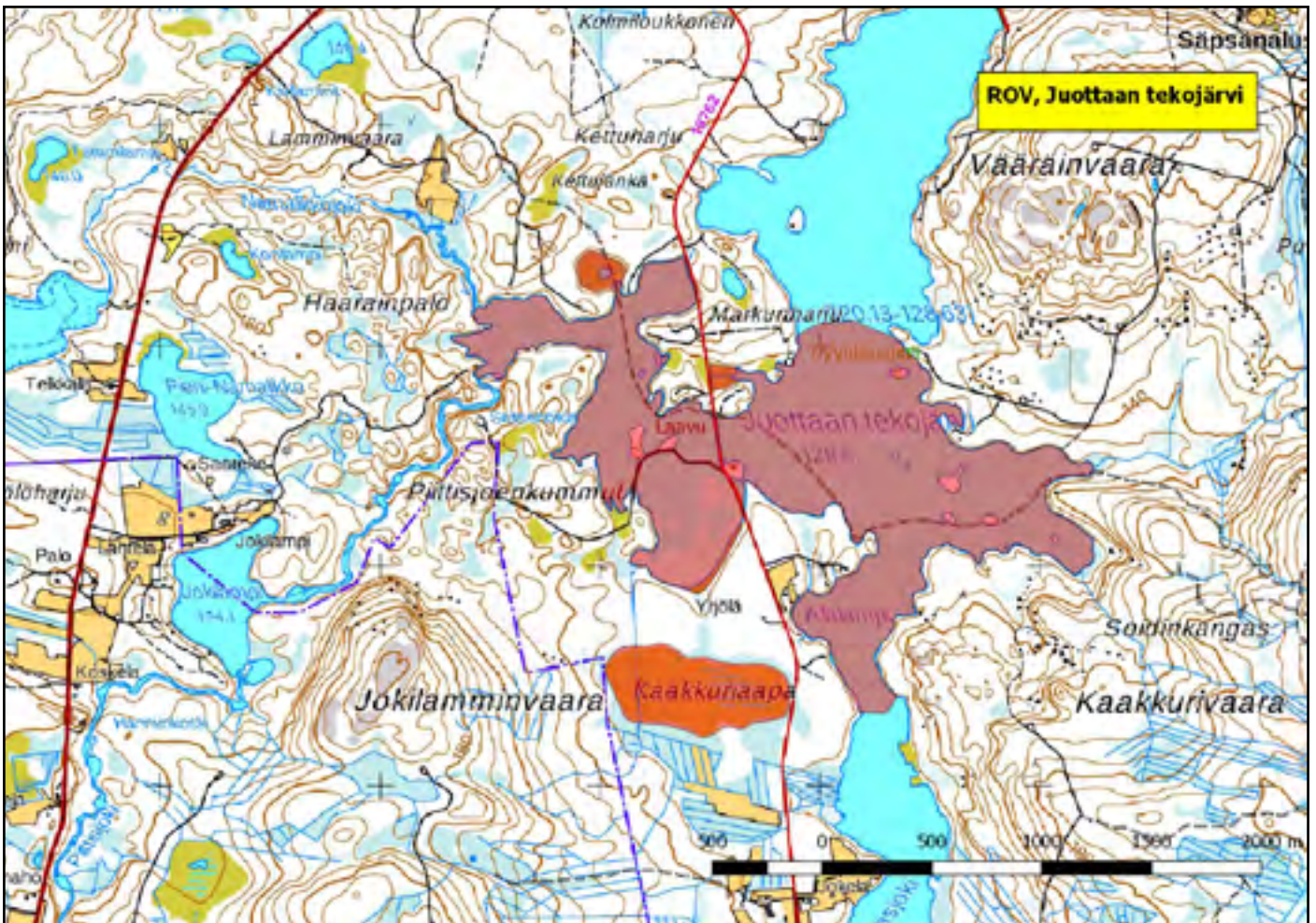
920301 Rovaniemi, Juottaa tekojärvi (P)

(7353224:496329)

226 ha

Juottaa tekojärvi sijaitsee Rovaniemi-Autti-tien (81) eteläpuolella Juotasniemessä. Säännöstellyn järven länsipuolen lahti on linnustoltaan monipuolisin ja arvokkain alue, mutta järven saarissakin pesii muun muassa laulujoutsen ja kuikka. Lahden eteläpuolella sijaitsevalla Kaakkuriaavalla on naurulokkikolonia.

Pesimälajeja: **selkälokki**, kuikka, kurki, haapana, isokoskelo, jouhisorsa, **lapasorsa**, lapintiira, naurulokki, pikkulokki, tukkasotka, uivelo.

920110 Rovaniemi, Kivitaipaleen Kivijärvi (K,Kk,P)

(7357538:452334)

134 ha

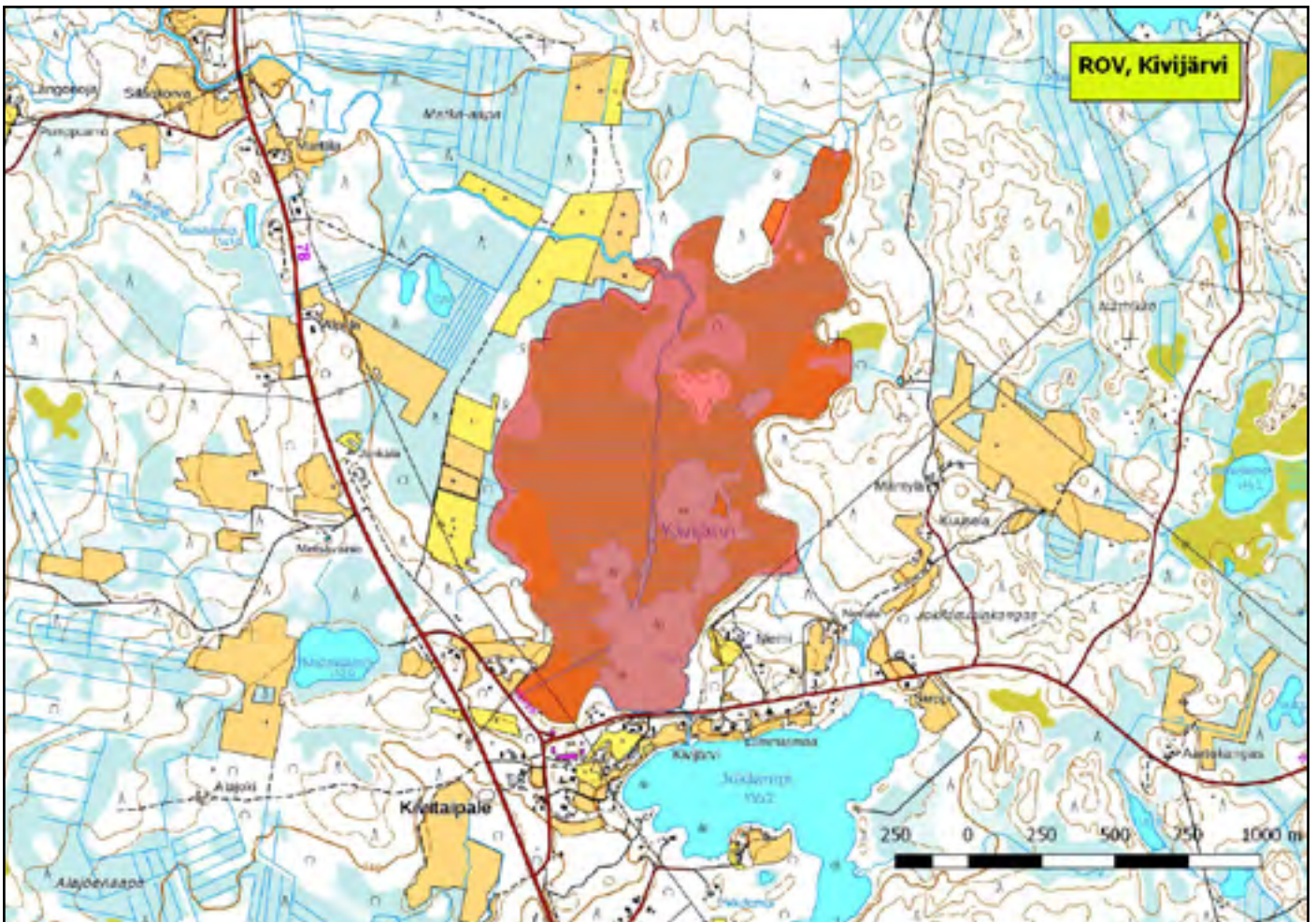
Kivijärvi sijaitsee Ranuantien (78) varressa Kivitaipaleen kylässä noin 23 kilometriä Rovaniemeltä etelään. Se on Lapin parhaita lintujärviä. Monipuoliseen pesimälajistoon kuuluu sekä pohjoisia että eteläisiä kosteikkolajeja. Järvi on myös arvokas kerääntymisalue keväisin ja kesäaikaan. Syksyllä lintuja on selvästi vähemmän. Aiemmin niittytalouskäytössä ollut järvi on kasvamassa umpeen, joten kasvillisuuden osittainen raivaus tai vedennosto olisi linnustolle eduksi. Alue on pääosin yksityisten omistuksessa.

Pesimälajeja: *haapana*, *heinätavi*, *jouhisorsa*, *lapasorsa*, *mustakurkku-uikku*, *naurulokki*, *pikkulokki*, *nokikana*, *nuolihaukka*, *ruskosuohaukka*, *tukkasotka*, *uivelo*, *suokukko*.

Kerääntymälajeja: *laulujoutsen* 108, *liro* 110, *mustaviklo* 95, *naurulokki* 1500, *pääskyt* 220, *tukkasotka* 79, *pikkulokki* 100.

Mustavikloja kerääntyy keväällä Kivijärvelle.

920386 Rovaniemi, Kuolajokisuu (K,P)

(7373193:438025)

137 ha

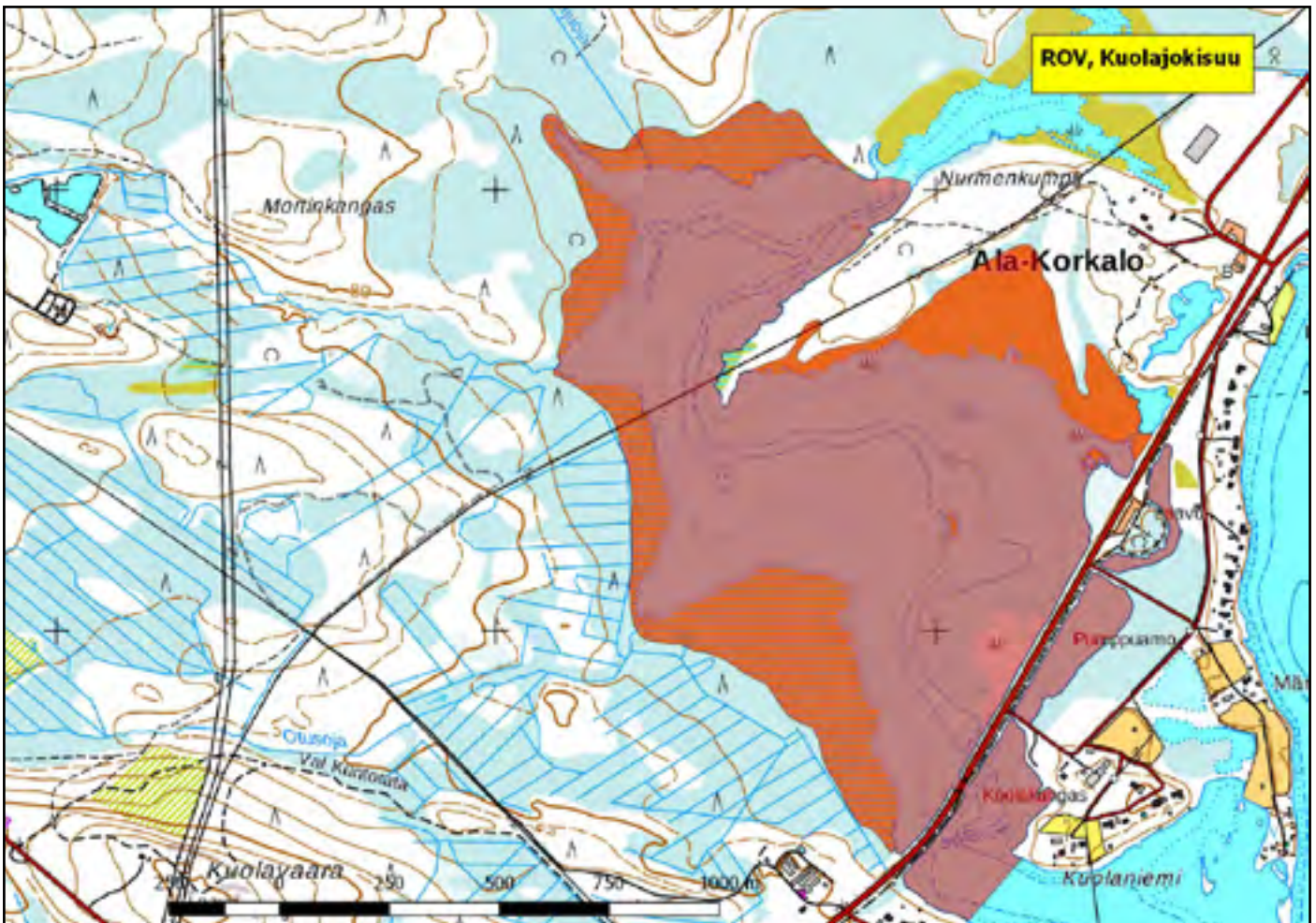
Kuolajokisuu on allasmainen laajentuma Kemijoen ja Kuolajoen yhtymäkohdassa kaupungin lounaisnurkassa. Nelostie kulkee alueen läpi, ja sillan kohdalle aukeaa vesilintuja houkutteleva sula varhain keväällä. Kerääntymiä on silti alueella kesään saakka. Vesilintujen jälkeen tulevat kahlaajat, varsinkin silloin kun tulvajuoksutukset paljastavat altaan pohjalietteet. Jokisuun turvelautat taas tarjoavat pesäpaikan muun muassa lokkiyhdykskunnille.

Pesimälajeja: *haapana*, **heinätavi**, *jouhisorsa*, **lapasorsa**, *naurulokki*, *pikkulokki*, **silkkiuikku**, *tukkakoskelo*, *tukkasotka*, *uivelo*, *punajalkaviklo*, *suopöllö*, *kuikka*.

Kerääntymälajeja: harmaalokki 200, jouhisorsa 17, keltävästäräkki 120, liro 164, mustaviklo 48, naurulokki 340, pikkulokki 180, suokukko 140, tukkasotka 132, haapana 76.

Pikkulokki pesii Kuolajoen turvelautoilla.

920418 Rovaniemi, Lainas (Ks)

(7377609:444330)

34 ha

Lainas on iso suvanto Kemijoen ja Ounasjoen yhtymäkohdassa kaupunkikeskustan koillispuolella. Virtaamat pitävät altaan pohjoisrannan sulana pitkälle syksyyn, kun muu jokialue jo jäätyy. Lainas onkin tärkeä loka-marraskuinen kerääntymisalue vesilinnuille, erityisesti joutsenille.

Kerääntymälajeja: harmaalokki 1000, laulujoutsen 419.

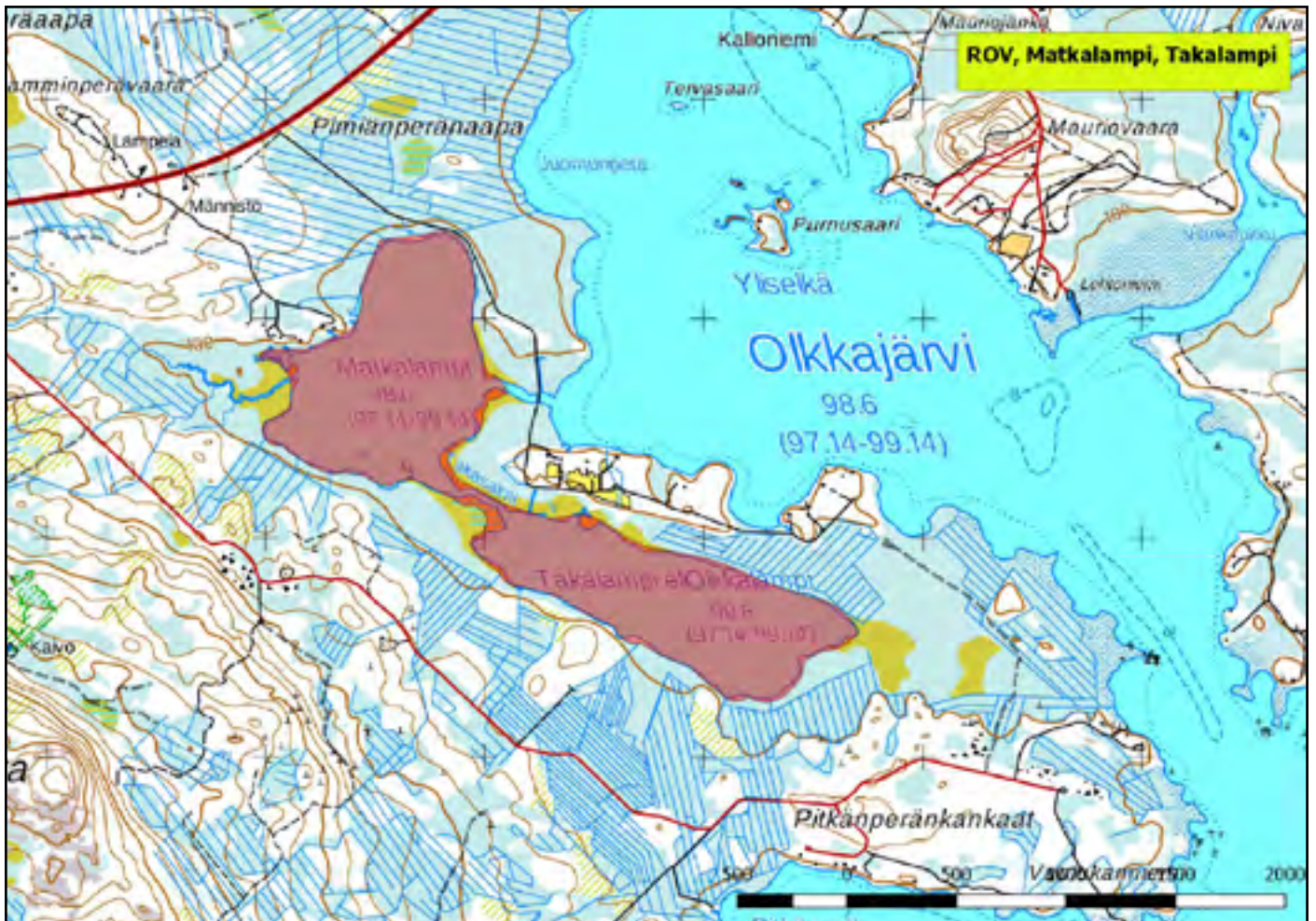
920298 Rovaniemi, Matkalampi-Takalampi (P)

(7382112:455945)

144 ha

Olkajärven lounaispuolella sijaitseva kohde, johon kuuluu kaksi salmen yhdistämää matalaa ja rehevöitynyttä lampea. Pohjoisemmasta Matkalammesta on yhteys myös säännösteltyyn Olkkajärveen. Lammilla pesii hieno kosteikkolajisto, muun muassa useita Lapin oloissa vähälukuisia tai eteläisiä lajeja.

Pesimälajeja: *haapana*, **heinätavi**, *jouhisorsa*, **lapasorsa**, *nokkana*, *pikkulokki*, *punajalkaviklo*, *tukkasotka*.

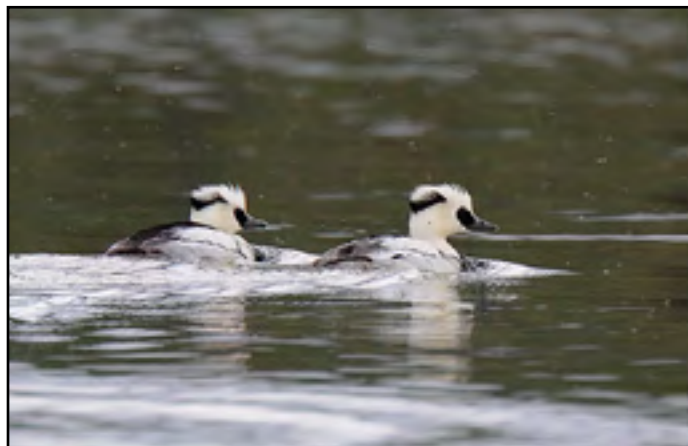
920303 Rovaniemi, Mäsäjärvi (P)

(7354623:434154)

60 ha

Mäsäjärvi on Kemijoen itäpuolella Petäjävaaran metsäautotien varressa sijaitseva luonnonravintolammikko. Padottu ja matala järvi on hyvin erämainen, eikä sen rannoilla ole asutusta tai kesämökkejä.

Pesimälajeja: kuikka, lapintiira, naurulokki, pikkulokki, uivelo, vesipääsky.

Uivelo pesii Mäsäjärvellä.

920310 Rovaniemi, Niskanperä (K,Kk,Ks,P)

(7371045:438387)

39 ha

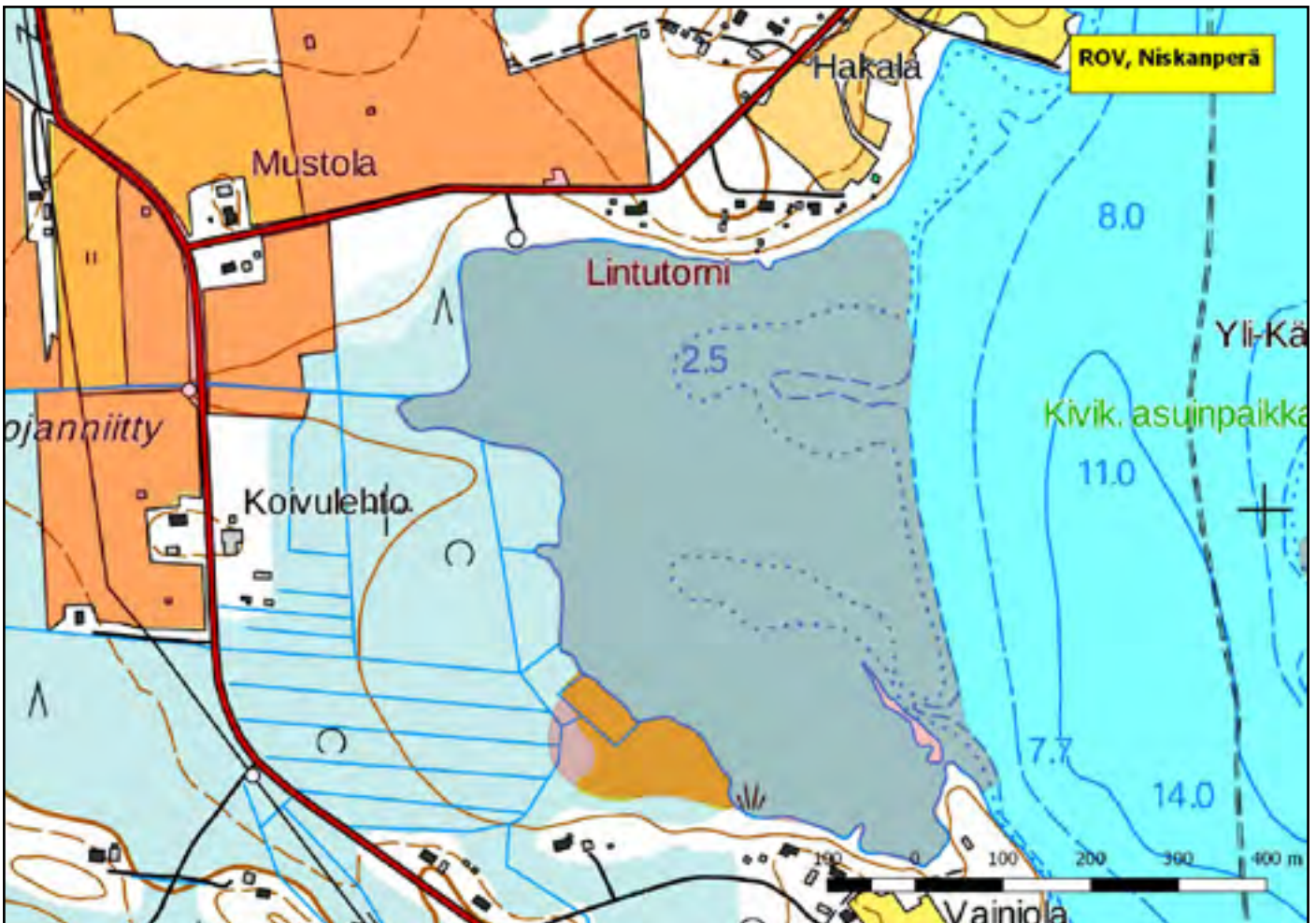
Niskanperän allas on voimalarakentamisen ja vedennousun myötä Kemijokeen syntynyt lahti. Se on maakunnallisesti arvokas pesimäkohde, mutta sitäkin tärkeämpi vesilintujen ja kahlaajien kerääntymisalue. Vesilintuja on joka kevät, mutta kahlaajamääriin vaikuttavat tulvajuoksutukset ja niistä riippuva lietteiden esiintyminen. Syksyllä Niskanperällä ovat pääosassa joutsenet. Yhdessä vesialuetta ympäröivien peltojen (920456), Souharinlahden (920385) ja Paavalniemen (920309) kanssa Niskanperä muodostaa poikkeuksellisen arvokkaan lintualueiden kokonaisuuden.

Niskanperällä tavataan keväisin harmaasorsia.

Pesimälajeja: haapana, isokoskelo, jouhisorsa, tukkakoskelo, tukkasotka.

Kerääntymälajeja: haapana 245, jouhisorsa 64, keltävästäräkki 200, laulujoutsen 145, liro 250, mustalintu 81, mustaviklo 180, pikkulokki 110, suokukko 290, tukkasotka 180, vesilinnut 557, vesipääsky 20.

920307 Rovaniemi, Ounasjokisuisto (K,Ks,P)

(7379134:443052)

346 ha (Natura)

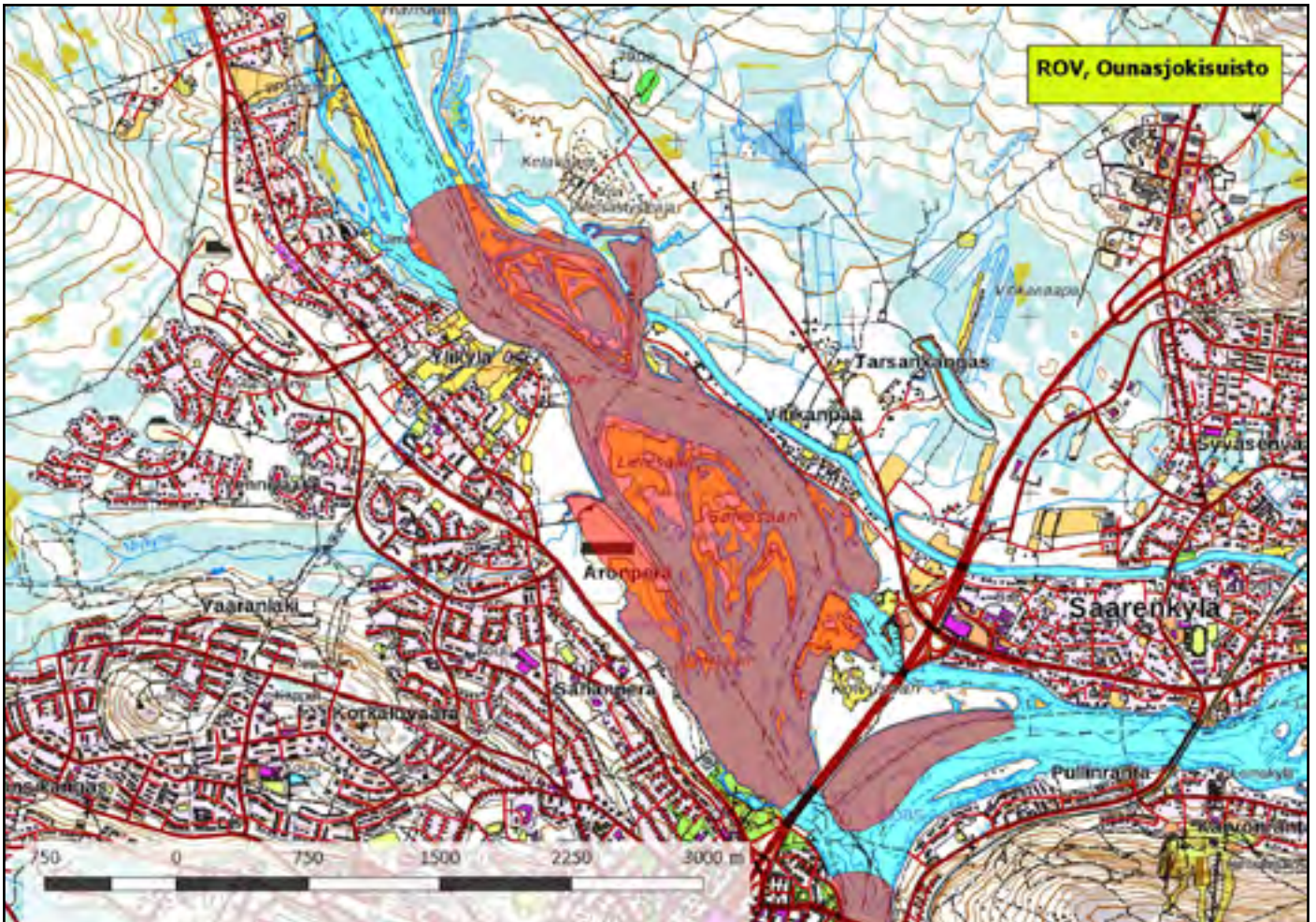
Ounasjokisuisto on arvokas ja monipuolinen lintualue Rovaniemen kaupungin kupeessa. Aiemmin laidunkäytössä olleesta alueesta on muotoutunut pensoittuneiden saarten pilkkoma sokkeloinen suisto. Paitsi arvokas pesimäalue, Ounasjokisuisto on monipuolinen muutonaikainen kerääntymiskohde. Vesilintujen ja kahlaajien lisäksi suistossa keräävät voimia muuttomatkalle pienet varpuslinnut, joita on varsinkin syksyisin pensaikoissa valtavat määrät. Aronperän täyttömaa-alue suiston länsilaidassa kerää myös avomaan lajeja kuten niittykirvisiä, keltävästäräkkejä, pulmusia ja lapinsirkkuja. Maanajon loputtua ruderaattia uhkaa paikoin umpeenkasvu.

Heinätavi Ounasjokisuistossa

Pesimälajeja: *haapana*, harmaasorsa, *isokoskelo*, *jouhisorsa*, **lapasorsa**, *naurulokki*, *pikkulokki*, *punasotka*, *ruskosuohaukka*, *tukkakoskelo*, *tukkasotka*, **silkkiuikku**, suopöllö.

Kerääntymälajeja: harmaalokki 500, kalalokki 470, *lapinsirkku* 135, *laulujoutsen* 453, *liro* 54, *pulmunen* 200, *pääskyt* 300, *sini-sorsa* 144, *tukkasotka* 173, *vesilinnut* 350, *mustalintu* 57, *telkkä* 117, *isokoskelo* 230.

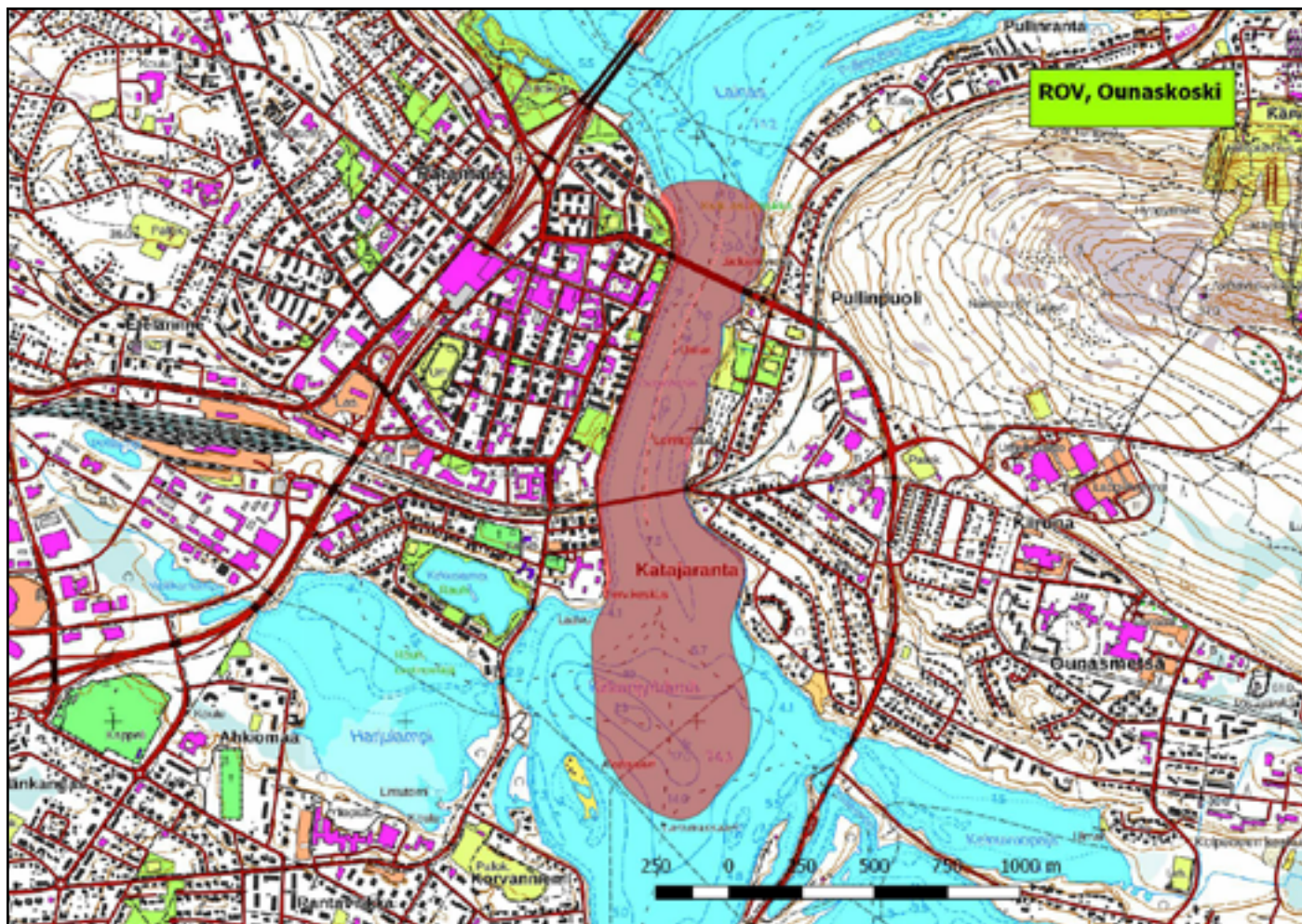
920306 Rovaniemi, Ounaskoski (K,Kk)

(7376088:443922)

79 ha

Kemijoen keväinen sula-alue kaupungin keskustassa kokoaa vuosittain Lapin suurimmat naurulokkikertymät odottamaan pesäpaikkojen vapautumista jäistä ja lumesta. Jokitörmällä on myös maakunnallisesti arvokas törmäpääskyjen pesimäpaikka.

Kerääntymälajeja: harmaalokki 276, kalalokki 135, *naurulokki* 4000, *törmäpääsky* 200.

920309 Rovaniemi, Paavalniemi (K,Ks,P)

(7372167:439726)

87 ha

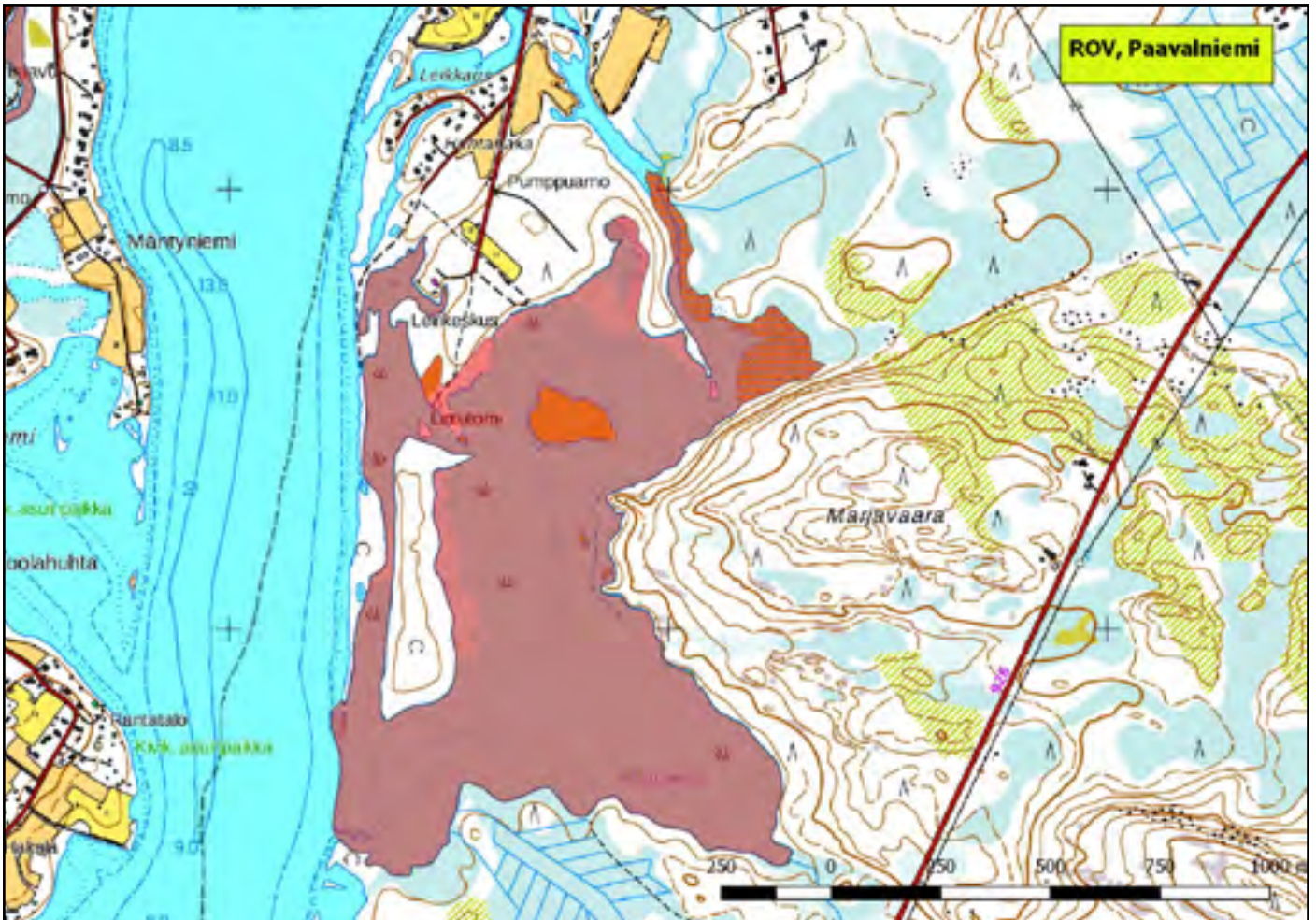
Kemijoen patoamisen ja vedennousun myötä jokiuomaan syntynyt järvimäinen laajentuma kaupungin eteläpuolella. Paavalniemen kärjen ja Marjavaaran välissä sijaitseva rehevä lahdelma on matala, ja kevään tulvajuoksutukset paljastavat sen laajat pohjalietteet. Silloin alueella on vesilintukertymien lisäksi isoja kahlaajaparvia. Kerääntymiä tavataan myös syksyllä, joskus ke-sälläkin. Paavalniemessä on myös monilajinen ja arvokas pesimälinnusto. Niemen kärjessä on lintutorni.

Valkoviklomäärät ovat keväällä suuria Paavalniemessä.

Pesimälajeja: *haapana*, harmaasorsa, **heinätavi**, *isokoskelo*, *jouhisorsa*, kuikka, **lapasorsa**, *lapintiira*, *naurulokki*, **ruskosuohaukka**, **silkkiuikku**, *tukkakoskelo*, *tukkasotka*, *suokukko*.

Kerääntymälajeja: *laulujoutsen* 180, *liro* 334, *mustaviklo* 180, *pääskyt* 350, *suokukko* 187, *tukkasotka* 160, *valkoviklo* 135, *haapana* 95, *mustalintu* 73.

920300 Rovaniemi, Sattajärvi (P)

(7371417:488632)

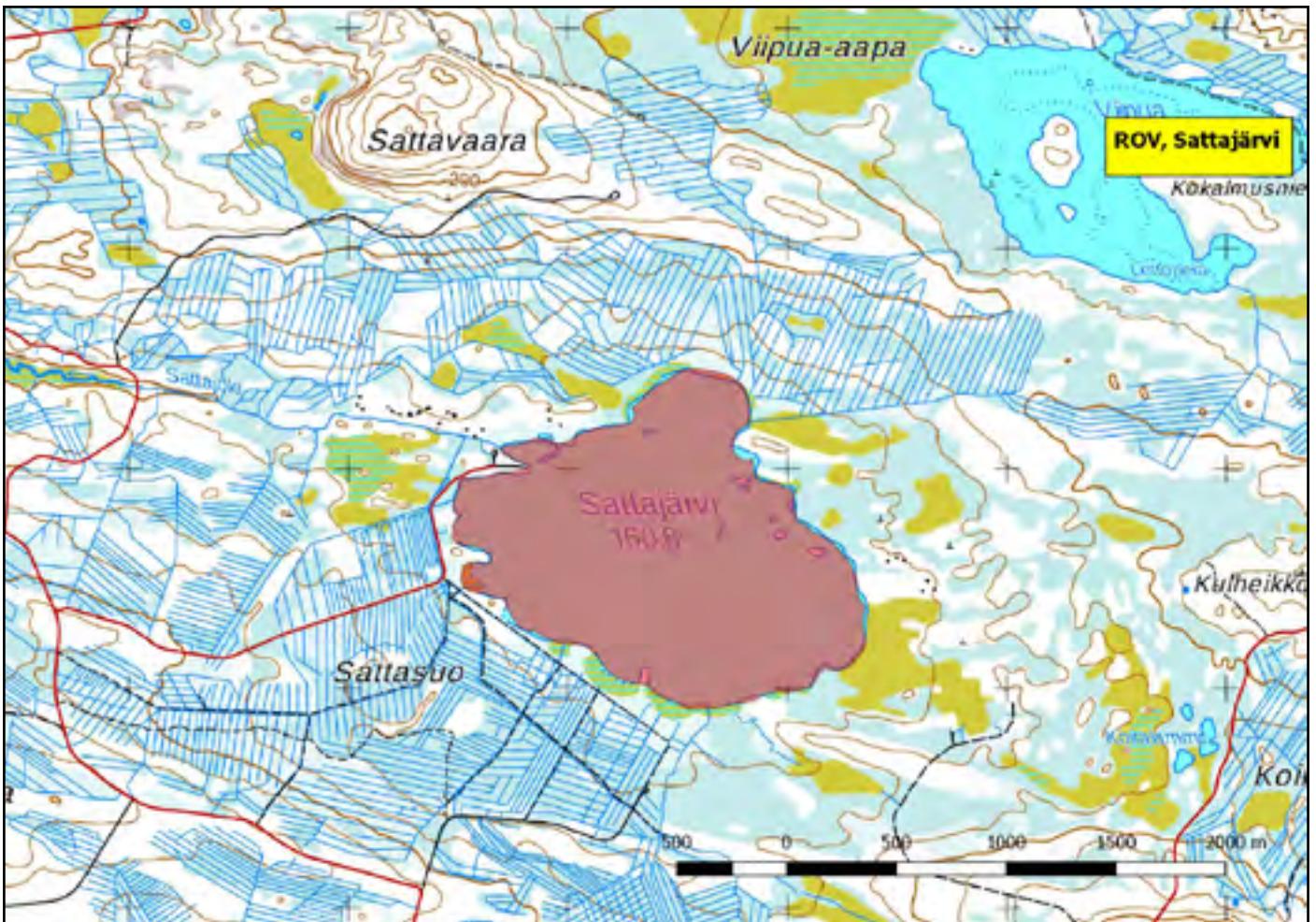
190 ha

Vanttausjärven itäpuolella sijaitseva Sattajärvi on arvokas kosteikkolintujen pesimäkohde. Se on mahdollisesti myös tärkeä kerääntymisalue, mutta kesä- ja muutonaikainen havaintoaineisto puuttuu. Asumatonta Sattajärveä on aiemmin käytetty kalankasvatukseen, ja sen pintaa on laskettu. Matalan veden aikaan järvellä on runsaasti lietteitä.

Pesimälajeja: *haapana*, **härkälintu**, *isokoskelo*, *lapintiira*, *mustalintu*, *pikkulokki*, *tukkasotka*, *kuikka*, *kurki*, *pikkusirkku*.

Pikkusirkku

920385 Rovaniemi, Souharinlahti (K,Kk,Ks,P)

(7370498:439546)

37 ha

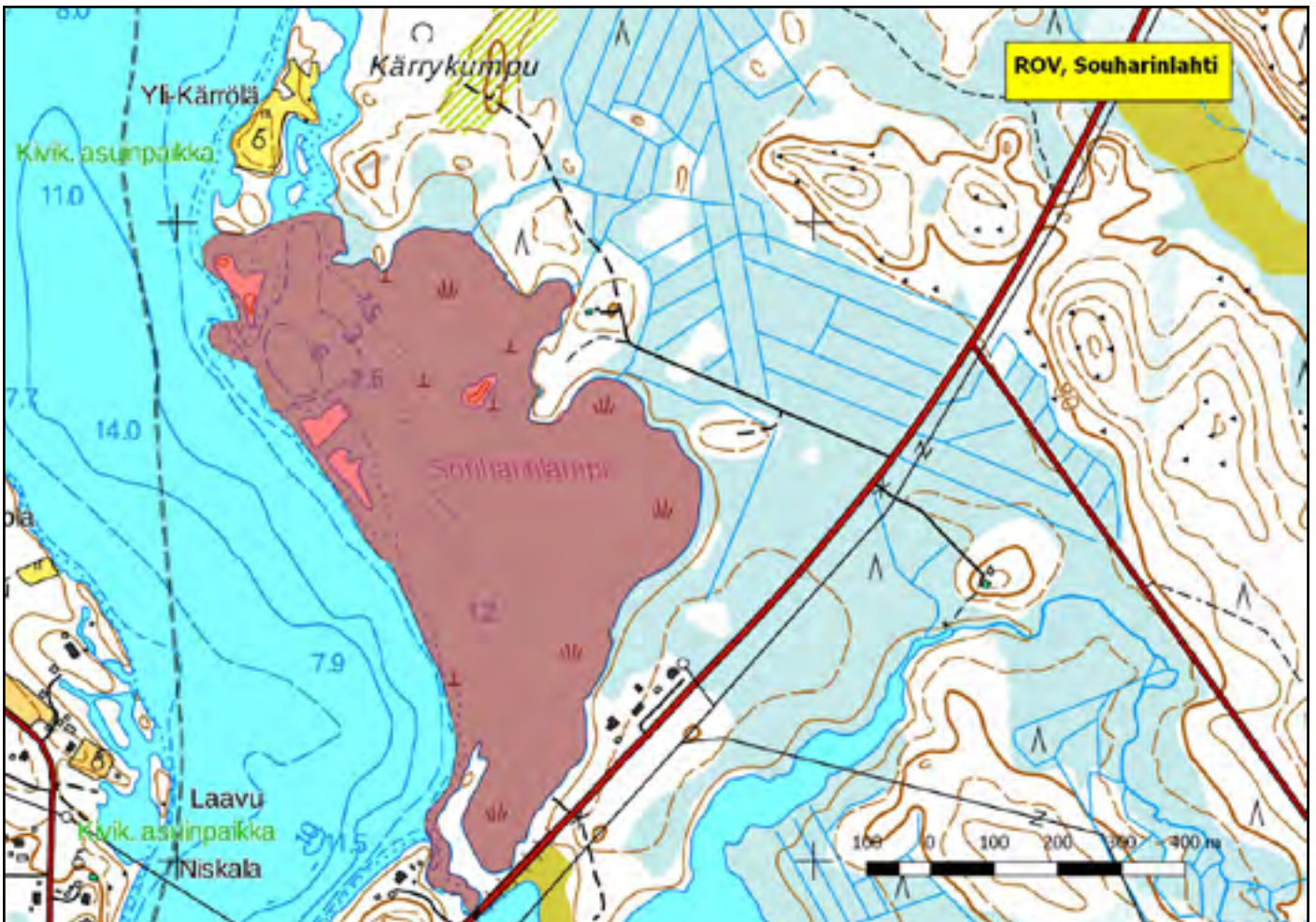
Valajaskosken patoamisen jälkeen Kemijoen kylkeen Jarkonojan suulle syntynyt poukama. Rehevä lahdelta kerää muuttoaikoina huomattavia määriä vesilintuja, joutsenia joskus kesälläkin. Kevätjuoksutusten aikana lietteillä parveilee myös paljon kahlaajia. Pesimälinnustokin täyttää maakunnallisesti arvokkaan kohteen kriteerit. Muodostaa yhdessä vastarannalla sijaitsevan Niskanperän (920310) ja pari kilometriä pohjoisemmas jäävän Paavalniemen (920309) kanssa huomattavan arvokkaan muuttolintujen levähdys- ja ruokailualueen.

Souharinlahden lietteitä toukokuussa.

Pesimälajeja: *haapana*, **lapasorsa**, *tukkasotka*, *isokoskelo*, *jouhisorsa*, *tukkakoskelo*, **härkälintu**, *lapintiira*.

Kerääntymälajeja: *laulujoutsen* 200, *liro* 352, *suokukko* 90, *pikukulokki* 50, *naurulokki* 450, *tukkasotka* 140, *törmäpääsky* 250, *tavi* 80, *haapana* 61.

920336 Salla, Aapa-Tuohilampi (K,Kk,Ks,P)

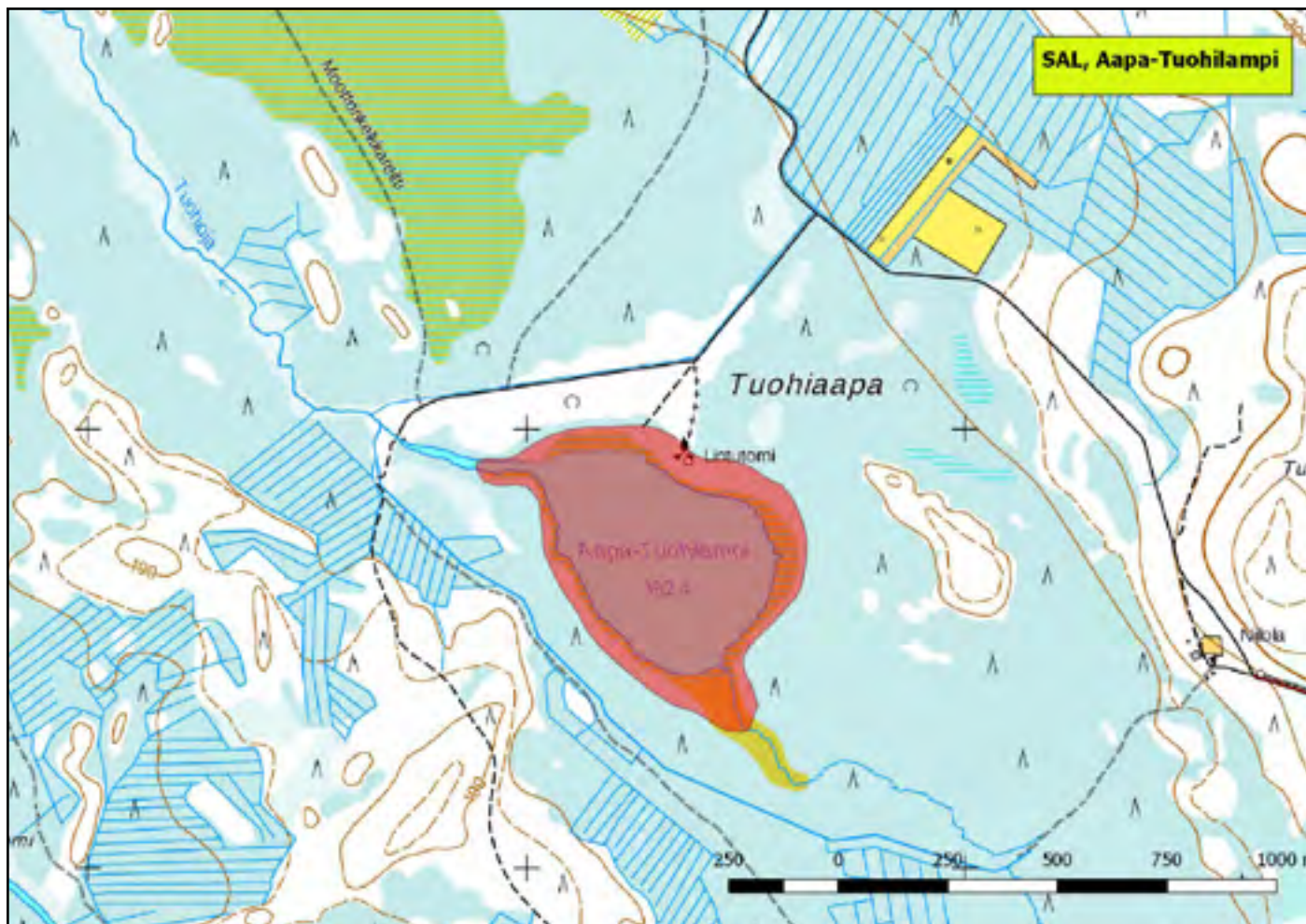
(7430700:581287)

30 ha

Itä-Sallassa Tuohikylän länsipuolella sijaitseva Aapa-Tuohilampi on kosteikkolinnuston arvokas pesimäalue ja kerääntymiskohde. Keskipesimä vesilintuparviin perusteella se on myös tärkeä sulkasatoalue. Soistuneen pienen lammen pohjoisrannalla on lintutorni.

Pesimälajeja: *isokoskelo, jouhisorsa, lapasorsa, mustalintu, pilkkasiipi, tukkasotka, uivelo, sinisuohaukka, suopöllö.*

Kerääntymälajeja: *metsähänhi 50, suokukko 30, tukkasotka 75, jouhisorsa 20, uivelo 40, vesilinnut 114.*

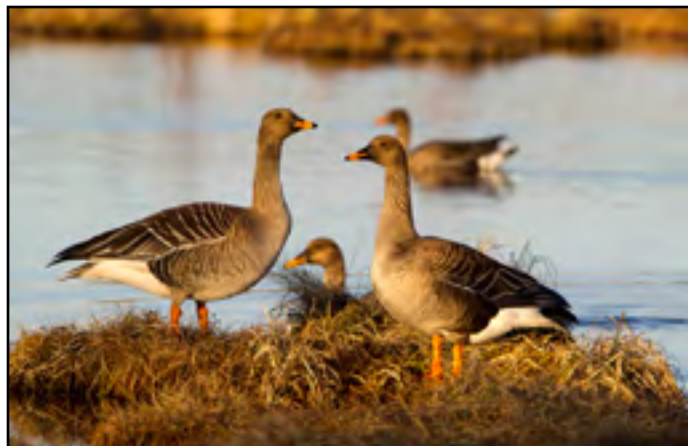
920337 Salla, Leväjärvi (K)

(7398732:595065)

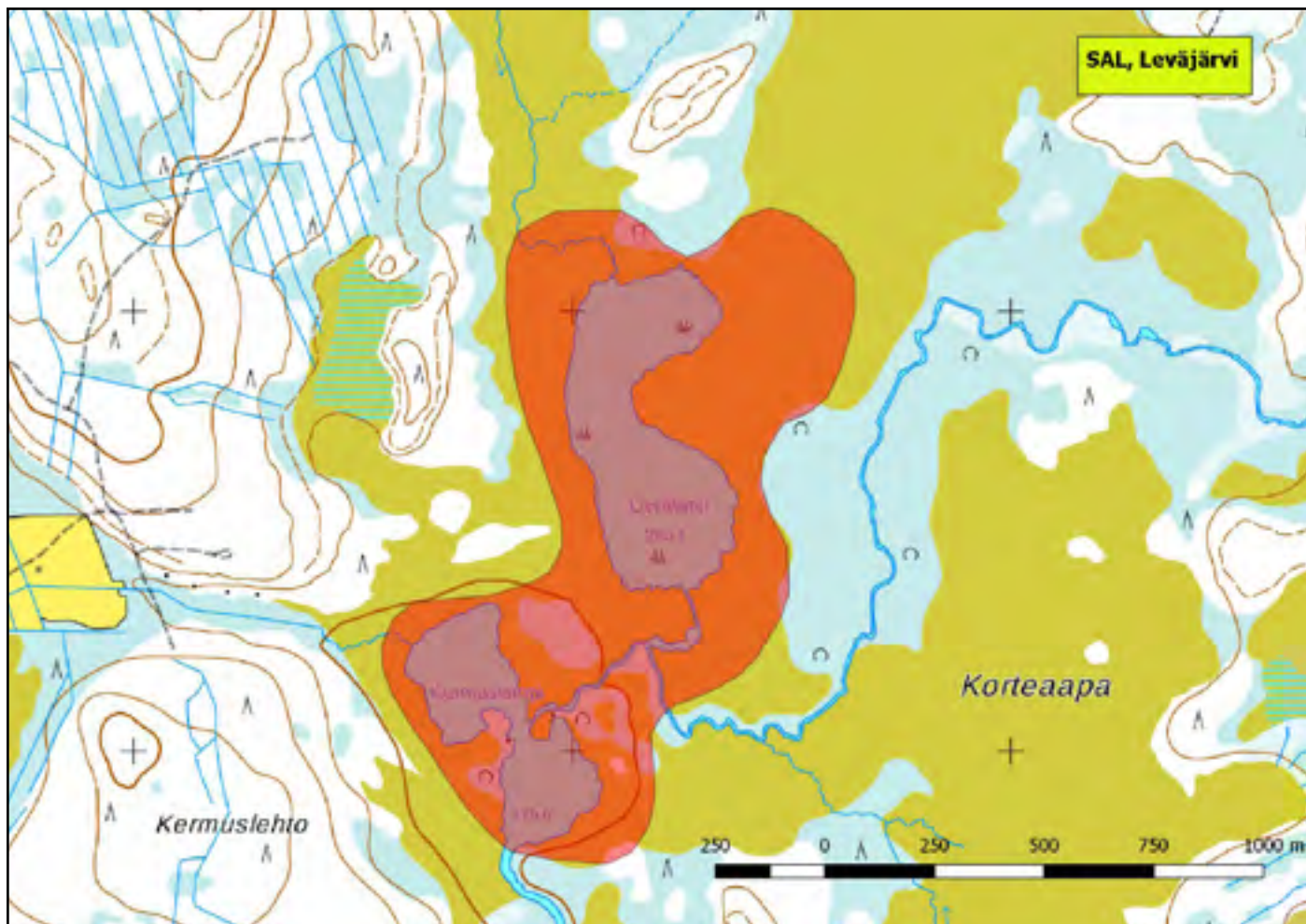
90 ha

Pieni, soiden ympäröimä Leväjärvi Sallan itäosassa on kurkien ja hanhien vakituinen kerääntymisalue. Maakunnallisesti merkittäviä määriä hanhia tavataan lähinnä keväisin.

Kerääntymälajeja: *metsähanhi 100, kurki 32.*

Leväjärvelle kerääntyy keväällä metsähanhia.

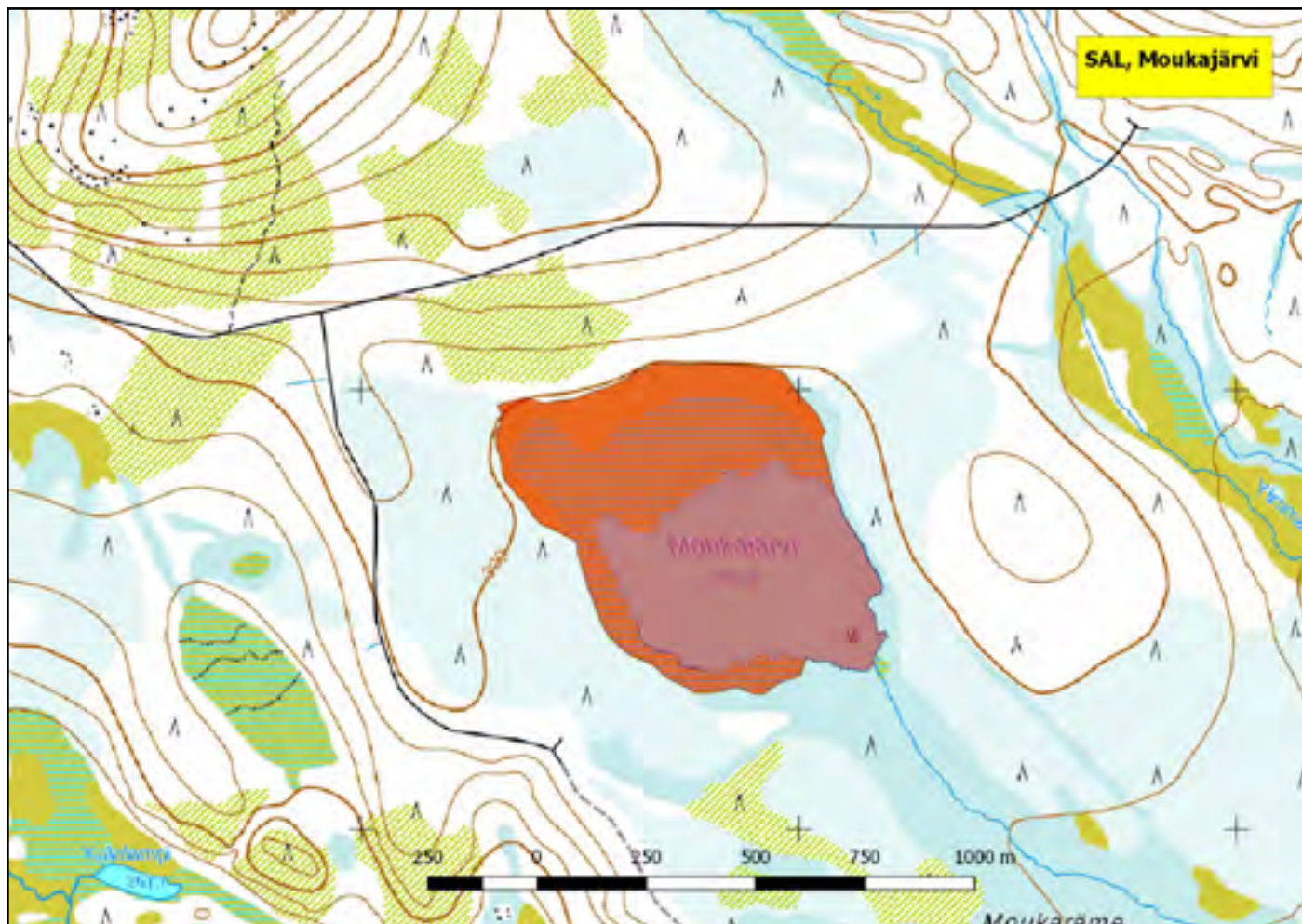
920455 Salla, Moukajärvi (P)

(7481585:598871)

46 ha

Koillis-Sallassa Naruskajärven pohjoispuolella sijaitseva pieni Moukajärvi on arvokas kosteikkolintujen pesimäkohde. Järvi rajautuu pohjoisessa vaikeakulkuiseen, puuttomaan suohon, mikä rikastuttaa kohteen linnustoa monilla suolajeilla.

Pesimälajeja: *jouhisorsa, lapintiira, mustalintu, tukkasotka, vesipääsky, selkälokki, mustaviklo, jänkäkurppa.*

920163 Salla, Saittäjärvi (P)

(7396707:596289)

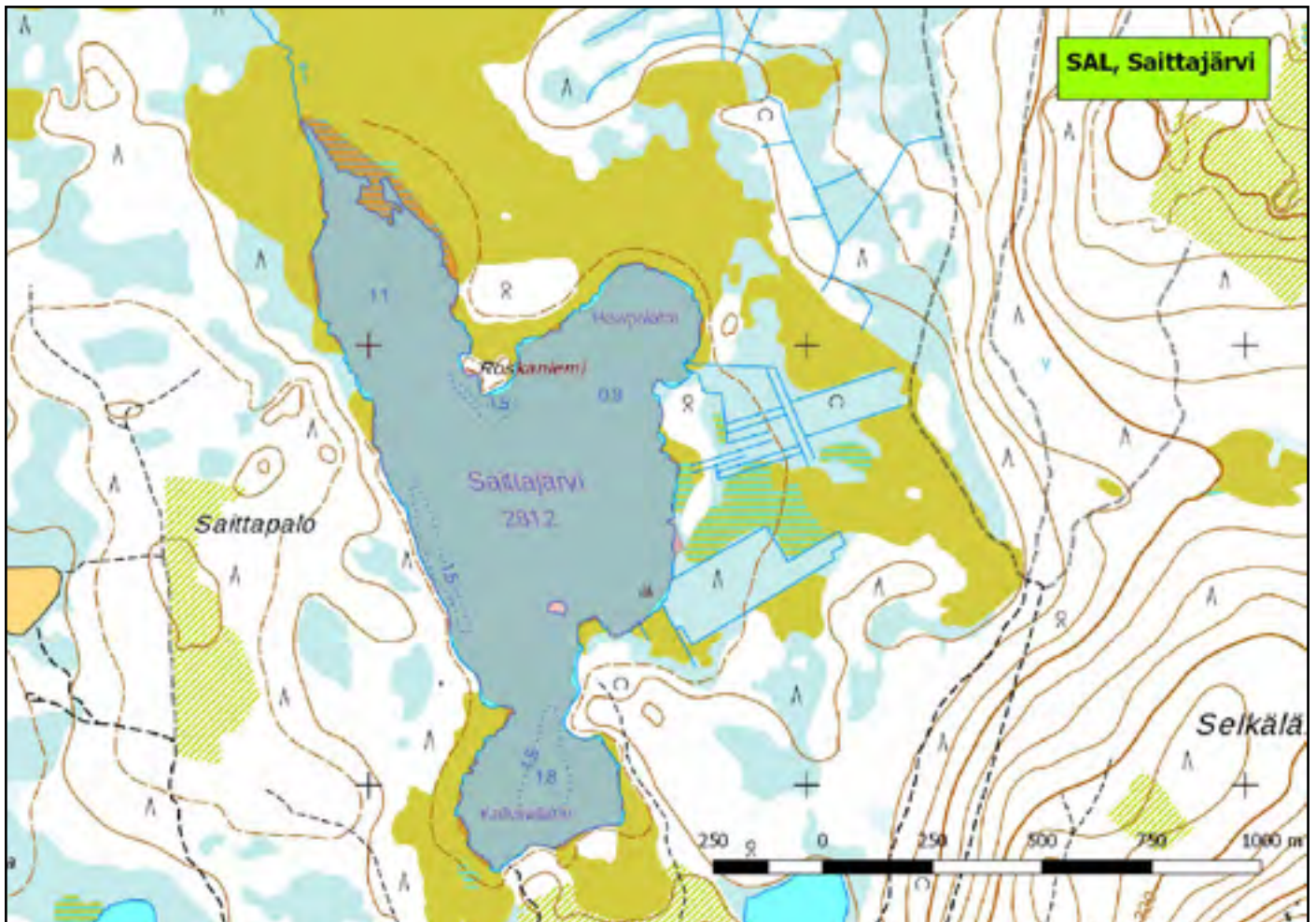
68 ha (Lintuvesiohjelma)

Sallan itäosassa aivan rajan pinnassa sijaitseva pieni, rannoiltaan soistunut ja matala järvi. Rajautuu pohjoisessa Korteapaan. Rantametsät vanhoja kuusikoita ja sekametsiä, mutta kohteessa on myös rantaan ulottuvia hakkuualoja. Vielä 1990-luvun lopulla järvellä pesi pilkkasiipiä.

Pesimälajeja: *haapana*, *kuikka*, *lapintiira*, **mustakurkku-uikku**, *mustalintu*, *tukkasotka*, *uivelo*, *sinisuohaukka*, *kurki*.

Kurki pesii Saittäjärven lähisoilla.

920339 Salla, Termusjärvi (K,Kk,Ks,P)

(7419002:570208)

74 ha

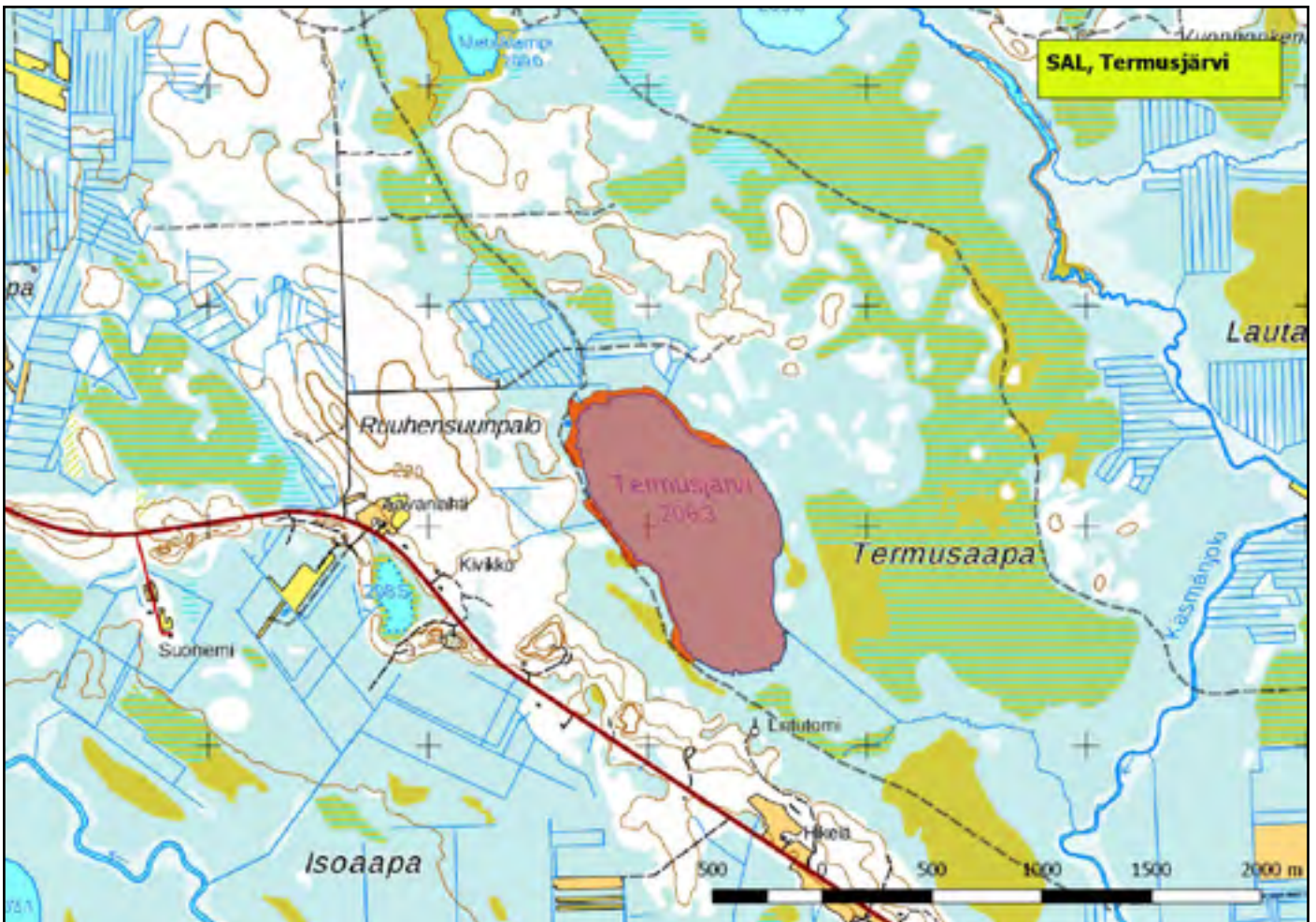
Kuntakeskuksen luoteispuolella sijaitseva Termusjärvi kuuluu Itä-Lapin parhaisiin lintukosteikkoihin. Se rajautuu idässä Termusaapaan, jonka kanssa yhdessä järvi muodostaa poikkeuksellisen hienon kokonaisuuden. Naturaan ja soidensuojelun perusohjelmaan kuuluva Termusaapa on arvokas lintusuo. Termusjärvi itsessään on arvokas pesimäalue ja kerääntymiskohde. Se on myös tärkeä sulkasatoalue, sillä siellä on tavattu satojen vesilintujen parvia keskellä kesää. Järven eteläpuolella on lintutorni.

Termusjärven lintutornista on hyvä tarkkailla järven lintuja.

Pesimälajeja: all, **härkälintu**, *jouhisorsa*, **lapasorsa**, *mustalintu*, *naurulokki*, **pilkkasiipi**, *tukkasotka*, *uivelo*, *vesipääsky*.

Kerääntymälajeja: *mustalintu* 65, *pilkkasiipi* 32, *telkkä* 250, *tukkasotka* 170, *vesilinnut* 400, *vesipääsky* 120.

920005 Savukoski, Kuoskunjärvi (Kk,P)

(7457982:556404)

77 ha (Lintuvesiohjelma, Natura, FINIBA)

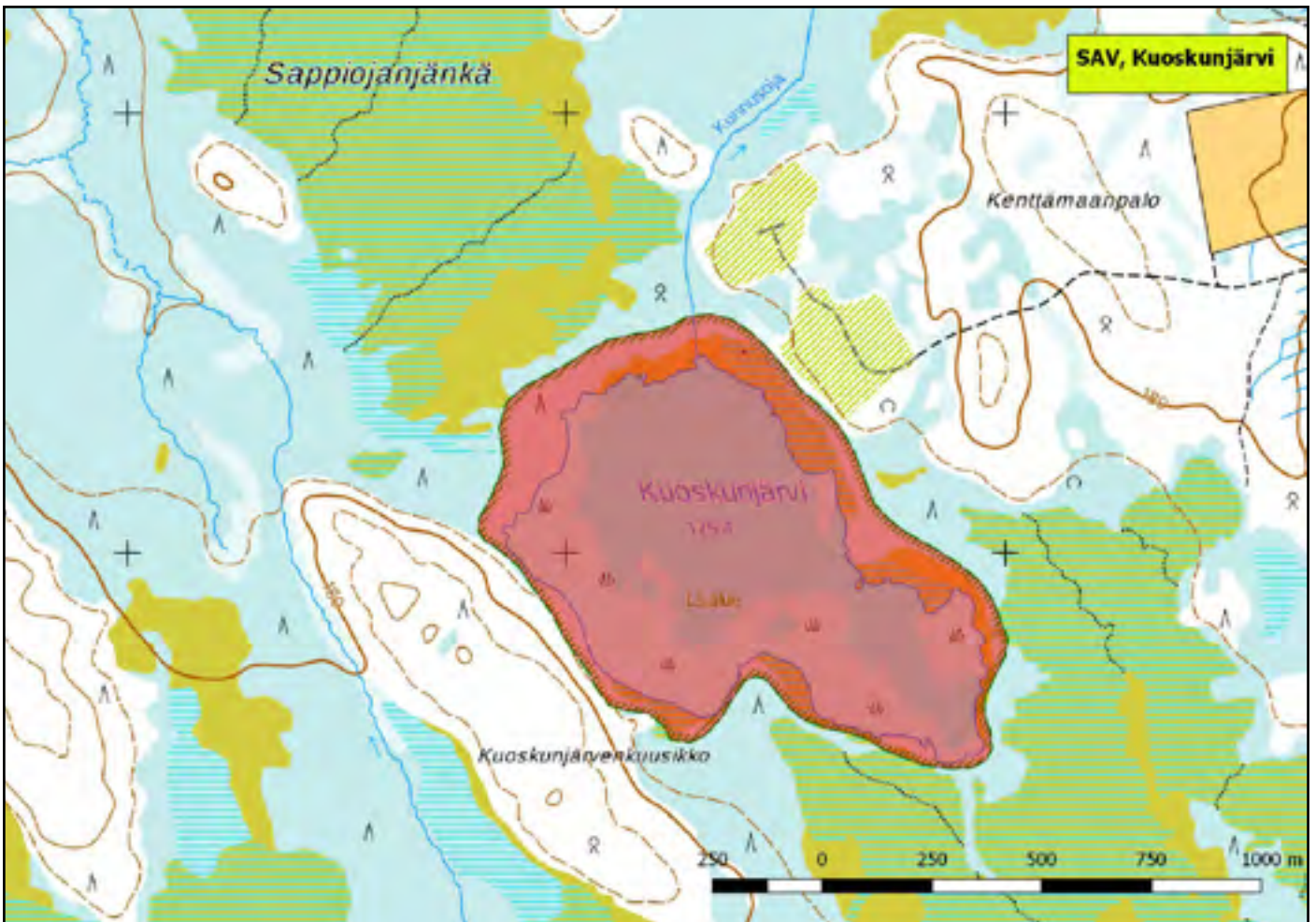
Tenniöjokivarressa Kuoskun kylän länsipuolella sijaitseva Kuoskunjärvi on arvokas pesimäkohde, mutta sillä lienee merkitystä myös kesäaikaisena ruokailu- ja sulkasatoalueena. Vuonna 1996 tehdyssä IBA-kartoituksessa järvi luokiteltiin Itä-Lapin lintuvesien parhaimmiston. Soiden ympäröimän Kuoskunjärven linnustossa on myös suolajeja.

Pesimälajeja: *haapana*, *jouhisorsa*, **lapasorsa**, *lapintiira*, *mustalintu*, *tukkasotka*, *uivelo*, *vesipääsky*, *suokukko*, *jänkäkurppa*, *mustaviklo*, *sinisuohaukka*, *jänkäsiirriäinen*.

Kerääntymälajeja: tukkasotka 51.

Sinisuohaukka saalistaa Kuoskunjärven rantamilla.

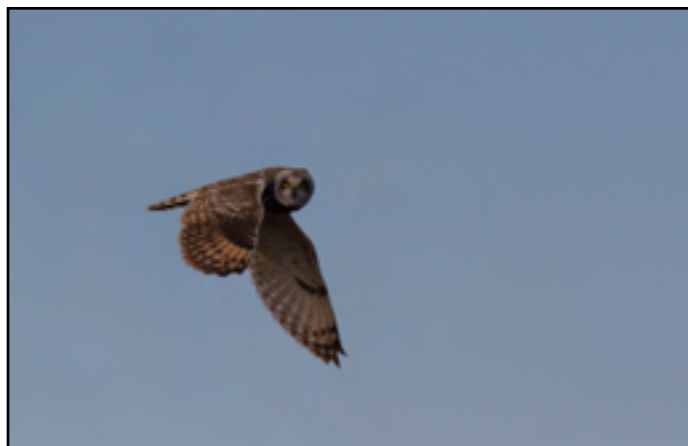
920453 Savukoski, Loitsana (P)

(7522880:596072)

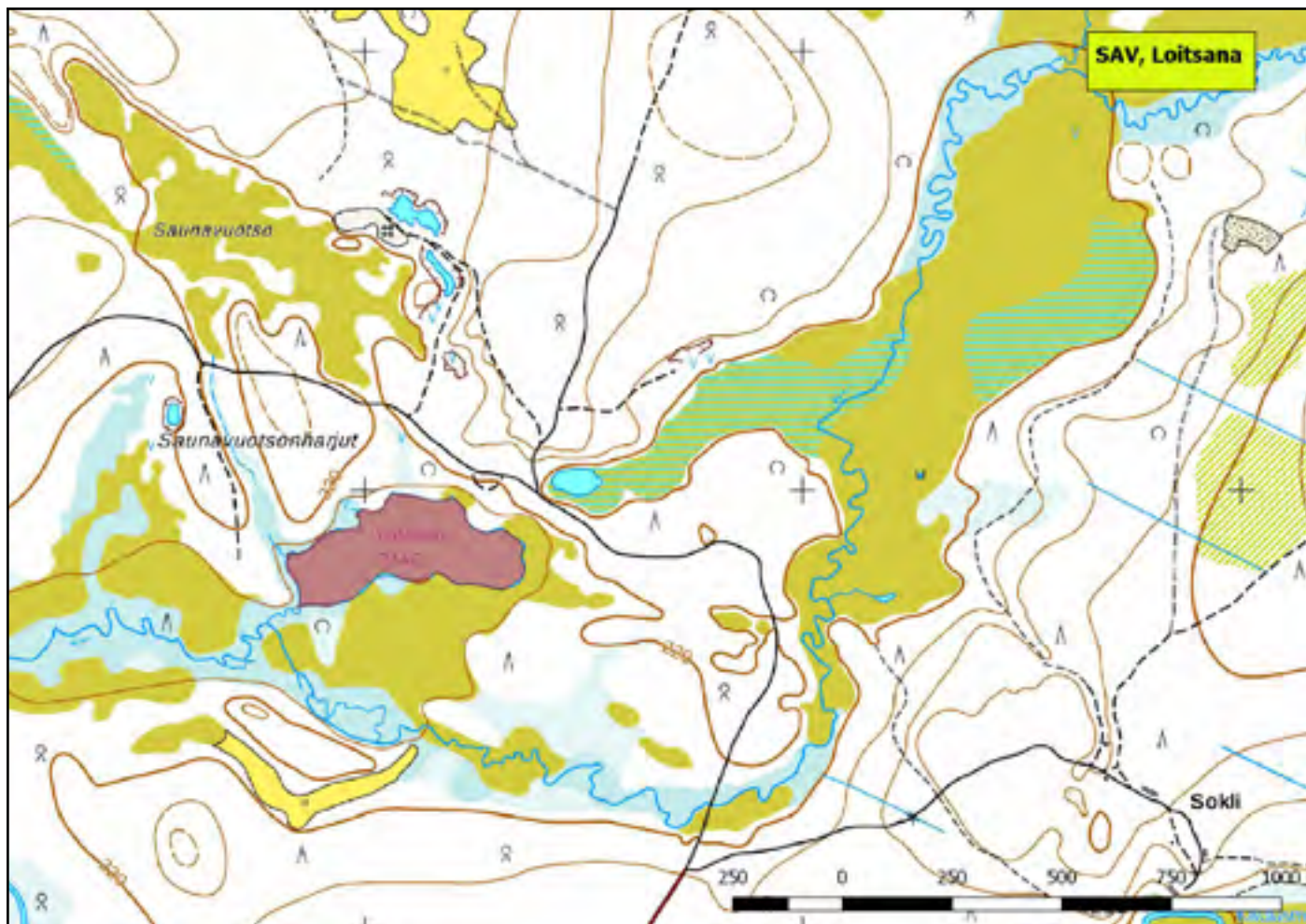
9 ha

Loitsana on Tulppion pohjoispuolella Soklin tien päässä sijaitseva pieni lampi, jonka pesimälinnusto täyttää maakunnallisesti arvokkaan kohteen kriteerit.

Pesimälajeja: **heinätavi**, *isokoskelo*, *tukkasotka*, *uivelo*, *lapasotka*, *jänkäkurppa*, *mustaviklo*, *suopöllö*.

Suopöllö

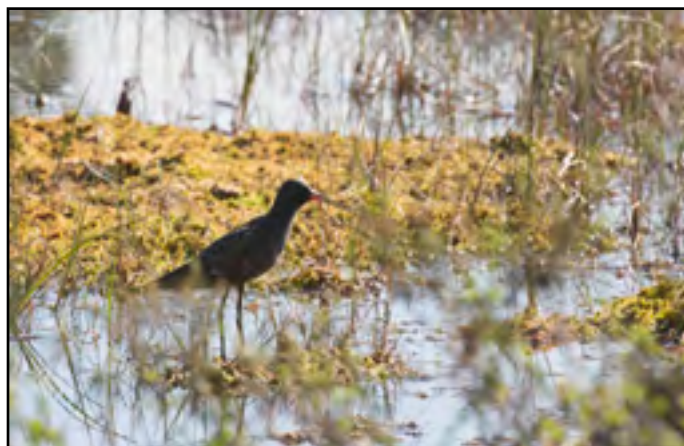
920452 Savukoski, Soklin kaivoksen rikastamoallas
(P)

(7520551:593659)

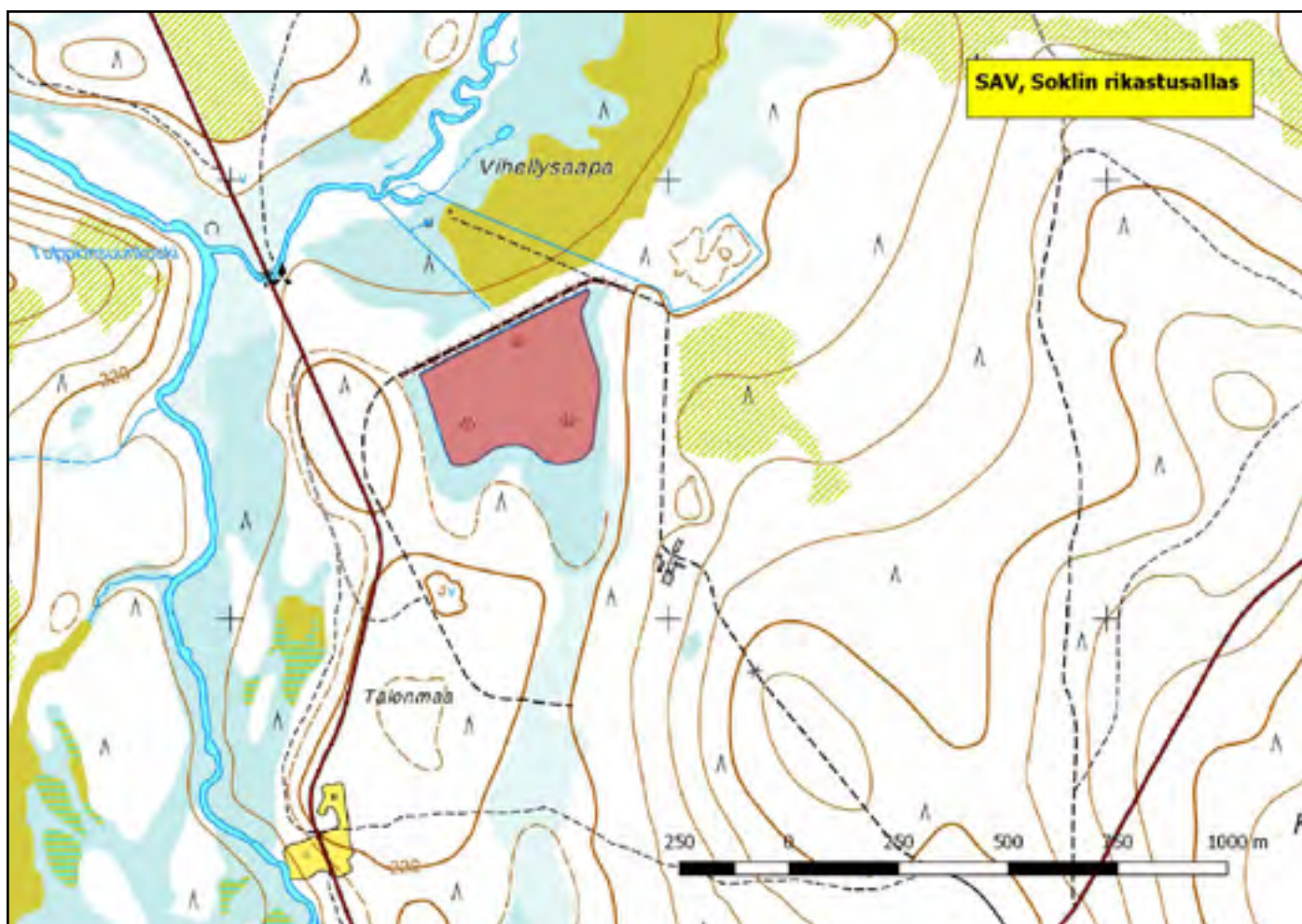
11 ha

Tulppion pohjoispuolella Vihellysaavan etelälaidassa sijaitseva kosteikko, jota käytettiin aikanaan Soklin koekaivoksen rikastamoaltaana.

Pesimälajeja: *haapana*, *jouhisorsa*, *tukkasotka*, *uivelo*, *vesipääsky*, *mustaviklo*.

Mustaviklo on näkyvä kahlaajalintu kesäkuun alussa.

920352 Sodankylä, Ilmakkijärvi (K,Ks,P)

(7510246:489418)

185 ha

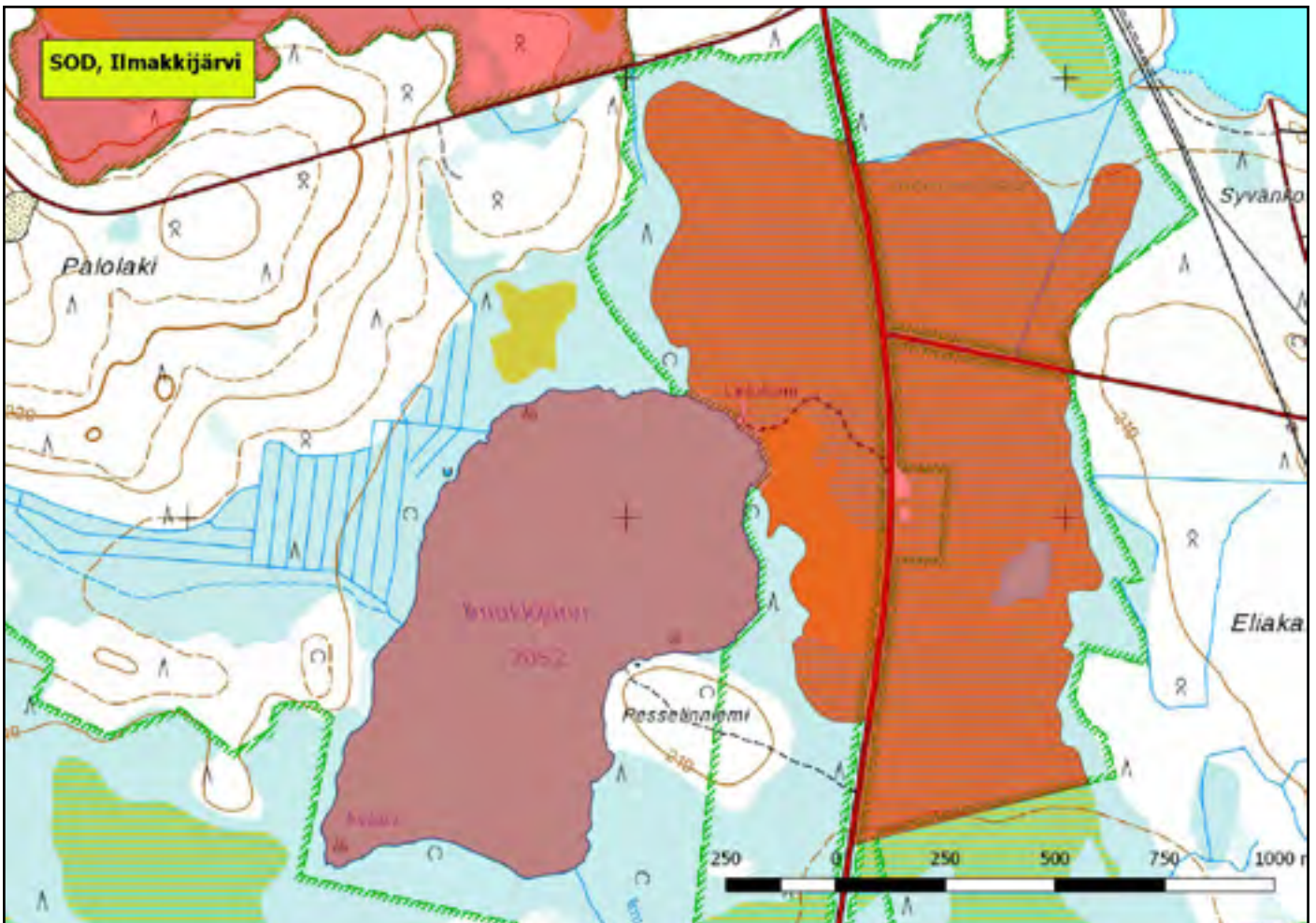
Erämainen pieni järvi kahden suojelusuon, Ilmakkiaavan ja Takaltama-aavan välissä nelostien varressa. Ilmakkijärvi on arvokas pesimäkohde ja tärkeä kerääntymisalue. Yhdessä suoalueiden kanssa se muodostaa linnustollisesti poikkeuksellisen hienon kokonaisuuden. Järven koillisnurkan lintutornille johtaa nelostien levähdyspaikalta pitkospuureitti.

Pesimälajeja: alli, haapana, jouhisorsa, lapasotka, lapintiira, mustalintu, tukkasotka, uivelo, vesipääsky, jänkäsirriäinen.

Kerääntymälajeja: jouhisorsa 20, mustalintu 30, räystäspääsky 480, suokukko 50, tukkasotka 60, uivelo 20, vesilinnut 110, vesipääsky 68.

Jänkäsirriäisen näkee Ilmakkiaavalla.

920348 Sodankylä, Iso Moskujärvi (Ks)

(7497183:498279)

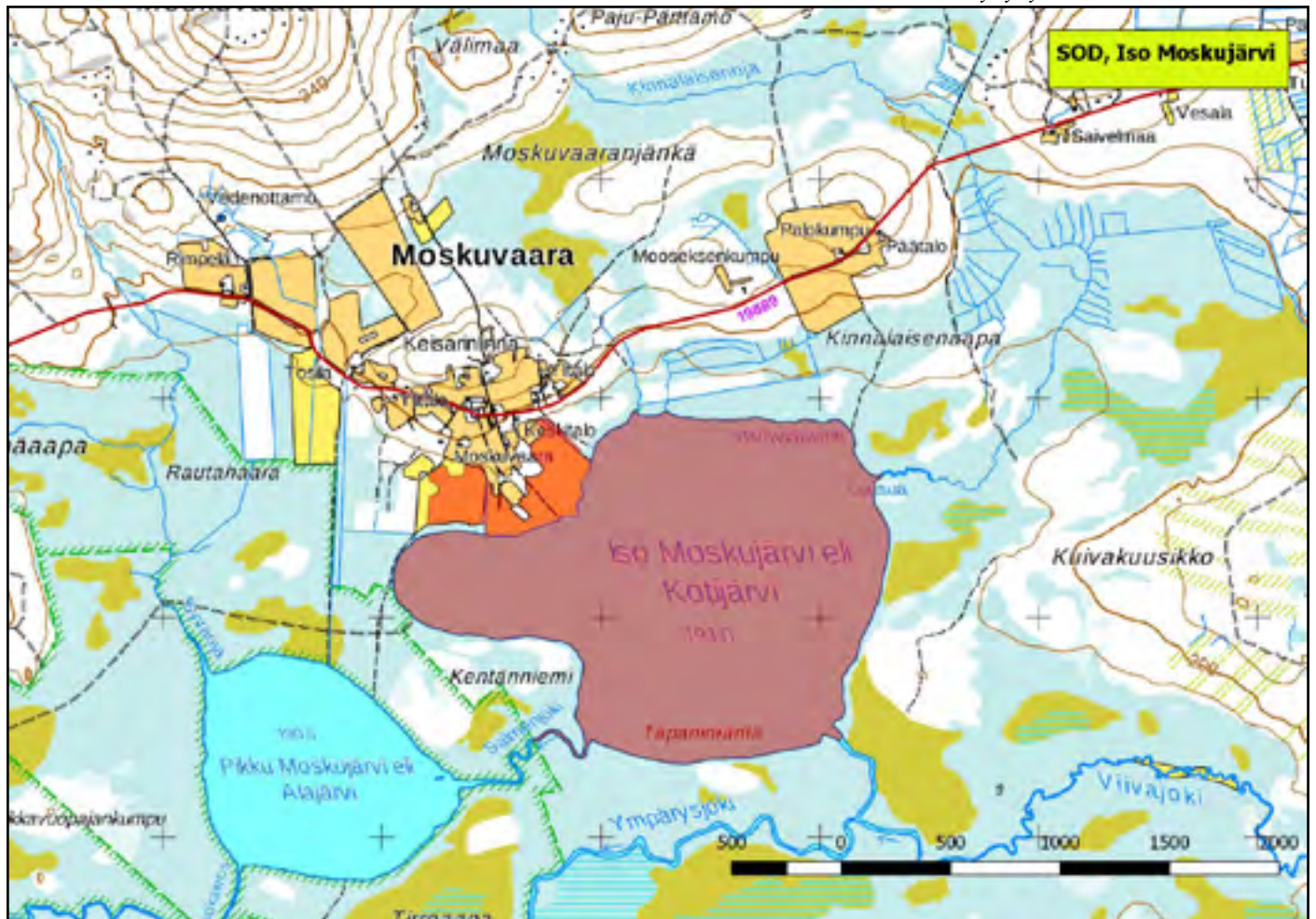
253 ha

Moskuvaaran kylän eteläpuolella aukeava Iso Moskujärvi on merkittävä vesilintujen ja joutsenten kerääntymisalue syksyisin. Asutusta ja rantaan asti ulottuvia peltoja on vain järven luoteisnurkassa, muutoin se on asumaton. Iso Moskujärvi tunnetaan myös nimellä Kotijärvi.

Kerääntymälajeja: laulujoutsen 290, mustalintu 32, sinisorsa 163, tavi 183, uivelo 65, vesilinnut 338, pikkulokki 161, haapana 96, jousisorsa 21.

*Moskujärvi on tärkeä vesilintujen kerääntymisalue.
Kuvassa taveja ja joutsenia.*

920350 Sodankylä, Kelujärvi ja Matalajärvi (Kk,Ks,P)

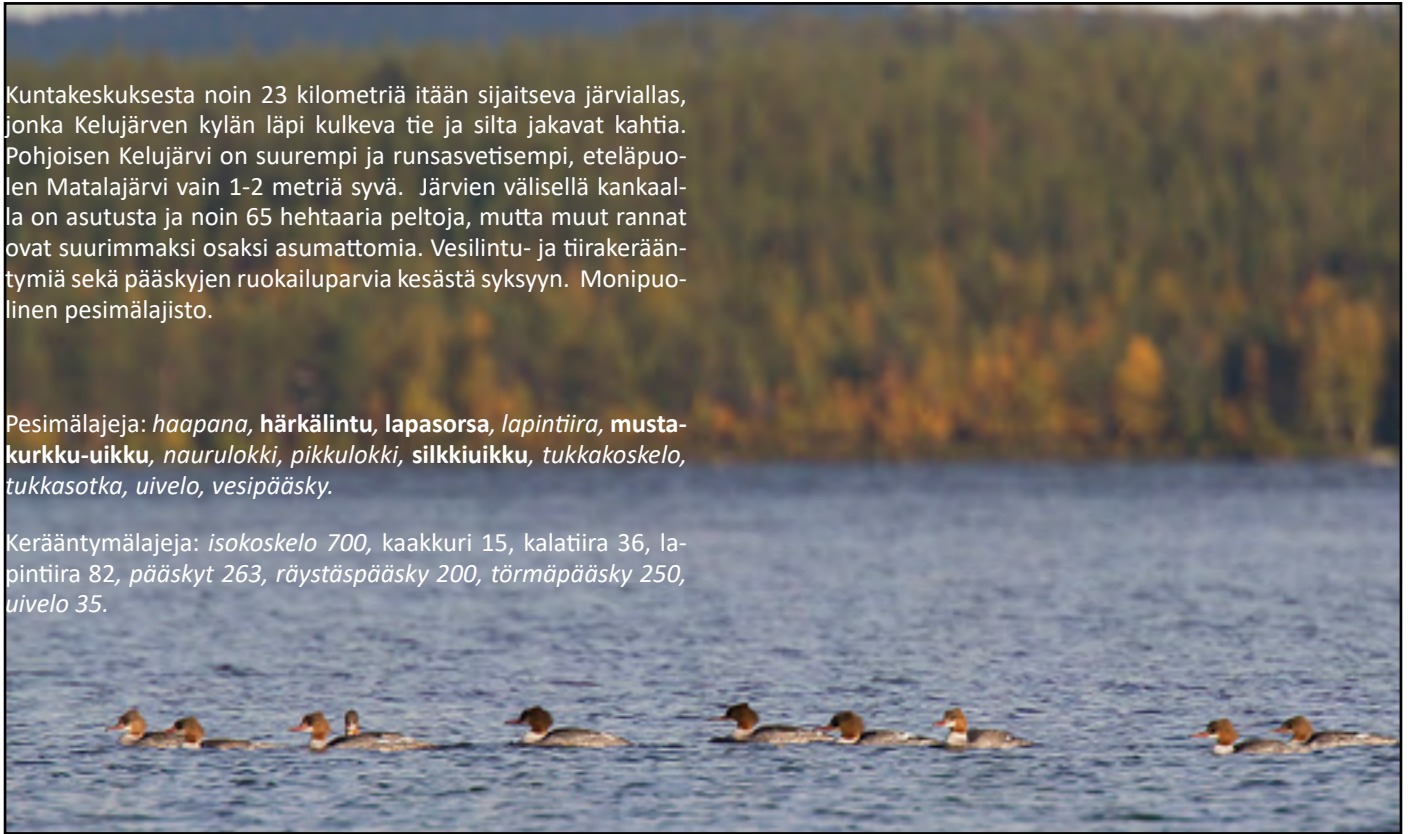
(7483117:503146)

901 ha

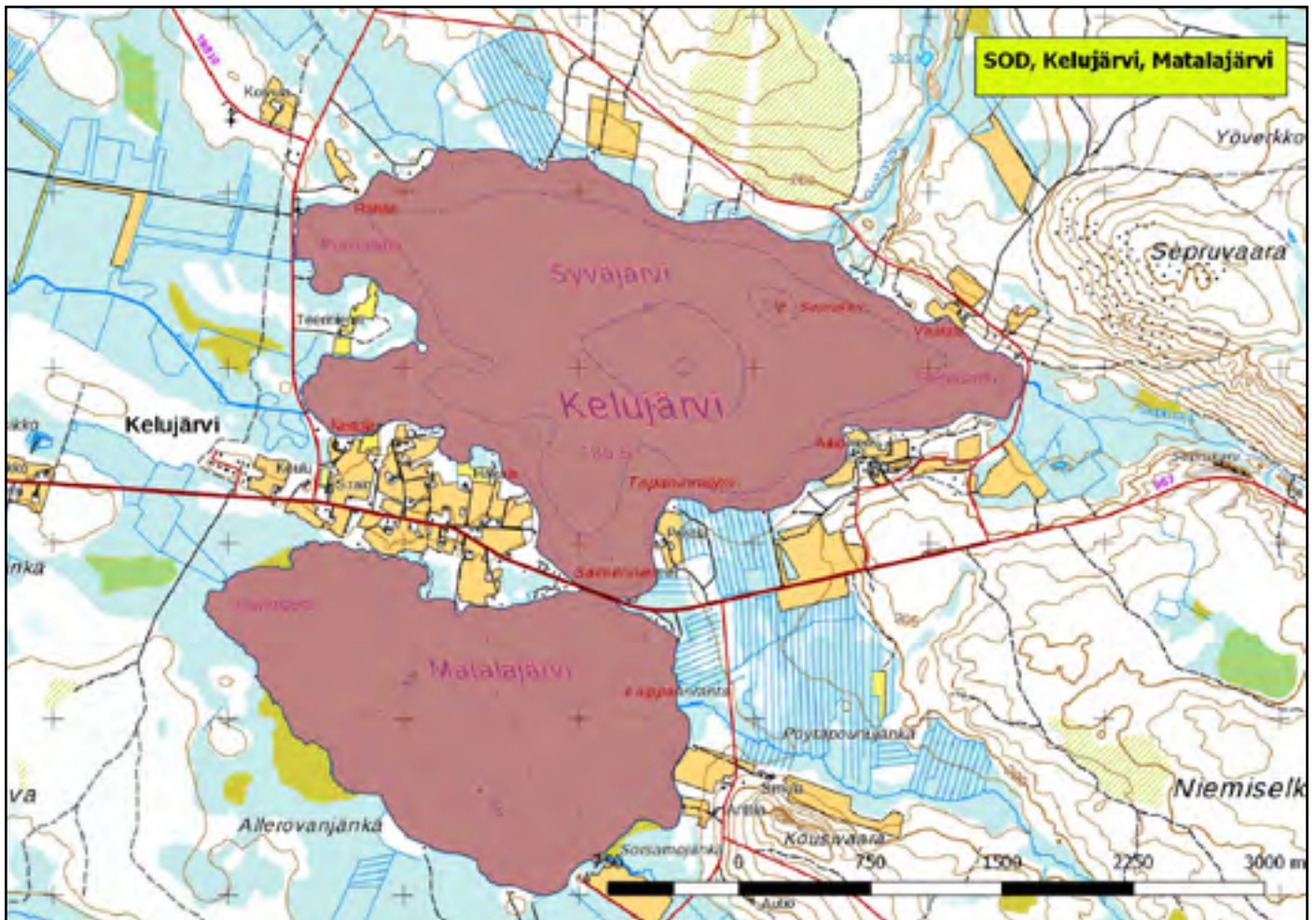
Kuntakeskuksesta noin 23 kilometriä itään sijaitseva järviallas, jonka Kelujärven kylän läpi kulkeva tie ja silta jakavat kahtia. Pohjoisen Kelujärvi on suurempi ja runsasvetisempi, eteläpuolen Matalajärvi vain 1-2 metriä syvä. Järvien välisellä kankaalla on asutusta ja noin 65 hehtaaria peltoja, mutta muut rannat ovat suurimmaksi osaksi asumattomia. Vesilintu- ja tiirakeräntymiä sekä pääskyjen ruokailuparvia kesästä syksyyn. Monipuolinen pesimälajisto.

Pesimälajeja: *haapana, härkälintu, lapasorsa, lapintiira, mustakurkku-uiikku, naurulokki, pikkulokki, silkkiuikku, tukkakoskelo, tukkasotka, uivelo, vesipääsky.*

Keräntymälajeja: *isokoskelo 700, kaakkuri 15, kalatiira 36, lapintiira 82, pääskyt 263, räystäspääsky 200, törmöpääsky 250, uivelo 35.*

Kelujärvi on tärkeä isokoskeloiden keräntymäalue.

920353 Sodankylä, Kulvakkojärvi (K,Kk,P)

(7457605:467068)

137 ha (Natura)

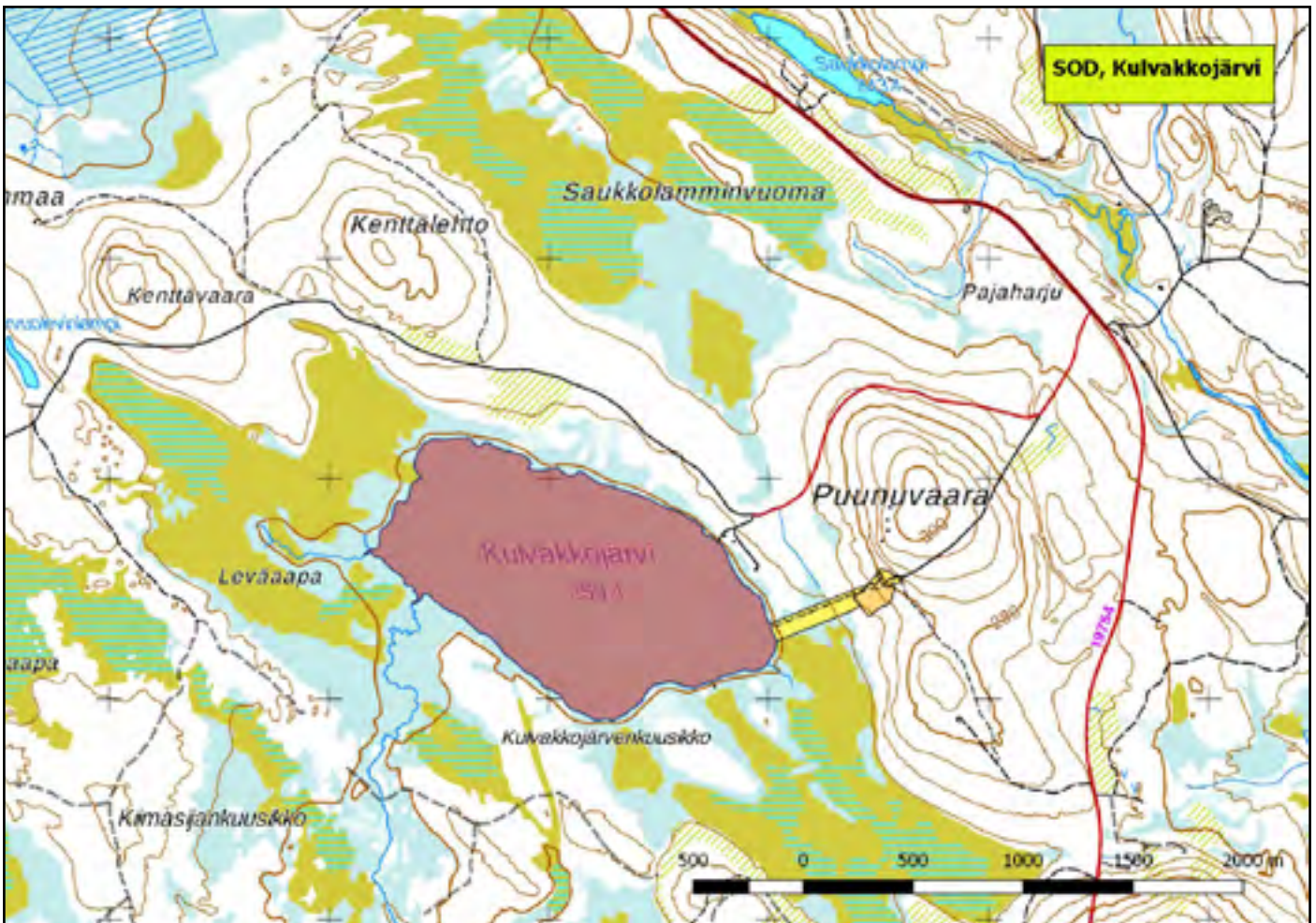
Kulvakon Natura-alueeseen kuuluva Kulvakkojärvi on koko Lapin tärkein pilkkasiipien kerääntymisalue: järvellä tavataan vuosittain useiden kymmenien lintujen kesäparvia. Myös pesimäkanta on vahva. Muukin pesimälinnusto Kulvakkojärvellä täyttää maakunnallisesti arvokkaan kohteen kriteerit.

Pesimälajeja: alli, haapana, kuikka, lapintiira, mustalintu, pikkulokki, **pilkkasiipi**, tukkasotka.

Kerääntymälajeja: pilkkasiipi 81, vesilinnut 196, mustalintu 25.

Kulvakkojärvi on yksi Lapin tärkeimmistä pilkkasiiven kerääntymisalueita.

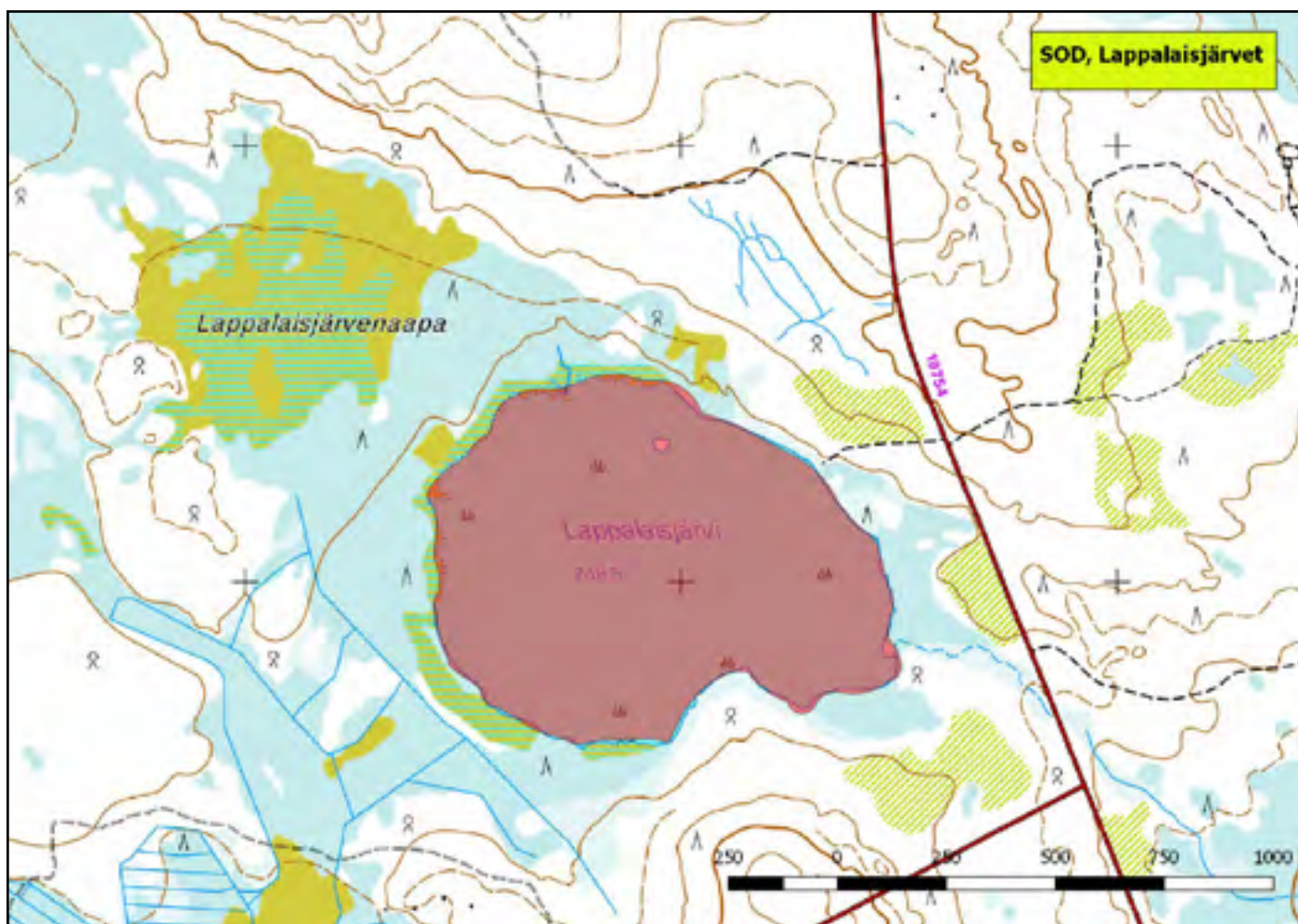
920004 Sodankylä, Lappalaisjärvi (P)

(7453084:468940)

71 ha (Natura, Lintuvesiohjelma, FINIBA)

Pieni, keskiravinteinen Lappalaisjärvi on yhä arvokas kosteikko-
lintujen pesimäalue, vaikka sen arvioidaan menettäneen linnus-
tollista rikkauttaan taannoisen vedenpinnan noston myötä.

Pesimälajeja: kuikka, *lapintiira*, *mustalintu*, *tukkasotka*, *uivelo*,
vesipääsky.

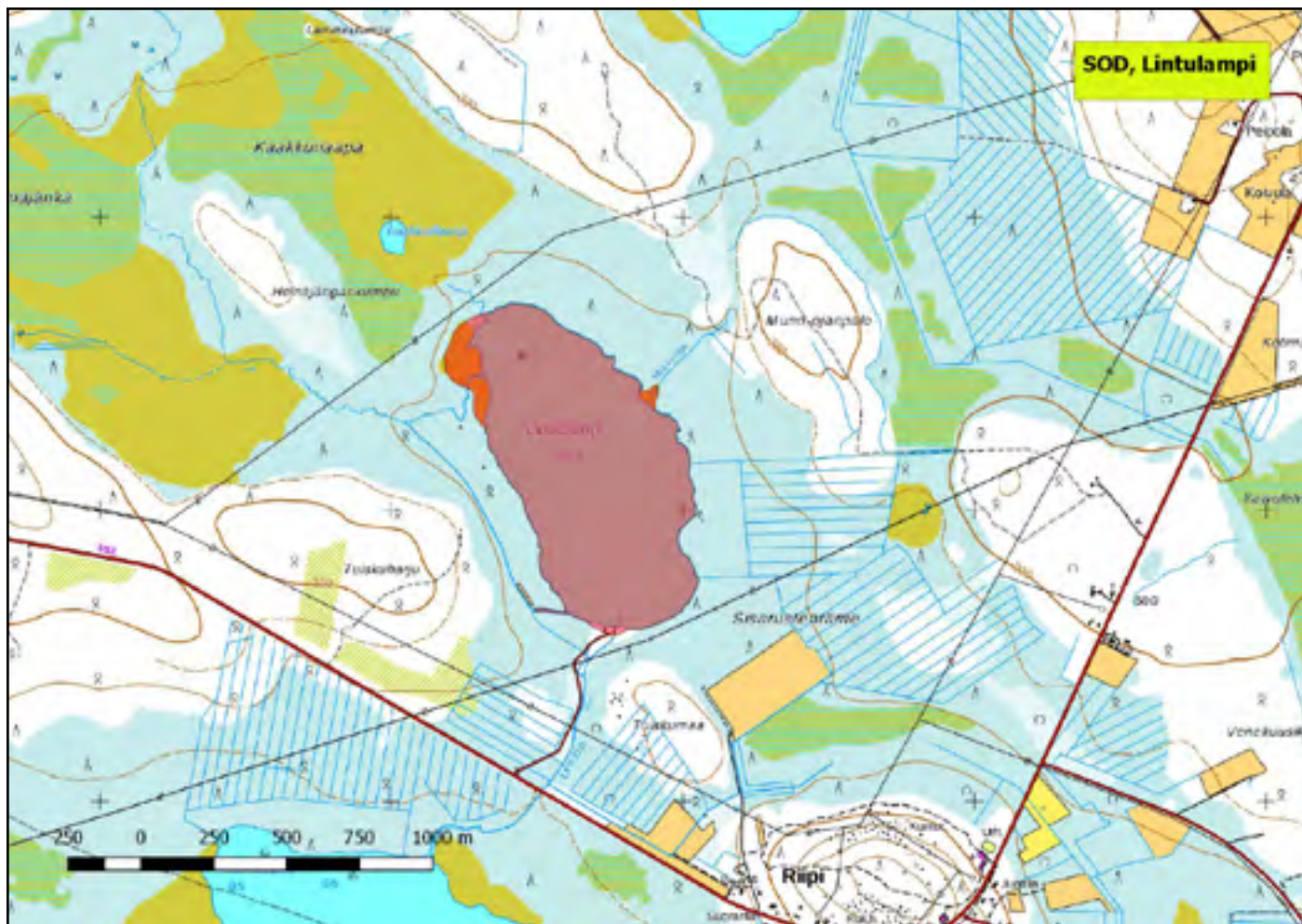
920282 Sodankylä, Lintulampi (Kk,Ks)

(7471116:457691)

59 ha

Riipin kylän pohjoispuolella sijaitseva Lintulampi on pienehkö, runsaskasvustoinen järvi, jota on ruopattu ja jonka vedenkorkeutta säännöstellään. Järvellä tavataan vesilintukeräntymiä syksyllä ja sulkasatokaudella.

Keräntymälajeja: *uivelo* 38, vesilinnut 141.

920354 Sodankylä, Satojärvi (K,Kk,Ks,P)

(7597316:500110)

153 ha

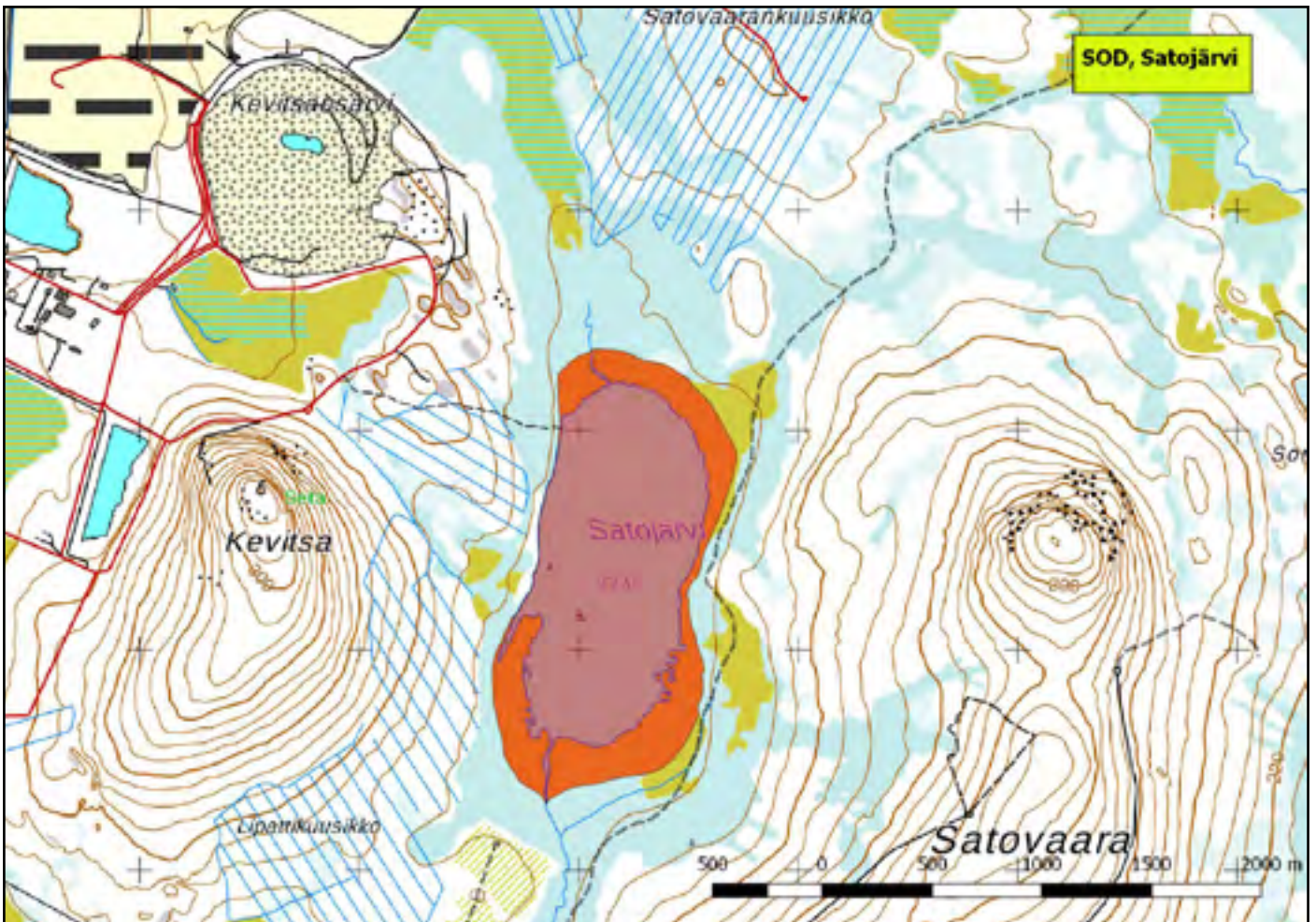
Kevitsan kaivoksesta reilun kilometrin verran itään sijaitseva Satojärvi on arvokas vesilintujen pesimäkohde ja kerääntymisalue. Kaivoksen mahdollisia vaikutuksia järven linnustoon ei toistaiseksi tunneta.

Pesimälajeja: *haapana, jouhisorsa, mustalintu, naurulokki, nuolihaukka, uivelo, lapasotka, suokukko.*

Kerääntymälajeja: *lapintiira 50, tukkasotka 50, vesilinnut 111, vesipääsky 20, tavi 70.*

Mustalintu pesii Satojärvellä.

920451 Sodankylä, Sattasjokisuu (P)

(7489411:483423)

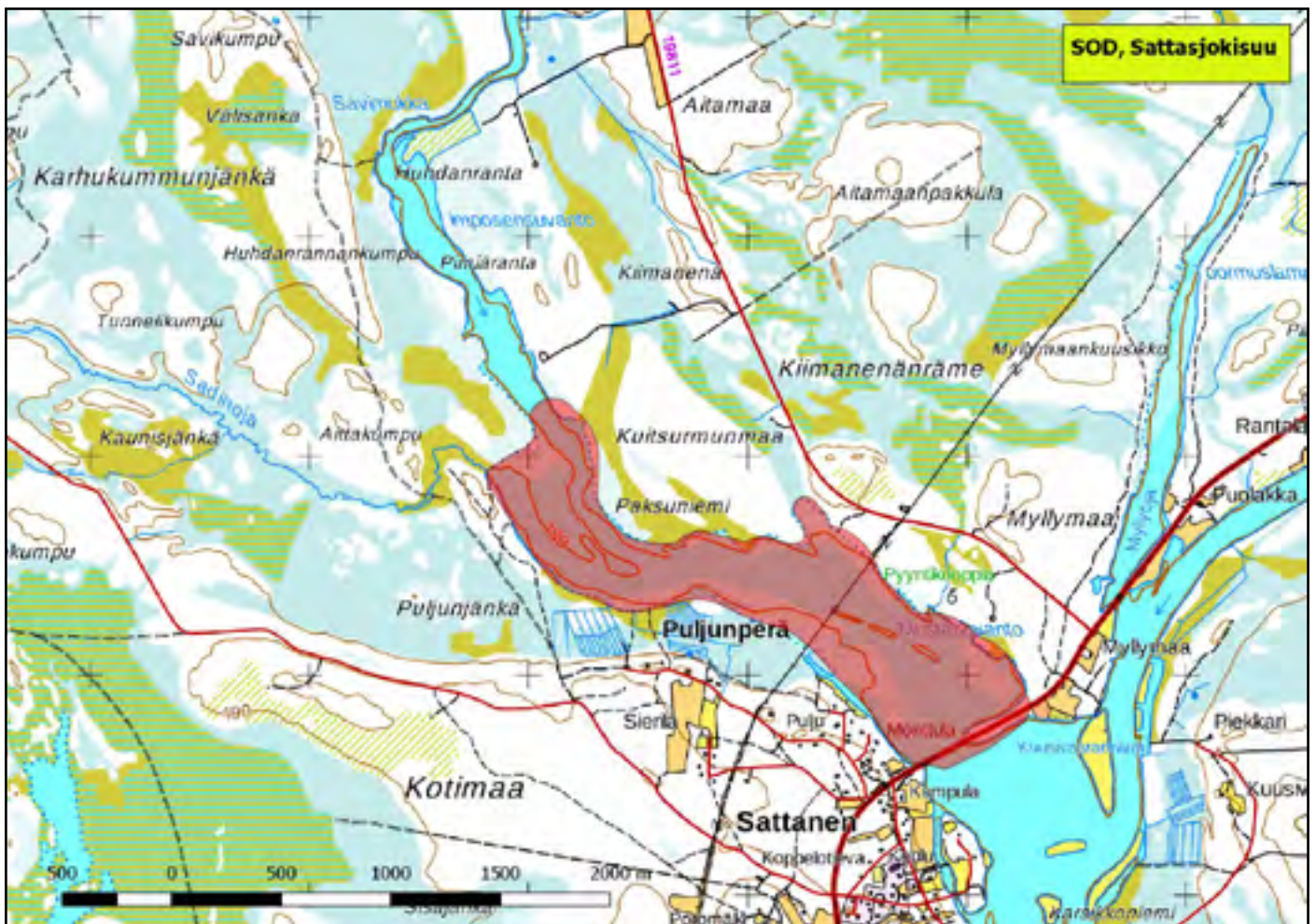
97 ha

Sattasjokisuu lintualue sijaitsee nelostien varressa Sattasen kylän pohjoispuolella, Kitisen ja Sattasjoen yhtymäkohdassa. Alueen läpi kulkee voimajohtolinja. Sattasjokisuu pesimälajisto on monipuolinen, mutta Kitisen säännöstely vaikuttaa alueen linnustoon.

Pesimälajeja: *haapana*, *lapasorsa*, *pikkulokki*, *tukkakoskelo*, *tukkasotka*, *uivelo*, *suokukko*, *sinisuohaukka*, *mustaviklo*, *suopöllö*, *pohjansirku*.

Tavi ja suokukko on näkyviä lintuja Sattasjokisuuistossa keväällä.

920283 Sodankylä, Seipäjärvi (P)

(7449285:466141)

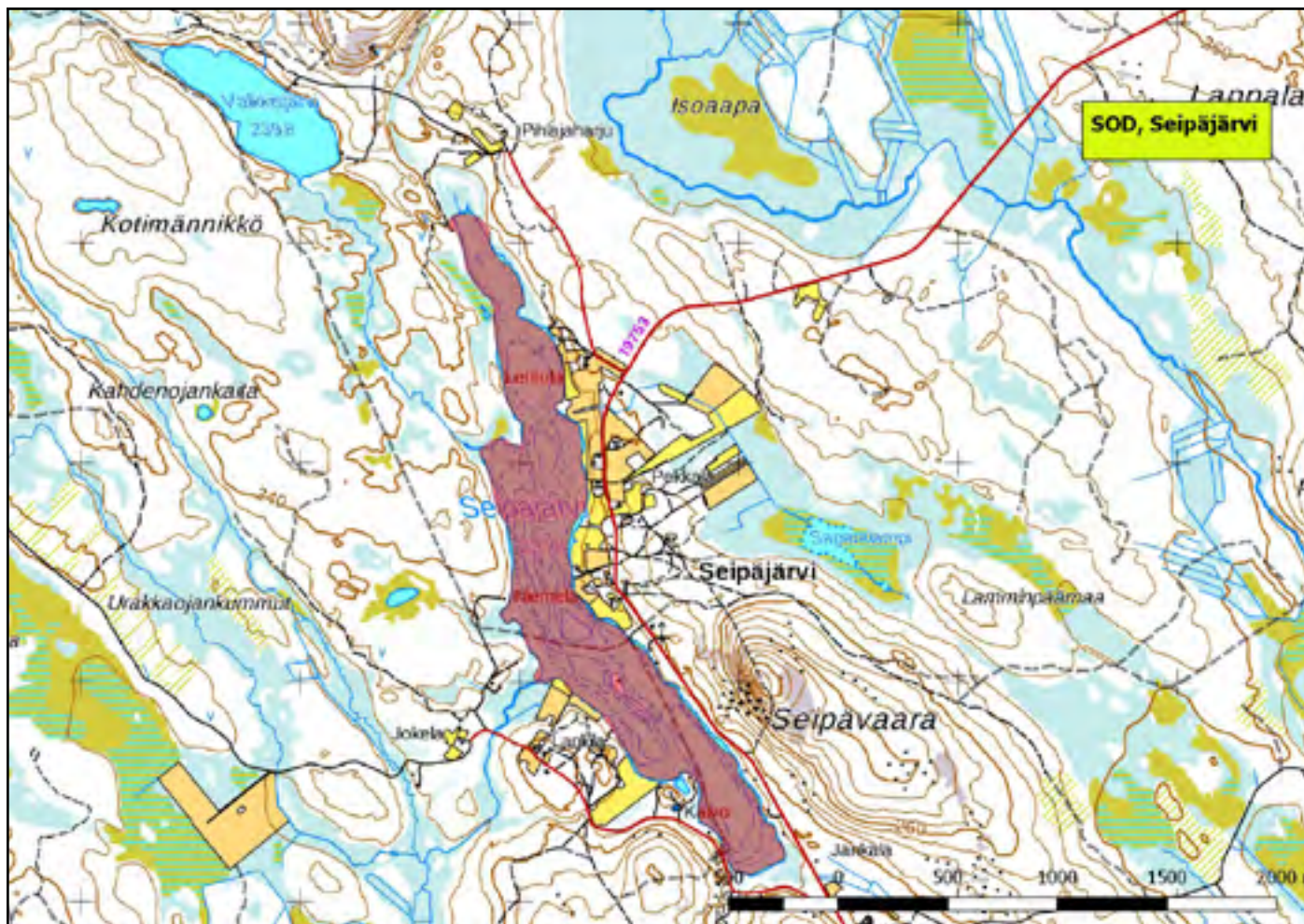
101 ha

Pitkä ja kapea järvi Raudanjoelta Riipiin kulkevan tien puolivälissä aivan tien varressa. Karun järven itä- ja lounaisrannalla peltoja ja mökkejä, muuten asumaton.

Pesimälajeja: *haapana*, *isokoskelo*, *lapintiira*, *pikkulokki*, *tukkasotka*, *kuikka*.

Tukkasotkia

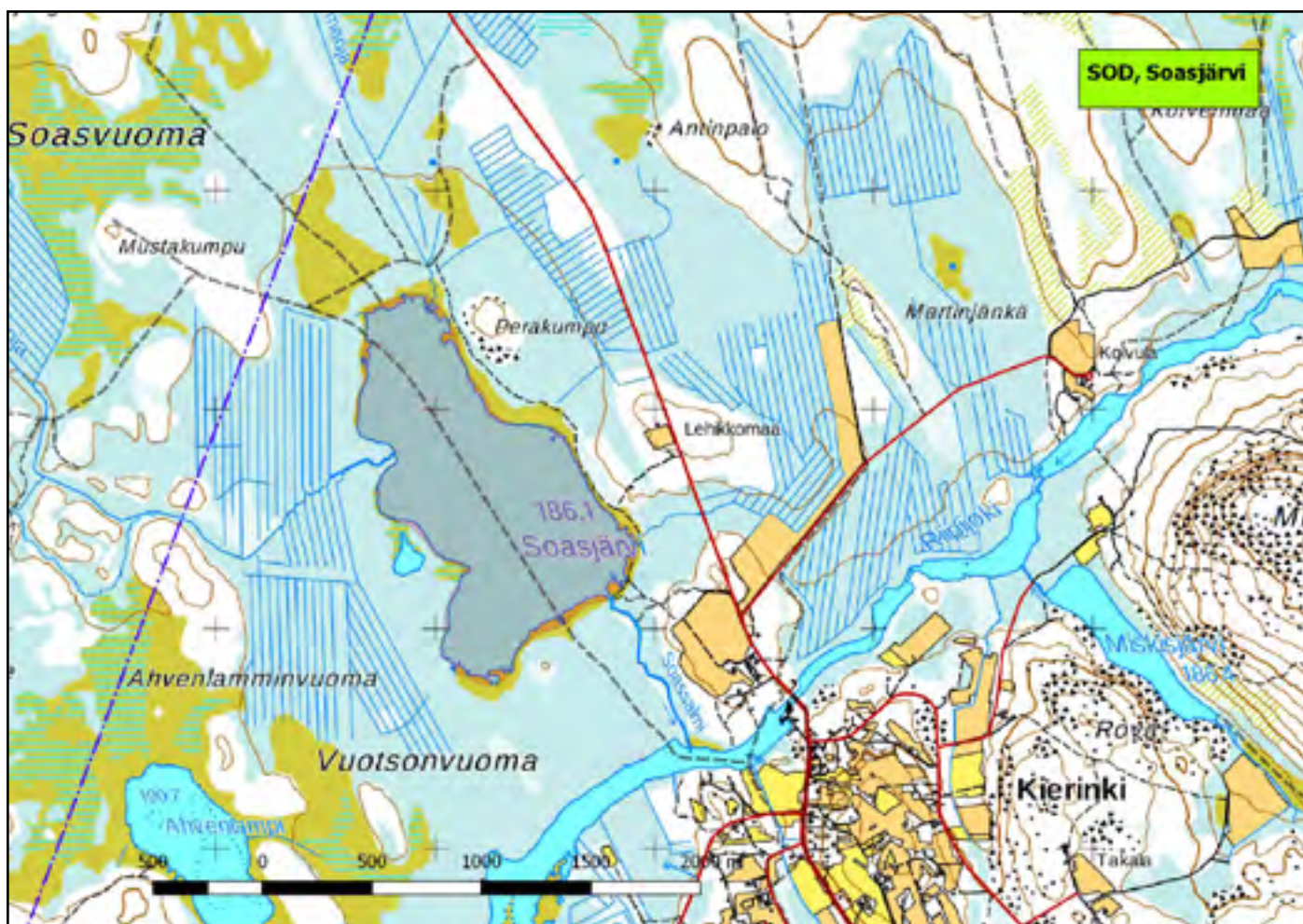
920008 Sodankylä, Soasjärvi (P)

(7463879:435253)

204 ha (Lintuvesiohjelma)

Kieringin luoteispuolella sijaitseva Soasjärvi on soiden ja koi-vuvaltaisten metsien ympäröimä lintuvesi. Aiemmin järvellä on niitetty kortetta, mutta nyttemmin sitä on käytetty lähinnä kalastukseen. Soasjärven rannat ovat lähes kokonaan rakentamattomat. Järvi on kasvamassa hitaasti umpeen.

Pesimälajeja: *haapana*, *jouhisorsa*, *mustalintu*, **pilkksiipi**, *tukkasotka*, *uivelo*, *pikkusirkku*.

920349 Sodankylä, Sompiojärvi (K,Kk,Ks,P)

(7553050:518781)

1719 ha

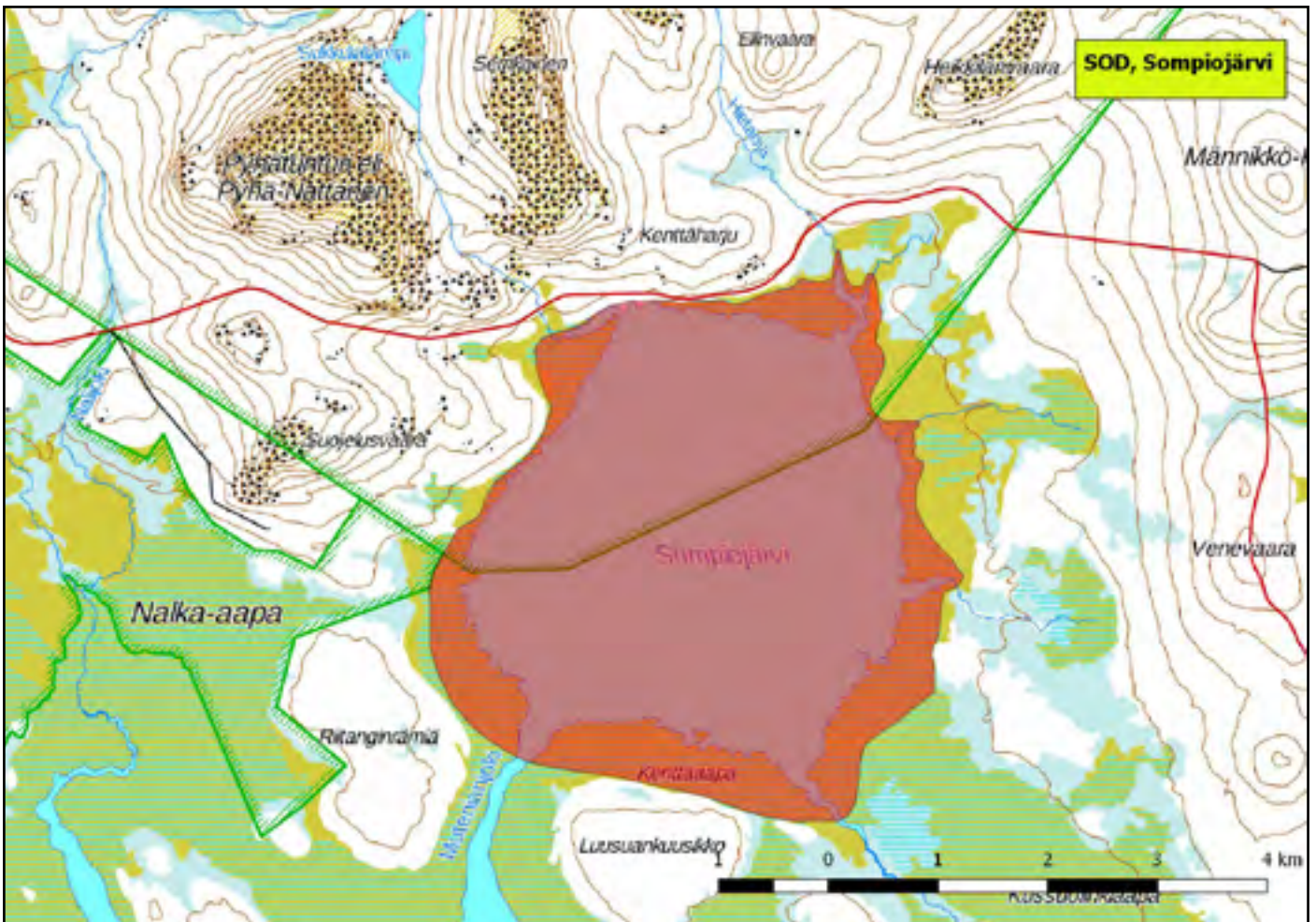
Sompiojärvi on Lokan tekoaltaan jatkeena pohjoiseen päin kurkottava iso allas. Järvet on erotettu toisistaan pohjapadolla. Järven pohjoisosa kuuluu Sompion luonnonpuistoon, ja sen länsipuolella on Nalka-aavan laajahko soidensuojelualue. Sompiojärven pohjoisrannalla on lintutorni. Järvellä on monipuolinen pesimälinnusto ja se on myös tärkeä vesilintujen kerääntymisalue läpi koko kesäkauden.

Pesimälajeja: *haapana, isokoskelo, jouhisorsa, lapasorsa, lapa-sotka, lapintiira, naurulokki, pikkulokki, pilkkasiipi, tukkakoskelo, tukkasotka, uivelo, vesipääsky.*

Kerääntymälajeja: allin 11, isokoskelo 390, jouhisorsa 10, laulujoutsen 150, mustalintu 48, telkkä 100, tukkasotka 50, uivelo 16, vesilinnut 210, lapintiira 70, tavi 100.

Isokoskeloita kerääntyy Sompiojärvelle syksyisin.

920281 Sodankylä, Vaalajärvi (Kk,P)

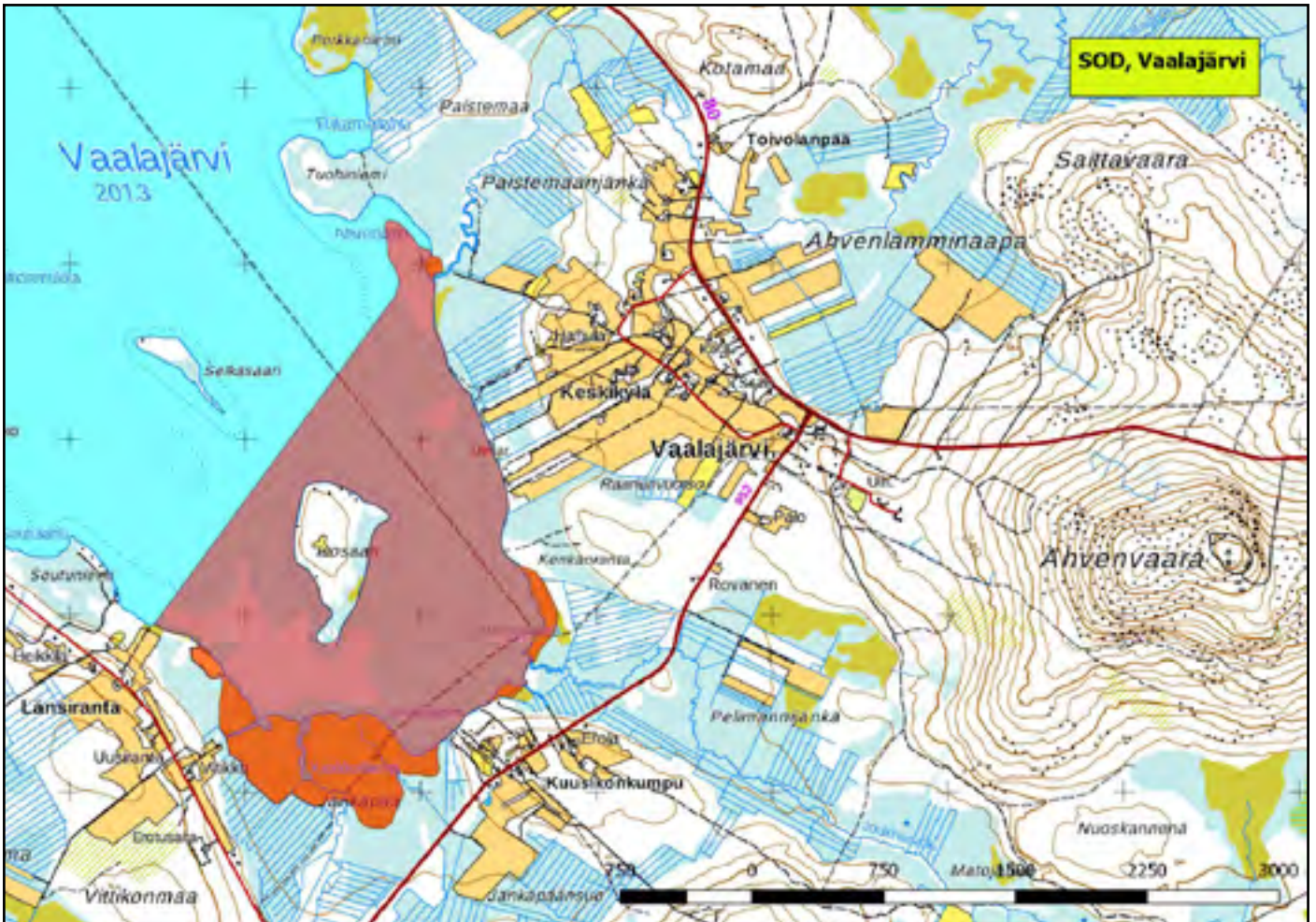
(7477224:464766)

361 ha

Vaalajärvi on heinikkorantainen, eteläosiltaan asuttu ja peltojen laikuttama lintuvesi vajaat 20 kilometriä kuntakeskuksesta länteen. Lintuarvot painottuvat järven eteläosaan. Sen lisäksi lintualueeseen kuuluu järven eteläpäähän rajoittuva suo. Vaalajärvi on arvokas sekä pesimäkohteena että kerääntymisalueena, erityisesti kesällä sulka- ja kottarisaattokaudella. Muutonaikaisista kerääntymistä ei ole riittävästi tietoja.

Pesimälajeja: *haapana*, *isokoskelo*, **lapasorsa**, *lapintiira*, *mustalintu*, *naurulokki*, *pikkulokki*, *tukkakoskelo*, *tukkasotka*, *jouhisorsa*, *suokukko*, *kuikka*, *jänkäsiirriäinen*.

Kerääntymälajeja: *haapana* 60, *naurulokki* 140, *pikkulokki* 160, *suokukko* 30, *tukkasotka* 60, *uivelo* 10, *vesilinnut* 105.

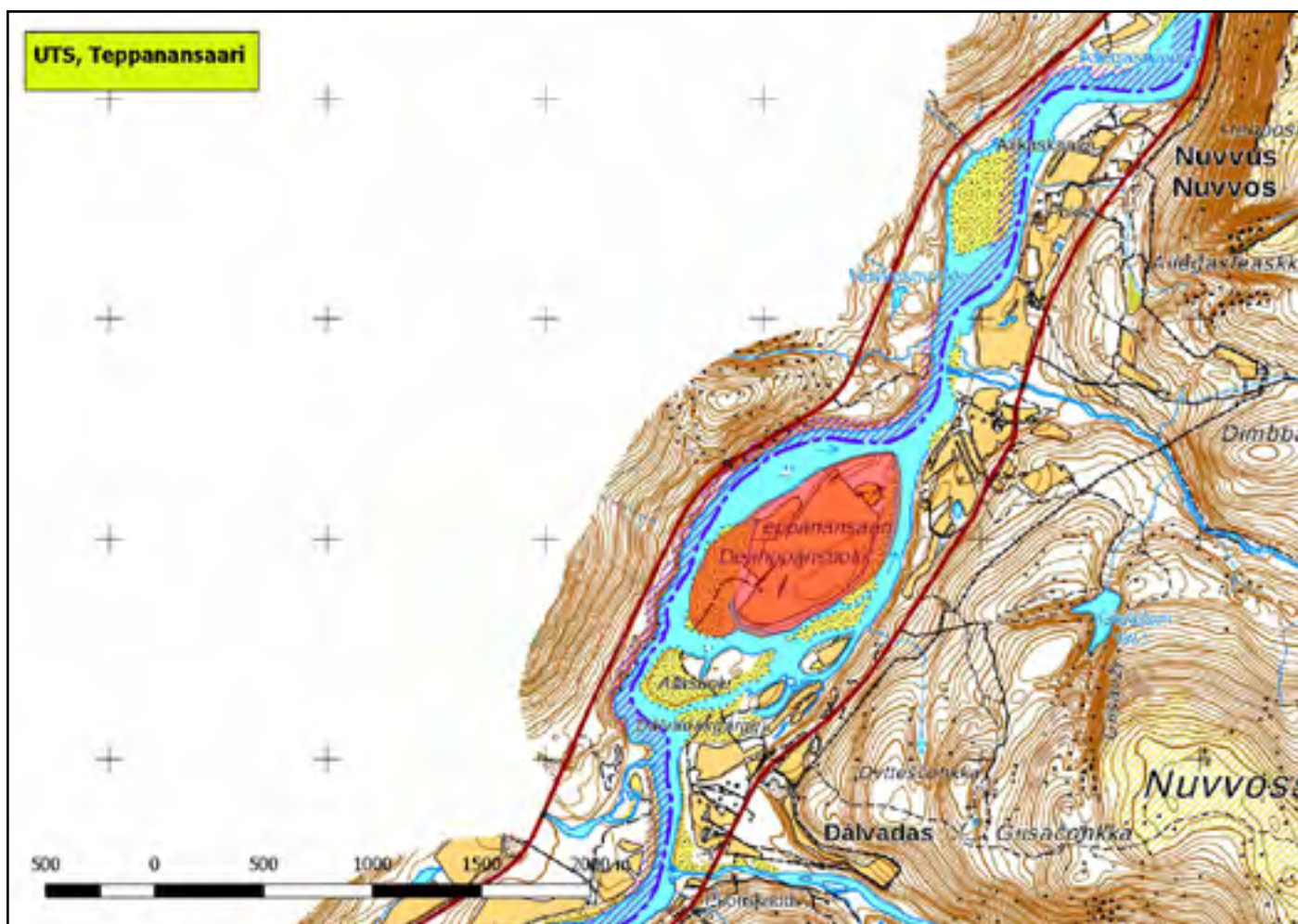
920362 Utsjoki, Teppanansaari (K,Kk)

(7740966:469225)

51 ha

Teppanansaari on avara saari Tenajoessa Nuvvuksen ja Dalvadasen välissä. Se on merkittävä hanhien ja vesilintujen kerääntymisalue keväisin ja alkukesästä. Varsinkin metsähanhien määrät ovat Lapin oloissa huomattavia. Mahdollisista syksyn kerääntymistä ei ole tietoja.

Kerääntymälajeja: haapana 60, jouhisorsa 22, metsähanhi 156, tavi 220, vesilinnut 222.

920167 Ylitornio, Ahvenjärvi (P)

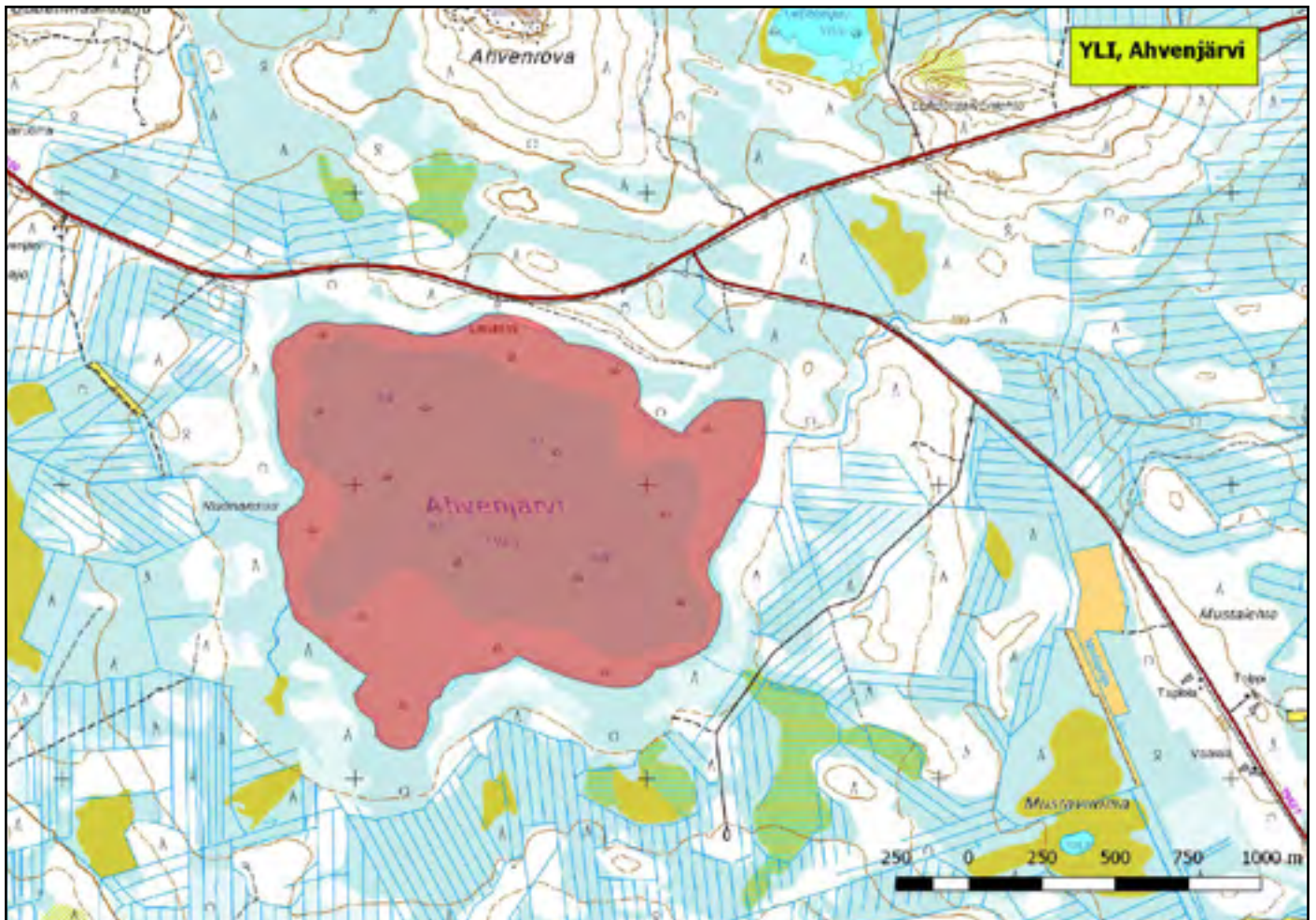
(7362820:377477)

260 ha (Natura, Lintuvesiohjelma)

Törmäjärven kaakkoispuolella Aavasaksantien (930) varressa sijaitseva Ahvenjärvi kuuluu Naturaan ja Lintuvesiohjelmaan yhdessä pienemmän Lehdonjärven kanssa. Tähän otettiin mukaan vain Ahvenjärvi, koska Lehdonjärvi ei enää 2000-luvulla ole täyttänyt maakunnallisesti tärkeän kohteen kriteereitä. Ahvenjärvi on arvokas pesimäalue, mutta merkittäviä kerääntymiä ei ole dokumentoitu.

Pesimälajeja: haapana, jouhisorsa, tukkasotka, mustalintu, uivelo, isokoskelo, alli, kuikka.

Kuikka pesii Ahvenjärvellä.

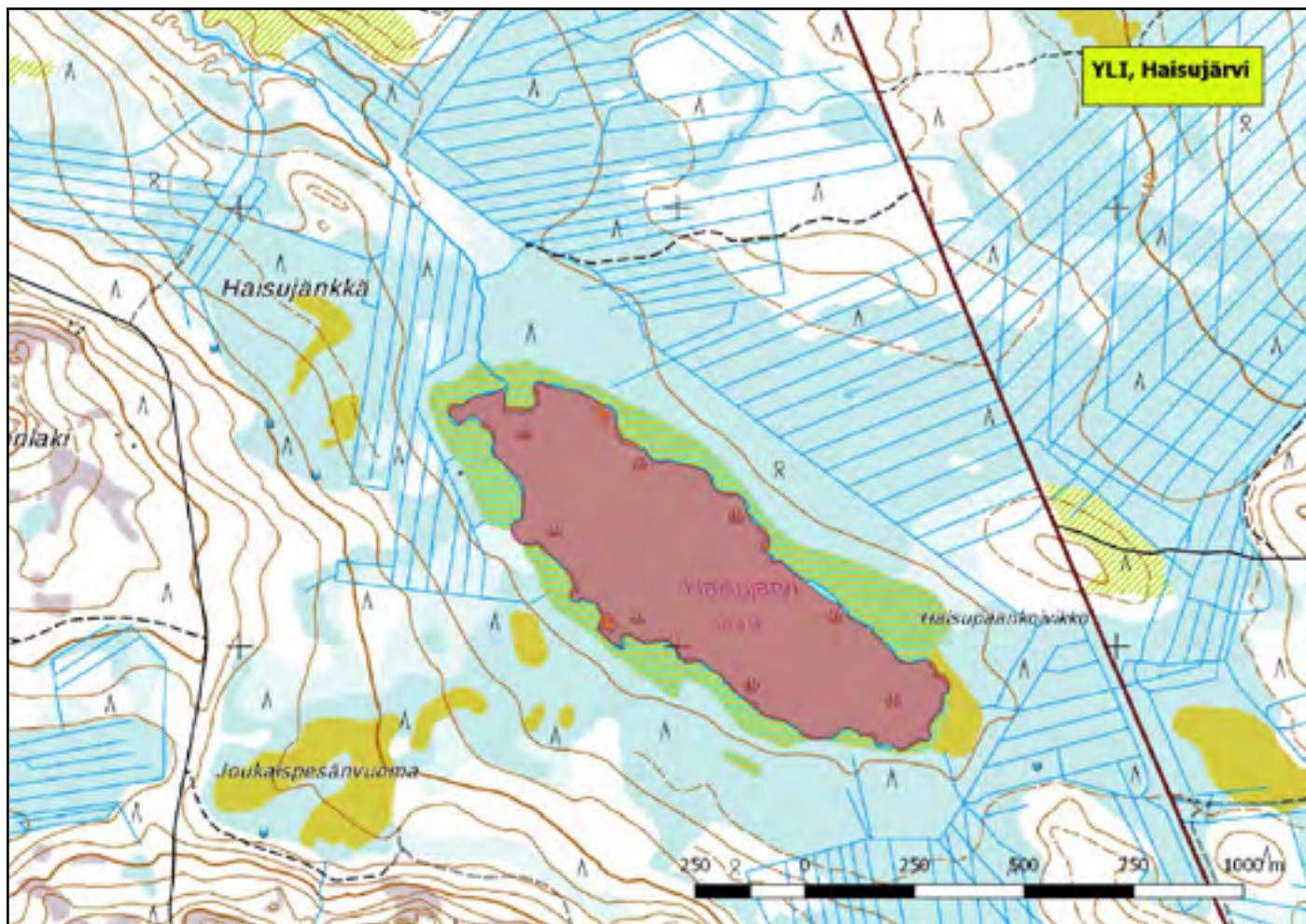
920413 Ylitornio, Haisujärvi (P)

(7388106:407011)

44 ha

Haisujärvi on Raanujärven ja Palolompolon kaakkoispuolella Pikku-Airin tien varressa sijaitseva matala, suorantainen lampi. Ympäristön suot kauempana rannasta ovat ojitettuja. Kohteessa on arvokas pesimälinnusto.

Pesimälajeja: *haapana*, *jouhisorsa*, *lapasorsa*, *mustakurkku-uikku*, *naurulokki*, *pikkulokki*, *tukkasotka*, *uivelo*, *kuikka*.

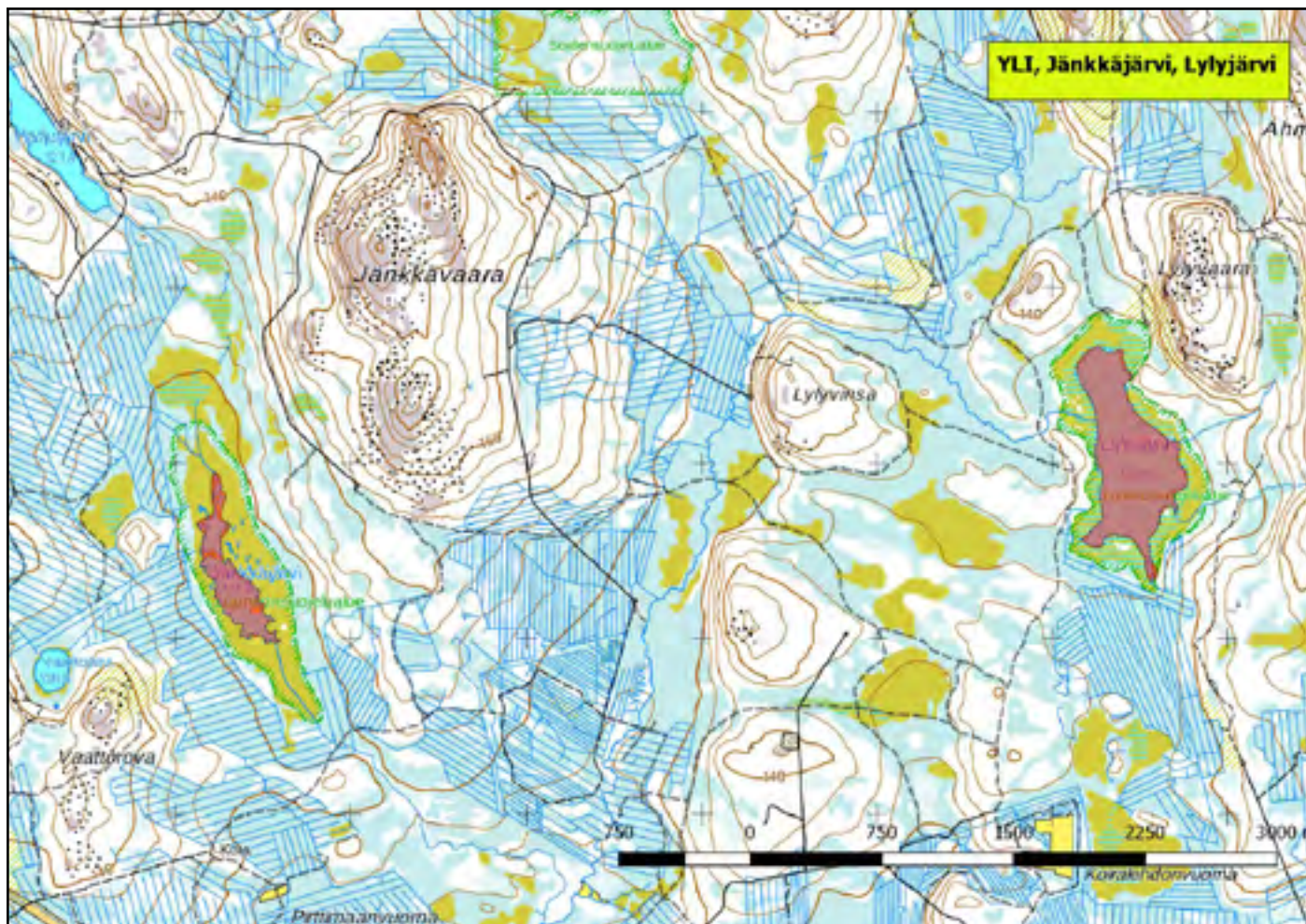
920162 Ylitornio, Jänkkäjärvi-Lylyjärvi (P)

(7371616:391871)

145 ha (Lintuvesiohjelma)

Lintualueen muodostaa kaksi soiden ympäröimää pientä järveä Mellakosken koillispuolella. Kohteen lintuarvot ovat vaarassa, sillä järviin laskee kiintoainesta kuljettavia metsäojia, ja molemmat ovat kasvamassa umpeen. Myös Jänkkäjärvellä pesinyt naurulokkikolonia on tuhottu, ilmeisesti riistanhoidon nimissä.

Pesimälajeja: *haapana*, *jouhisorsa*, *kuikka*, *kurki*, *pikkulokki*, *tukkasotka*, *uivelo*, *suokukko*.

920223 Ylitornio, Kainuunkylän saaret (Ks,P)

(7347626:353286)

1053 ha (Natura, Lintuvesiohjelma)

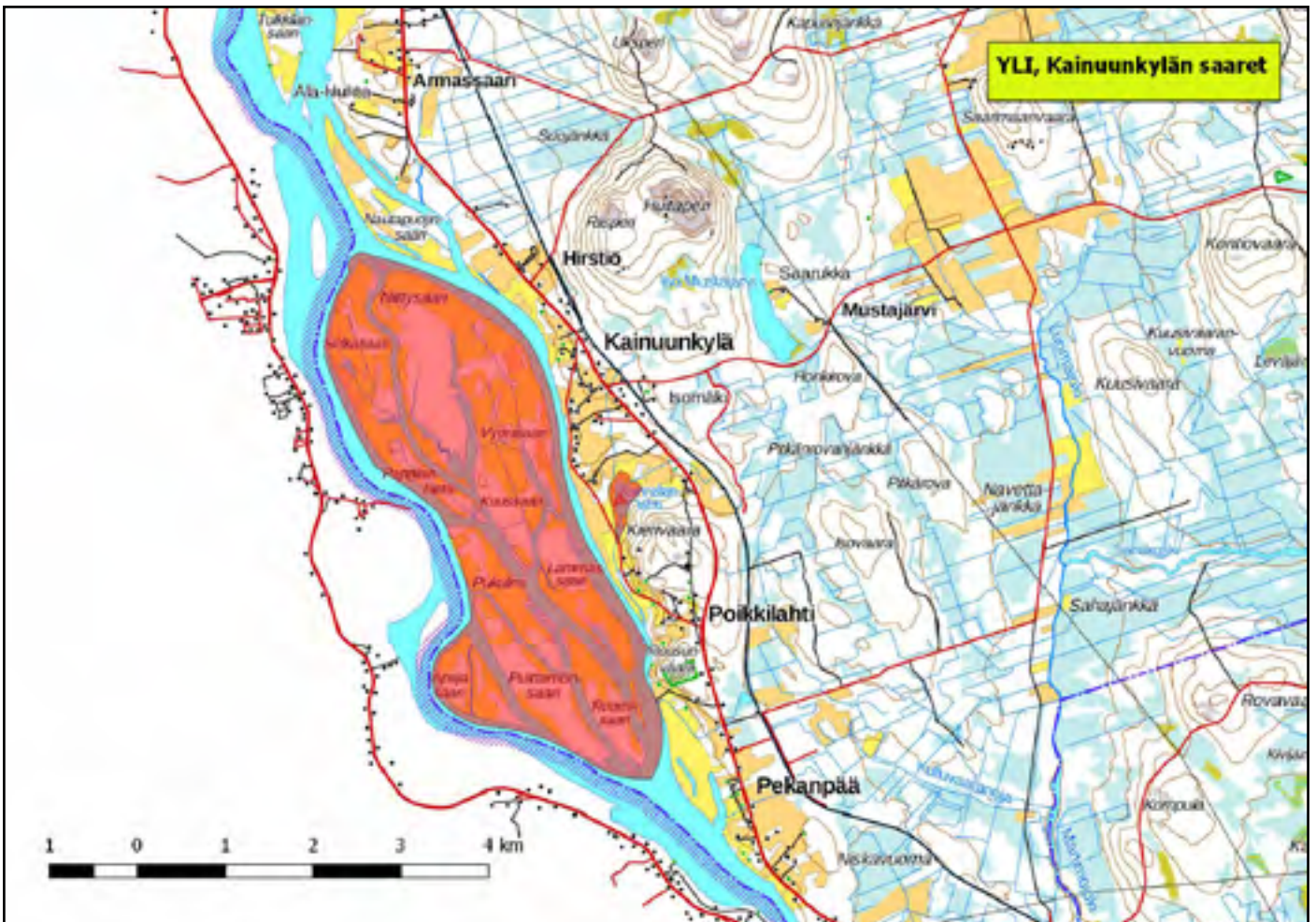
Kainuunkylän saaret on Tornionjoen suuri suvantoalue. Joki jakautuu Kainuunkylässä useaksi haaraksi, joiden väliin jää kymmenkunta isoa saarta. Kohde on yksi Suomen suurimpia tulvaniittyalueita, ja keväisin yleensä lähes kokonaan veden peitossa. Tulvahaitoista huolimatta alue on suojelustearvonsa perusteella pesimälinnustoltaan Lapin arvokkain lintuvesi. Se on myös arvokas lintujen ruokailu- ja levähdysalue. Kainuunkylän saaria on esitetty myös Ramsar-kohteeksi (kansainvälisesti merkittävä kosteikkoalue). Alueella pesii niin ikään yksi Lapin suurimmista törmäpääsky-yhdyskunnista.

Sirittäjän laulua kuulee Kainuunkylässä.

Pesimälajeja: *haapana*, *isokoskelo*, *jouhisorsa*, **lapasorsa**, *lapintiira*, *naurulokki*, *ruskosuohaukka*, *tukkasotka*, *tukkakoskelo*, *vesipääsky*, *suokukko*, *sarvipöllö*, *suopöllö*, *sinisuohaukka*, *tuulihaukka*, *kurki*, *mustaviklo*, *kottarainen*, *pensastasku*, *sirittäjä*, *lehtokerttu*, *punavarpunen*, *keltavästäräkki*, *ruokokerttunen*, *isolepinkäinen*.

Keräntymälajeja: *naurulokki* 350, *törmäpääsky* 380, *keltavästäräkki* 272, *tavi* 155, *lapasorsa* 13, *jouhisorsa* 13.

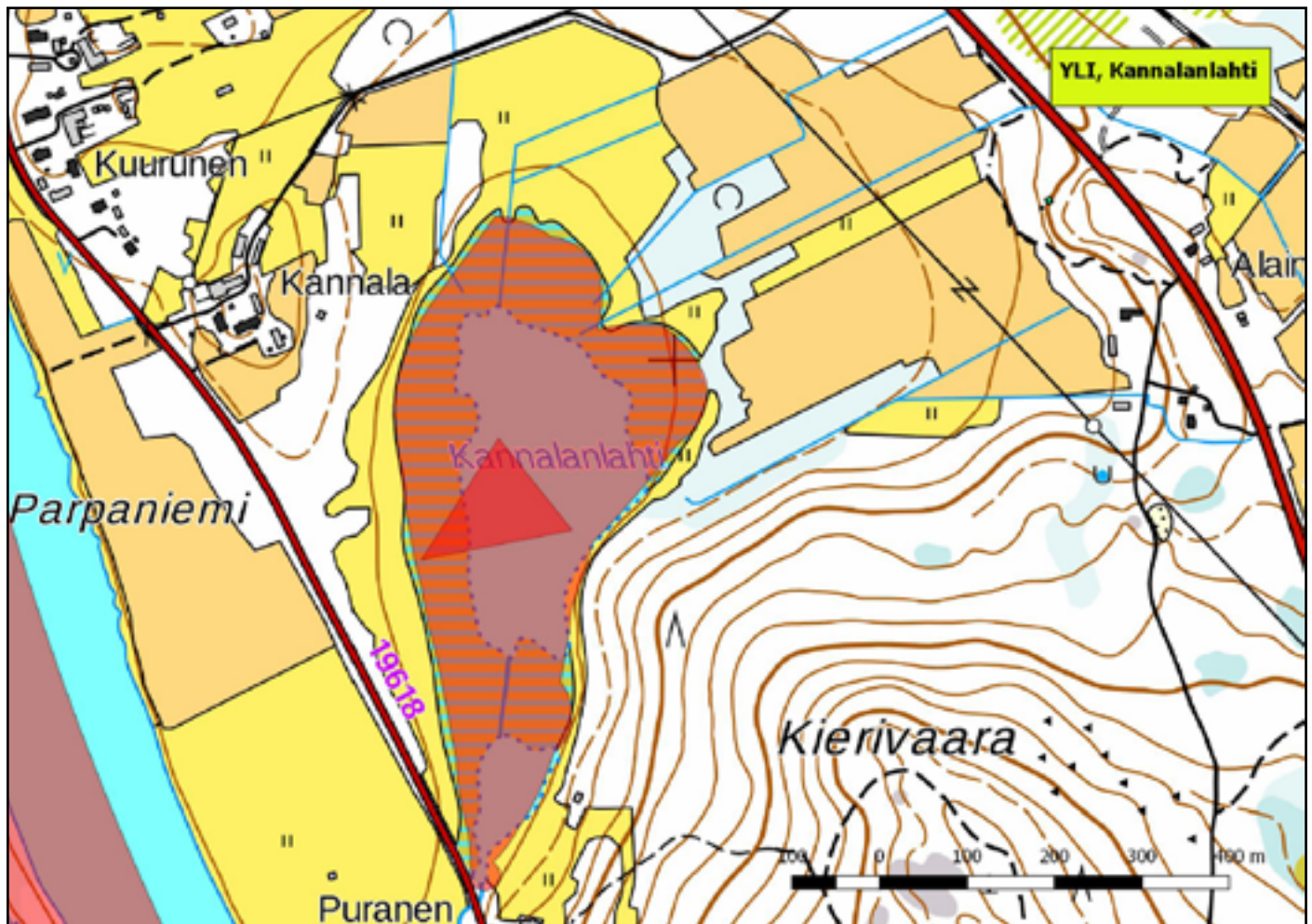
920320 Ylitornio, Kannalanlahti (K,Kk,Ks)

(7347864:354845)

1 ha

Kannalanlahti on Kainuunkylässä Tornionjoen ja E8-tien välissä sijaitseva pieni kosteikko- ja tulvapeltoalue. Keväisin alueella viihtyvät vesilinnut ja kahlaajat, syksyisin erityisesti joutsenet. Vesilintujen kerääntymiä tavataan myös keskellä kesää.

Kerääntymälajeja: haapana 108, jouhisorsa 57, lapasorsa 32, laulujoutsen 241, suokukko 48, vesilinnut 230, sepelkyyhky 180.

920009 Ylitornio, Meltosjärvet (K,Kk,Ks,P)

(7380313:395170)

458 ha (Natura, Lintuvesiohjelma, FINIBA)

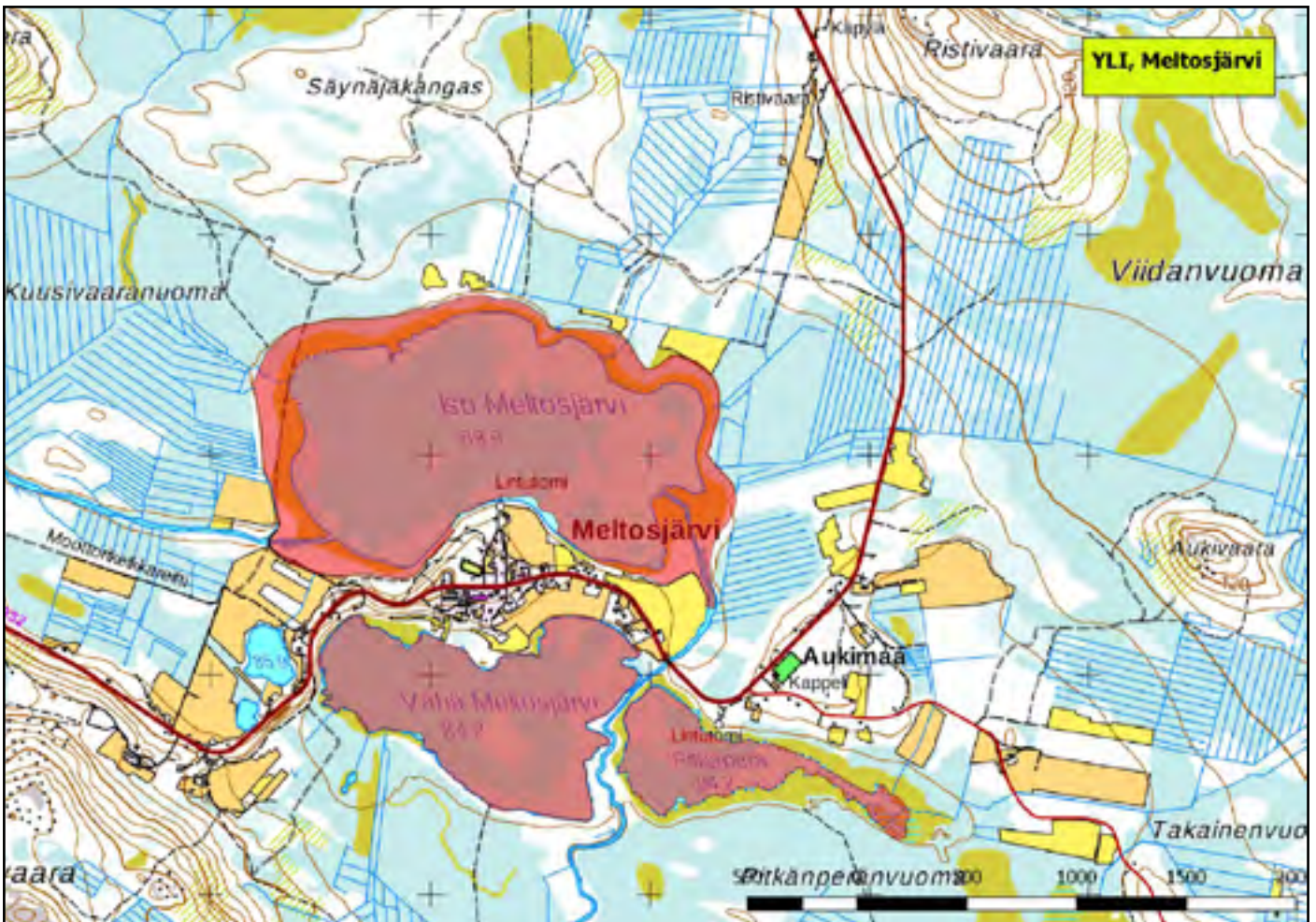
Meltosjärvien lintualueeseen kuuluu kolme matalaa ja runsas-kasvustoista järveä. Meltosjärven kylän pohjoispuolella on Iso Meltosjärvi ja eteläpuolella Vähä Meltosjärvi sekä Pitkäperä. Kohdetta on kunnostettu 2000-luvulla umpeenkasvun estämiseksi. Alue kokonaisuudessaan on yksi maakunnan arvokkaimmista vesilintujen pesimäalueista. Varsinkin Iso Meltosjärvi on myös yksi Lapin sisämaan tärkeimpiä vesilintujen kerääntymis- ja ruokailualueita. Isoja sulkasatoparvia tavataan myös keskellä kesää.

Nokikanan voi tavata Meltosjärvellä.

Pesimälajeja: **heinätavi, härkälintu, lapasorsa, mustakurkku-uikku, naurulokki, nokikana, nuolihaukka, pikkulokki, ruskosuo-haukka, tukkasotka, uivelo.**

Kerääntymälajeja: haapana 241, laulujoutsen 305, pikkulokki 80, sinisorsa 217, tavi 135, tukkasotka 217, vesilinnut 270, mustalintu 48.

920156 Ylitornio, Portimojärvi (K,Kk,Ks,P)

(7364719:361883)

630 ha (FINIBA)

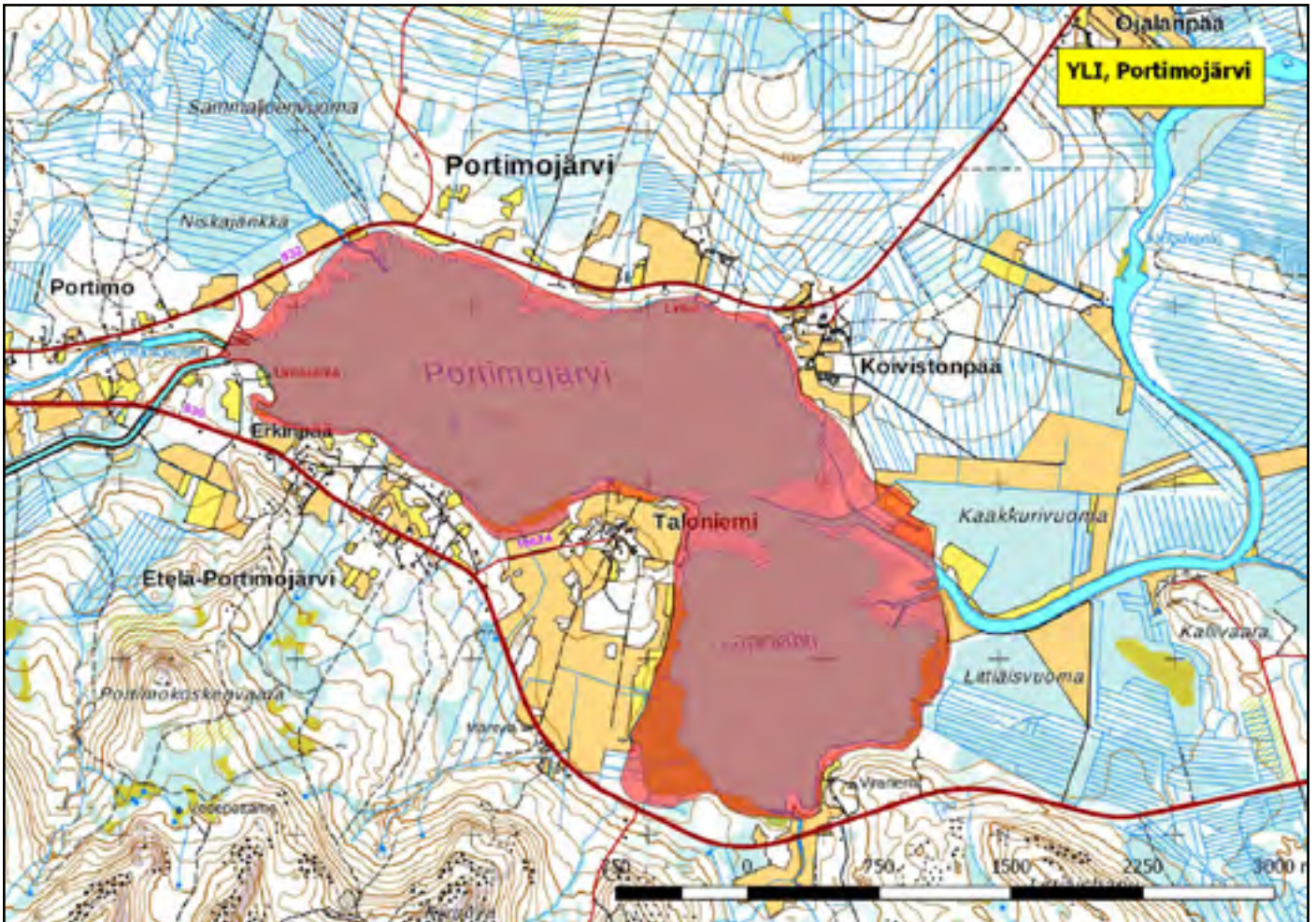
Portimojärvi on Ylitornion hienojen lintuvesien parhaimmistoa ja samalla yksi koko maakunnan arvokkaimmista kosteikoista. Järvi on oikeastaan Tengeliöjoen säännöstely laajentuma kirkonkylän koillispuolella. Pesimälajien parimäärät ovat pudonneet säännöstely ja vedenpinnan noston myötä, mutta linnusto on silti edelleen runsas ja monipuolinen. Portimojärvi on myös arvokas vesilintujen kerääntymisalue niin muuttoaikoina kuin kesän sulka- ja telkkien kerääntymisalue. Lintutorni kaipaa kunnostusta.

Pesimälajeja: *haapana, härkälintu, isokoskelo, jouhisorsa, lapsorsa, lapintiira, naurulokki, pikkulokki, silkkiuikku, tukkasotka, uivelo.*

Kerääntymälajeja: *isokoskelo 1500, laulujoutsen 288, pikkulokki 260, pulmunen 120, suokukko 50, tukkasotka 170, uivelo 30, telkkä 164.*

Portimojärvi on tärkeä telkkien kerääntymäalue.

7.6. Suot

920376 Enontekiö, Hietajänkkä (K,P)

(7604501:310227)

612 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma, IBA)

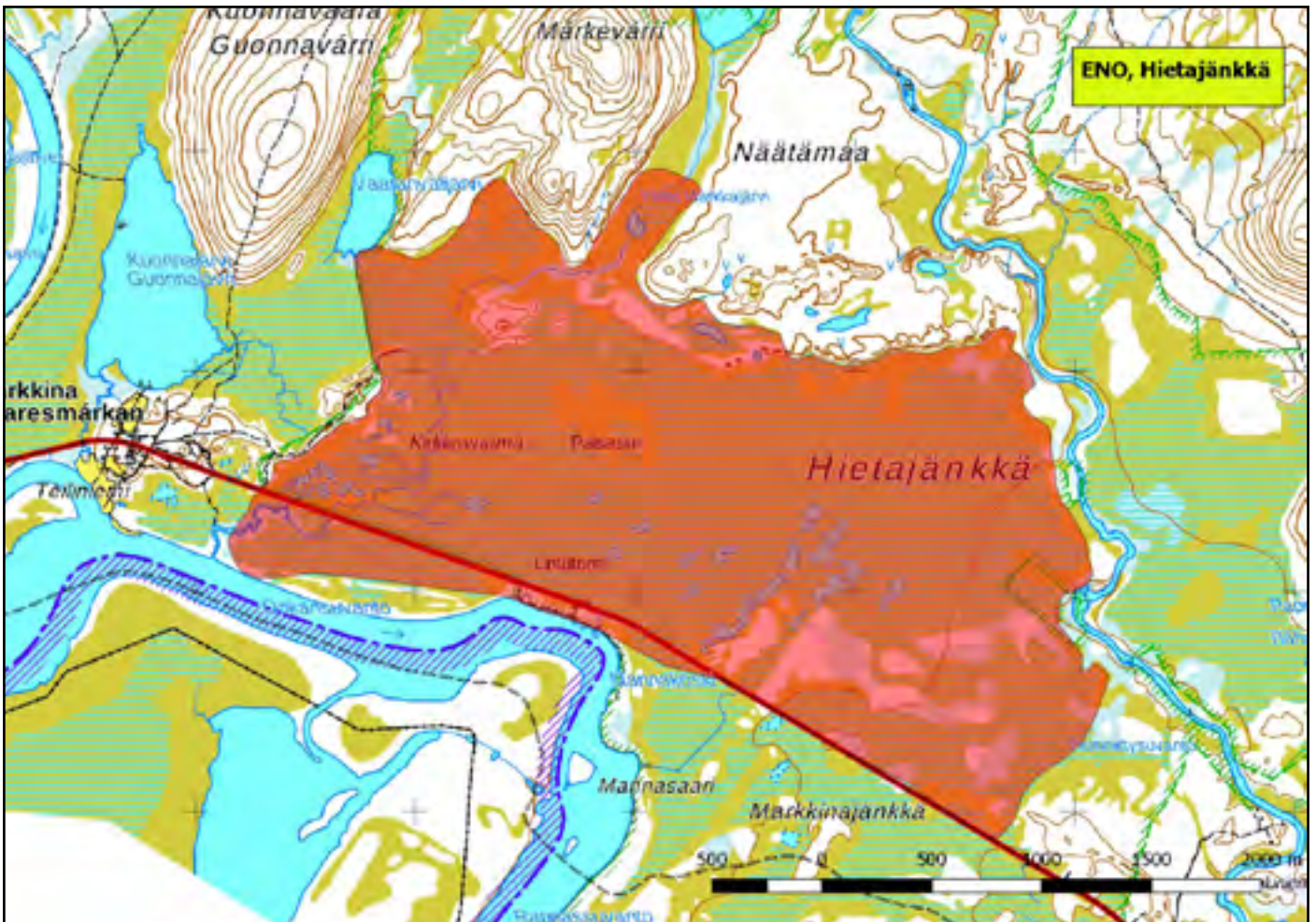
Lätäsenon-Hietajoen soidensuojelualueeseen kuuluva Hietajänkkä on suurehko palsasuo Muonionjoen varressa Markkinassa. Kilpisjärventie halkaisee suon eteläosan ja vaikuttanee myös jossakin määrin kohteen linnustoon. Hienolla palsasuolla on silti maakunnallisesti merkittävä pesimälinnusto. Hietajänkkä on myös tärkeä metsähanhien kerääntymisalue keväisin.

Pesimälajeja: **jouhisorsa**, **jänkäsirriäinen**, **keltavästäräkki**, **kurki**, **liro**, **niittykirvinen**, **pensastasku**, **suokukko**, **vesipääsky**, lapinsirkku, lapintiira.

Kerääntymälajeja: *metsähanhi* 70.

Metsähanhi pariskunta lepää Hietajängällä ennen siirtymistä pesimäsuolle.

920172 Enontekiö, Jietanasvuoma (P)

(7372816:400267)

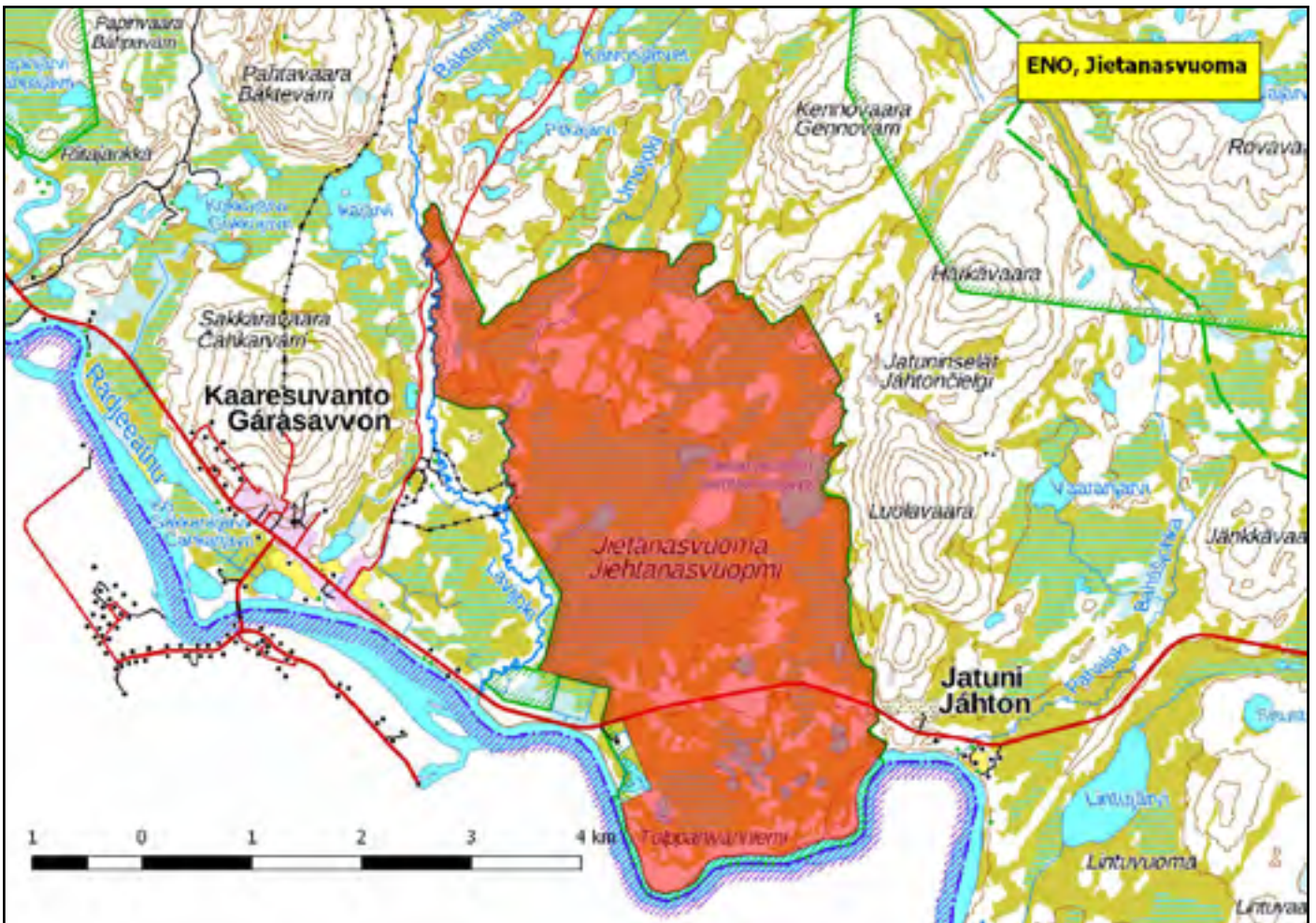
1509 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma)

Jietanasvuoman soidensuojelualue sijaitsee Kaaresuvannon kylän ja Lavijoen itäpuolella Muonionjokivarressa. Alueella on seitsemän pientä järveä tai lampea, joista suurin on 21 hehtaarin Jietanasjärvi. Pesimälinnustoltaan arvokas Jietanasvuoma on pääosin aapasuota.

Pesimälajeja: **jouhisorsa, jänkäkurppa, jänkäsirriäinen, kapustarinta, keltavästäräkki, kurki, liro, mustaviklo, niittykirvinen, pikkukuovi, riekko, suokukko, tavi, vesipääsky, isolepinkäinen.**

Jietanasvuomalla pesii riekko.

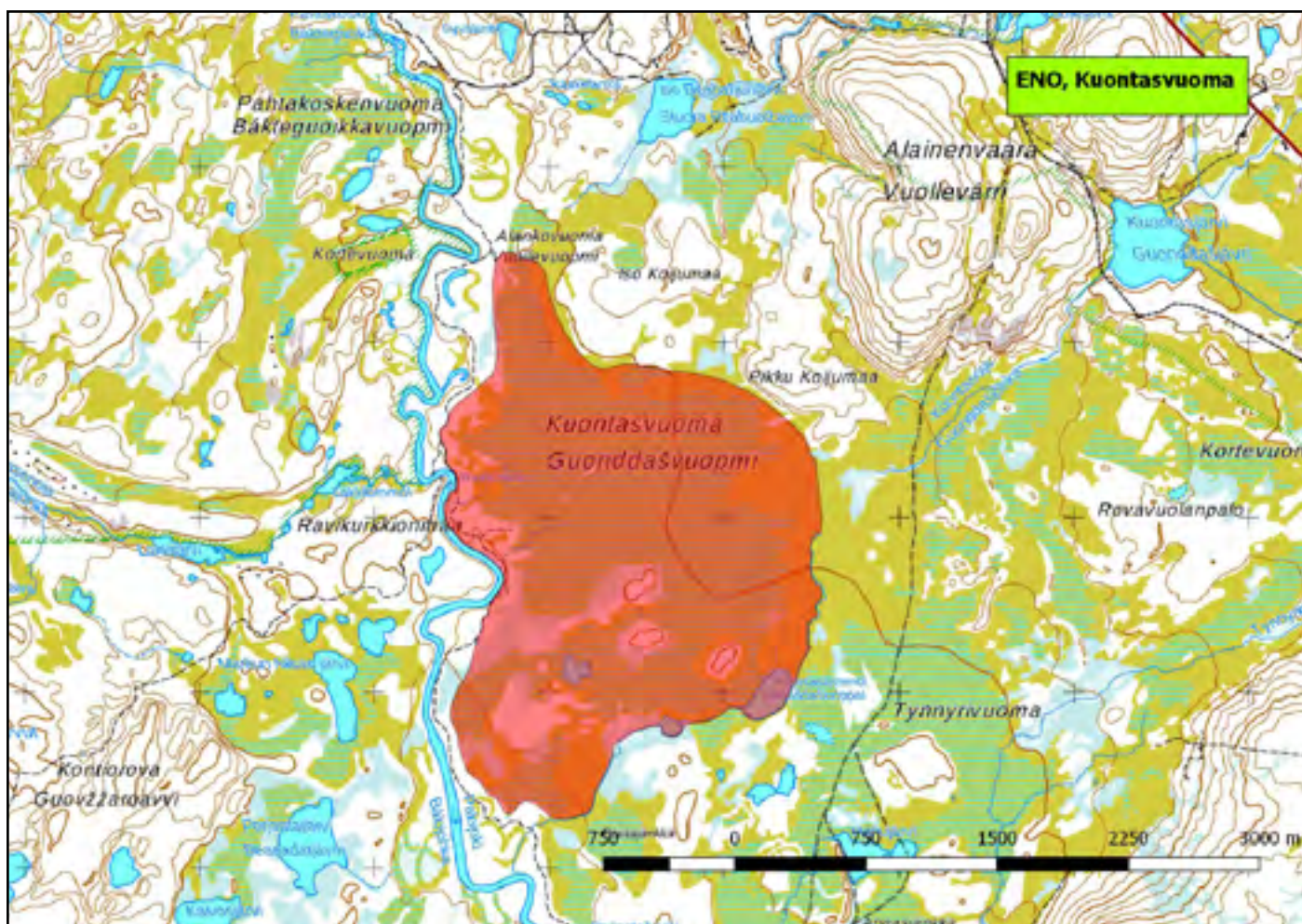
920409 Enontekiö, Kuontasvuoma (P)

(7599946:346509)

450 ha

Mäntyrajalla Leppäjärven eteläpuolella sijaitseva Kuontasvuoma on laajahko, vaihteleva suokokonaisuus. Alueen reunaosat ovat heinikoista aapaa, mutta keskeimmällä on paljon jänteitä ja puustoisia saarekkeita. Kuontasvuomalla on lajistoltaan arvokas pesimälinnusto.

Pesimälajeja: **jänkäkurppa**, **jänkäsirriäinen**, **kapustarinta**, **keltävästäräkki**, **kurki**, **liro**, **mustaviklo**, **niittykirvinen**, **riekko**, **suokukko**, **valkoviklo**, **vesipääsky**.

920044 Enontekiö, Pöyrisvuoman soidensuojelualue
(P)

(7624315:376876)

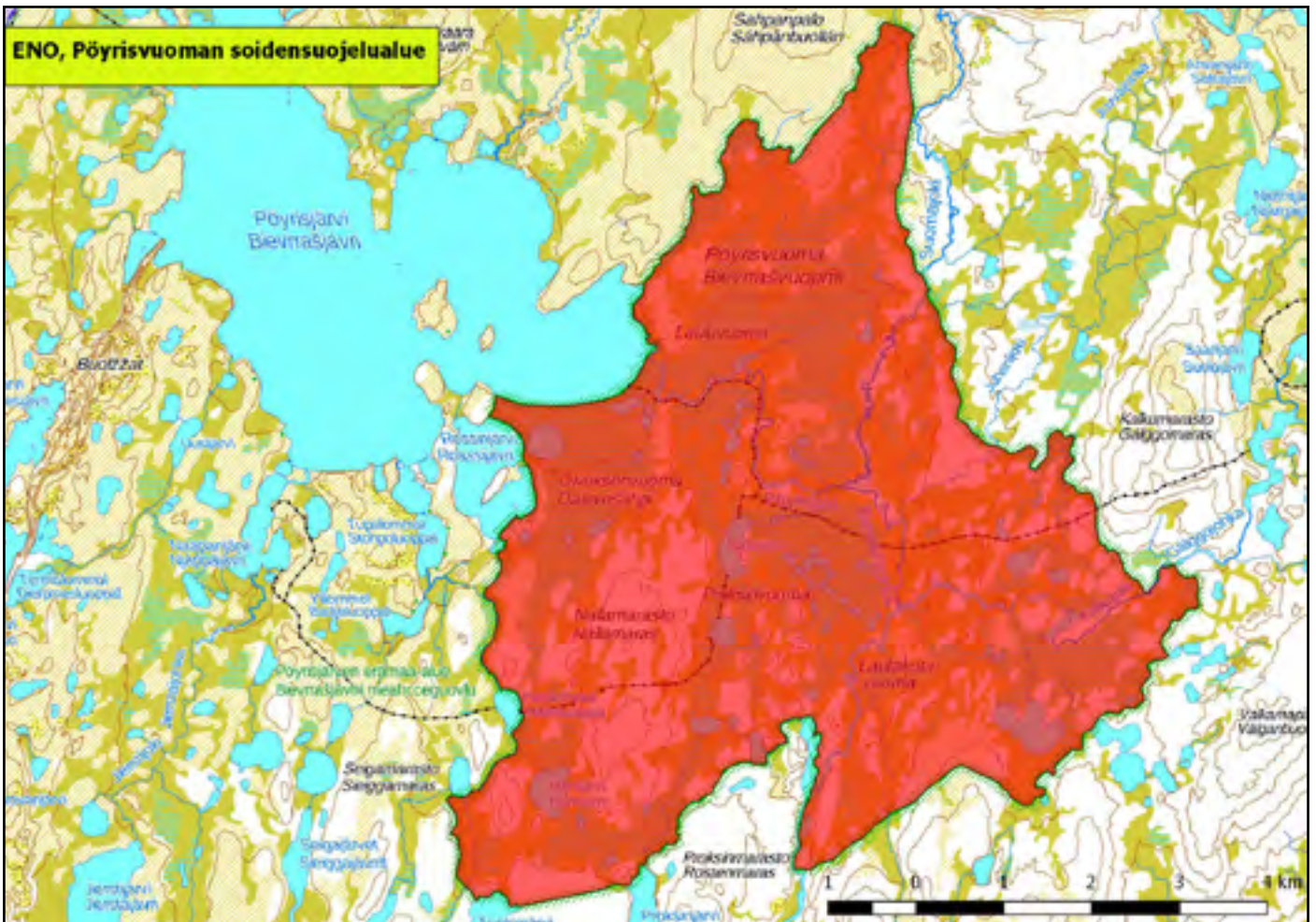
4312 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma,
IBA)

Pöyrisvuoman soidensuojelualueeseen kuuluu nimikkosuon lisäksi kaksi muuta suota, Proksinvuoma ja Oivuksenvuoma. Pöyrisjärven kaakkoispuolelle levittäytyvä, mineraalimaasarekkeiden ja lukemattomien pienvesien pilkkoma palsasuoalue on arvioitu yhdeksi Euroopan arvokkaimmista lintuista. Erämaista aluetta halkoo iso Pöyrisjoki.

Pesimälajeja: *haapana*, **jänkäkurppa**, **jänkäsirriäinen**, *kaakkuri*, *kapustarinta*, *keltavästäräkki*, *kurki*, *lapinsirri*, *laulujoutsen*, *liro*, *mustalintu*, **mustaviklo**, *niittykirvinen*, *pensastasku*, *pikkukuo- vi*, *riekko*, *ruokokerttunen*, *sinisuohaukka*, **suokukko**, *suopöllö*, *suosirri*, *sääksi*, *tavi*, *tukkasotka*, *tunturikihu*, **vesipääsky**.

Tunturikihu pesii alueella silloin kun ravintotilanne on hyvä.

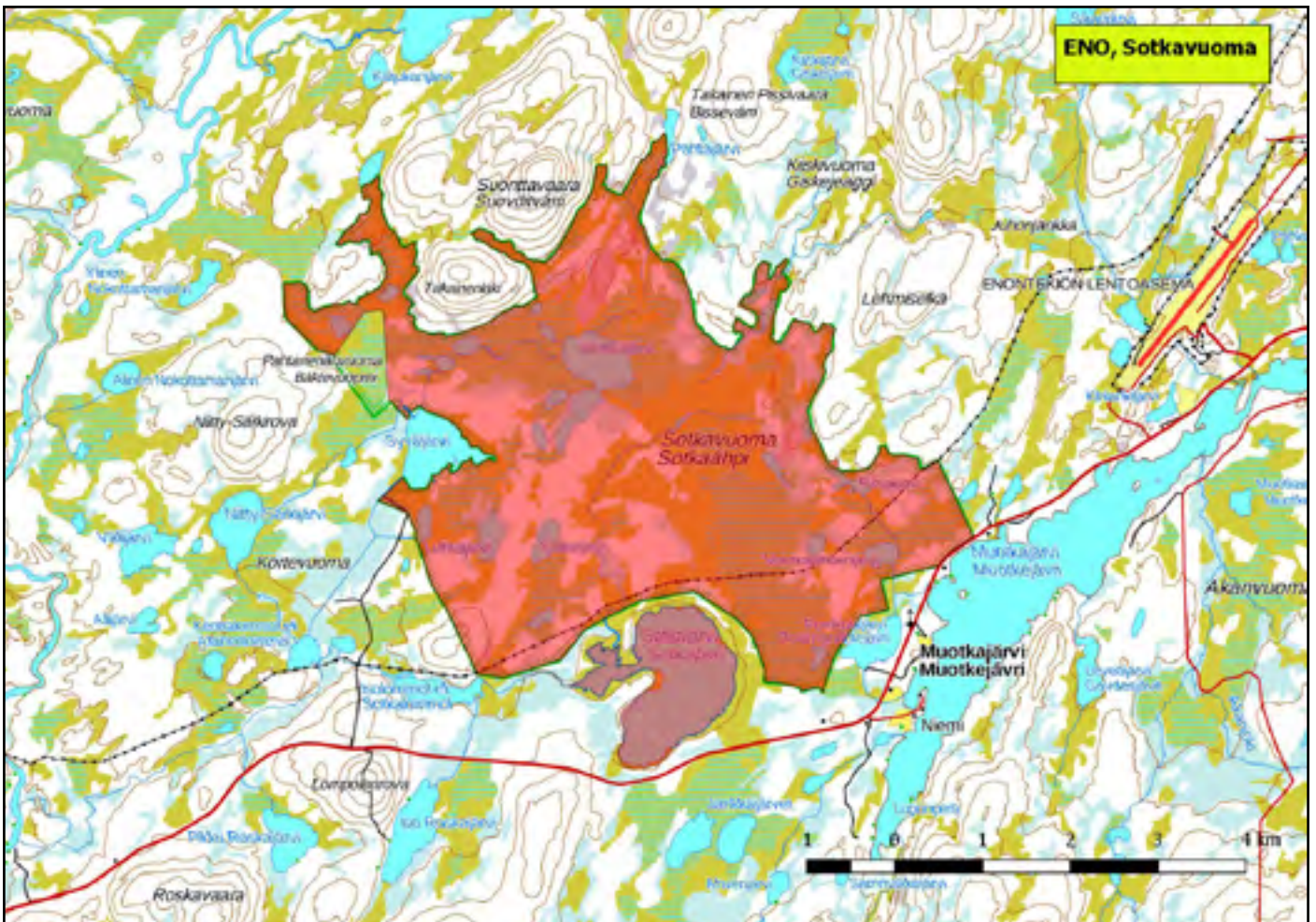
920173 Enontekiö, Sotkavuoma (P)

(7585730:346389)

2626 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma)

Sotkavuoman soidensuojelualue rajoittuu toiseen poikkeuksellisen hienoon lintukohteeseen eli Sotkajärveen (920241). Kokonaisuutena ne muodostavat yhden Lapin arvokkaimmista ja monimuotoisimmista lintualueista. Sotkavuoman pääasiallinen suotyyppi on rimpineva, ja sen pesimälinnusto on lajistoltaan edustava. Sotkajärvi on myös arvokas kerääntymisalue, mutta suon merkitystä muuton tai sulkasadon aikana ei tunneta yhtä hyvin.

Pesimälajeja: **jänkäkurppa**, **jänkäsirriäinen**, **kapustarinta**, **kelväästäräkki**, **laulujoutsen**, **liro**, **niittykirvinen**, **ruokokerttunen**, **suokukko**, **suopöllö**, **telkkä**, **vesipääsky**, **tavi**, lapintiira.

920448 Inari, Hevosjätkä (P)

(7699216:505002)

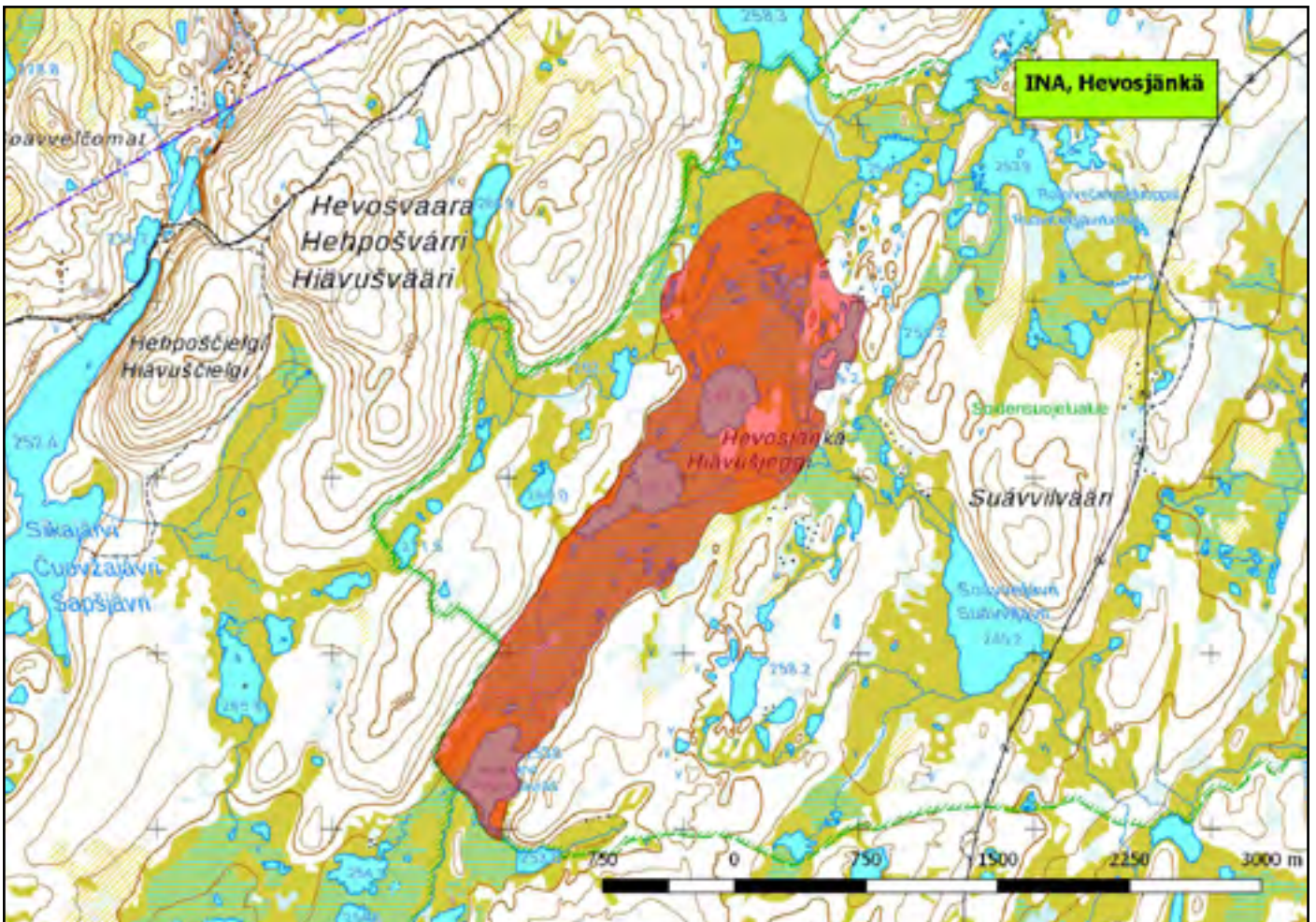
420 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma)

Pieran Marin jätkän soidensuojelualueen (920019) yhteyteen kuuluva Hevosjätkä on lukuisten pienvesien pilkkoma monimuotoinen suoalue. Se on monipuolinen pesimäkohde, jonka linnustossa on useita uhanalaisia tai muuten erityishuomiota kaipaavia lajeja.

Pesimälajeja: **jouhisorsa**, **haapana**, **alli**, **jätkäkurppa**, **jätkäsirriäinen**, **kapustarinta**, **keltävästäräkki**, **liro**, **mustalintu**, **mustaviklo**, **niittykirvinen**, **telkkä**, **pikkukuovi**, **pilkkasiipi**, **riekko**, **suokukko**, **tavi**, **tukkasotka**, **vesipääsky**.

Suokukko on vielä löydettävissä Hevosjätkältä.

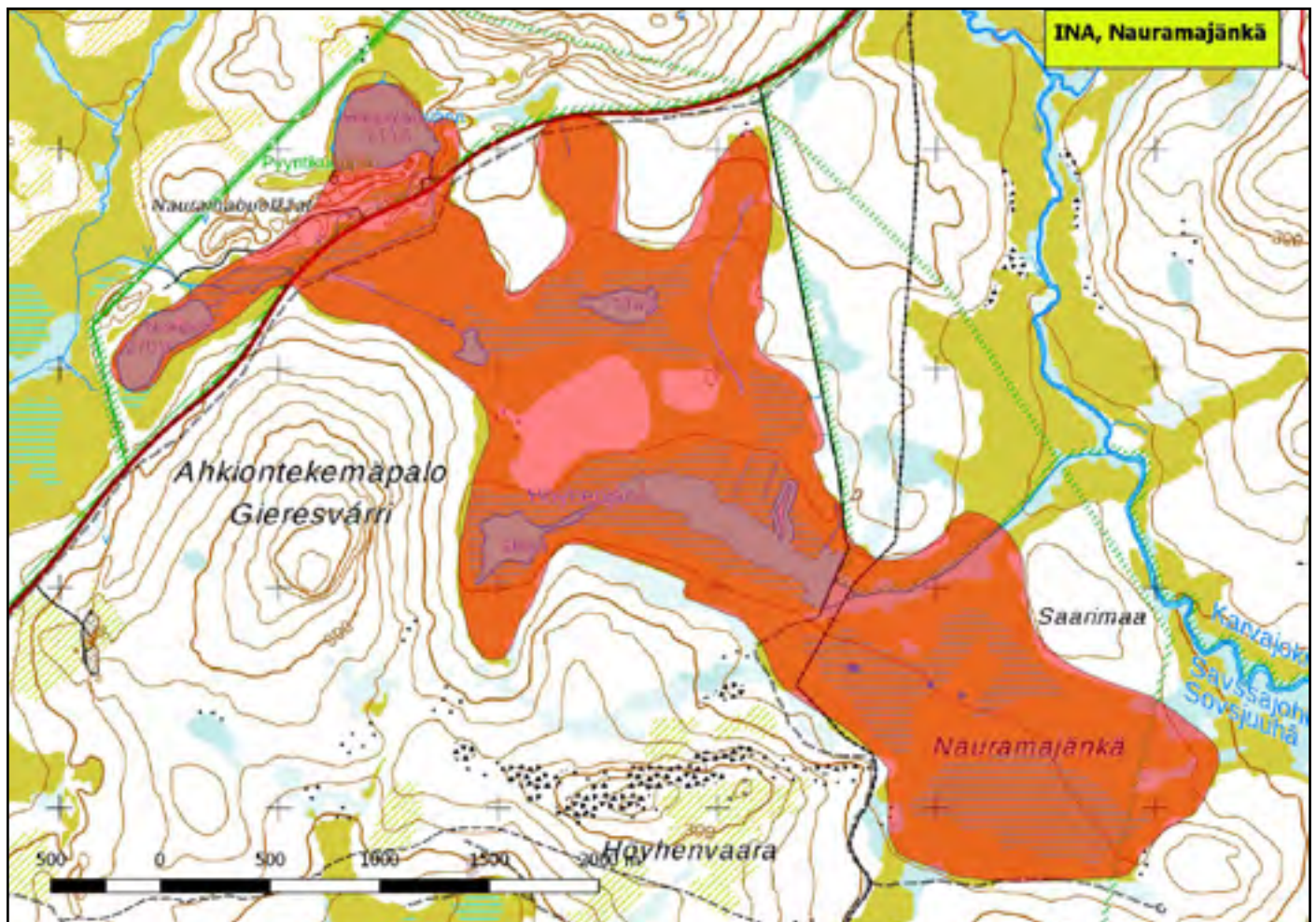
920359 Inari, Nauramajänkä (K,Ks)

(7594382:460949)

562 ha

Inarin eteläosassa Kittiläntien molemmin puolin sijaitseva suo-alue, jota pilkkoo viisi pientä järveä tai lampea. Suurimmat niistä ovat Höyhenjärvi, Nokijärvi ja Harjuntausjärvi. Alue on kahlaajien ja vesilintujen suosima kerääntymisalue muuttoaikoina. Varsinkin Harjuntausjärvellä on ajoittain isoja vesilintuparvia.

Kerääntymälajeja: suokukko 80, vesipääsky 50, tukkasotka 80, vesilinnut 206.

920019 Inari, Pieran Marin jänkä (P)

(7700084:506924)

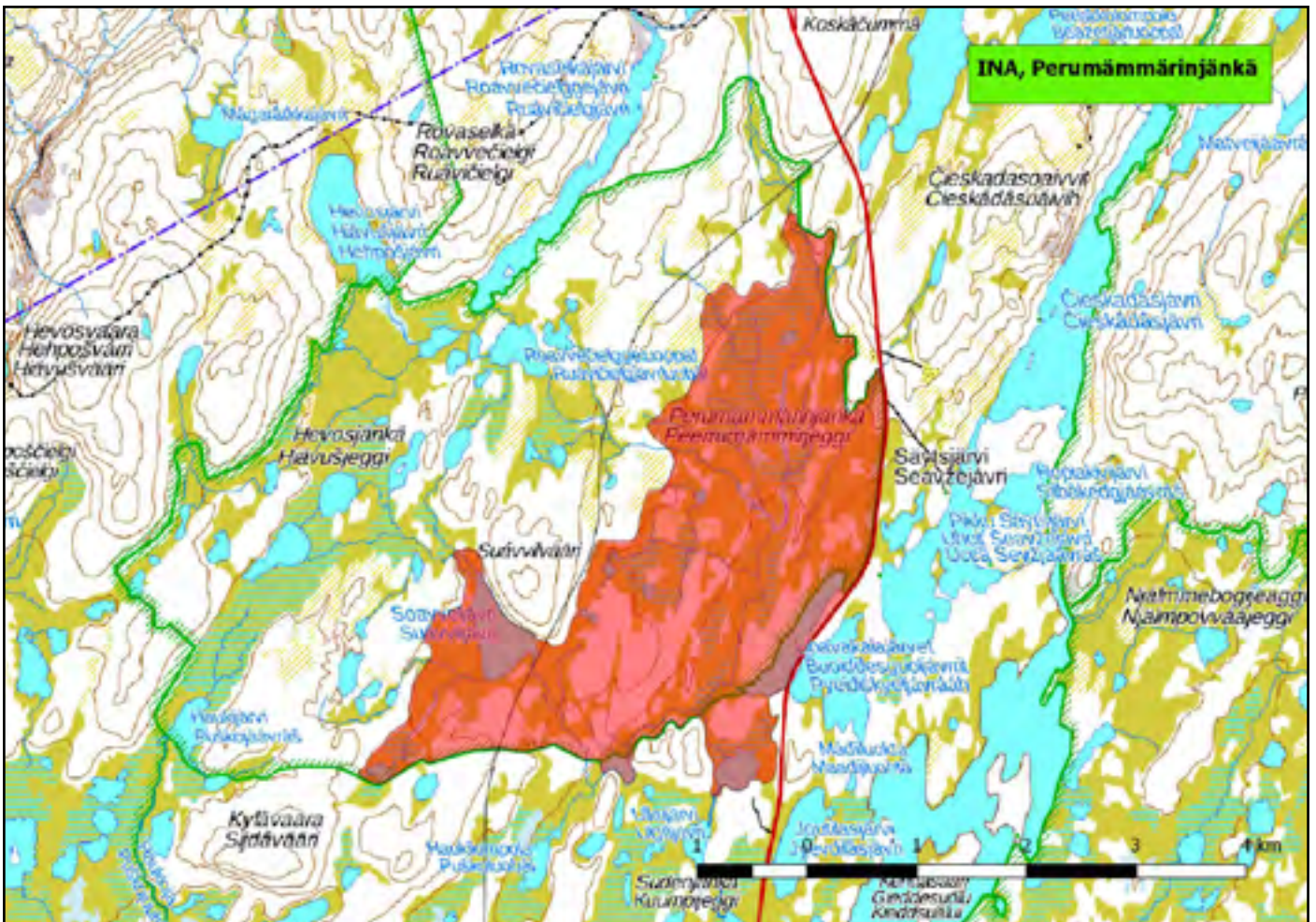
1029 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma)

Pieran Marin jänkä tunnetaan myös nimellä Perumämmärinjänkä. Se muodostaa yhdessä läntisemmän Hevosjängän (920448) kanssa arvokkaan ja monipuolisen suolinnuston pesimäalueen. Kymmenien järvien ja lampien pilkkoma Pieran Marin jänkä on Inarin-Utsjoen alueen parhaiten kehittyneitä palsasoita. Siellä on myös uhanalaista suotyppiä lettonevaa.

Pesimälajeja: alli, haapana, jouhisorsa, jänkäkurppa, jänkäsirriäinen, kapustarinta, keltavästäräkki, kurki, liro, mustalintu, mustaviklo, niittykirvinen, pikkukuovi, pilkkasiipi, riekko, suokukko, tavi, telkkä, tukkasotka, tunturikihu, vesipääsky, lapinsirri, suosirri, lapintiira, ruokokerttunen.

Kapustarinnan surumielistä vihellystä kuulee Pieran Marin jängällä.

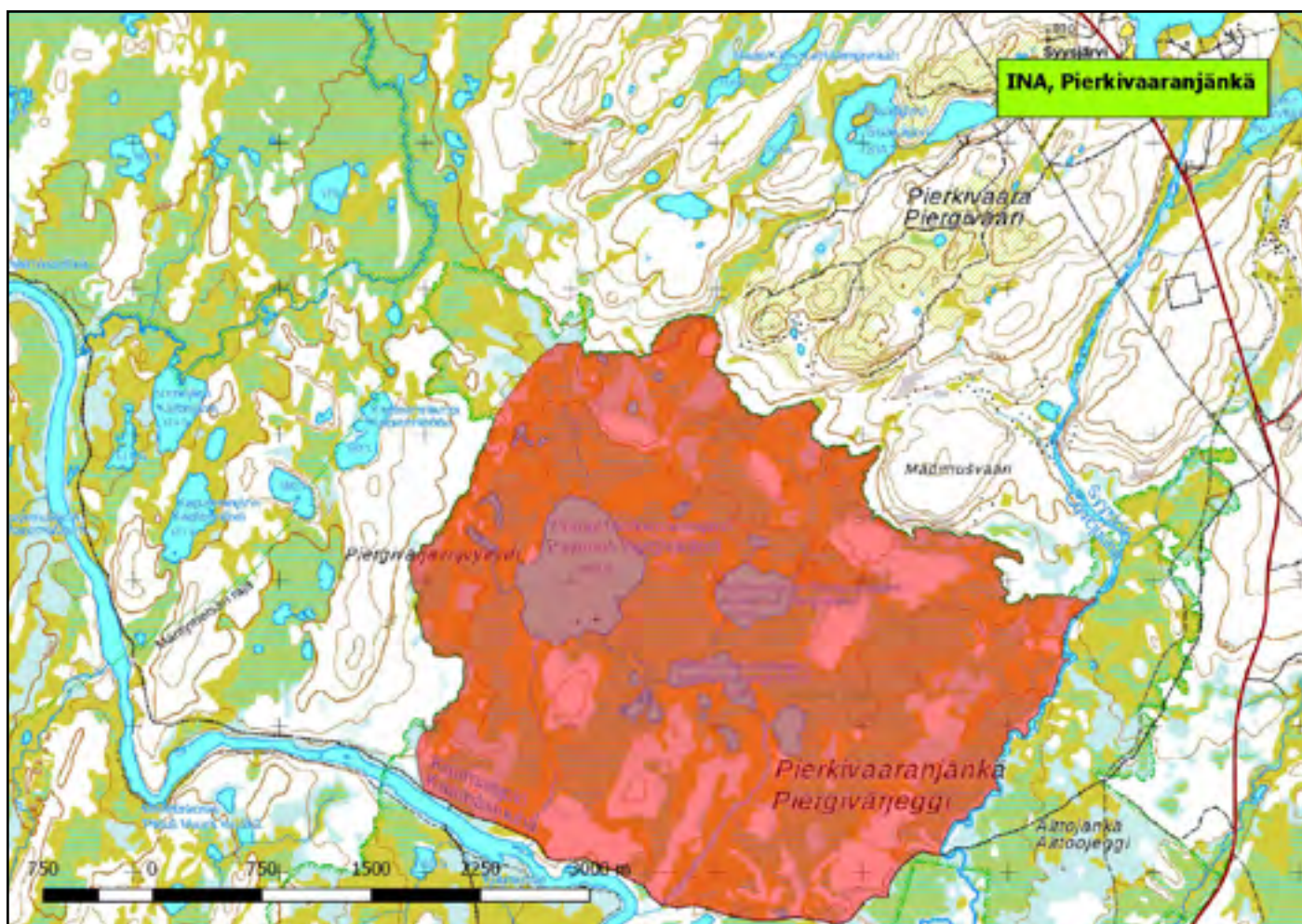
920402 Inari, Pierkivaaranjänkä (P)

(7679234:506828)

500 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma)

Nelostien länsipuolella Kaamasjoen ja Syysjoen välissä sijaitseva Pierkivaaranjänkä on osa isompaa Hanhijänkä-Pierkivaaranjänkä-soidensuojelualuetta (920178). Kolmen järven ja neljän pienemmän lammen pilkkoma alue on helppokulkuista suota, jota luonnehtivat korkeat jänteet ja niiden väliset kosteimmat osat.

Pesimälajeja: **jänkäkurppa**, **jänkäsirriäinen**, **kapustarinta**, **kel-tavästäräkki**, **kurki**, **liro**, **mustalintu**, **mustaviklo**, **niittykirvinen**, **pikkukuovi**, **suokukko**, **telkkä**.

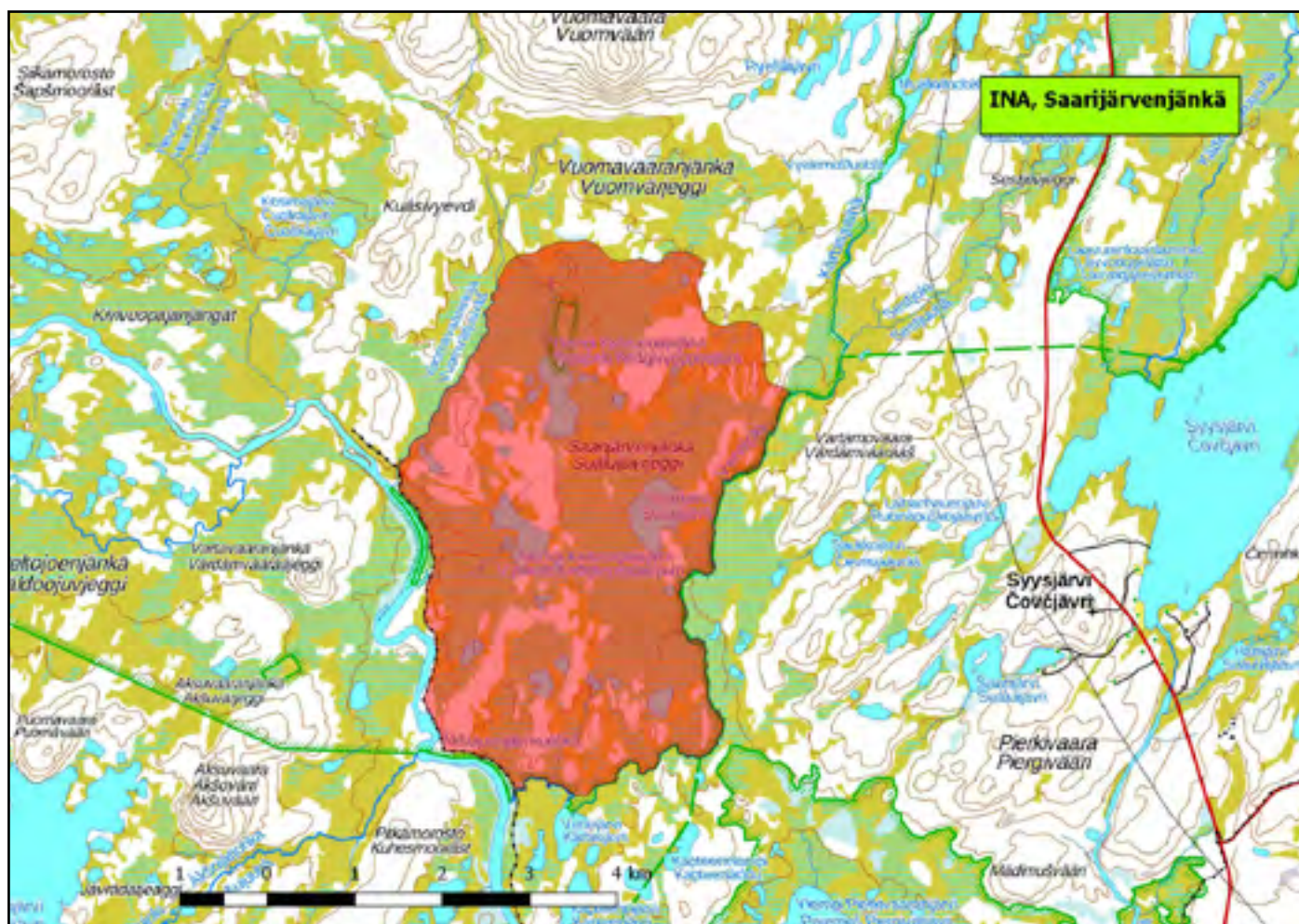
920440 Inari, Saarijärvenjäkä (P)

(7684679:503413)

723 ha

Pierkivaaranjängän luoteispuolella sijaitseva Saarijärvenjäkä kuuluu laajaan Kaamasen suot- suojelukokonaisuuteen (960262) Inarijärven ja Utsjoen tunturiylängön välissä. Se on keskiosastaan isojen palsojen täplittämä aapasuo, jota asuttaa arvokas pesimälinnusto.

Pesimälajeja: **jänkäkurppa**, **jänkäsirriäinen**, **kapustarinta**, **kel-tavästäräkki**, **laulujoutsen**, **liro**, **mustaviklo**, **niittykirvinen**, **pik-kukuovi**, **pilkksiipi**, **ruokokerttunen**, **suokukko**, **tavi**, **tukkasotka**.

920154 Kemijärvi, Haikara-aapa-Vitsikkoaapa (P)

(7427394:495929)

1137 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma,

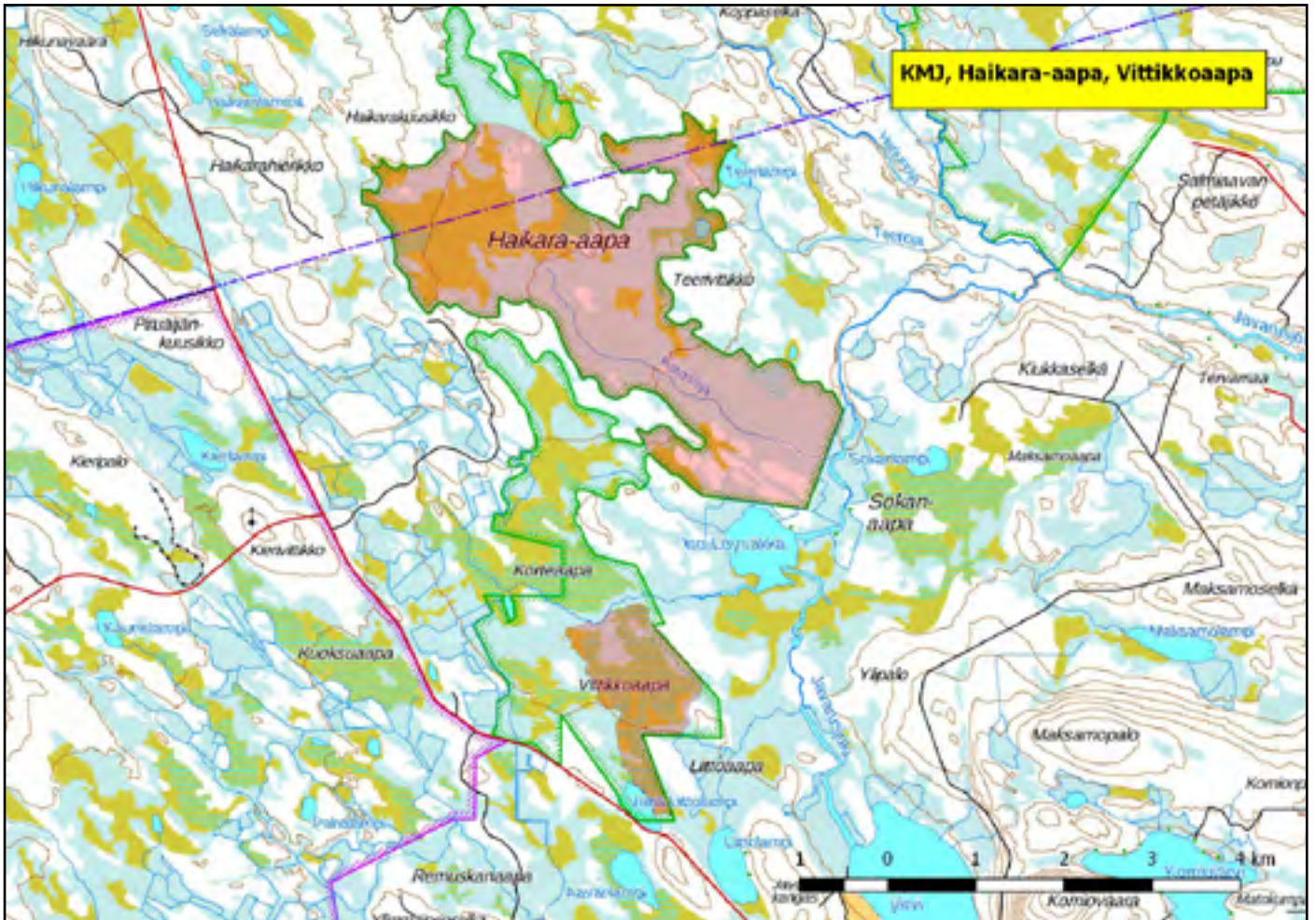
FINIBA)

Javaruksentien varressa Pelkosenniemen ja Kemijärven rajalla sijaitseva Haikara-aavan-Vitsikkoaavan alue on monipuolinen, laaja suokokonaisuus. Sieltä löytyy kattavasti erilaisia suotyyppejä: pohjoisessa on pääosin karuja suoalueita, eteläosassa rehevempiä soita, ja niiden välissä katosojan varressa myös metsäisempää maastoa lahopuineen ja kololintuineen. Alueen metsäsaarekkeet ja korvet ovat pääosin luonnontilaisia.

Pesimälajeja: *ampuhaukka*, *isolepinkäinen*, **jänkäkurppa**, *kapustarinta*, *keltävästäräkki*, *liro*, *niittykirvinen*, *palokärki*, *pikkukuovi*, *pohjantikka*, *riekko*, **suokukko**, *varpuspöllö*, *helmipöllö*, *hiiripöllö*.

Pohjantikan tapaa suon laitamilta

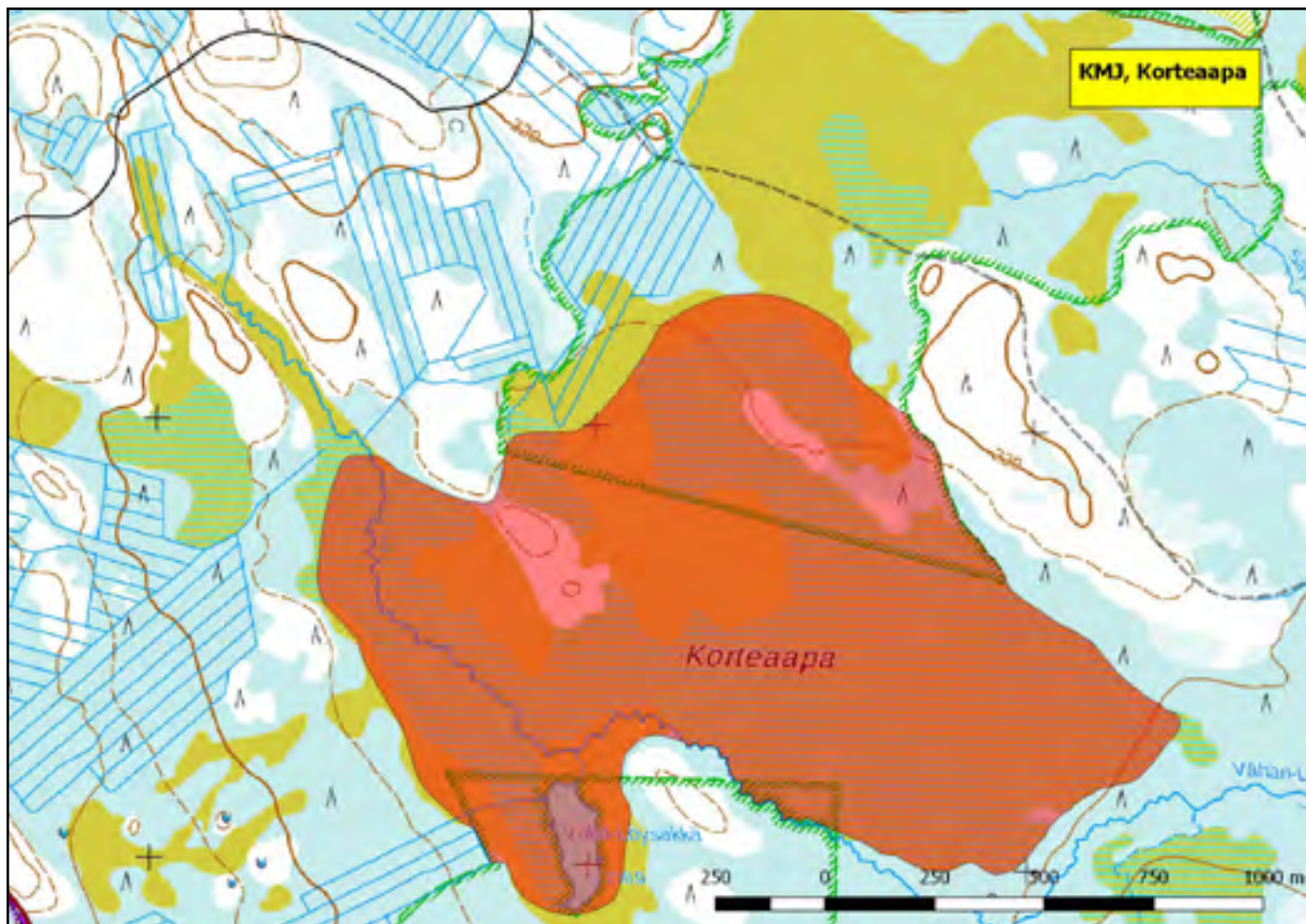
920431 Kemijärvi, Korteapa (P)

(7425730:495428)

229 ha

Korteapa on Haikara-aavan ja Vitsikkoavaan (920154) välissä, osittain suojelualueen sisällä. Alue on erittäin märkää ja vaikeakulkuista. Linnusto on monimuotoinen, kartoituksessa alueelta löytyi muun muassa Lapissa hyvin harvinainen ja satunnainen pensaskerttu.

Pesimälajeja: **jouhisorsa, jänkäkurppa, jänkäsirriäinen, keltavästäräkki, kurki, laulujoutsen, liro, niittykirvinen.**

920155 Kemijärvi, Tynnyriaapa (P)

(7406403:532814)

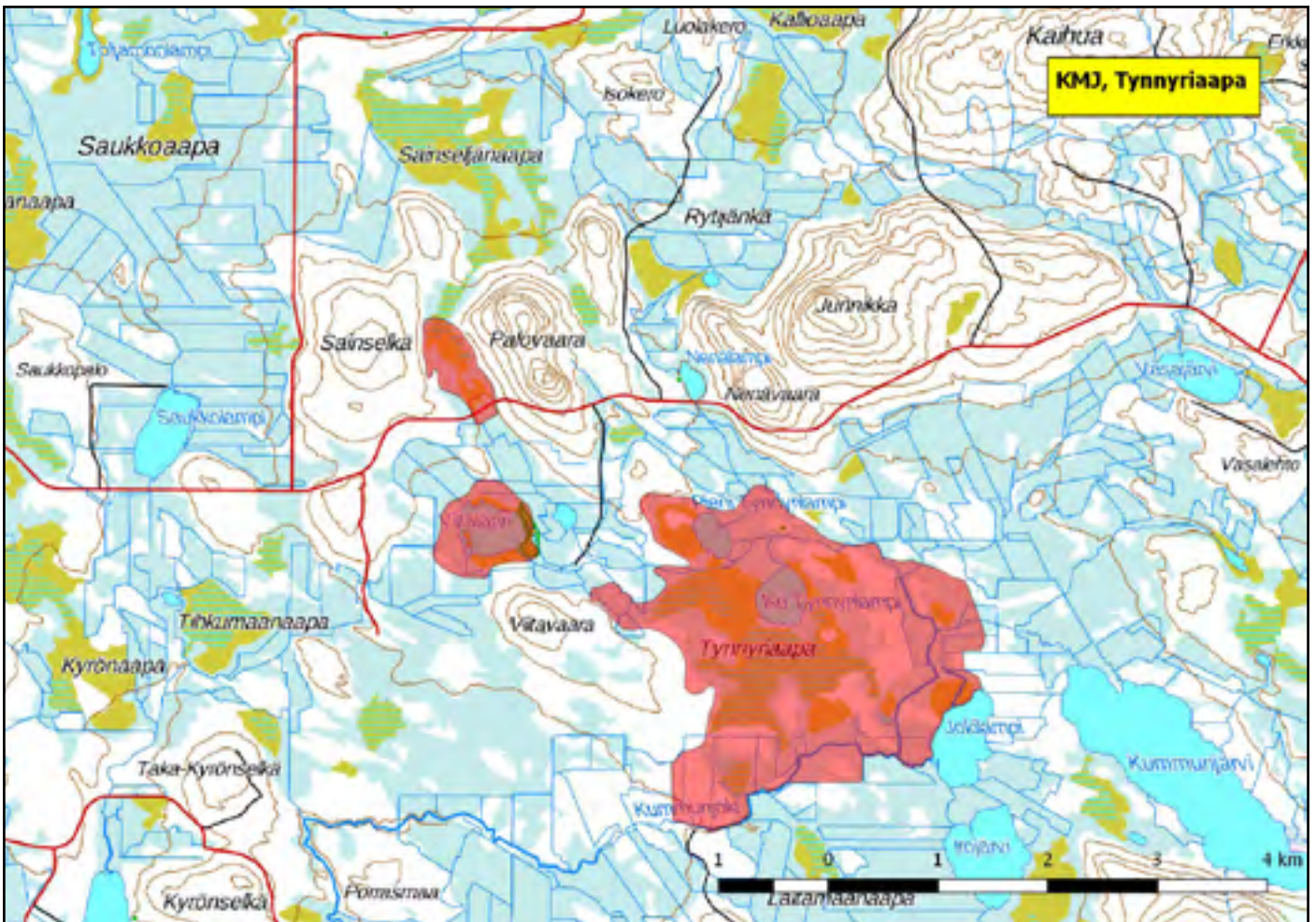
724 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma,
FINIBA)

Tynnyriaavan lintualue on kolmesta erillisestä osasta muodostuva pienehkö suoalue Kemijärven kaupungin pohjoispuolella. Etenkin kohteeseen kuuluvilla Viitajärvellä ja Tynnyrilammilla on monipuolisesti vesilintuja ja kahlaajia. Tynnyriaavan eteläosassa pesii myös harmaalokkiyhdyksunta.

Pesimälajeja: *harmaalokki, jänkäkurppa, jänkäsirriäinen, keltävästäräkki, kurki, laulujoutsen, liro, niittykirvinen, pensastasku, pikkukuovi, lapintiainen, pikkusirkku, pohjansirkku, riekko, tavi, teeri, tukkasotka, valkoviklo, vesipääsky, telkkä.*

Tynnyriaavalla soi teeret keväällä

920187 Kittilä, Repsuvuoma (P)

(7498665:414462)

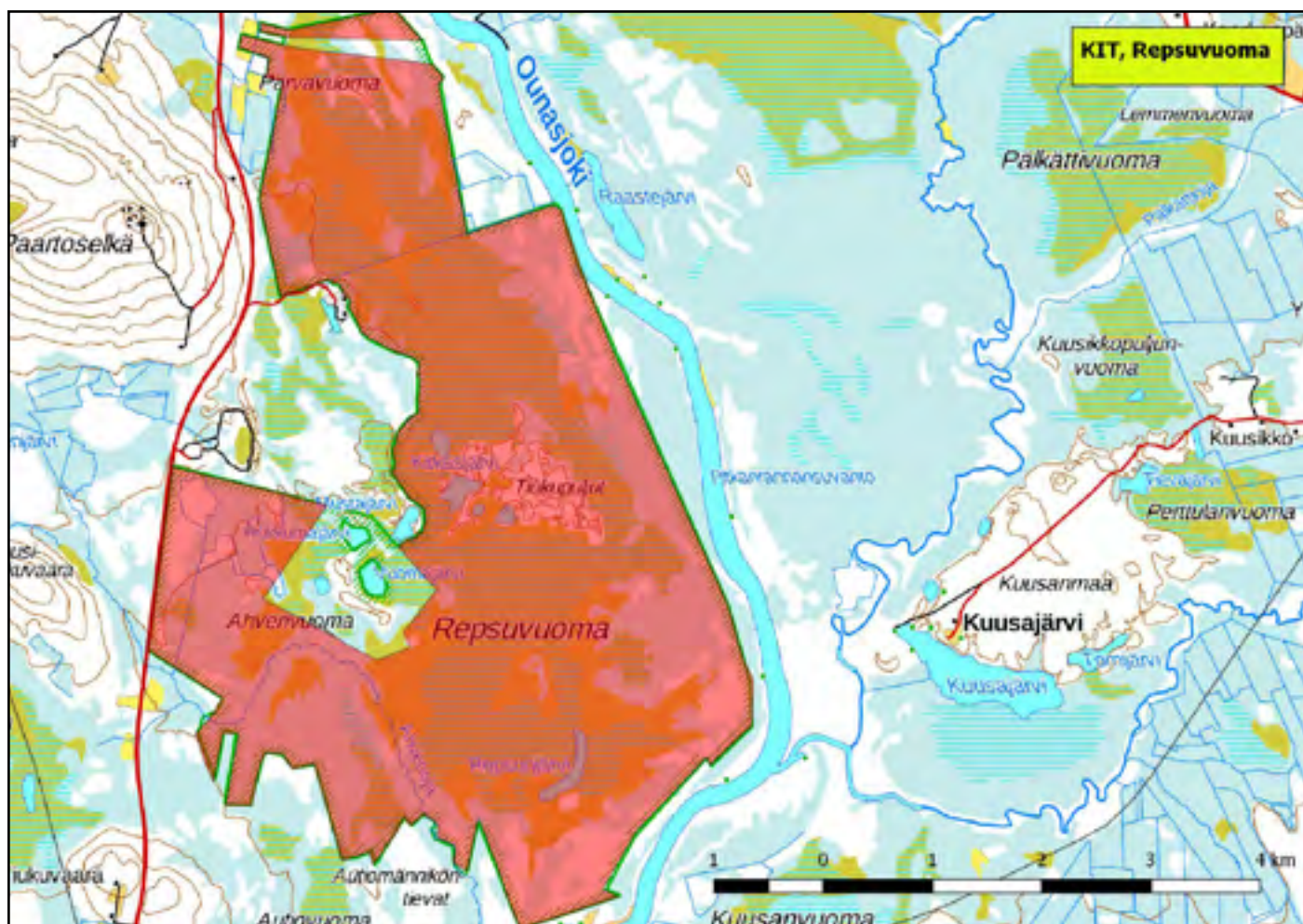
2324 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma)

Repsuvuoman suoalue on Natura-ohjelmassa nimellä Ahvenvuoma. Siihen kuuluvat Repsuvuoman lisäksi pohjoisempi Parvavuoma ja länsipuolen pieni Ahvenvuoma. Alue on monimuotoinen. Siellä on ravinteikasta nevaa, puustoista rämettä, keidassuota ja lampia. Repsuvuoman keskellä on lisäksi Tiukupuljujen kuivan maan saareke. Alueella on arvokas kahlaajalinnusto.

Pesimälajeja: **jänkäsirriäinen**, **kapustarinta**, **kurki**, **liro**, **sinisuo-haukka**, **suokukko**, **suopöllö**, **vesipääsky**, lapintainen.

Parvavuoman tupasviljoja kesäkuun lopulla.

920446 Kittilä, Iso Näätävuoma (P)

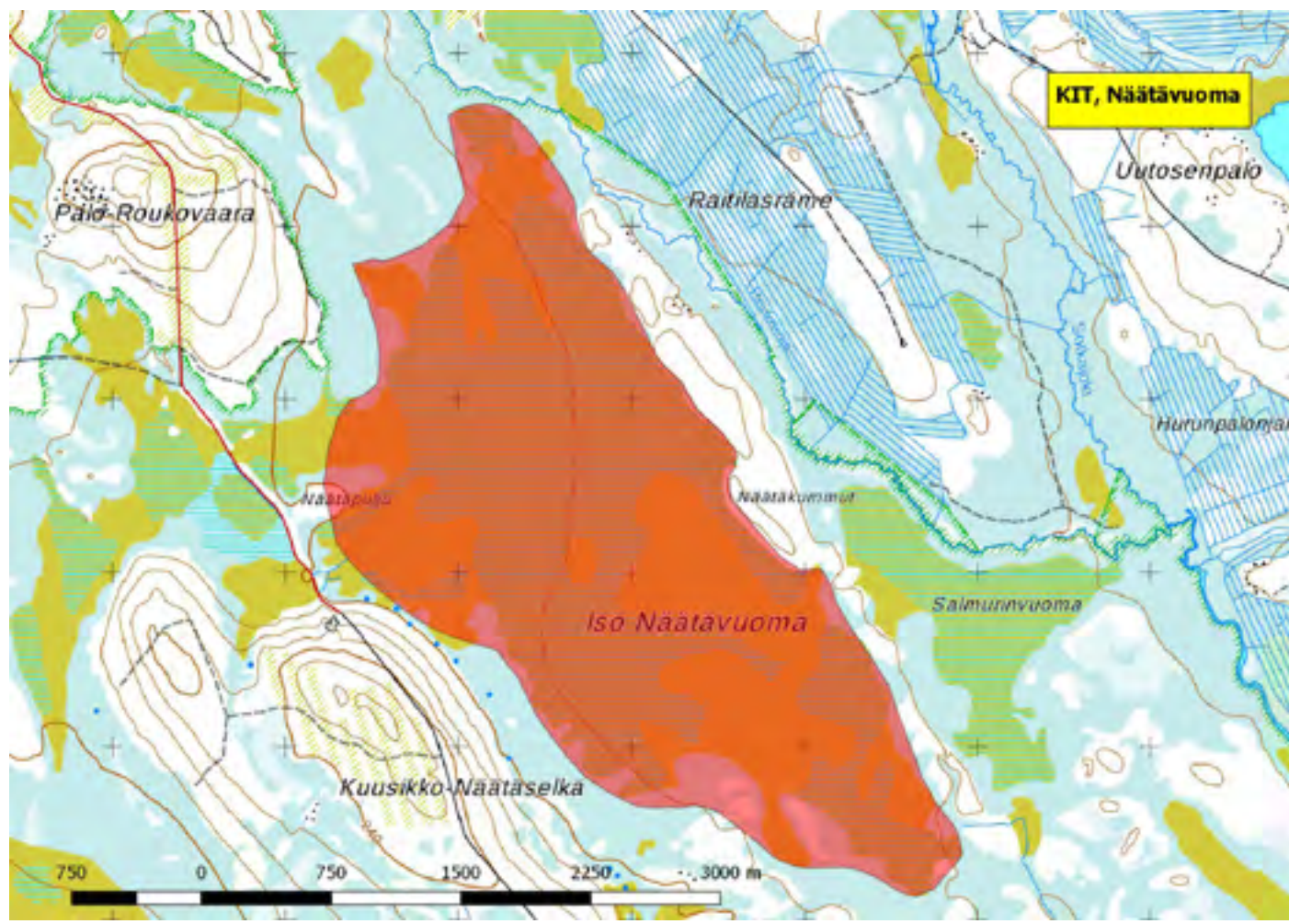
(7479050:435744)

670 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma,

FINIBA, IBA)

Kunnan kaakkoiskulmassa sijaitseva Iso Näätävuoma on osa Näätävuoma-Sotkavuoman soidensuojelualuetta sekä isompaa FINIBA-aluetta (Kittilän suot 920254). Ison Näätävuoman suopinta-alasta noin puolet on vaikeakulkuista aapasuota eikä alueella ole lampia.

Pesimälajeja: **jänkäkurppa**, **jänkäsirriäinen**, **kurki**, **liro**, **niittykirvinen**, **suokukko**, suosirri.

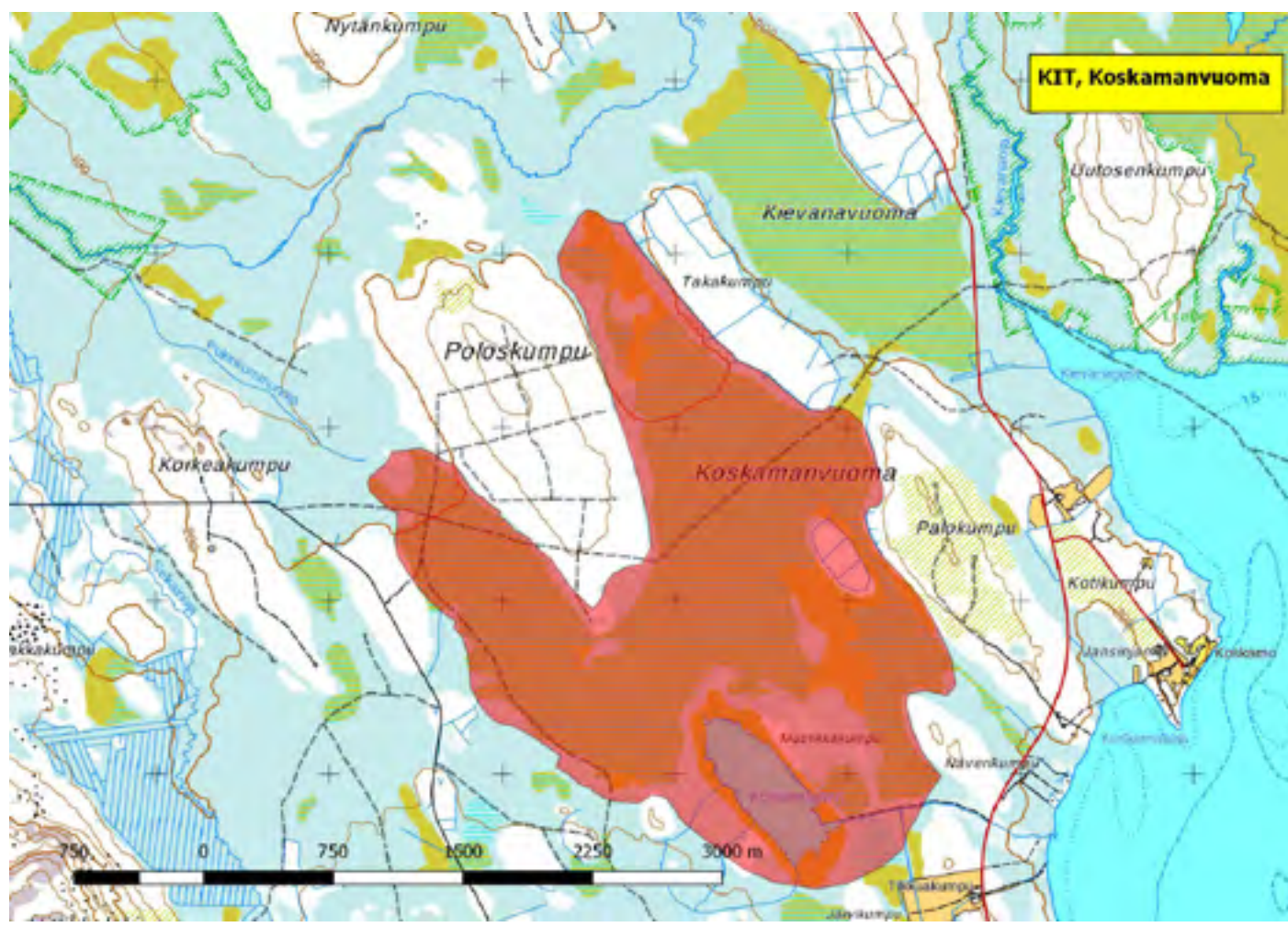
920388 Kittilä, Koskamanvuoma (P)

(7493189:434311)

590 ha (FINIBA)

Kelontekemäjärven luoteisnurkassa sijaitseva Koskamanvuoma on vahvajänteinen aapa. Suon eteläosassa on noin 30 hehtaarin kokoinen Koskamajärvi, jota ympäröi laajahko rämealue. Koskamanvuoma on erinomainen jänkäsiirriäissuo: noin neliökilometrin kartoitusalueelta löytyi peräti 12 reviiiriä.

Pesimälajeja: **jänkäkurppa**, **jänkäsiirriäinen**, **kapustarinta**, **keltävästäräkki**, **kurki**, **liro**, **niittykirvinen**, **tavi**.

920189 Kittilä, Kuortano-Saivinvuoma-Launijärvi (P)

(7544747:412262)

9897 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma)

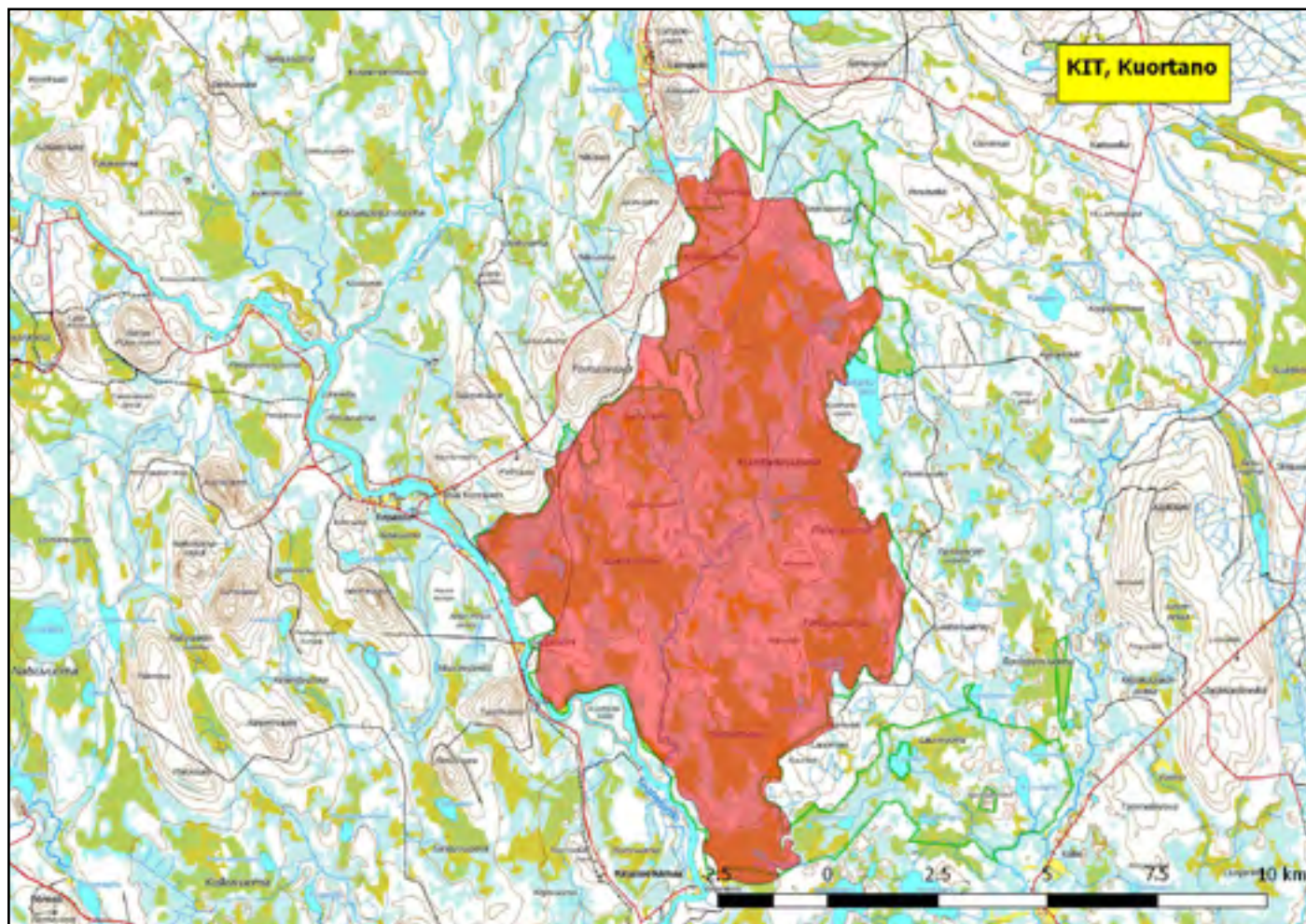
Kuortanovuoman-Saivinvuoman alue on laajahko suojeltujen soiden kokonaisuus Könkään kylän pohjoispuolella. Isojen aapasoiden ja jokivarsikorpien mosaiikki on arvokas suolinnuston pesimäalue. Suojelualueeseen rajautuvassa Kuortanojärvässä on havaittu myös huomattavia pilkkasiipien kerääntymiä.

Pesimälajeja: *ampuhaukka*, *jänkäsirriäinen*, *kapustarinta*, *kurki*, *laulujoutsen*, *liro*, *pohjantikka*, *palokärki*, *sinisuohaukka*, *suo-kukko*, *suopöllö*, *hiiripöllö*, *varpuspöllö*, *helmipöllö*, *vesipääsky*.

Kerääntymälajeja: *pilkkasiipi* 19.

Taivaanvuohikanta on runsas alueella.

920190 Kittilä, Leppävuoma-Murtovuoma-

Saattoporanvuoma (P)

(7522856:397868)

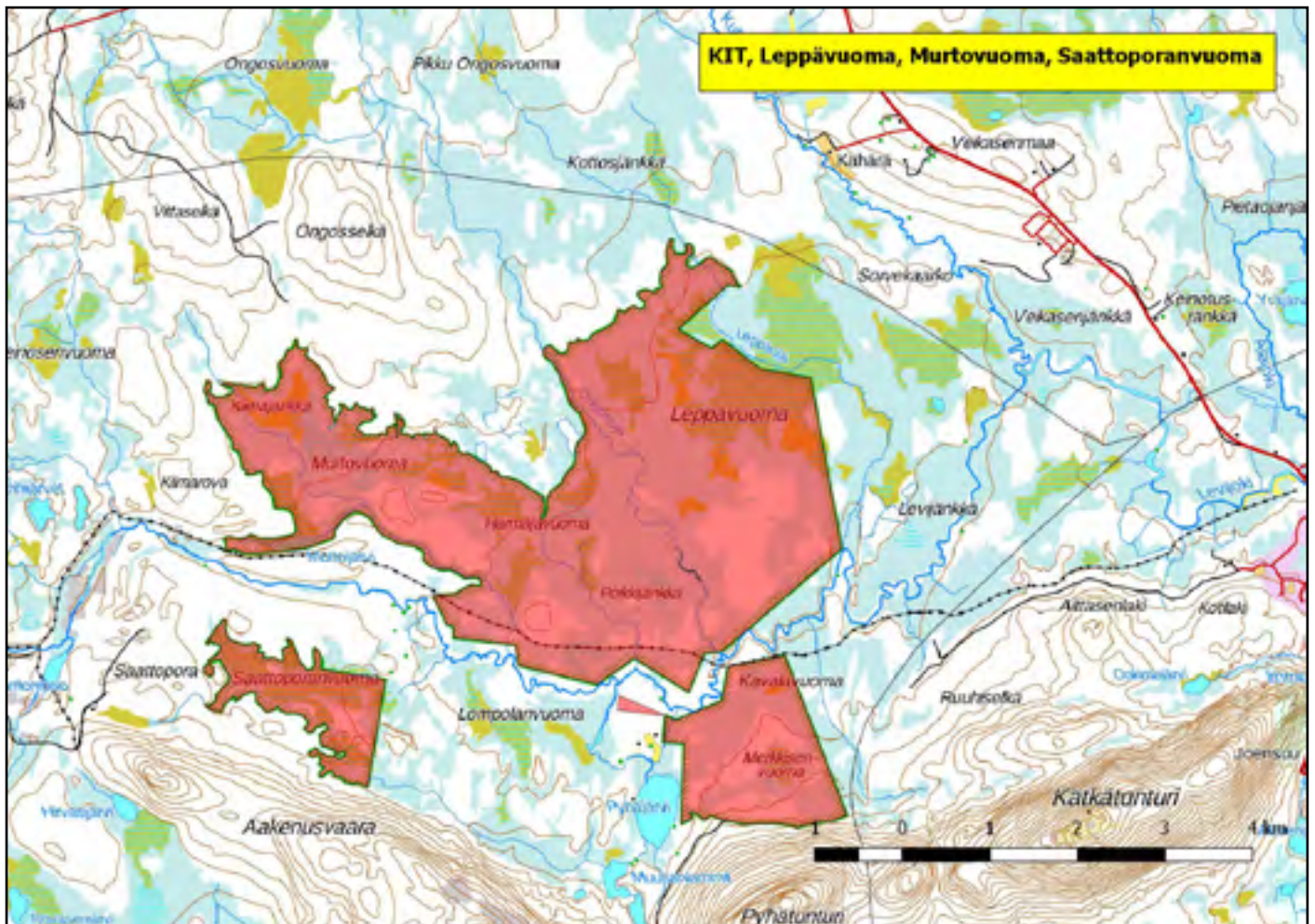
2165 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma)

Sirkan kylän länsipuolella sijaitseva Leppävuoman-Murtovuoman-Saattoporanvuoman soidensuojelualue käsittää pääasias-
sa tyypillisiä Peräpohjolan aapasointa, mutta siellä on myös har-
vinaisia, reheviä suotyyppejä kuten luhtia ja lettoja. Kohde on
merkittävä lintujen pesimäalue.

Pesimälajeja: *ampuhaukka*, *kapustarinta*, *kurki*, *liro*, *pohjantik-
ka*, *sinisuohaukka*, *suokukko*, *suopöllö*, *sääksi*, *vesipääsky*.

Soiden metsäsaarekkeissa varoittaa ampuhaukka.

920062 Kittilä, Mustaoja-Nunaravuoma (P)

(7506862:431854)

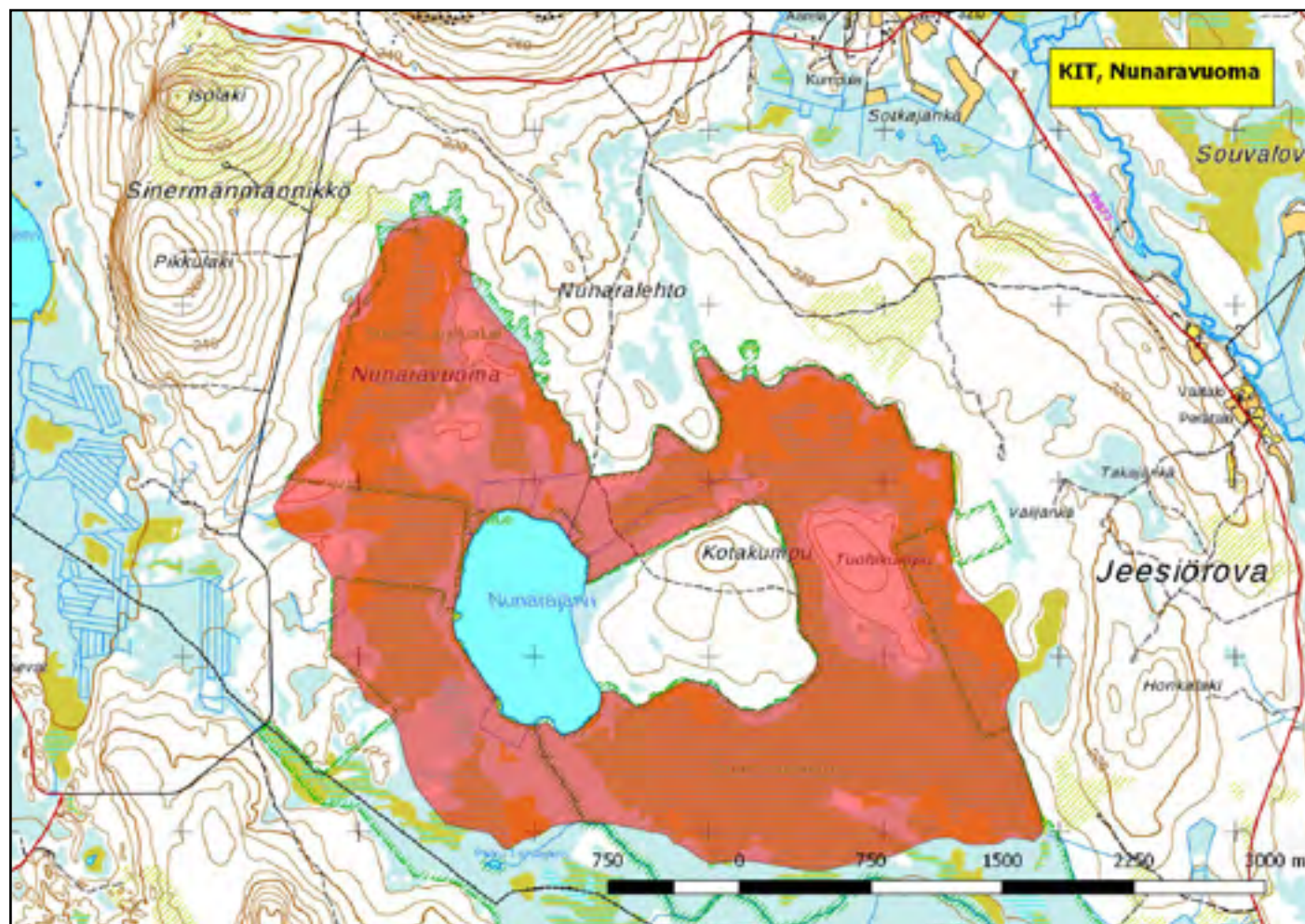
1044 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma)

Kumputunturin ja Jeesiöjärven lounaispuolella sijaitseva Mustaojan-Nunaravuoman soidensuojelualue kuuluu laajempaan aapasoiden Natura-kokonaisuuteen. Suojelualueeseen rajautuu myös 73 hehtaarin Nunarajärvi. Alueella pesii edustava suolinusto.

Pesimälajeja: **jouhisorsa, jänkäsirriäinen, keltävästäräkki, kurki, liro, mustaviklo, niittykirvinen, pikkusirkku, riekko, sääksi, suokukko, suopöllö, tavi, telkkä, tukkasotka, uivelo.**

Nunaravuoman lettoaluetta.

920169 Kittilä, Naatsukka-aapa (P)

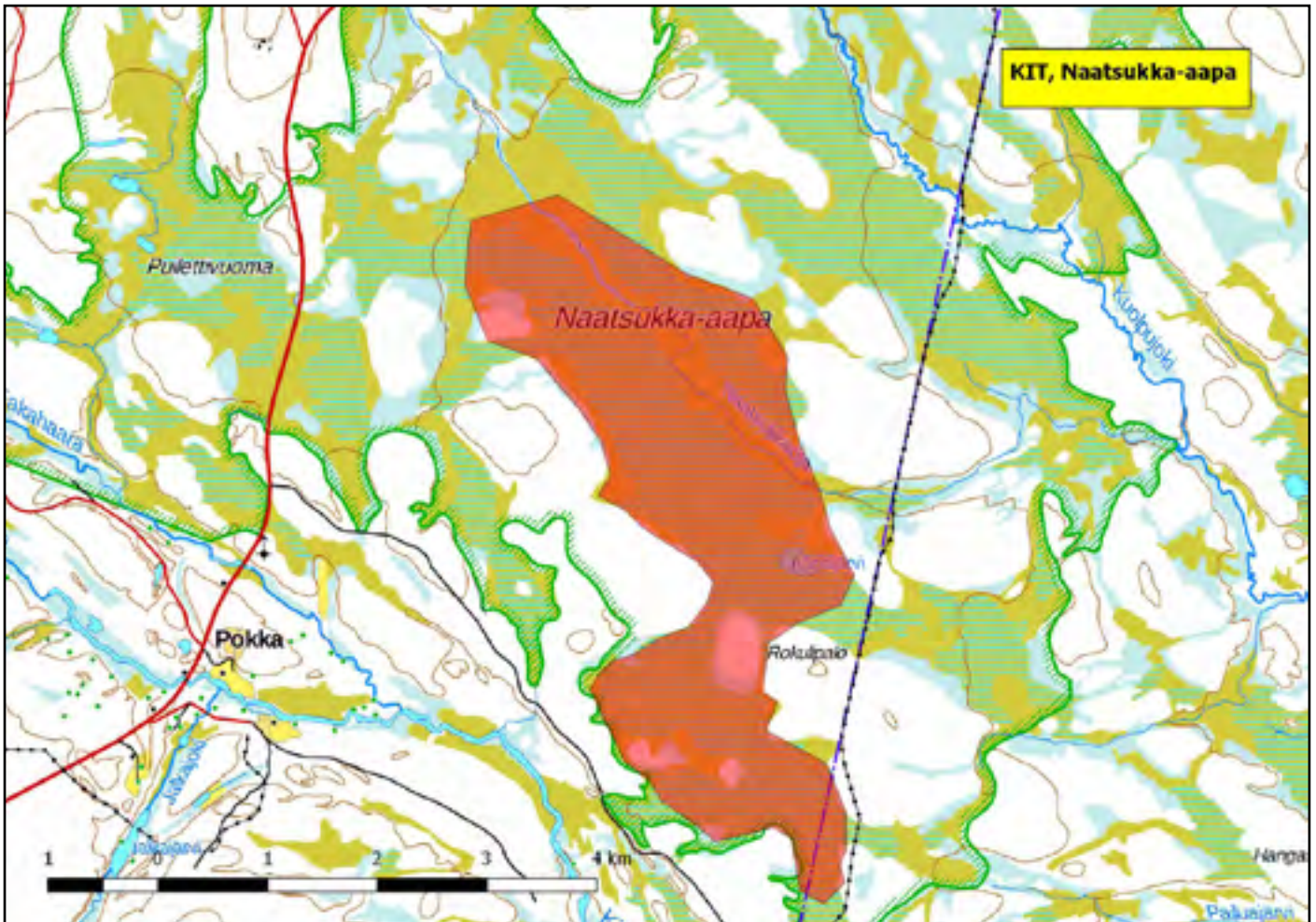
(7565938:452746)

997 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma)

Kittilän koillisnurkassa Sodankylän rajalla sijaitseva Naatsukka-aapa on monimuotoinen kohde. Alueella on aapasoiden ohella myös muita suoyhdistelmätyyppejä sekä luonnontilaisia lampia ja puroja. Alueen länsireunassa kulkee maantie, mutta sen vaikutus rajoittunee vain suon länsiosiin.

Pesimälajeja: **jouhisorsa, jänkäkurppa, jänkäsirriäinen, kapustarinta, keltävästäräkki, kuikka, kurki, liro, mustaviklo, niittykirvinen, pikkusirkku, suokukko, tavi, valkoviklo, vesipääsky, nuolihaukka.**

Joutsen pesäkummun vierellä Naatsukka-aavalla.

920278 Kittilä, Sikkolanvuoma (P)

(7535351:411563)

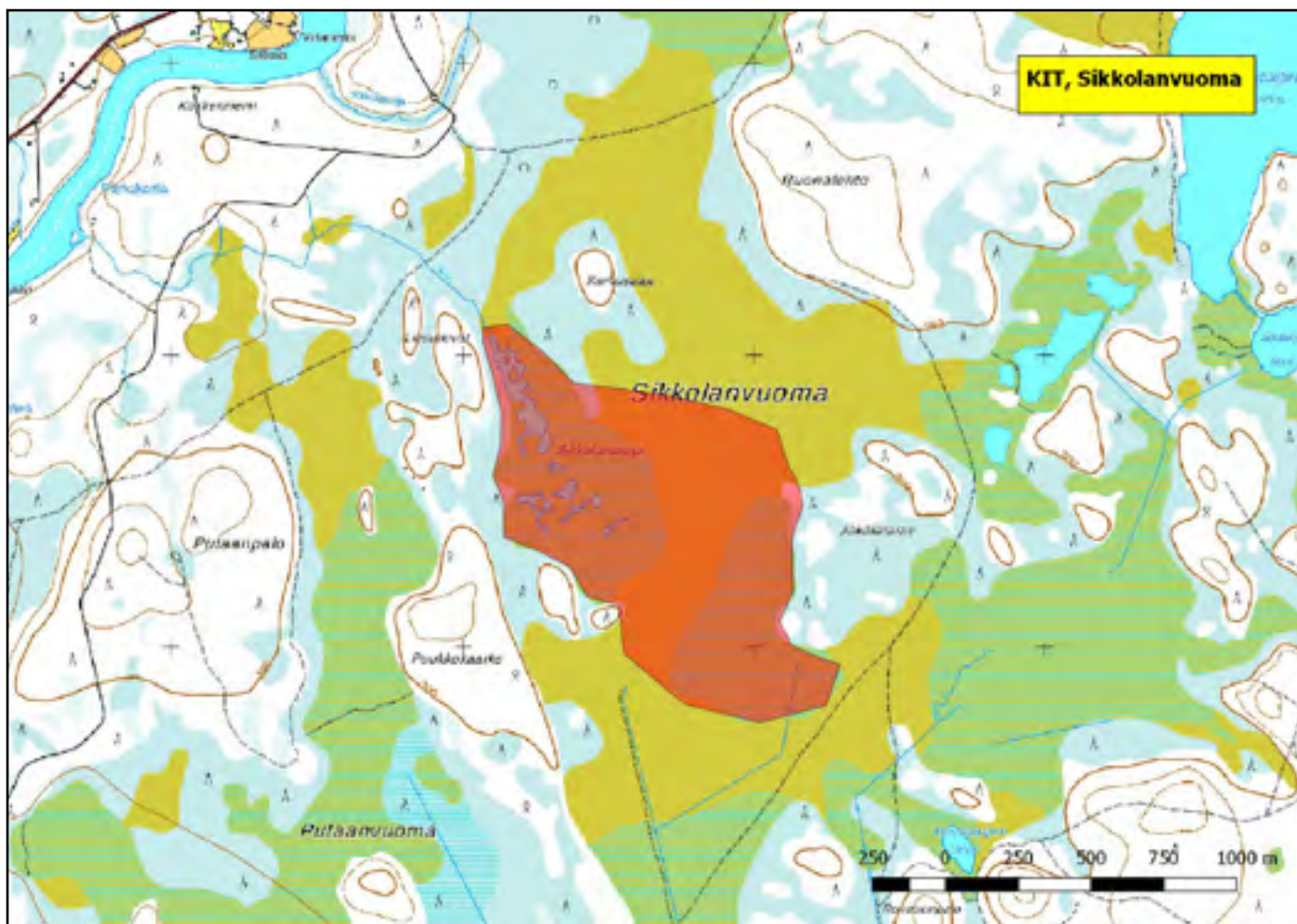
91 ha

Könskään kylän pohjoispuolella aukeava Sikkolanvuoma on eteläosastaan ojitettu ja kuivahtanut, mutta valtaosaltaan yhä luonnontilainen suo. Pohjoisen osan märkää ja rimmikköistä aapaa asuttaa edustava pesimälinnusto.

Pesimälajeja: **jänkäkurppa**, **jänkäsirriäinen**, **isolepinkäinen**, **kel-tavästäräkki**, **kurki**, **liro**, **mustaviklo**, **niittykirvinen**, **pensastasku**, **pohjansirkku**, **suokukko**.

Sikkolanvuoman rämeillä laulaa pohjansirkku.

920424 Kittilä, Silmäsvuoma (P)

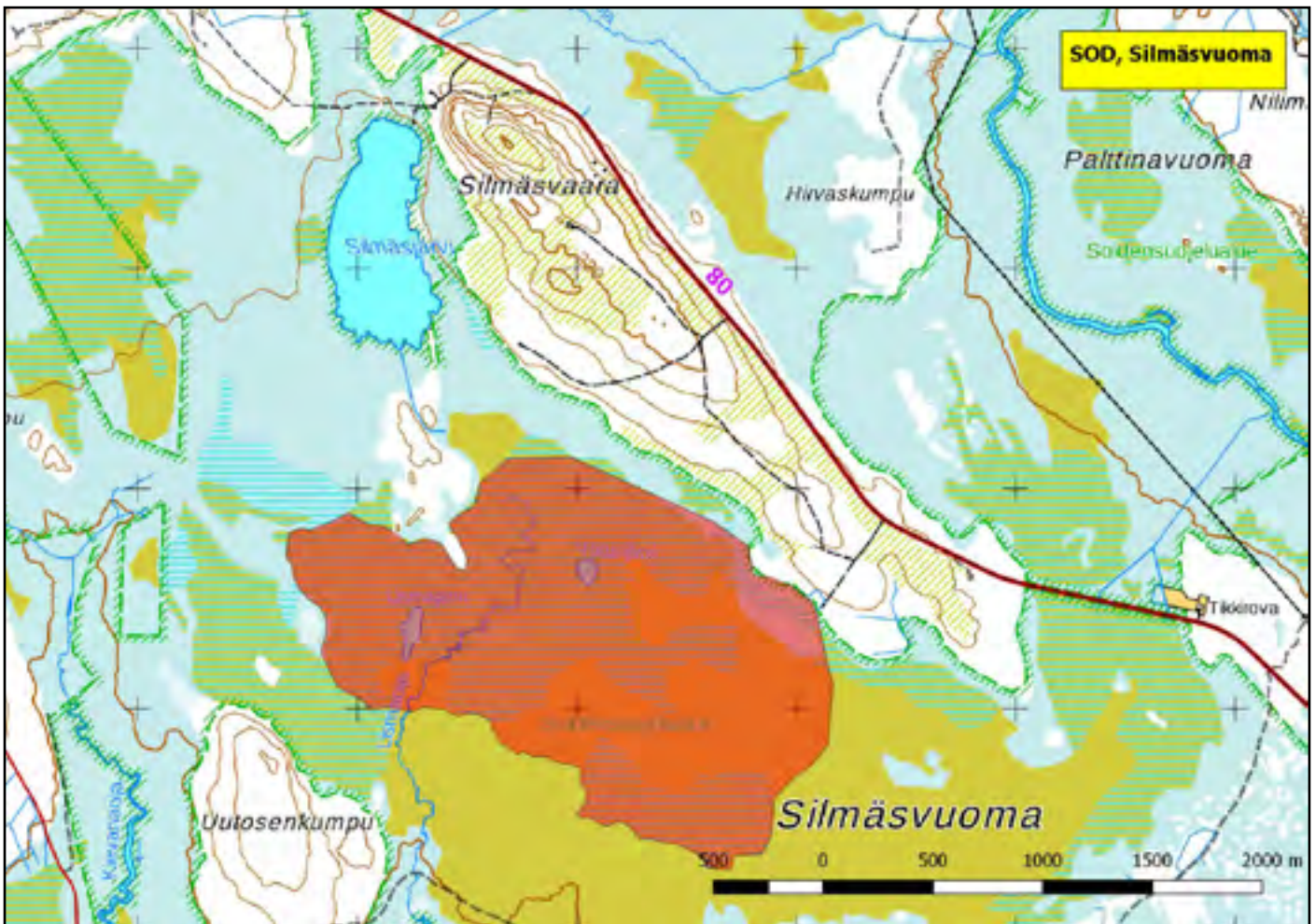
(7496603:438124)

274ha (Natura, Soidensuojeluohjelma,
FINIBA)

Laajempaan FINIBA-alueeseen (Kittilän suot 920254) kuuluva Silmäsvuoma on hieno peräpohjalainen aapa. Alue on pääosin avorimpinevaa, mutta kaakkoisosassa on myös rämeitä. **Jänkäsirriäiset ja jänkäkurpat** pesivät alueella poikkeuksellisen runsaina.

Pesimälajeja: **jänkäkurppa, jänkäsirriäinen, kapustarinta, keltavästäräkki, kurki, laulujoutsen, liro, mustaviklo, niittykirvinen, riekko, suokukko, telkkä, tukkasotka, uivelo.**

Silmäsvuoma on vaikeakulkuinen.

920449 Kittilä, Siukatanvuoma (P)

(7565502:416658)

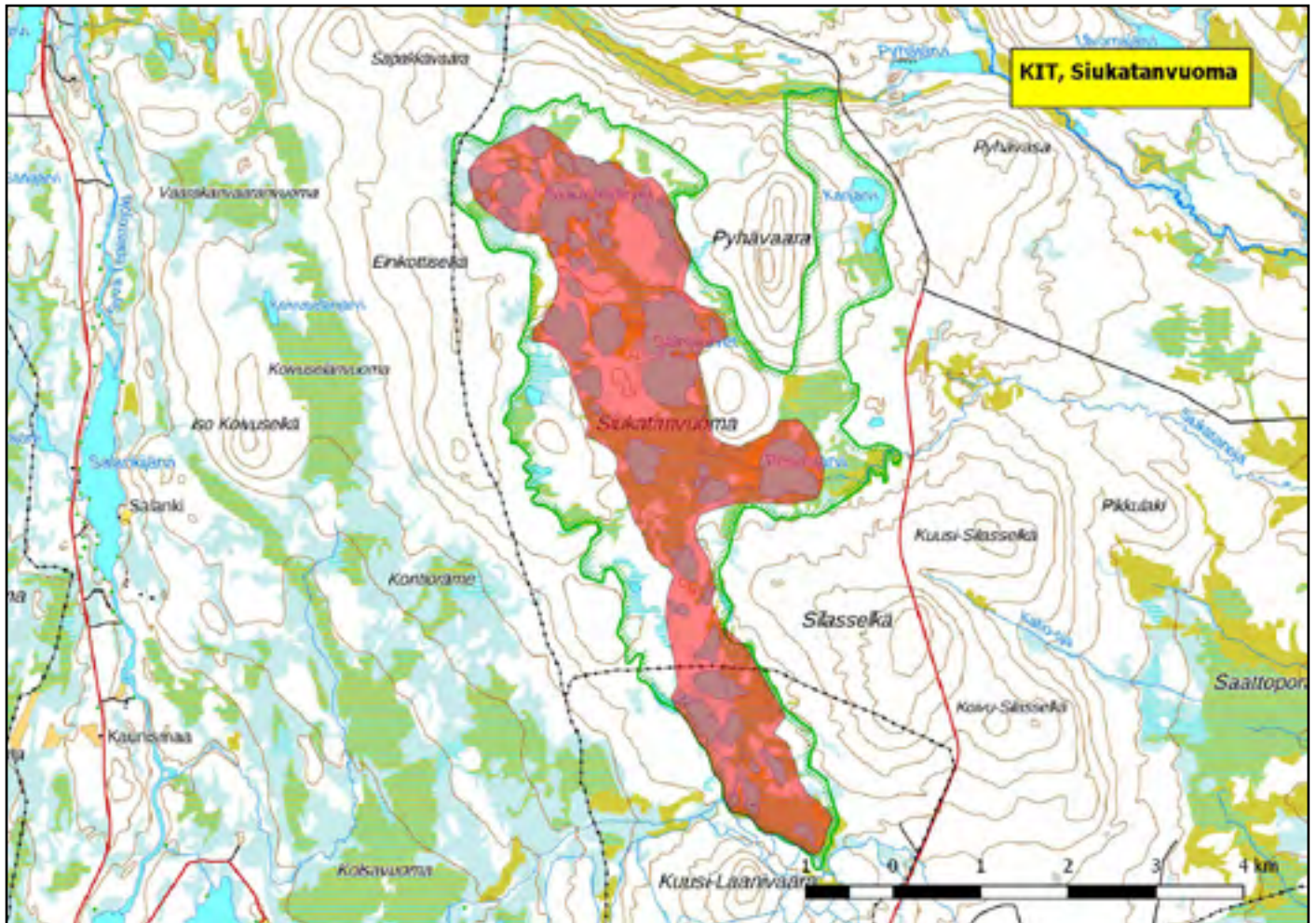
1100 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma)

Puljun kylän kaakkoispuolella sijaitseva Siukatanvuoma on kymmenien pienten järvien ja lampien pilkkoma suoalue. Pienvesien myötä alueella pesii kahlaajien lisäksi paljon vesilintuja, ja lajisto on jopa suokohteiden joukossa poikkeuksellisen monimuotoinen.

Pesimälajeja: **jouhisorso**, **jänkäkurppa**, **jänkäsirriäinen**, **kala-tiira**, **kapustarinta**, **keltavästäräkki**, **kurki**, **lapintiira**, **laulujoutsen**, **liro**, **mustalintu**, **mustaviklo**, **niittykirvinen**, **pikkukuovi**, **sinisuohaukka**, **ampuhaukka**, **kuikka**, **suokukko**, **tavi**, **tukkasotka**, **telkkä**, **uivelo**, **valkoviklo**, **vesipääsky**.

Siukatanvuoman järvilampareita

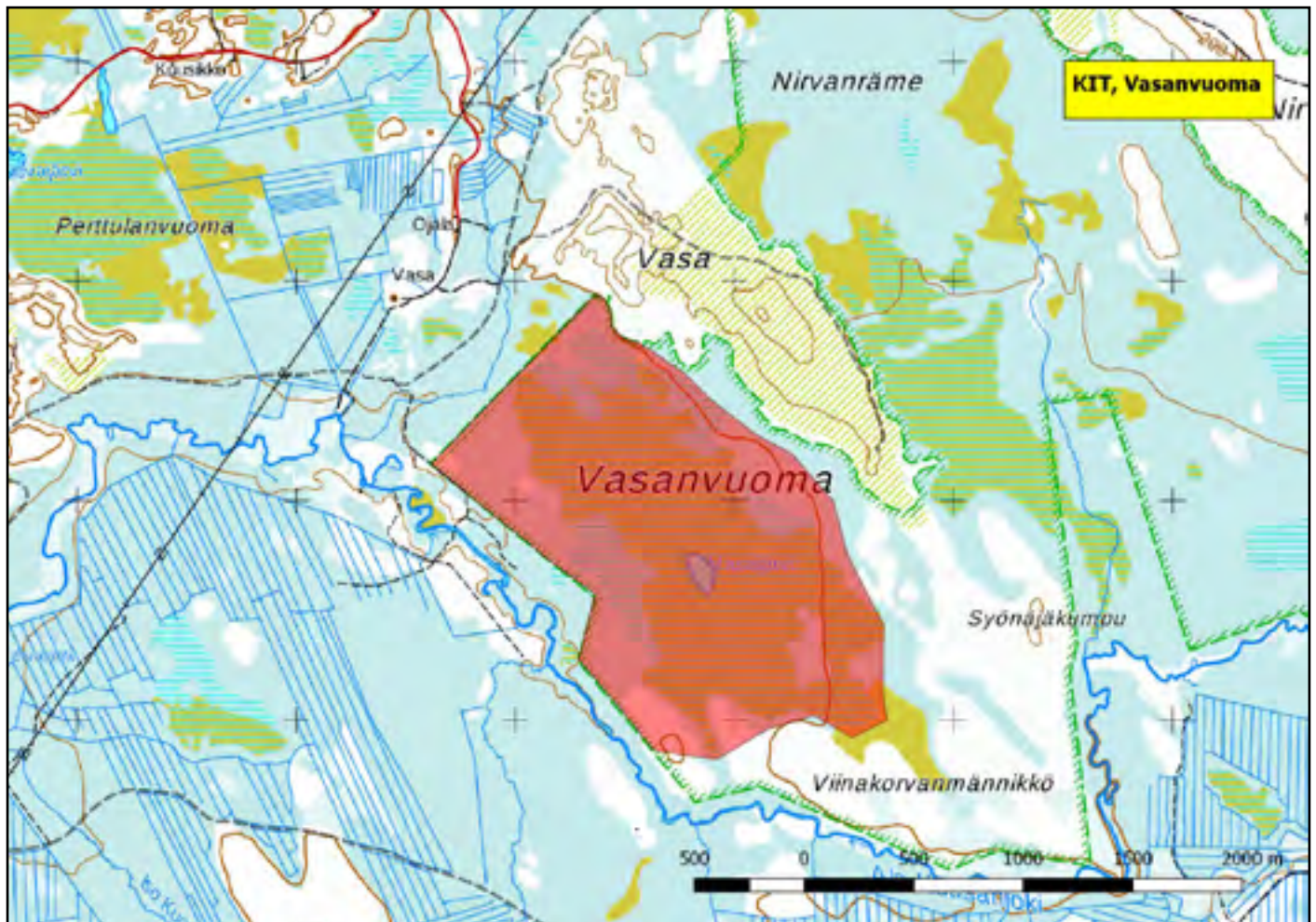
920425 Kittilä, Vasanvuoma (P)

(7496650:423942)

142 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma,
FINIBA)

Hormakummun eteläpuolelle sijoittuva Vasanvuoma on laajemman soidensuojelualueen läntinen osa. Se on monimuotoinen suo: märkiä rimmiköitä, erityyppisiä rämeitä ja metsäsaarekkeitä. Alueen pohjoisosissa on lehtomaisia alueita ja eteläosassa havumetsää. Pääosa alueesta on kuitenkin puutonta suota. Vasanvuoman keskellä on pieni Vasajärvi.

Pesimälajeja: **jänkäkurppa**, **jänkäsirriäinen**, **keltävästäräkki**, **kurki**, **laulujoutsen**, **liro**, **mustaviklo**, **niittykirvinen**, **pensastasku**, **pikkukuovi**, **riekko**, **suokukko**, **suopöllö**, **tavi**, **teeri**.

920075 Kolari, Juustovuoma (P)

(7451784:396169)

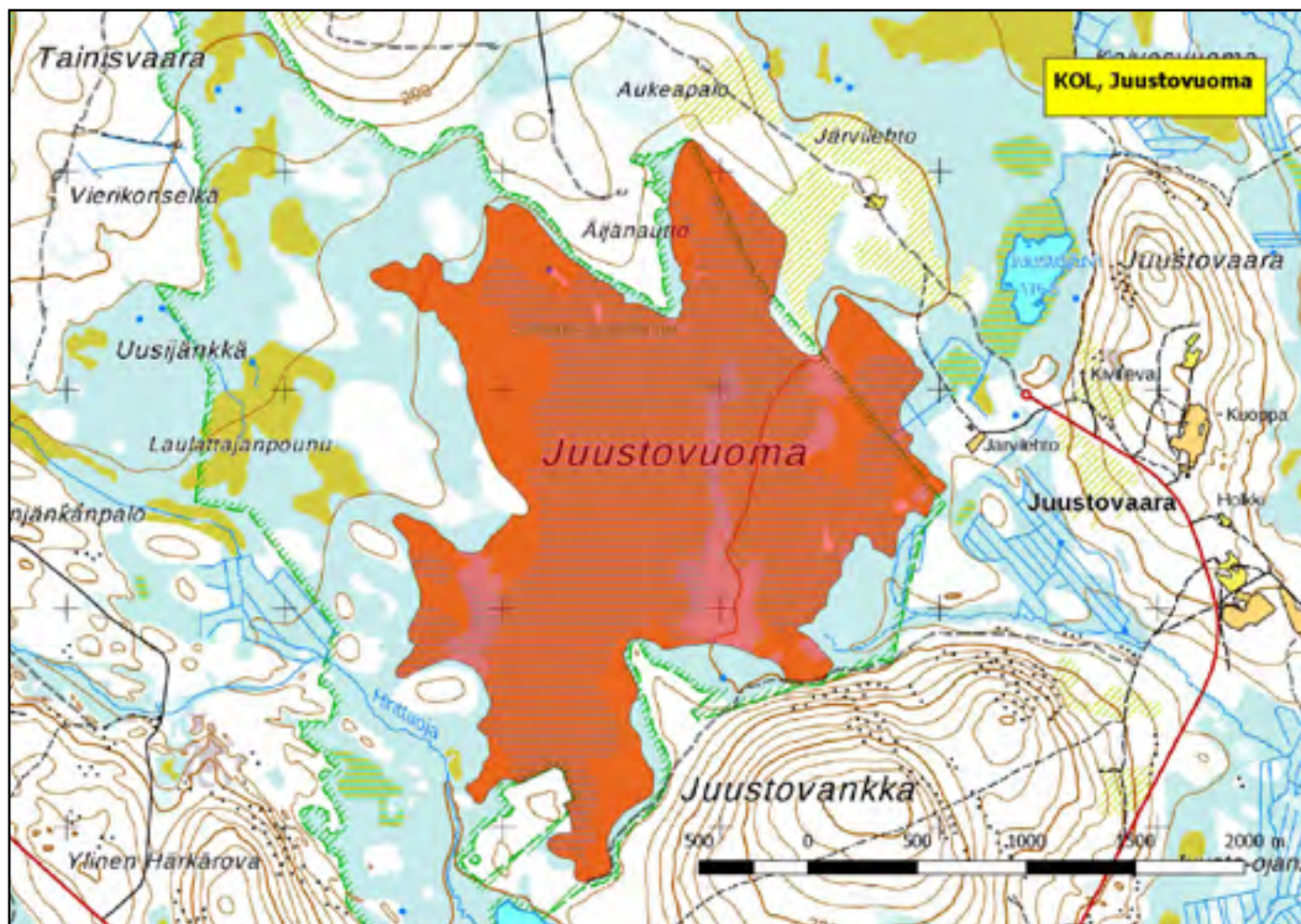
441 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma)

Kunnan itälaidassa Lohinivan korkeudella sijaitseva Juustovuoma on pääosin jäniteistä, rimpistä aapasuota. Metsäsaarekkeissa on vanhaa, yli 200-vuotiasta kuusikkoa ja runsaasti lahoppua. Juustovuoma on arvokas suon ja vanhan metsän kokonaisuus.

Pesimälajeja: **jänkäkurppa**, **jänkäsirriäinen**, **keltävästäräkki**, **kuovi**, **kurki**, **liro**, **niittykirvinen**, **pikkukuovi**, **suokukko**.

Suokukko on hyvin piilotteleva kahlaaja.

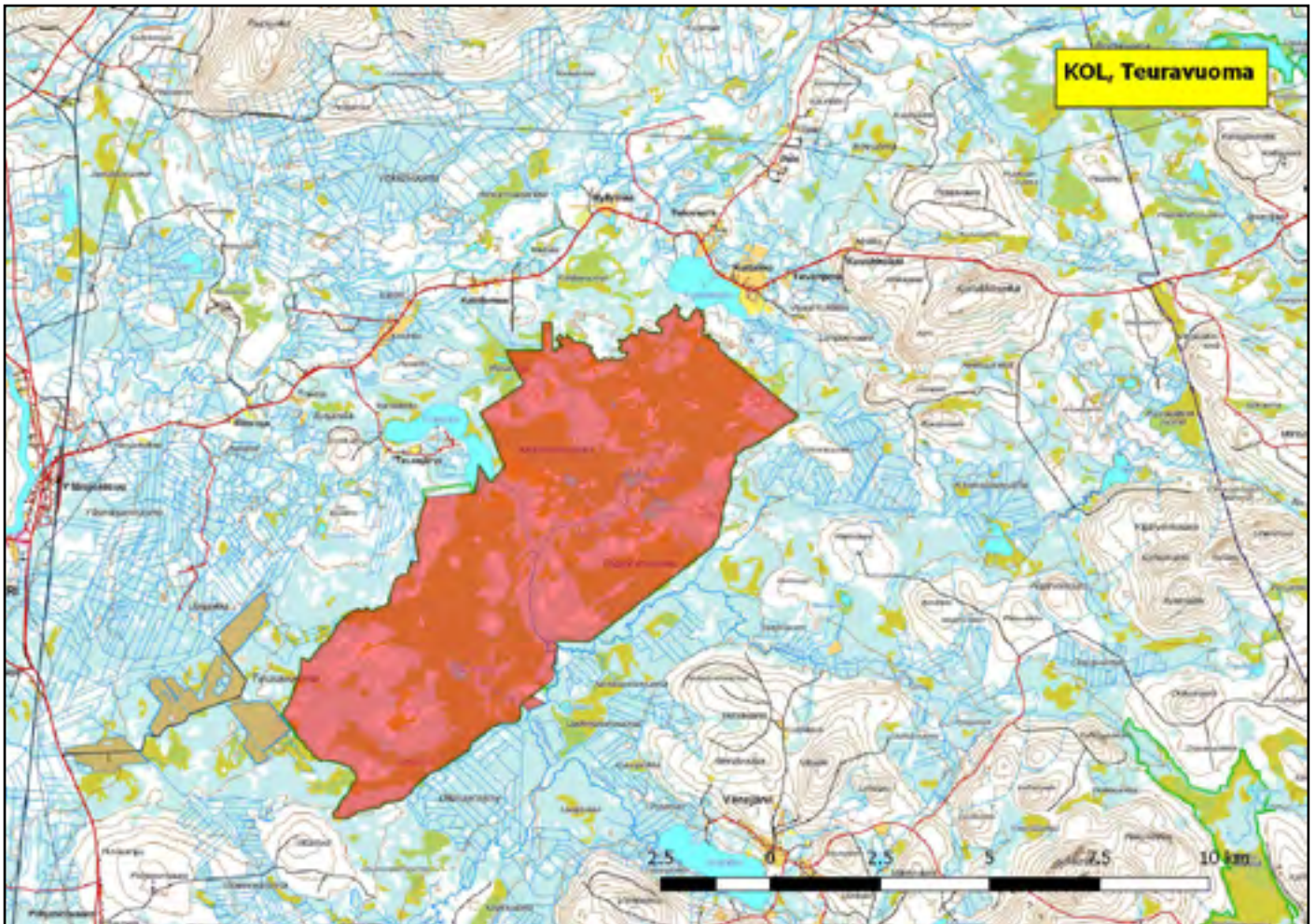
920194 Kolari, Teuravuoma-Kivijärvenvuoma (P)

(7471976:374678)

5788 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma,
FINIBA)

Teuravuoma-Kivijärvenvuoma on laaja ja monipuolinen, metsäsaarekkeiden ja lampien pilkkoma aapasuoalue Kolarin kirkonkylän itäpuolella. Noin neljännes aapasuoalueesta on puustoisia soita, ja reilu kymmenesosa lettoja. Teuravuoma-Kivijärvenvuoma on esitetty myös kansainväliseen kosteikkojen suojeluohjelmaan eli ns. Ramsar-kohteeksi. Sillä on ehkä merkitystä myös kerääntymisalueena, mutta alueelta kerätyt lintutiedot ovat vielä vajavaisia sen todentamiseksi.

Pesimälajeja: *ampuhaukka*, *jänkäsirriäinen*, *kapustarinta*, *kelväästäräkki*, *kuovi*, *kurki*, *laulujoutsen*, *liro*, *mustaviklo*, *niittykirvinen*, *pohjantikka*, *palokärki*, *sinisuohaukka*, *suokukko*, *suoöllö*, *sääksi*.

920108 Pelkosenniemi, Kairanaapa (P)

(7458882:520819)

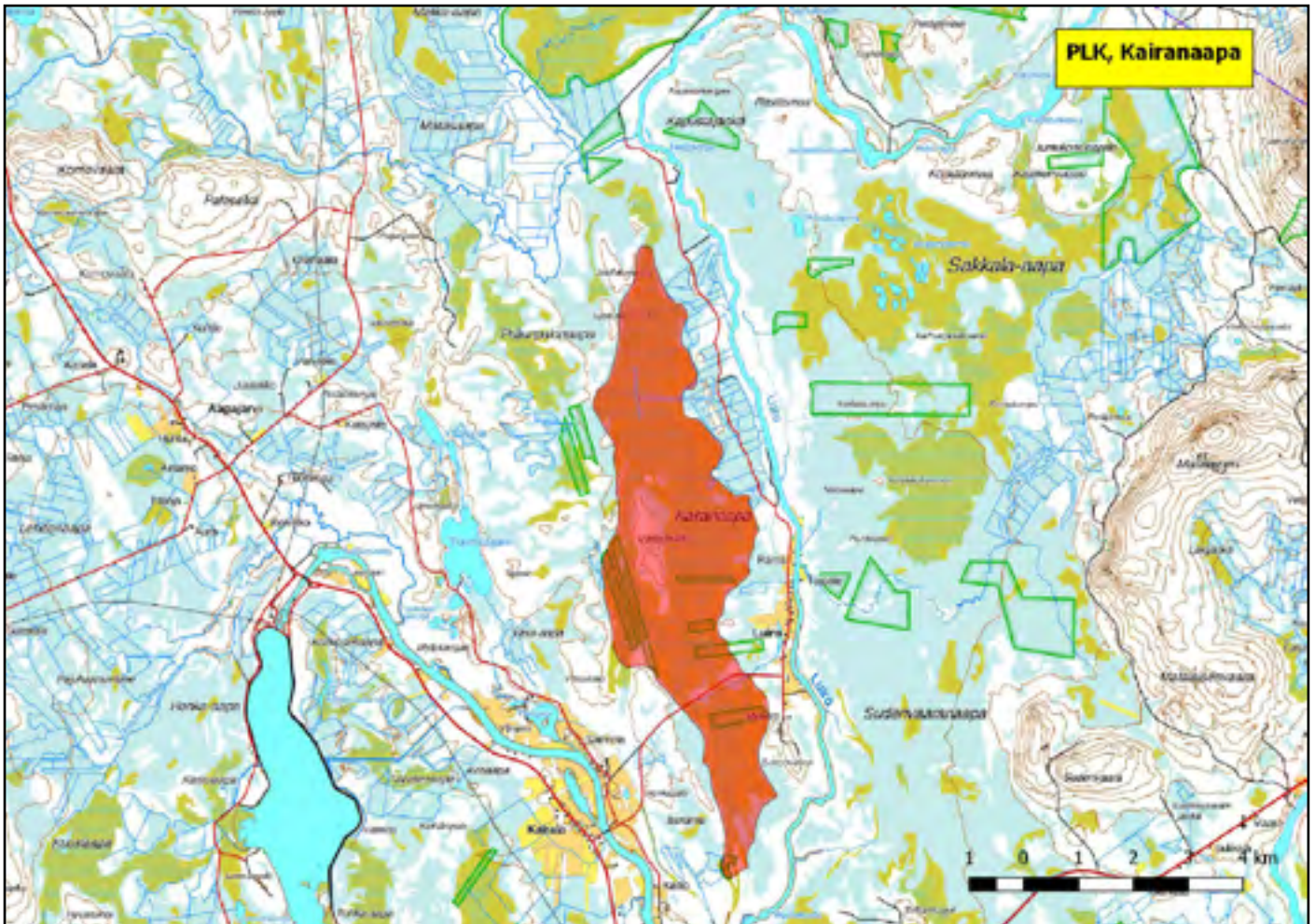
1723 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma,
FINIBA)

Luiron kylän länsipuolella Luurojokivarressa sijaitseva Kairanaapa on yksi Pelkosenniemen arvokkaista lintuosoista. Se on pääosin puutonta aapasuota. Suon keskiosassa sijaitsevan Kairanaavanlammen ympäristössä on myös märkiä rimmikoita. Kairanaavalla pesii arvokas suolintulajisto, muun muassa erityisen paljon kurkia. Kairalan ja Luiron välinen tie kulkee suon eteläosan läpi.

Pikkusirkun tapaa laulamassa suon reunarämeiltä.

Pesimälajeja: *ampuhaukka, haapana, harmaalokki, isolepinkäinen, jouhisorsa, jänkäkurppa, jänkäsirriäinen, kapustarinta, keltävästäräkki, kuikka, kuovi, kurki, laulujoutsen, liro, mustaviklo, niittykirvinen, nuolihaukka, pikkukuovi, pikkusirkku, pohjansirkku, riekko, sinisuohaukka, suokukko, suopöllö, tavi, teeri, telkkä, tukkasotka, uivelo, valkoviklo, vesipääsky.*

920104 Pelkosenniemi, Kilpiaapa (P)

(7442888:517820)

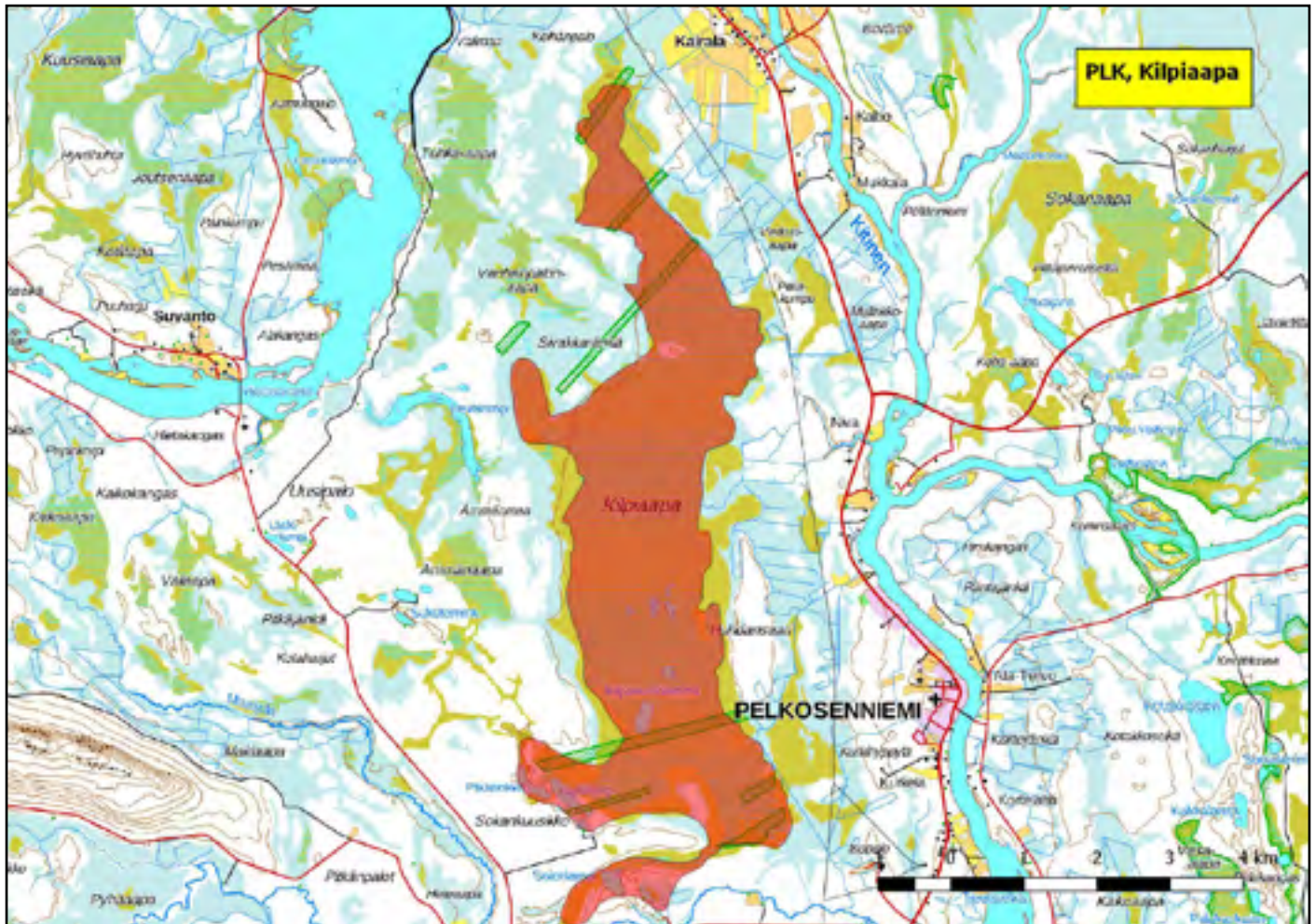
1839 ha (Natura, FINIBA)

Kuntakeskuksen länsipuolella sijaitseva Kilpiaapa on monipuolinen lintusuo. Varsinkin kahlaajalajisto on runsas. Kilpiaapa on myös tärkeä isojen lintujen sulkasatoalue. Apasuon eteläosassa on lampien kirjoma alue ja keskellä suota laajahko allikkoinen osa. Kilpiaavan itäpuolen suot on ojitettu. Suon itäreunalla on lintutorni.

Isolepinkäisen poikueita tapaa Kilpiaavan reunamilta.

Pesimälajeja: *harmaalokki, jouhisorsa, jänkäkurppa, jänkäsirriäinen, kalatiira, kapustarinta, keltavästäräkki, kuikka, kuovi, kurki, laulujoutsen, liro, mustaviklo, naurulokki, niittykirvinen, nuolihaukka, pikkukuovi, pikkusirkku, pohjansirkku, pohjantikka, riekko, sinisuohaukka, suokukko, suopöllö, tavi, teeri, telkkä, tukkasotka, uivelo, valkoviklo, vesipääsky, haapana, isolepinkäinen.*

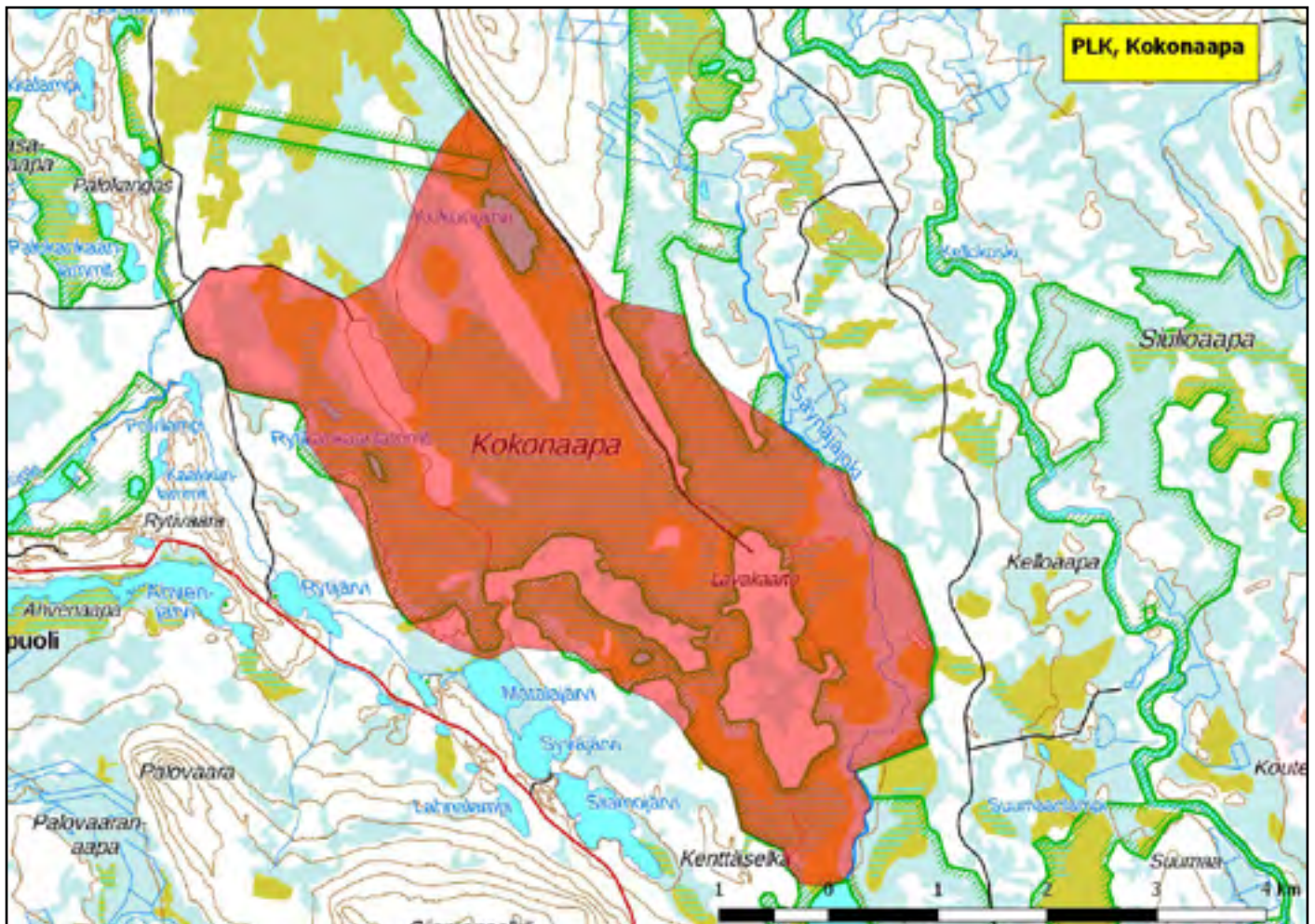
920465 Pelkosenniemi, Kokonaapa (P)

(7439017:530393)

2043 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma,
FINIBA)

Kokonjärven eteläpuolelle leviävä Kokonaapa on pääosin vaikeakulkuista, puutonta aapasuota. Se on suolintujen arvokas pesimäkohde ja tärkeä sulkasatoalue joillekin lajeille. Seudun monien muiden arvokkaiden lintusoiden tavoin Kokonaavan tulevaisuutta varjostaa alueelle sitkeästi tarjottu tekoallassuunnitelma.

Pesimälajeja: harmaalokki, **jouhisorsa**, **jänkäsirriäinen**, kapustarinta, keltävästäräkki, kuovi, kurki, laulujoutsen, liro, niittykirvinen, **suokukko**, tavi, tukkasotka, töyhtöhyppä, **vesipääsky**, riekko, teeri, kuikka, sinisuohaukka, ampuhaukka, valkoviklo, lapintiira, pohjansirkku, pikkusirkku, käenpiika.

920200 Pelkosenniemi, Raateaapa (P)

(7429593:530515)

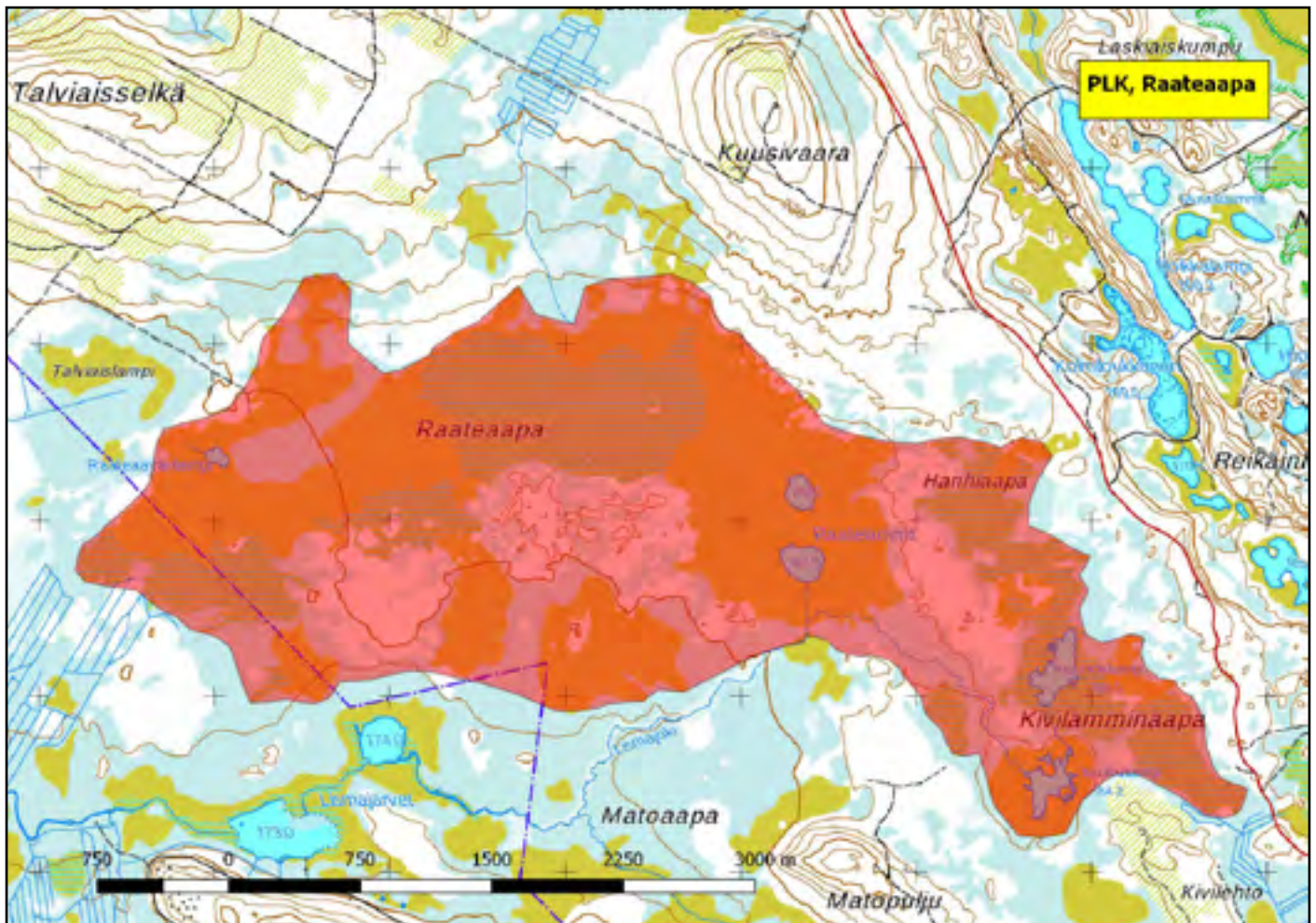
1047 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma,
FINIBA)

Kemijärven ja Pelkosenniemen rajalla sijaitseva Raateaapa on arvokas suon, suometsien ja suolampien kokonaisuus. Pääosin alue edustaa aapasuoluontoa. Raateaapa on merkittävä lintusuo, jonka arvokkain osa-alue on märkä Kivilamminaapa alueen itälaidassa.

Pesimälajeja: *ampuhaukka*, *harmaalokki*, *jouhisorsa*, *jänkäkurppa*, *kapustarinta*, *kuovi*, *kurki*, *laulujoutsen*, *liro*, *palokärki*, *pikkukuovi*, *pikkusirkku*, *pohjansirkku*, *pohjantikka*, *puukiipijä*, *riekko*, *suokukko*, *tavi*, *teeri*, *telkkä*, *tukkasotka*, *uivelo*, *valkoviklo*, *varpuspöllö*, *niittykirvinen*, *keltävästäräkki*.

Liro sulautuu hyvin suokukkien joukkoon.

920463 Pelkosenniemi, Sokanaapa (P)

(7450085:524798)

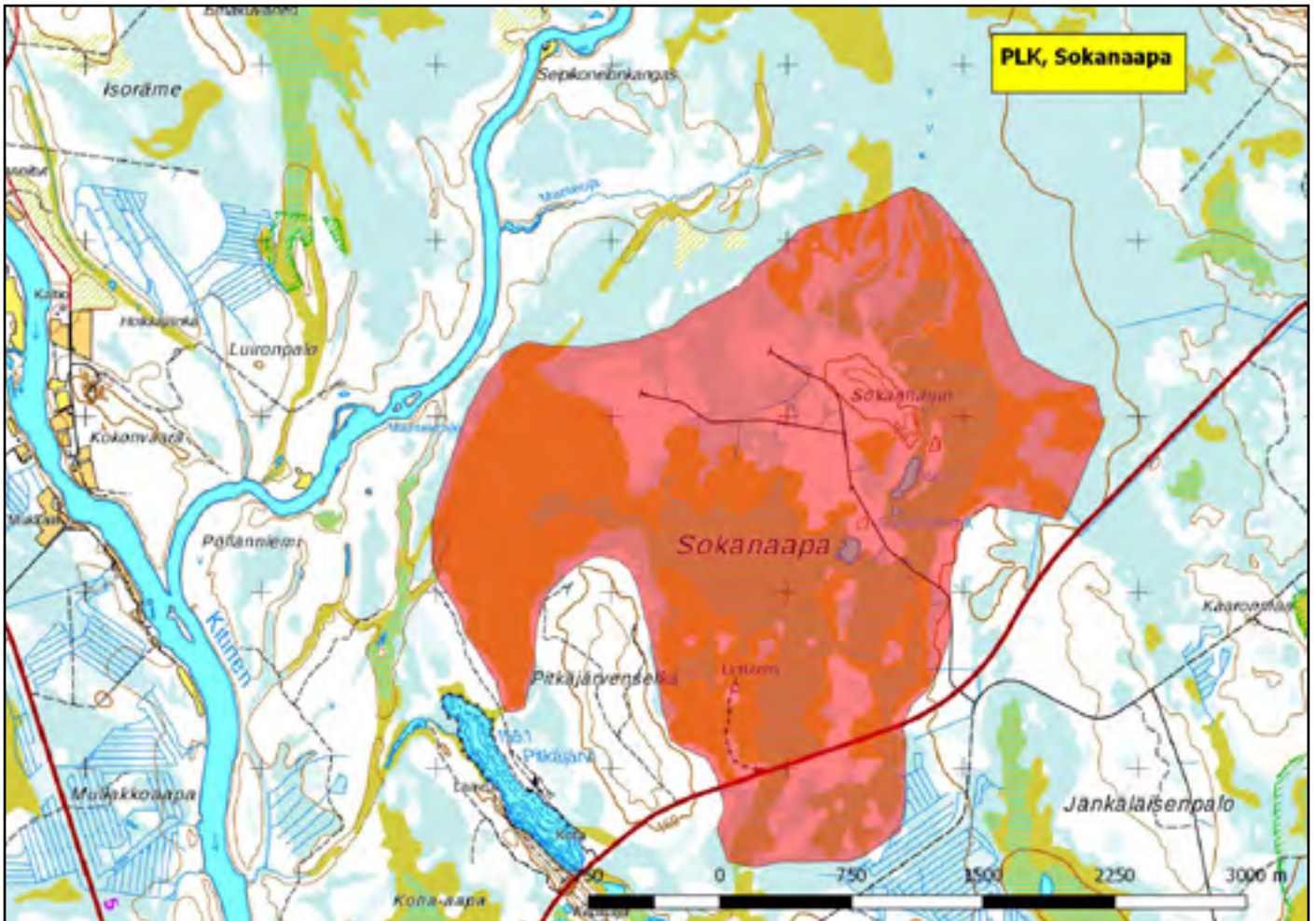
793 ha (Natura, FINIBA)

Pelkosenniemi-Savukoski-tien (965) varressa sijaitseva Sokanaapa on rimpinevojen, hakkaamattomien metsäsaarekkeiden ja lampien muodostama, maisemallisesti kaunis suokokonaisuus. Se on erinomainen lintusuo. Erityisen arvokkaita linnuille ovat suon itä- ja koillisosien allikkoiset alueet. Alueella pesii myös vaateliaita vanhojen metsien lintulajeja.

Pesimälajeja: *haapana*, *harmaalokki*, *isolepinkäinen*, **jouhisorsa**, **jänkäkurppa**, **jänkäsirriäinen**, *kapustarinta*, *keltävästäräkki*, *kuikka*, *kuovi*, *kurki*, *käenpiika*, *laulujoutsen*, *liro*, **mustaviklo**, *niittykirvinen*, *pensastasku*, *pikkukuovi*, *pikkusirkku*, *pohjansirkku*, *riekko*, *sinisuohaukka*, **suokukko**, *suopöllö*, *tavi*, *teeri*, *telkkä*, *tukkasotka*, *tuulihaukka*, *uivelo*, *valkoviklo*, **vesipääsky**.

Käenpiika viihtyy Sokanharjulla.

920209 Ranua, Asmuntinsuo-Laminsuo (P)

(7300645:477437)

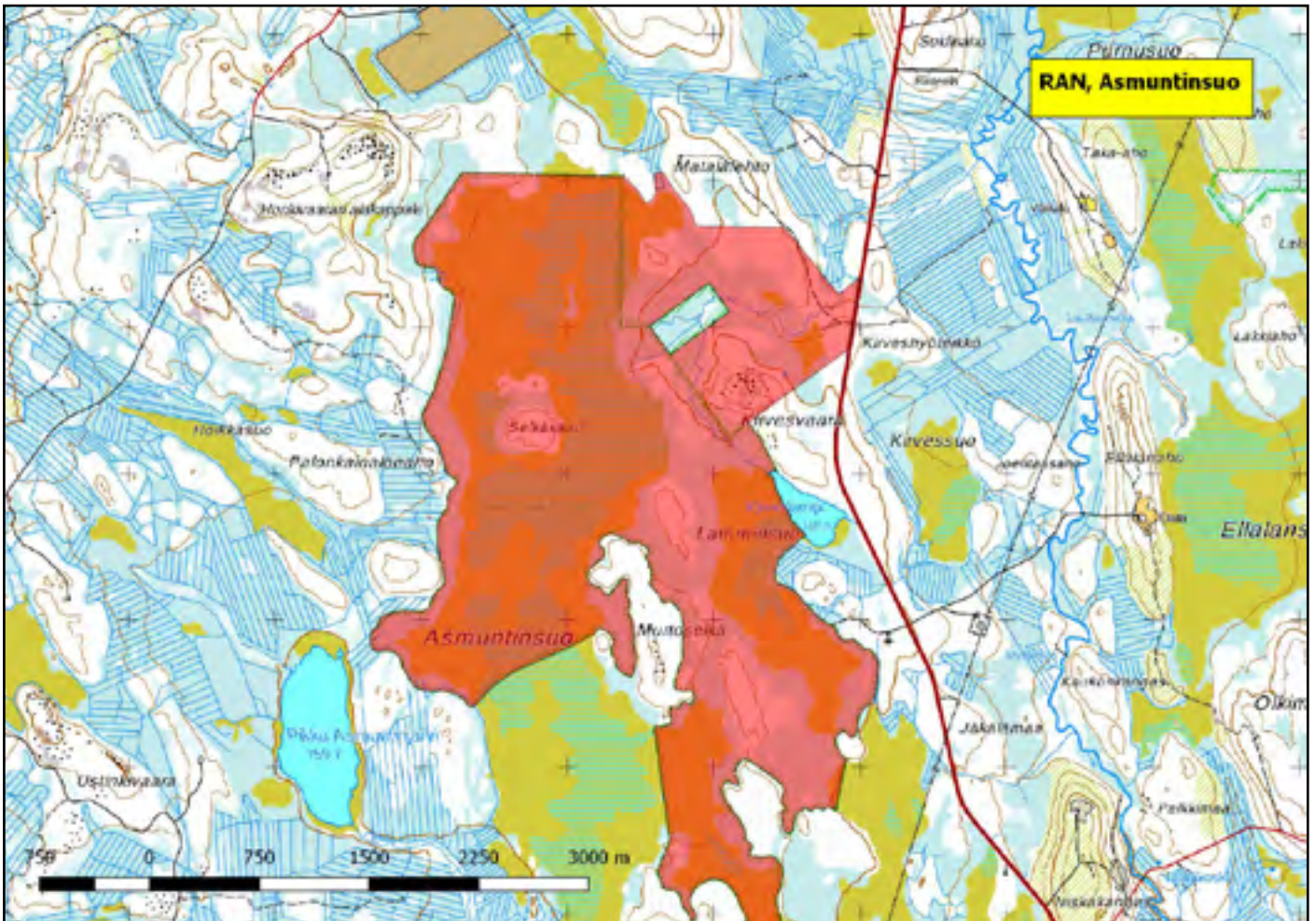
1097 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma)

Ranua-Pudasjärvi-tiehen (78) lännestä rajautuva Asmuntinsuo-Laminsuo on tyypillinen Pohjois-Pohjanmaan karu aapasuo. Soiden keskustat ovat avovetisiä rimpinevoja. Heti alueen länsipuolella on Pikku-Asmuntinjärvi ja itälaidassa Kirveslampi. Alueen länsipuoliset lähisuot on ojitettu.

Pesimälajeja: *ampuhaukka*, *harmaalokki*, *jouhisorsa*, *jänkäkurppa*, *jänkäsirriäinen*, *kapustarinta*, *keltavästäräkki*, *kuikka*, *kuovi*, *kurki*, *laulujoutsen*, *liro*, *mustaviklo*, *niittykirvinen*, *pikkukuovi*, *pohjansirkku*, *suokukko*, *tavi*, *teeri*, *telkkä*, *tukkasotka*, *sirittäjä*.

Pohjansirkkun tapaa helpoiten soiden rämealueilta.

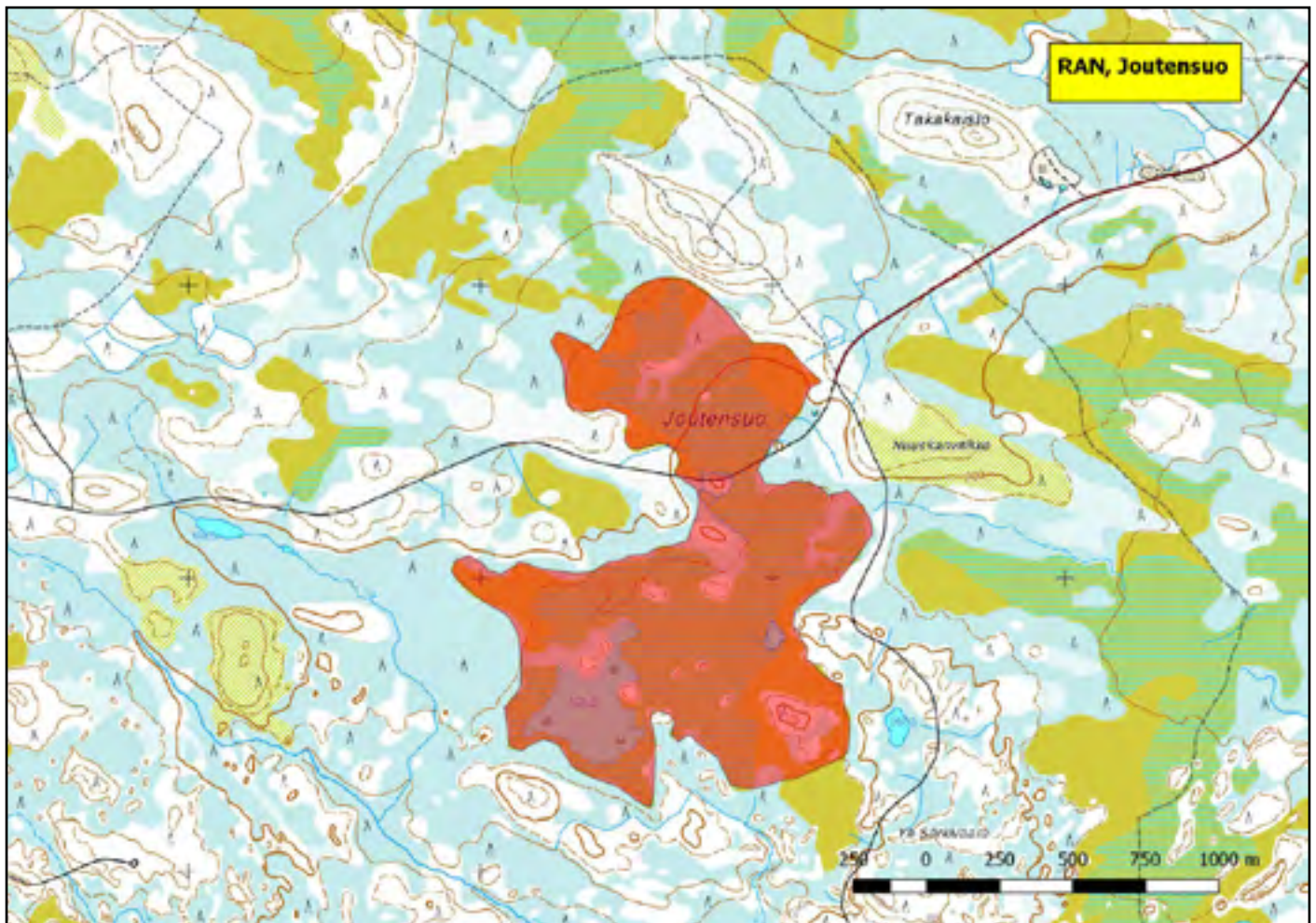
920000 Ranua, Joutensuo (P)

(7336331:492730)

200 ha (Natura)

Ranua-Pekkala-tien (942) länsipuolella sijaitseva Joutensuo on osa samannimistä Natura-aluetta, joka perustettiin alueen arvokkaiden vanhojen metsien takia. Kapean ja paikoitellen rim-pisen Joutensuon läpi kulkee metsäautotie, ja suon keskiosassa on pieniä ojia. Nämä eivät kuitenkaan ole vaikuttaneet suon luonnontilanaan merkittävästi. Aapa on linnustollisesti arvokas.

Pesimälajeja: *harmaalokki, laulujoutsen, kapustarinta, keltäväs-täräkki, kurki, liro, niittykirvinen, pohjansirkku, riekkö, tavi, teeri, telkkä, tukkasotka, uivelo, valkoviklo.*

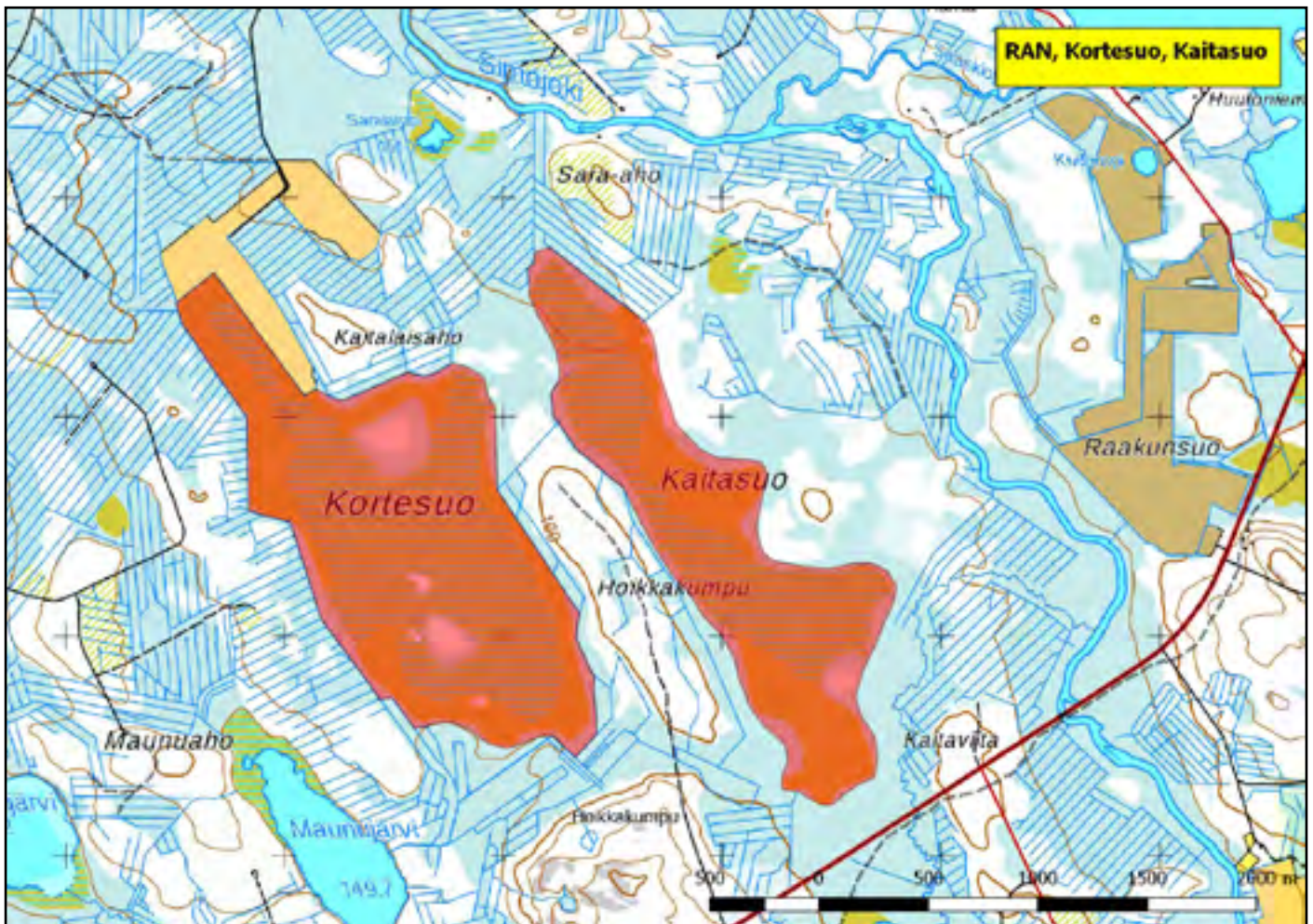
920471 Ranua, Kortesuso-Kaitasuo (P)

(7318412:482704)

400 ha

Kirkonkylän koillispuolella tie 942:n varressa sijaitseva lintualue on kahden hyvän lintusuon muodostama kokonaisuus. Kortesuson ja Kaitasuo välissä on kapea, osittain hakattu Hoikkakumpu, jonka läpi kulkee metsäautotie. Ympäristön suot on ojitettu ja lintualueen itäpuolella noin kilometrin päässä on Raakunsuon turvetuotantoalue.

Pesimälajeja: harmaalokki, **jänkäsirriäinen**, kapustarinta, keltävästäräkki, kuovi, kurki, laulujoutsen, liro, **mustaviklo**, niittykirvinen, teeri, telkkä, tukkasotka, uivelo, valkoviklo.

920127 Ranua, Mämmisuo (P)

(7307043:512922)

(Natura, Soidensuojeluohjelma)

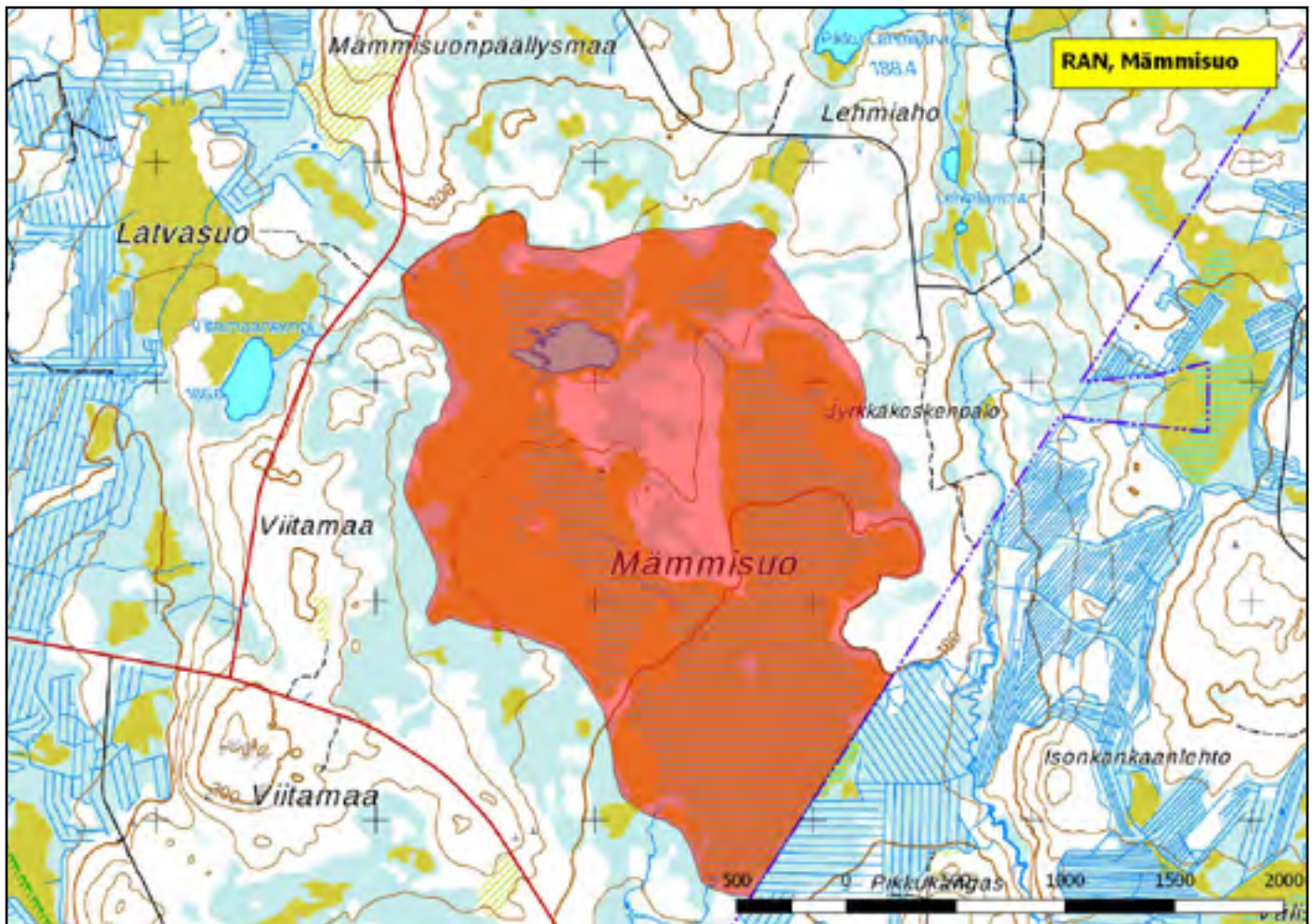
470ha

Saariharjun kaakkoispuolella Pudasjärven kunnanrajalla sijaitseva Mämmisuo on tärkeä Pohjois-Pohjanmaan aapasuoalue. Alueella on nevaa sekä suosaarekkeiden ja reunakankaiden rämevyöhykkeitä. Latvapurojen varsilla on paikoin korpea. Mämmisuo on valtaosin yksityisomistuksessa, ja ympäristön metsäalueet ovat laajalti käsiteltyjä.

Pesimälajeja: *harmaalokki, jänkäkurppa, kapustarinta, keltävästäräkki, kuovi, kurki, laulujoutsen, liro, mustaviklo, niittykirvinen, pensastasku, pikkukuovi, pohjansirkku, riekkö, tavi, telkkä, tukkasotka, töyhtöhyppä, valkoviklo.*

Käkikin viihtyy suomalaisessa.

920271 Ranua, Sääskisuo (P)

(7323835:471579)

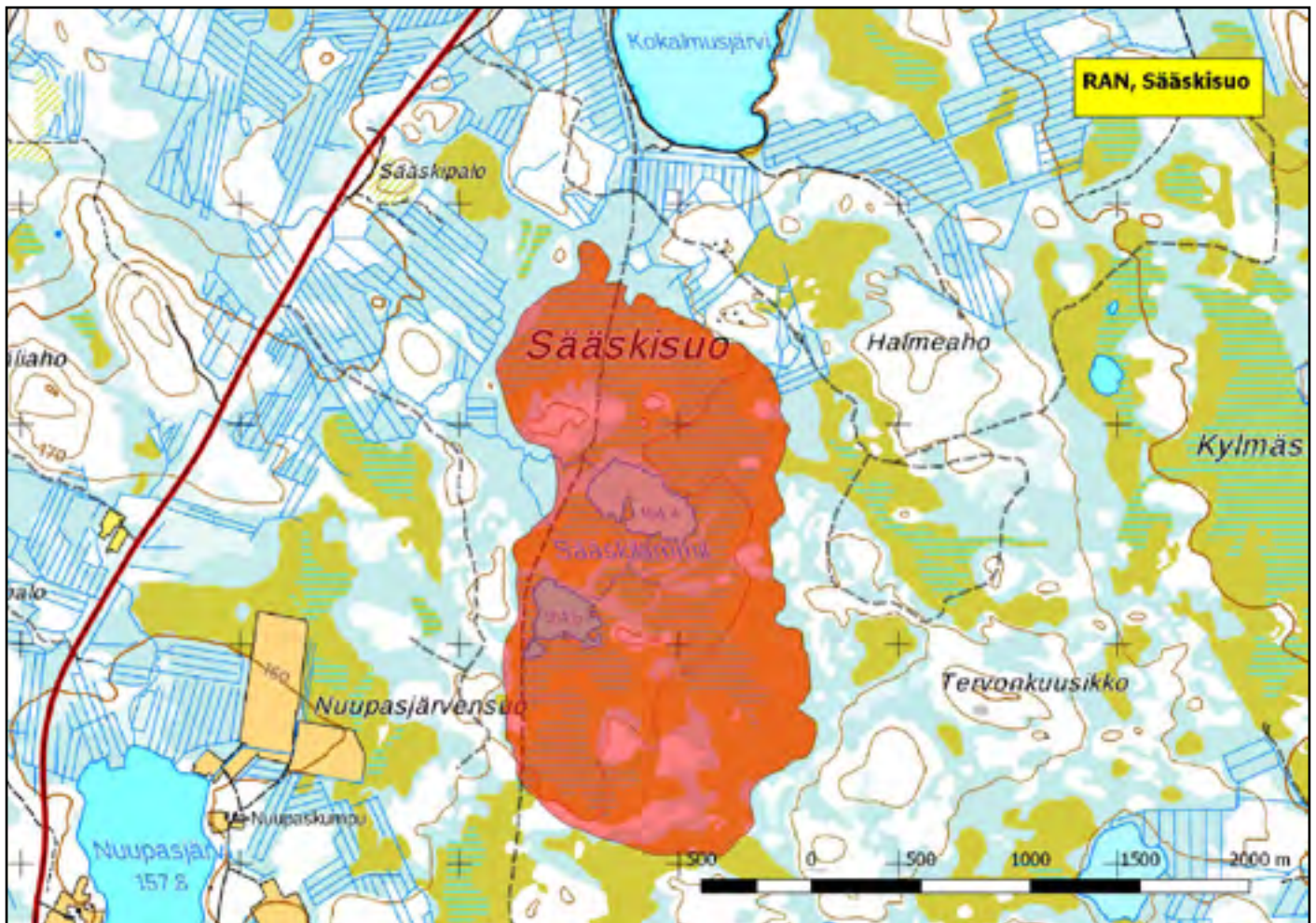
336 ha

Nuuppaan koillispuolella sijaitseva Sääskisuo on pienehkö allikoinen rimpineva. Keskellä suota on kaksi lampea, pohjoinen Sääskilampi 11 hehtaaria ja eteläisempi lampi 7 hehtaaria. Pesimälinnusto on lajistoltaan monipuolinen.

Pesimälajeja: *harmaalokki, jouhisorsa, jänkäkurppa, jänkäsirriäinen, kalatiira, kapustarinta, keltävästäräkki, kuovi, kurki, liro, mustaviklo, niittykirvinen, pensastasku, pohjansirkku, riekko, tavi, telkkä, tukkasotka, töyhtöhyyppä, valkoviklo.*

Muutama kalatiira pesii Sääskilammilla

920272 Ranua,Tervonsuo (P)

(7299882:468727)

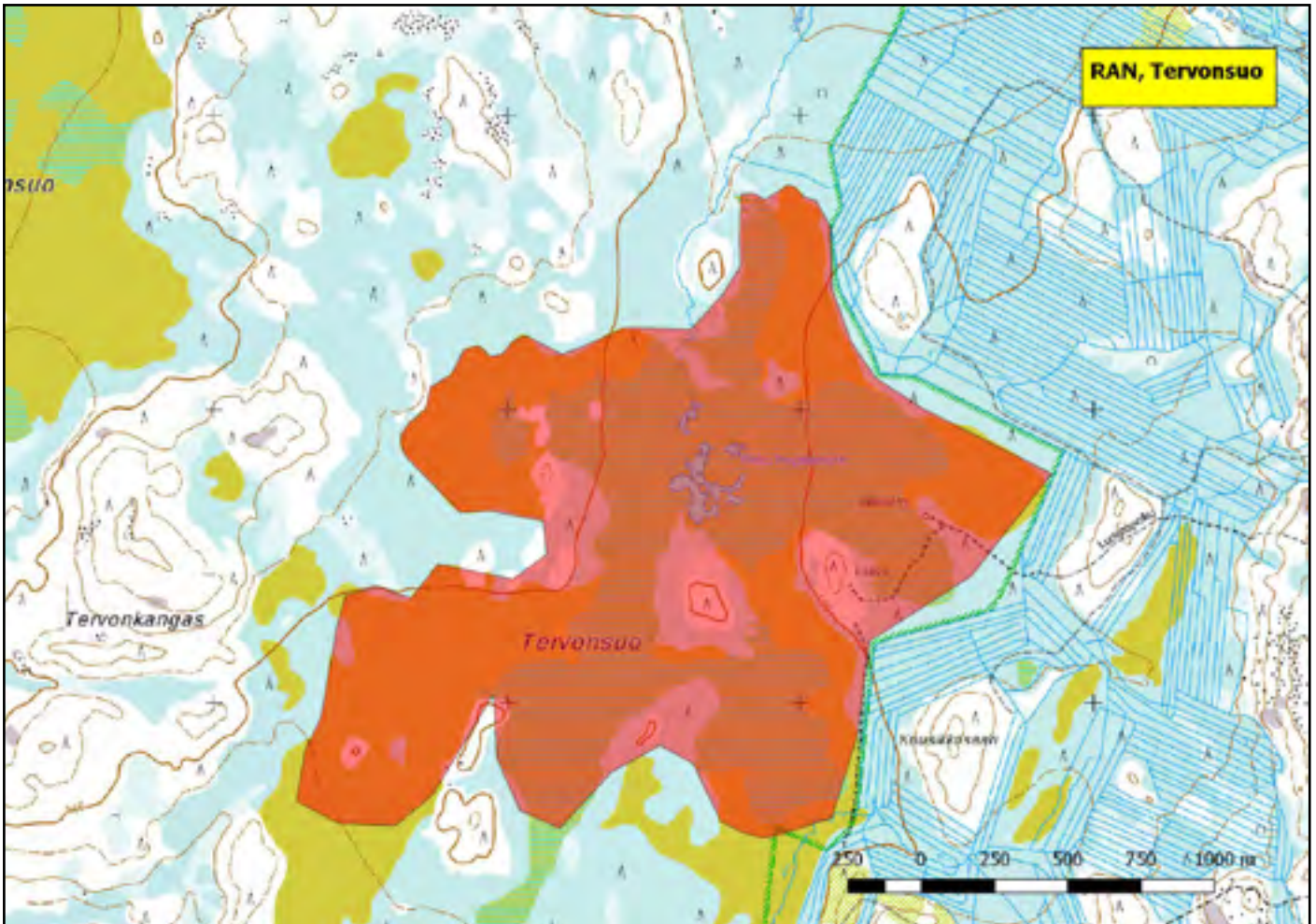
300 ha (Natura, soidensuojelualue)

Tervonsuo kunnan etelälaidalla on osa Lapiosuon soidensuojelu-
lualuetta eli Litokairaa. Se on pienehkö allikkoinen rimpineva,
ja linnustoltaan arvokas kohde. Tervonsuon itälaidassa on lin-
tutorni, jonne johtaa osittain pitkostettu luontopolku noin 2,3
kilometrin päästä pysäköintipaikalta.

Pesimälajeja: *harmaalokki, isolepinkäinen, jänkäkurppa, jän-
käsirriäinen, kapustarinta, keltävästäräkki, kurki, käenpiika,*
pikkulepinkäinen, laulujoutsen, liro, niittykirvinen, pikkukuovi,
riekko, tavi, telkkä, tukkasotka, valkoviklo.

Tervonsuon lintutornista on hyvä seurata suon elämää.
©Lea Maalismaa

920094 Ranua, Varpusuo-Saarisuo (Kk,P)

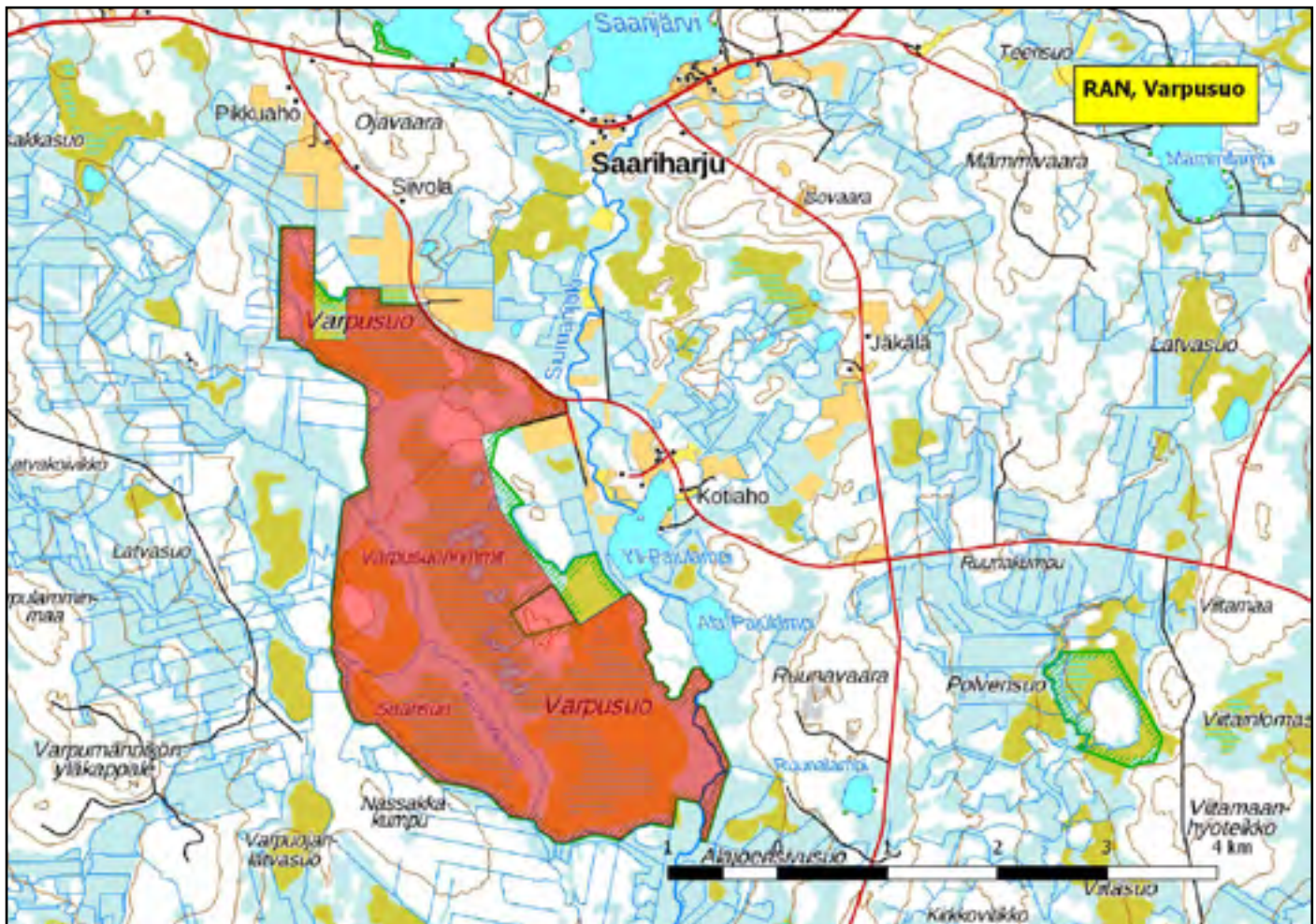
(7306343:504626)

785 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma,
FINIBA)

Saariharjun kylän lounaispuolella sijaitseva Varpusuo-Saarisuon soidensuojelualue on pääosaltaan vaikeakulkuista, puutonta suota. Suon keskiosassa on laaja ja vetinen Varpusuoonrimpien alue. Varpusuo on arvokas suolinnuston pesimäalue, mutta lisäksi suolla ja läheisillä pelloilla on usein metsänhien keskäkerääntymiä. Suojelualueen etelä- ja länsipuolen suot ovat ojitettuja.

Pesimälajeja: harmaalokki, **jänkäsirriäinen**, kalatiira, kapustarinta, keltavästäräkki, kuovi, kurki, laulujoutsen, liro, niittykirvinen, pikkukuovi, **suokukko**, tavi, telkkä, tukkasotka, töyhtöhyyppä, valkoviklo.

Kerääntymälajeja: metsänhanhi 50.

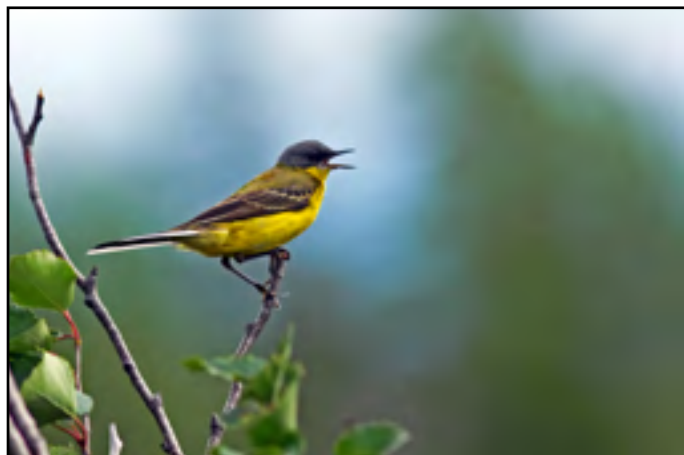
920430 Rovaniemi, Koukkulanaapa (P)

(7410302:438636)

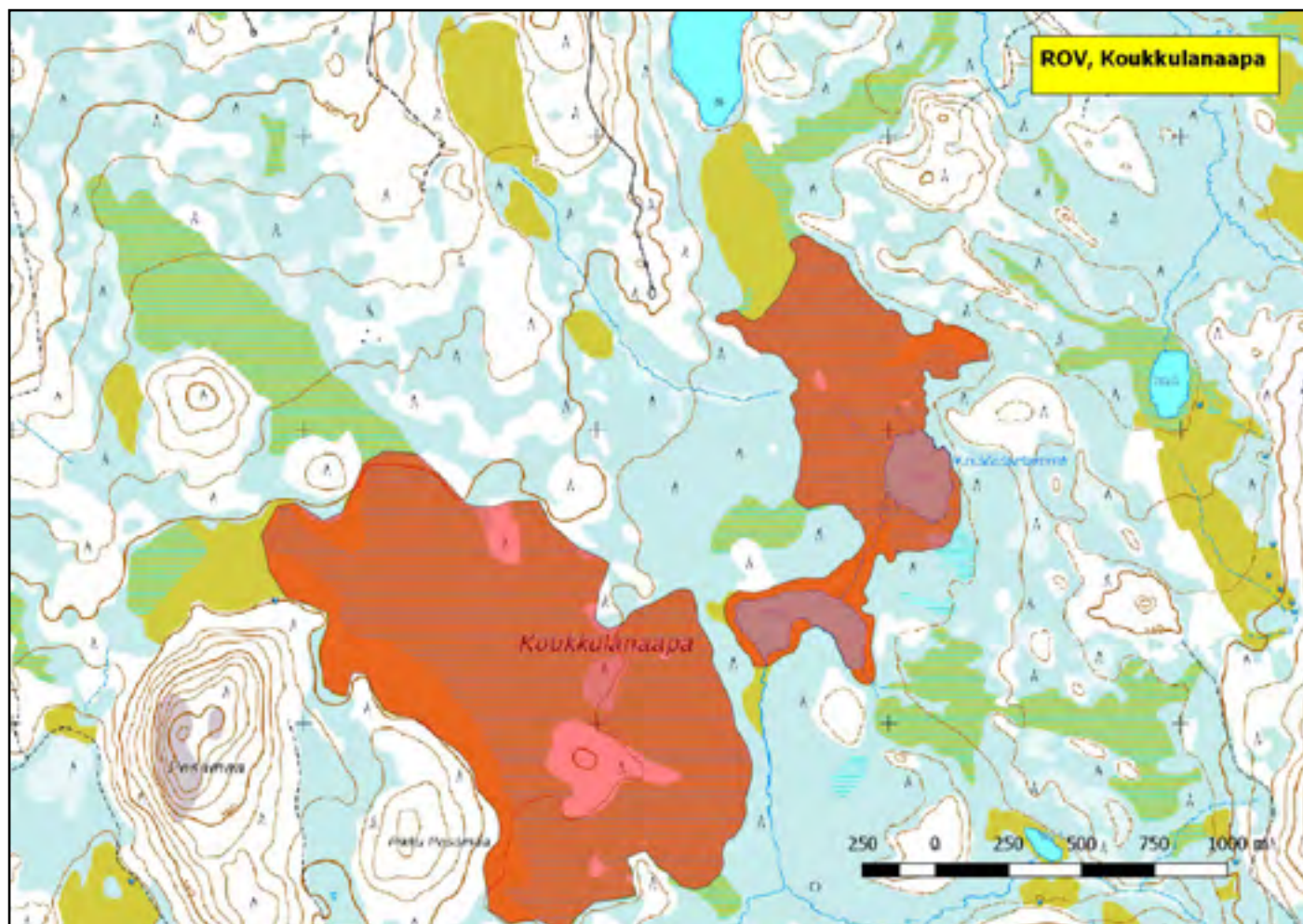
204 ha (Natura, Vanhojen metsien
suojeluohjelma)

Ounasjoen itäpuolella Marraskosken korkeudella sijaitseva Koukkulanaapa on osa Palokivaloon ulottuvaa Natura-aluetta, joka kuuluu myös vanhojen metsien suojeluohjelmaan. Linnustollisesti arvokasta aluetta ovat varsinkin Koukkulanlammit allikkosine ympäristöineen.

Pesimälajeja: *ampuhaukka*, *jänkäkurppa*, *jänkäsirriäinen*, *kapustarinta*, *keltavästäräkki*, *kurki*, *laulujoutsen*, *liro*, *niittykirvinen*, *sinisuohaukka*, *suokukko*, *suopöllö*, *sääksi*, *teeri*.

Keltavästäräkki pesii Koukkulanaavalla.

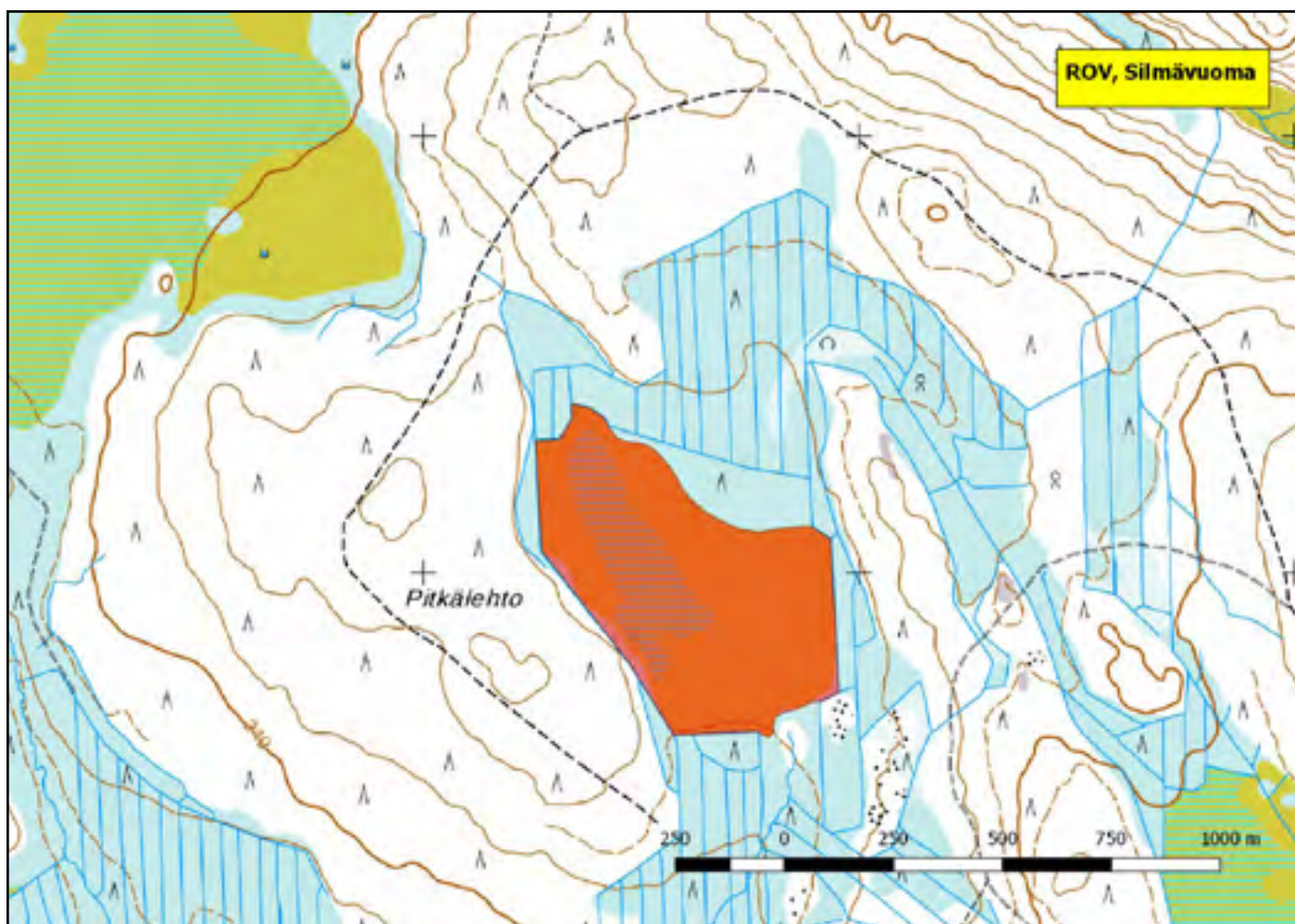
920450 Rovaniemi, Silmävuoma (P)

(7447011:430517)

30 ha

Perttausjärven pohjoispuolella Hirvasvuoman ja Liittovuoman välissä sijaitseva Silmävuoma on pienikokoinen, keskiosastaan erittäin märkä suo. Alueen pohjois- ja eteläosaa on osittain ojitettu, mutta se ei ole kuivattanut suota. Pesimälinnustokin on yhä arvokas.

Pesimälajeja: *harmaalokki, kalatiira, kapustarinta, keltävästäräkki, kuovi, laulujoutsen, liro, mustaviklo, niittykirvinen, pikkukuovi, riekko, suokukko, tavi, tukkasotka, valkoviklo, vesipääsky.*

920464 Rovaniemi, Vianaapa (K,P)

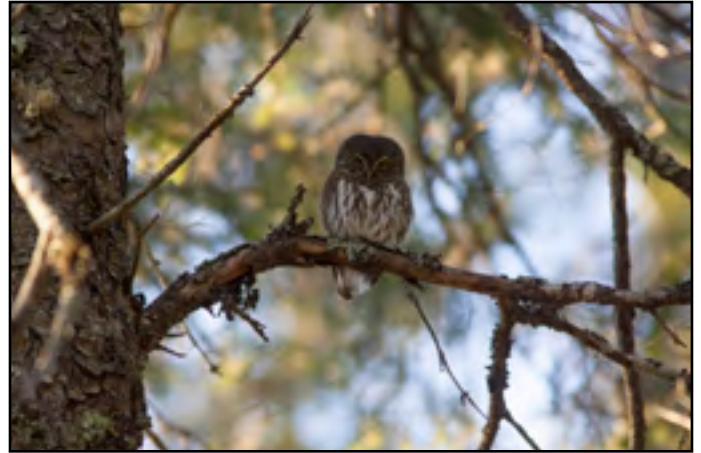
(7383902:461298)

114 ha

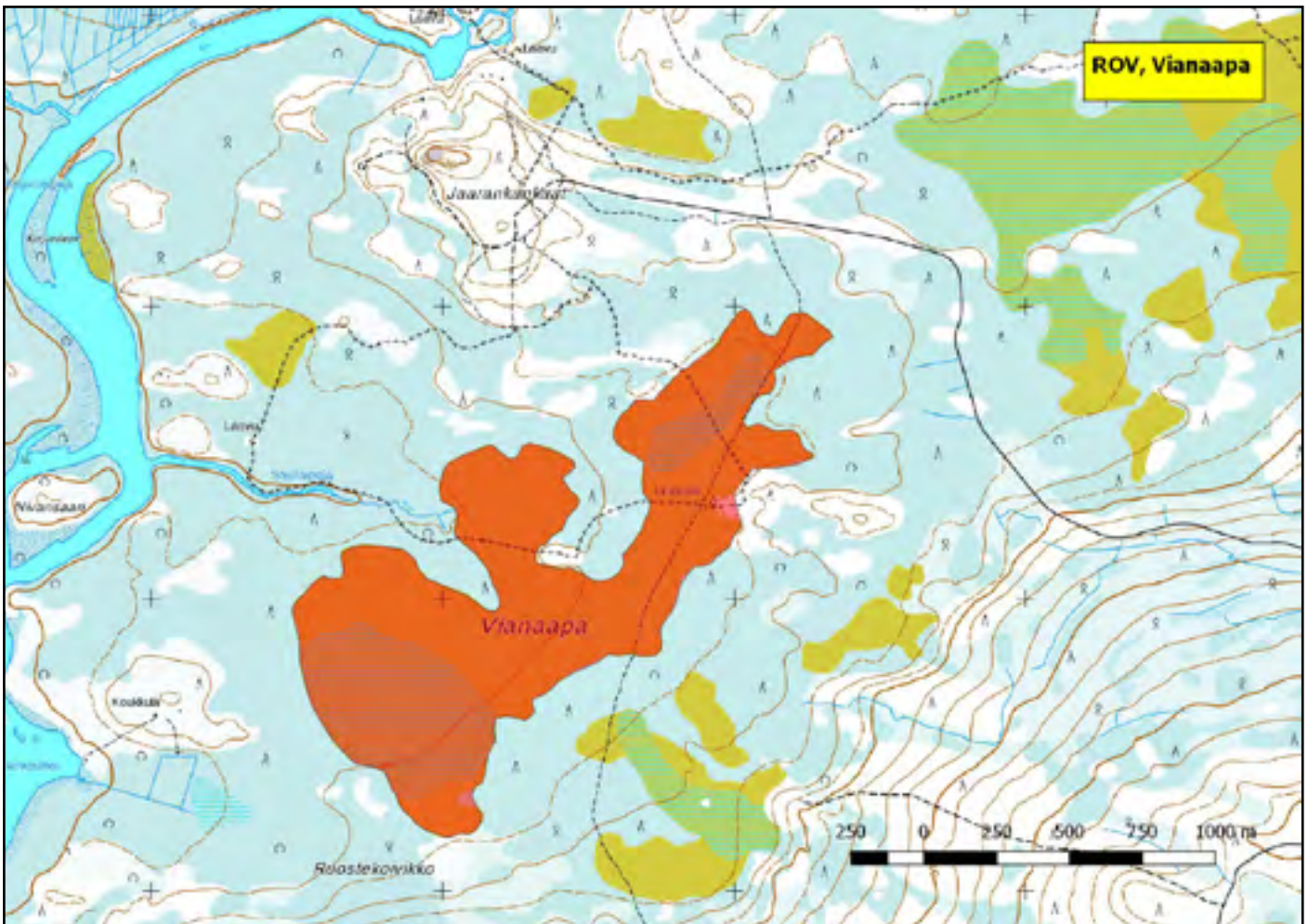
Nelostien tuntumassa Olkkajärven koillispuolella sijaitseva Vianaapa on osa Napapiirin retkeilyaluetta, ja hyvin kulkijoita varten varusteltu kohde. Suo on kohtalaisen arvokas suolinnuston pesimäalue, ja viitteitä on myös sen merkityksestä isojen lintujen levähdysalueena ainakin keväisin. Alueella on myös linnustollisesti arvokkaita vanhan metsän saarekkeita.

Pesimälajeja: *isolepinkäinen*, *jänkäkurppa*, *keltavästäräkki*, *kuovi*, *kurki*, *käenpiika*, *lapintäinen*, *laulujoutsen*, *liro*, *niittykirvinen*, *nuolihaukka*, *pensastasku*, *pikkukuovi*, *pohjansirkku*, *pohjantikka*, *puukiipijä*, *riekko*, *suopöllö*, *tuulihaukka*, *valkoviklo*, *varpuspöllö*.

Keräntymälajeja: *metsähanhi* 55.

Vianaavan reunamilta voi löytää varpuspöllön.

920068 Salla, Joutsenaapa-Kaita-aapa (P)

(7438790:574797)

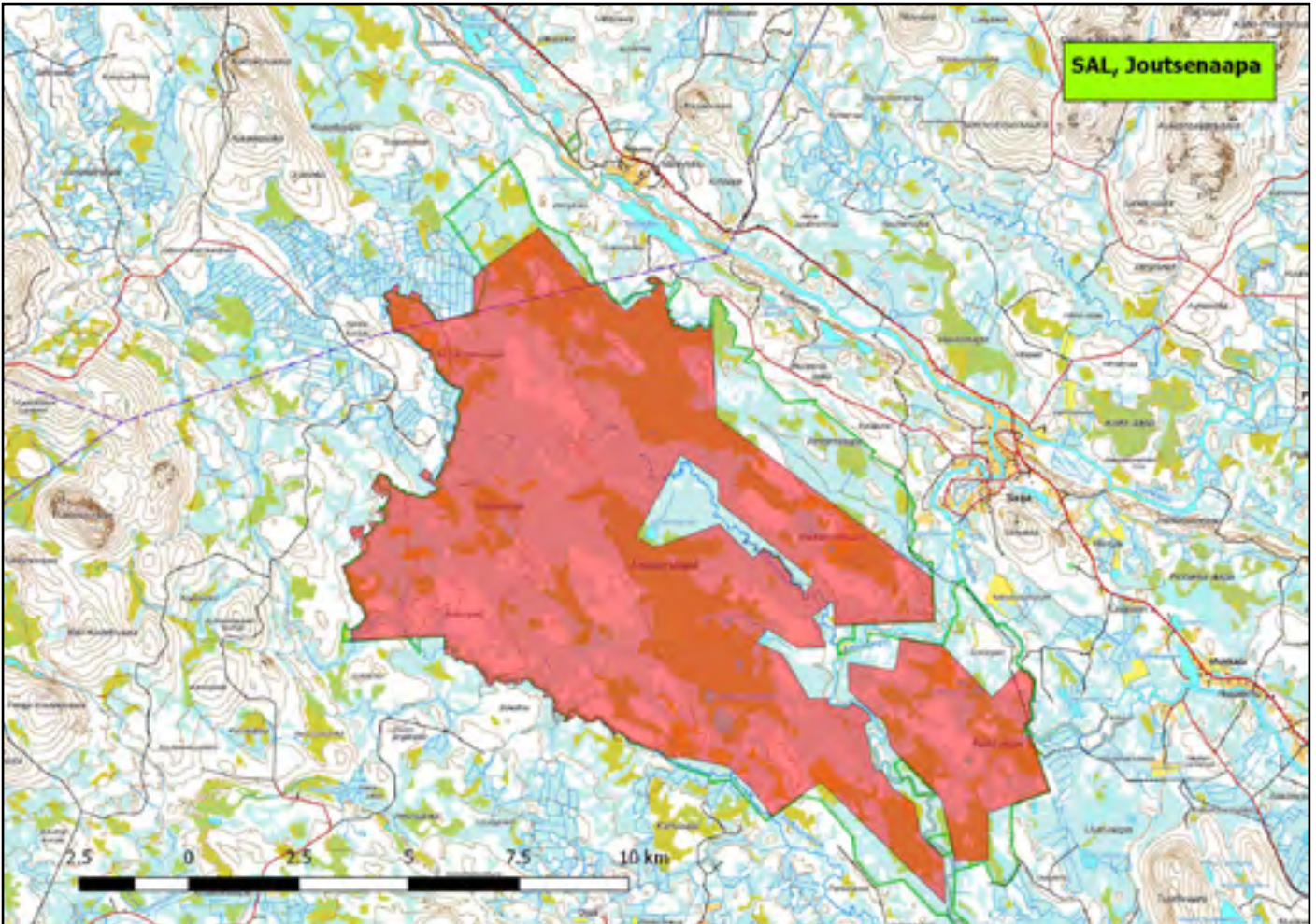
10 317 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma,
FINIBA)

Saijan kylän lounaispuolella levittäytyvä Joutsenaavan-Kaita-aavan soidensuojelualue on Itä-Lapin tärkeimpiä suolinnuston pesimäalueita. Laaja aapasuoalue koostuu useasta suosta, joista linnustollisesti arvokkaimpana pidetään suojelualueen länsilaitaan rajautuvaa Kuppiaapaa. Vahvasti erämaisella, lukuisten jokien halkomalla alueella pesii useita harvinaisia ja uhanalaisia lintulajeja.

Pesimälajeja: *ampuhaukka, haapana, harmaalokki, jouhisorsa, jänkäkurppa, jänkäsirriäinen, kapustarinta, keltävästäräkki, kuovi, kurki, laulujoutsen, liro, mustaviklo, niittykirvinen, palokärki, pensastasku, pikkukuovi, pikkusirkku, pohjansirkku, pohjantikka, riekko, sinisuohaukka, suokukko, tavi, teeri, telkkä, tukkasotka, uivelo, lapasorsa, kuikka, lapintiira, isolepinkäinen.*

Joutsenaavan ja Kaita-aavan laulujoutsen ja kurkikanta on runsas.

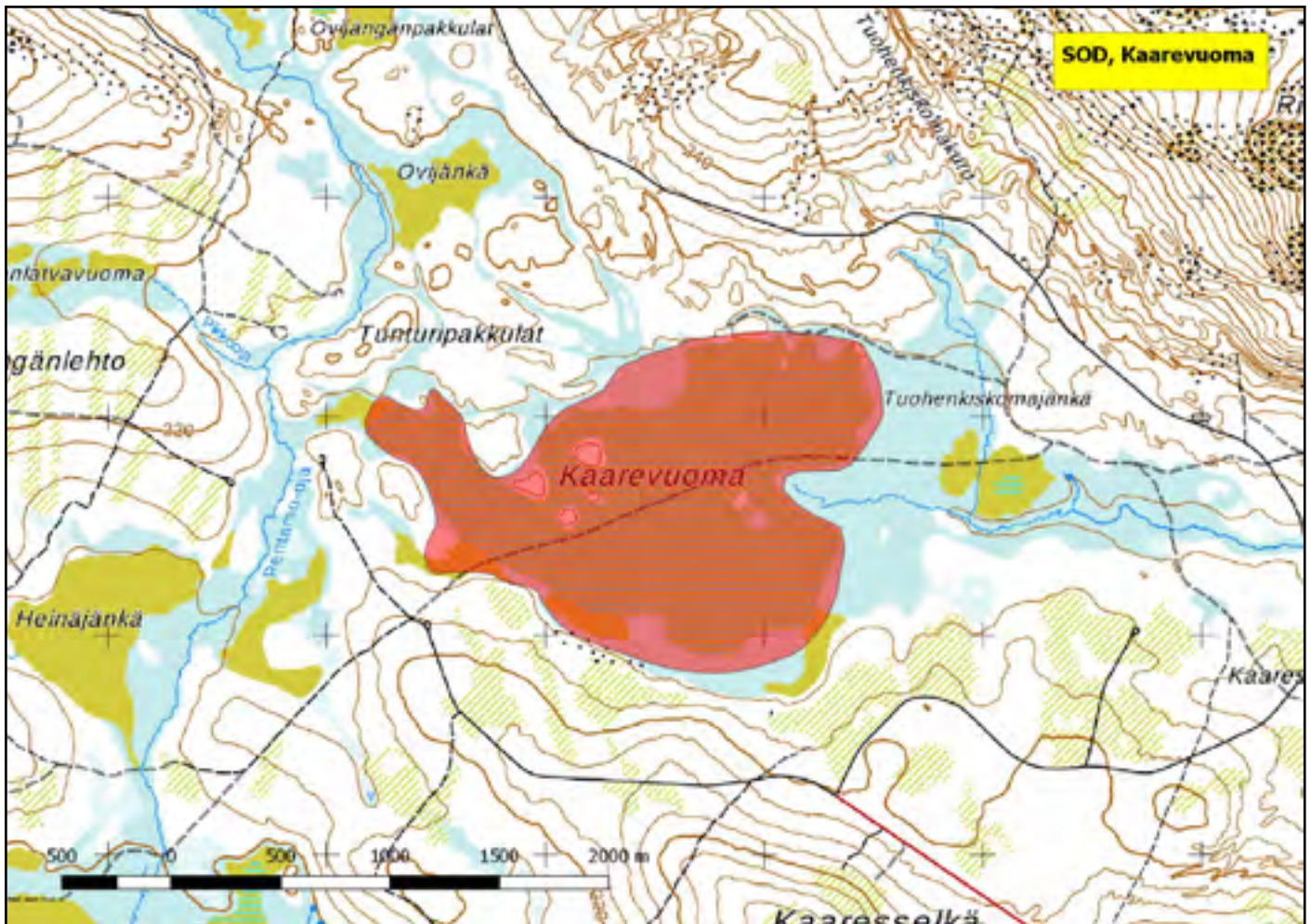
920277 Sodankylä, Kaarevuoma (P)

(7492568:463442)

205 ha

Kaarestunturin ja Jeesiön kylän välissä sijaitseva Kaarevuoma on melko pieni ja vetinen aapa, jonka pohjoisosassa on hyvin kehittyneitä jänteitä. Suon eteläosa on ylitsepääsemätöntä rimpeä. Suolla on muutamia luonnontilaisia, pieniä metsäsaarekkeita.

Pesimälajeja: **jänkäkurppa**, **jänkäsirriäinen**, **keltävästäräkki**, **kurki**, **laulujoutsen**, **liro**, **mustaviklo**, **niittykirvinen**, **suokukko**, **taivaanvuohi**, **tavi**.

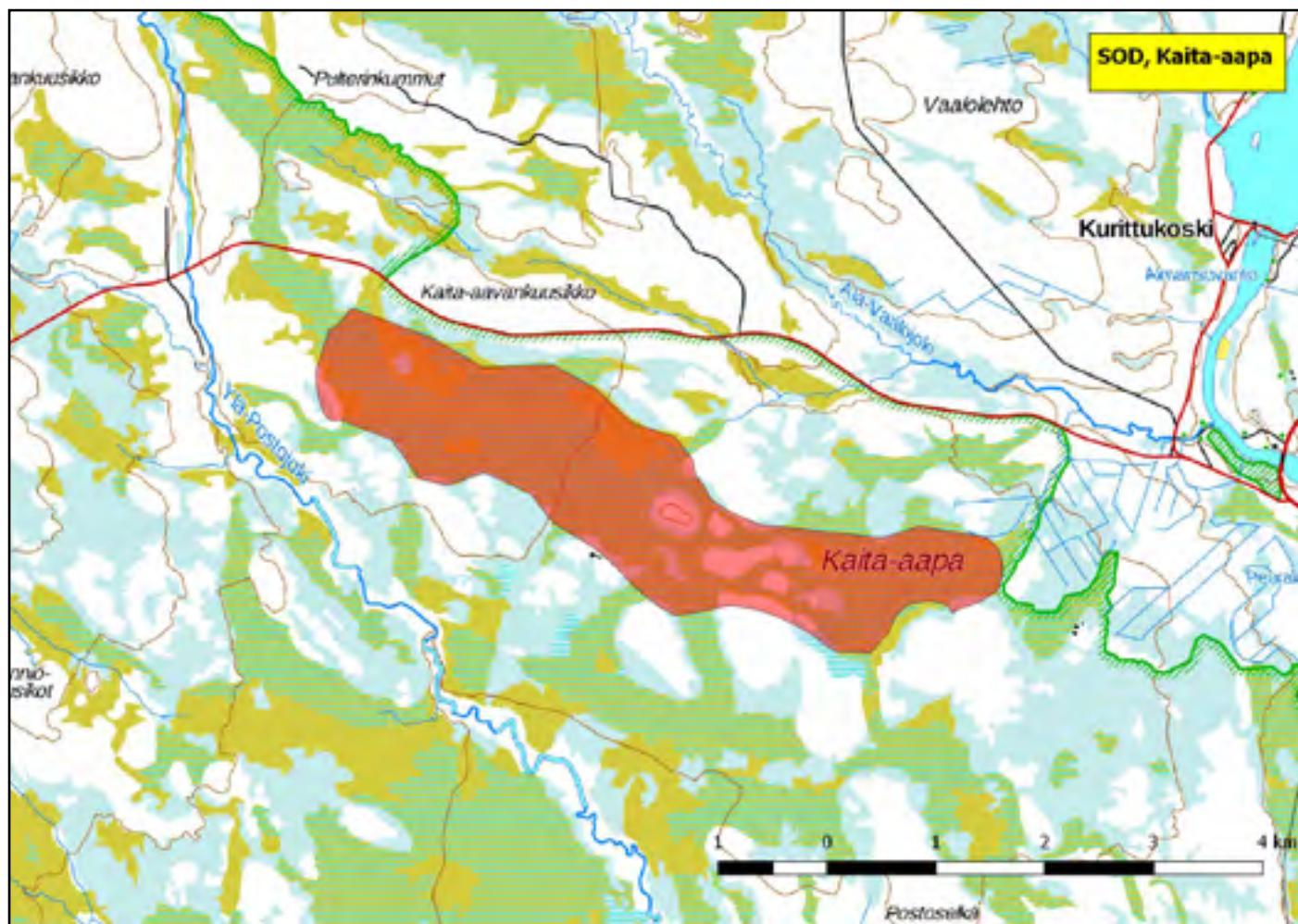
920441 Sodankylä, Kaita-aapa (P)

(7525277:480828)

680 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma,
FINIBA)

Pomokairan-Tenniöaavan laajempaan soidensuojelualueeseen kuuluva Kaita-aapa on vahvajänteinen aapasuo, jonka jänteiden välit ovat upottavaa rimpeä. Erinomainen kahlaajalintujen pesimäsuo, joka ominaisuuksiltaan sopii erityisen hyvin kurppalajeille.

Pesimälajeja: **jänkäkurppa**, **jänkäsirriäinen**, **keltävästäräkki**, **kurki**, **liro**, **mustaviklo**, **niittykirvinen**, **suokukko**, **tavi**.

920433 Sodankylä, Kuopsusaapa (P)

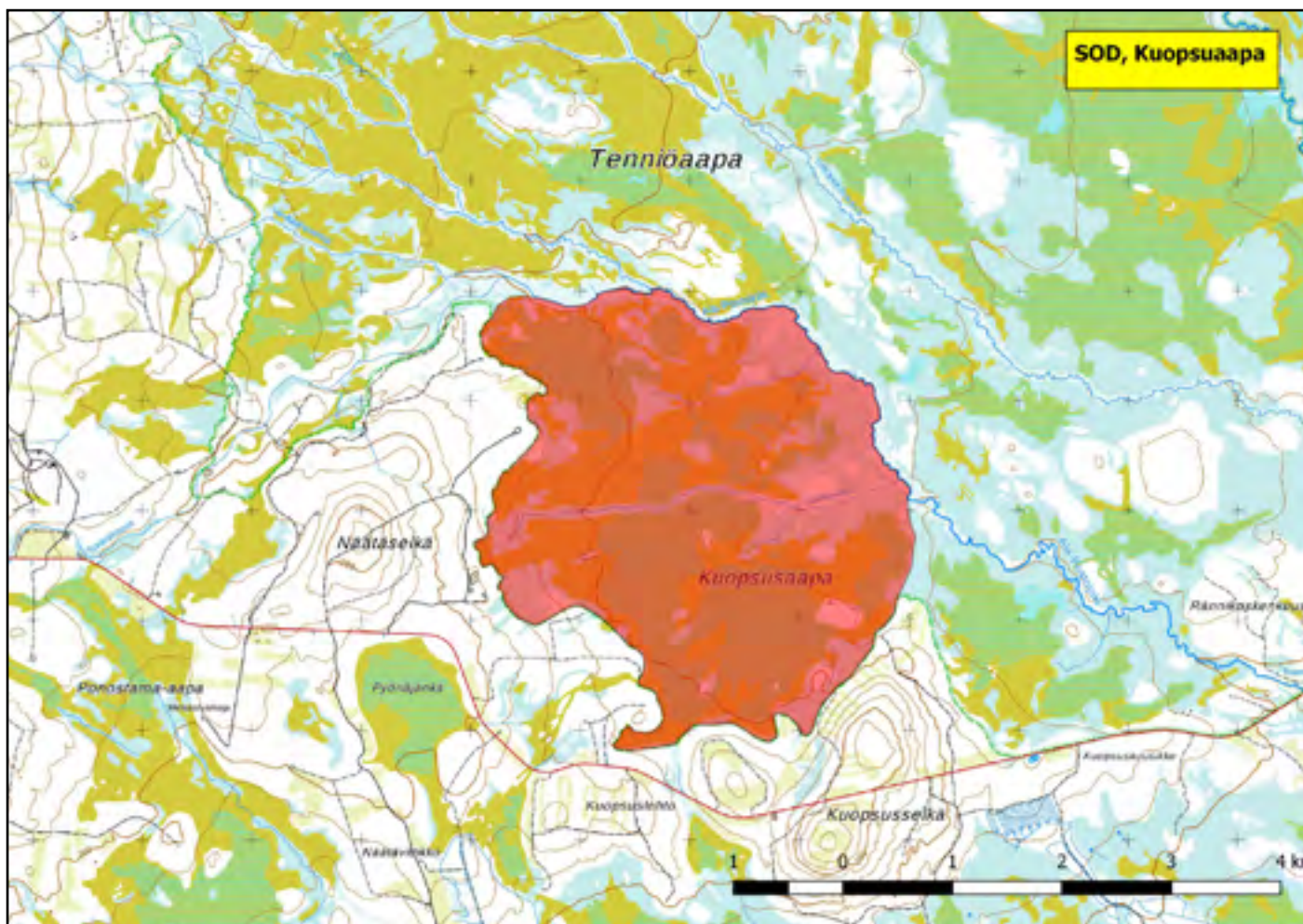
(7516354:477657)

1170 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma,

FINIBA)

Pomokairan laajan soidensuojelualueen lounaisnurkassa sijaitseva Kuopsusaapa on suuri, tyypillinen Keski-Lapin aapasuo. Laajojen märkien alueiden lisäksi siellä on kuivempia, harvakseltaan jopa mäntyä kasvavia ja ruohoisia saarekkeitä. Alueella on myös useita kirveen koskemattomia, pieniä metsäsaarekkeitä.

Pesimälajeja: **jänkäkurppa**, **jänkäsirriäinen**, *kapustarinta*, *keltävästäräkki*, *kurki*, *laulujoutsen*, *liro*, **mustaviklo**, *niittykirvönen*, **suokukko**, *tavi*, *teeri*.

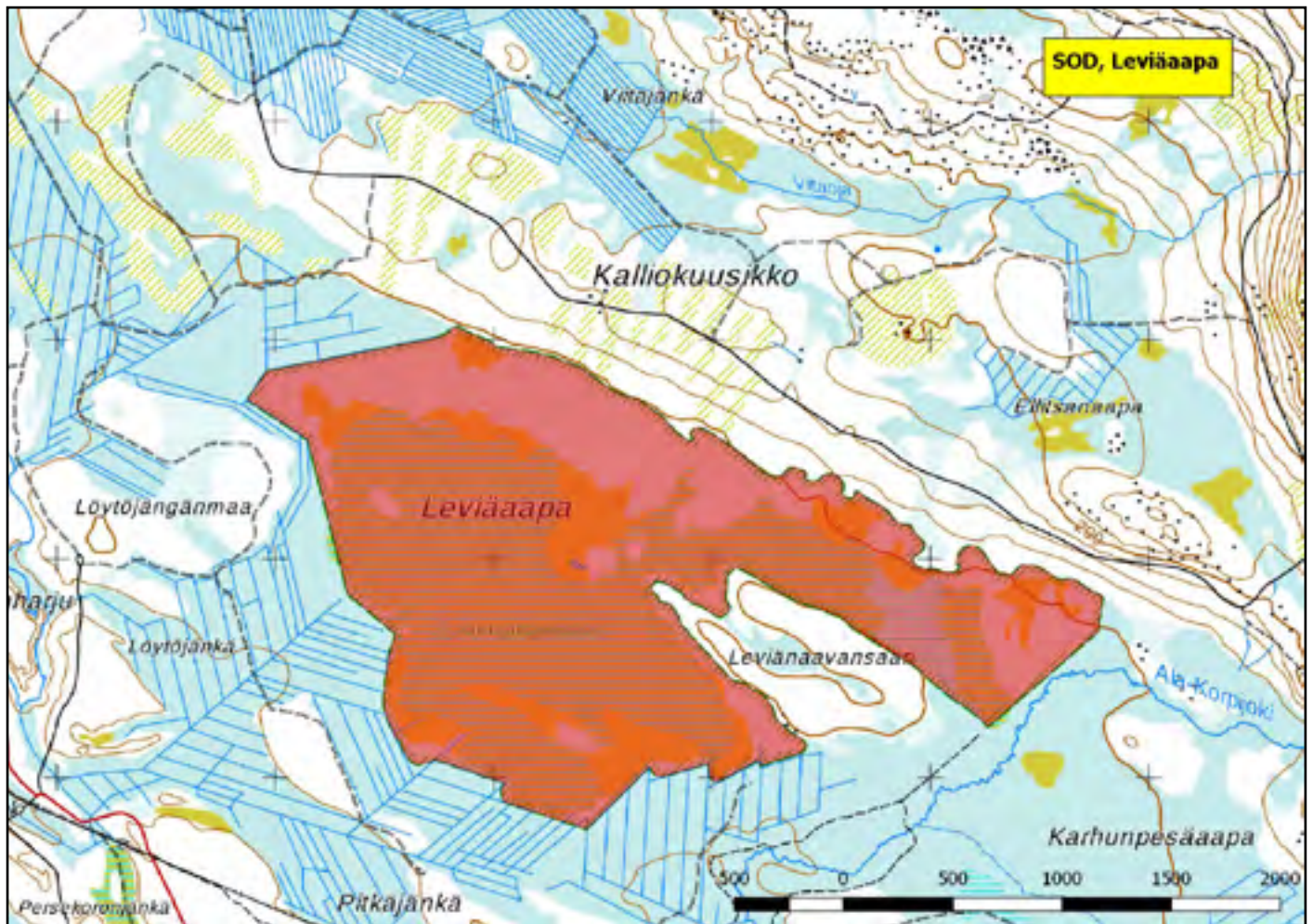
920400 Sodankylä, Leviäaapa (P)

(7459900:496600)

420 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma)

Luoston ja Orajärven välissä Kitisen itäpuolella sijaitseva Leviäaavan soidensuojelualue on lähes kokonaan vaikeakulkuista puutonta aapa. Kolmisen kilometriä Leviäaavan luoteispuolella on toinen suojelusuo, Sammalaapa, sekä suojelematon Kurkiaapa. Tämä kokonaisuus lisää Leviäaavan arvoa.

Pesimälajeja: *harmaalokki, jänkäkurppa, jänkäsirriäinen, keltävästäräkki, kurki, laulujoutsen, liro, niittykirvinen, pensastasku, pikkukuovi, pikkusirkku, tavi, uivelo, valkoviklo, vesipääsky.*

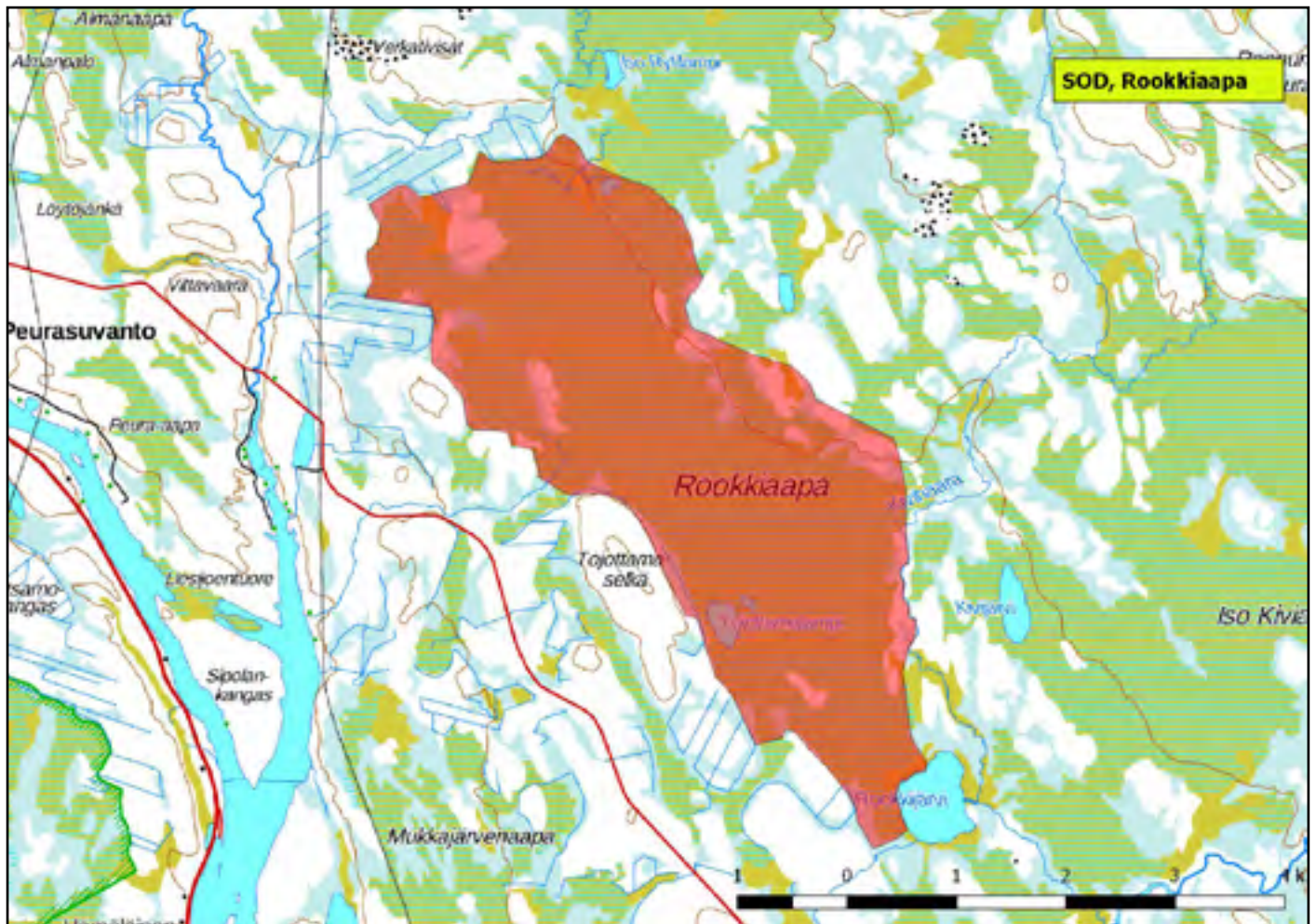
920158 Sodankylä, Rookkiaapa (P)

(7520857:495829)

1000 ha (Natura, FINIBA)

Peurasuvannon itäpuolella sijaitseva Rookkiaapa on osa Koitelaiskairan arvokasta metsä-, tunturi- ja suoluonnon mosaiikkia. Rookkiaapa on pääosin vaikeakulkuista avosuota. Sen eteläkärjessä on Rookkijärvi, ja keskellä länsilaidassa Tojottamalampi sekä aivan pieni nimetön lampi.

Pesimälajeja: **jänkäkurppa**, **jänkäsirriäinen**, **keltävästäräkki**, **kurki**, **liro**, **mustaviklo**, **niittykirvinen**, **riekko**, **tavi**, **uivelo**.

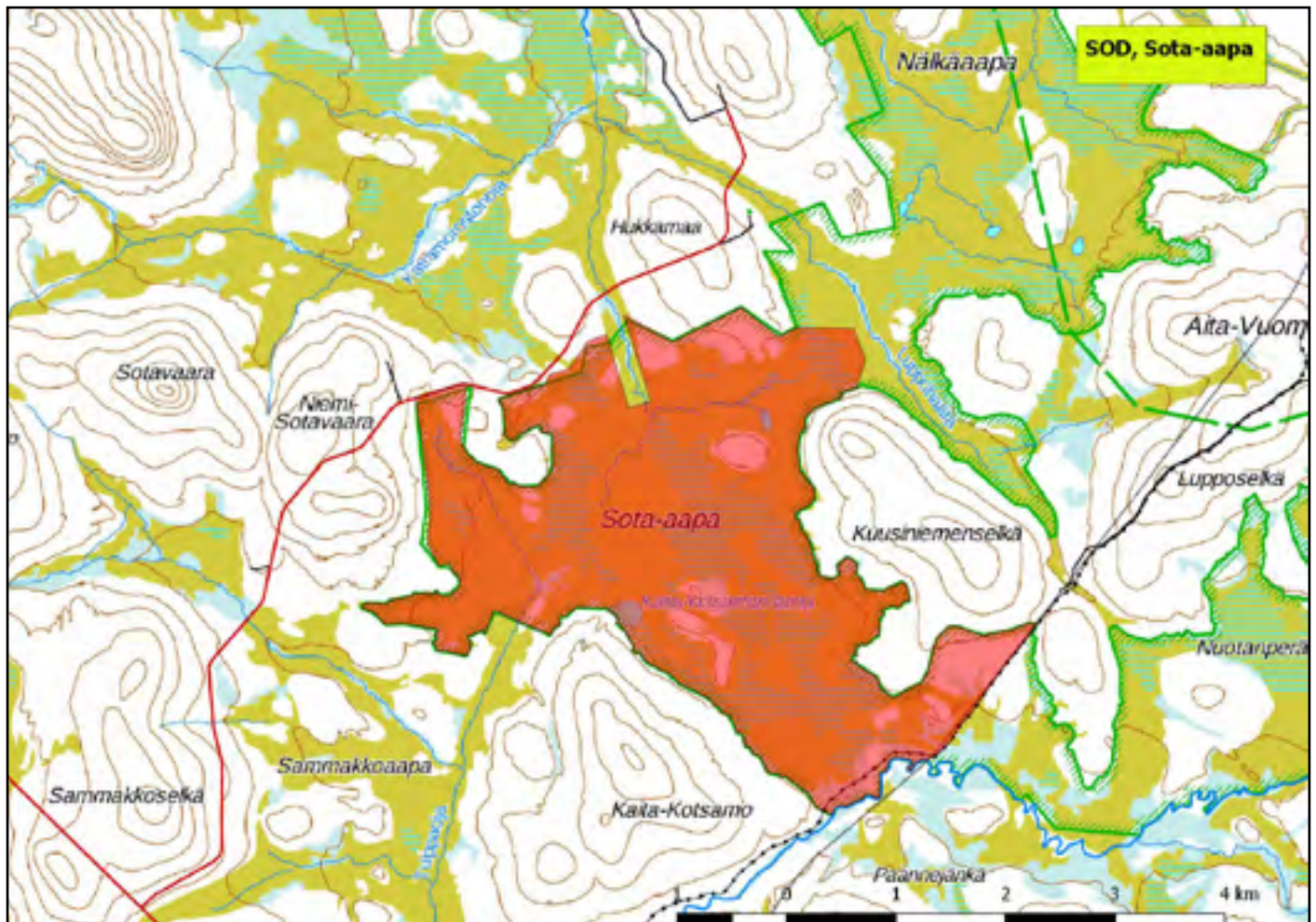
920228 Sodankylä, Sota-aapa (P)

(7575635:505425)

3266 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma)

Sota-aapa on osa soidensuojelualuetta, johon kuuluu myös Nälkäaapa sen pohjoispuolelta. Se on Kakslauttasen lounaispuolelta länteen leviävä karuhko ja pounikkoinen aapasuo, jota pilkkovat lukuisat lammet ja purot. Linnustollisesti arvokkaimpia osia ovat Sota-aavan keskiosan ja Nälkäaavan itäosan rimpialueet. Suon laaja koivikkoalue on erityisen merkittävä kahlaajalinnuille.

Pesimälajeja: *ampuhaukka, jänkäkurppa, jänkäsirriäinen, kapustarinta, keltävästäräkki, kurki, laulujoutsen, liro, mustaviklo, niittykirvinen, pikkukuovi, tavi, tukkasotka, kuikka, lapintiira.*

920231 Sodankylä, Suikeloaapa (P)

(7441388:475337)

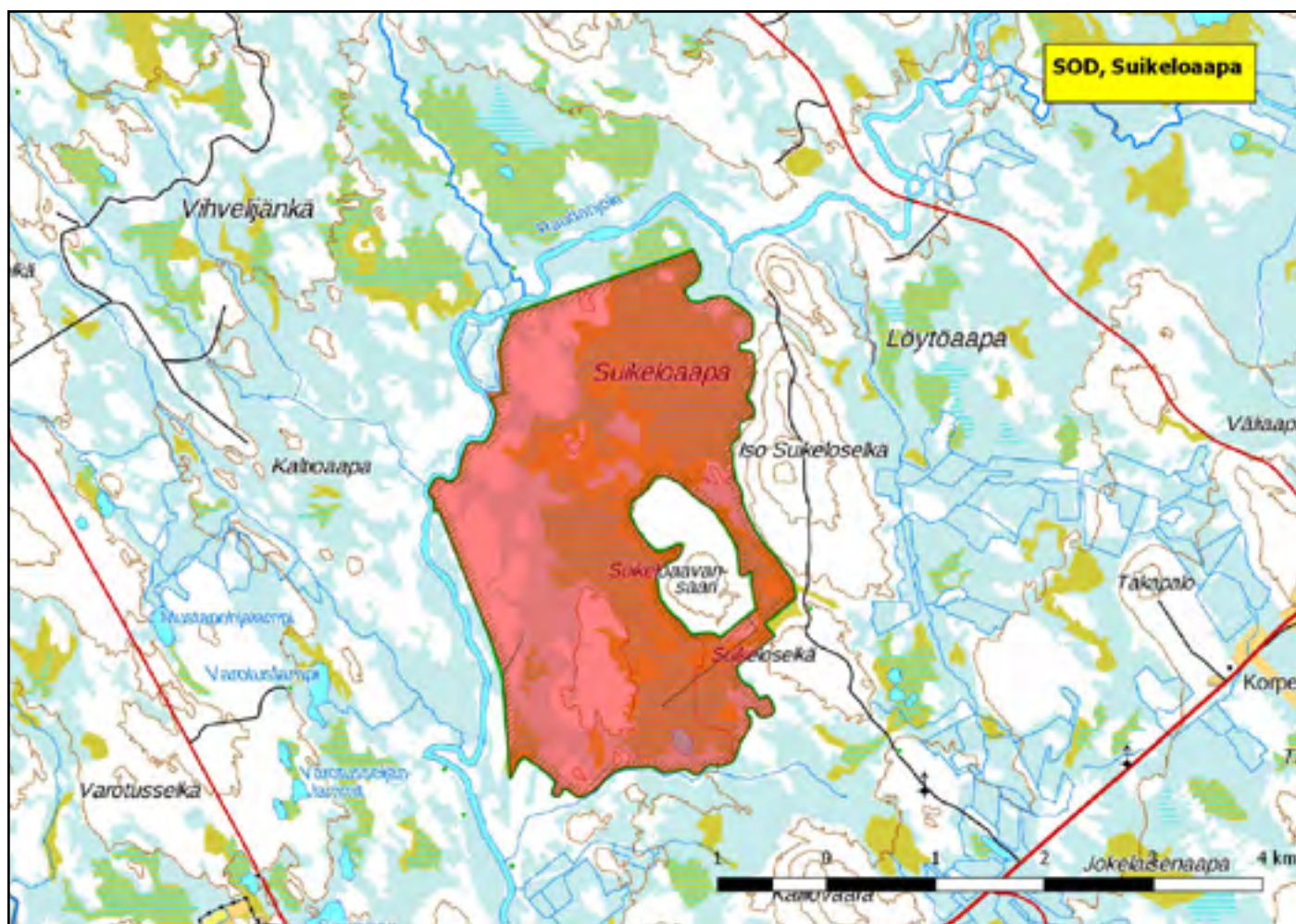
1252 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma)

Raudanjokivarressa Vuojärven länsipuolella sijaitseva Suikelo-
aapa on tyypillistä Peräpohjolan rimpinevaa: matalia jänteitä ja
vetisiä rimpitä. Myös metsäsaarekkeiden vanhat kuusikot ovat
linnustollisesti arvokkaita.

Pesimälajeja: *ampuhaukka, jänkäsirriäinen, kapustarinta, kel-
tavästäräkki, kurki, laulujoutsen, liro, niittykirvinen, palokärki,
pohjantikka, suokukko, tavi, varpuspöllö.*

Suikeloaapa on kahlaajille otollinen heinikkoisuuden johdosta.

920443 Sodankylä, Takaltama-aapa (P)

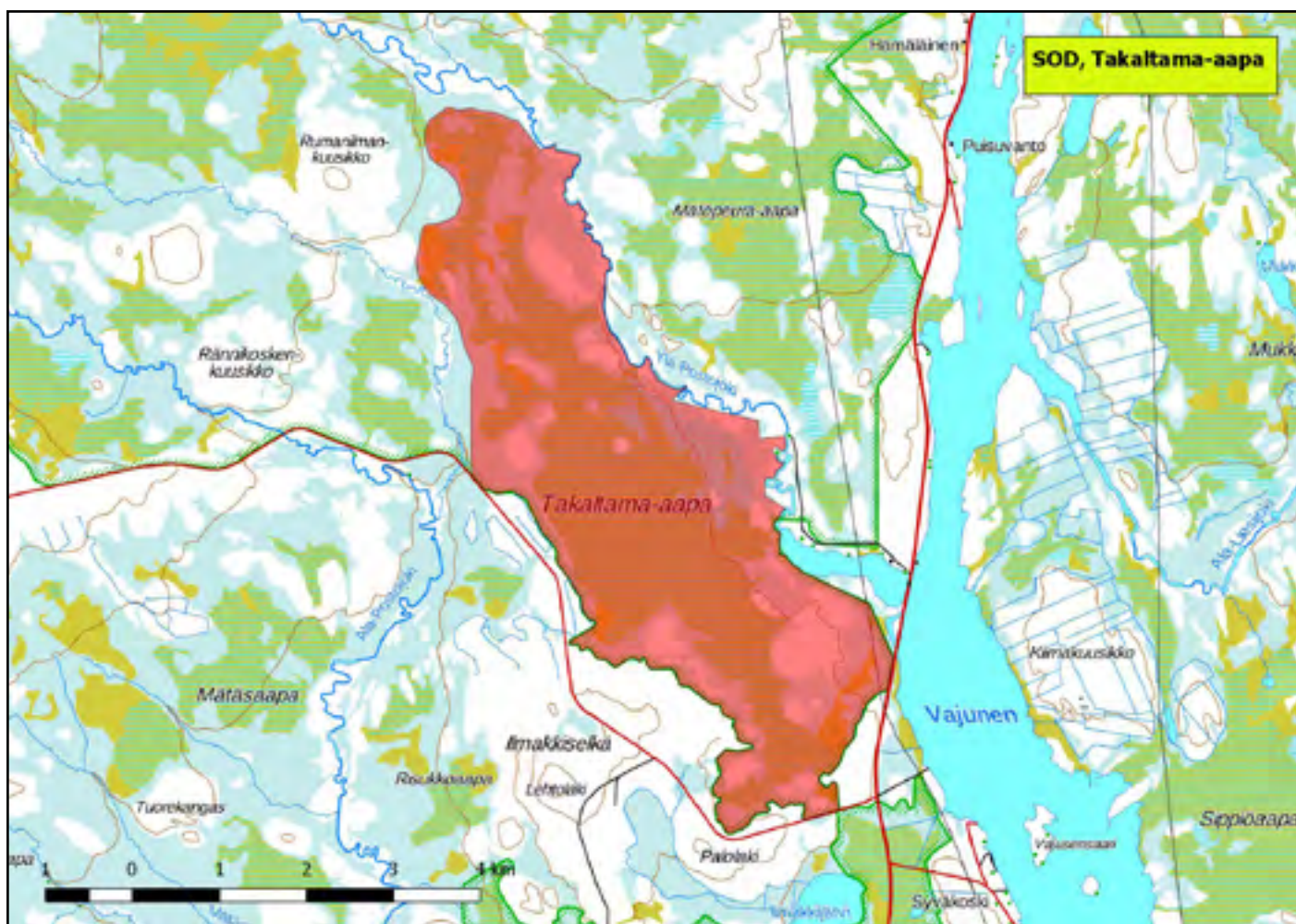
(7514755:486579)

750 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma,

FINIBA)

Vajusen altaan länsilaitaan ja nelostiehen rajautuva Takaltama-aapa on osa laajaa Pomokairan-Tenniöaavan soidensuojelu-
aluetta. Koko aapa on käytännössä vaikeakulkuista puutonta
suota. Takaltama-aavan eteläisenä naapurina on Ilmakkaiaapa,
toinen arvokas lintusuo.

Pesimälajeja: **jänkäkurppa**, **jänkäsirriäinen**, **keltävästäräkki**,
kurki, *laulujoutsen*, *liro*, *niittykirvinen*.

920229 Sodankylä, Viiankiaapa (Kk,P)

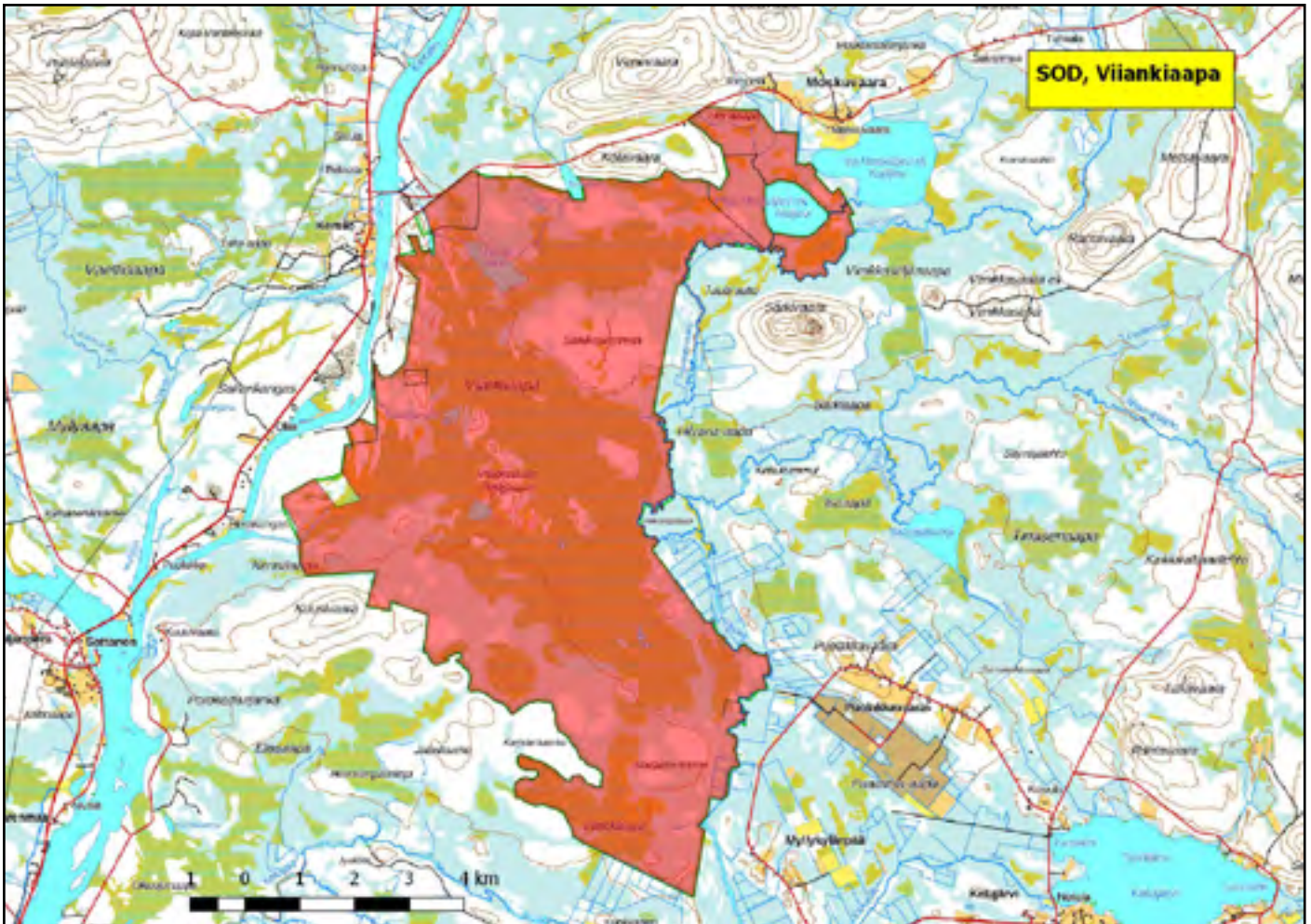
(7490968:429655)

6816 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma)

Kersilön kaakkoispuolella sijaitseva Viiankiaapa on Sodankylän suurimpia ja komeimpia aapoja: kilometrejä katkeamattomia jänteitä, pitkiä ja leveitä rimpiä, myös suuria avorimpiä. Lettojakin alueella on yhteensä yli 500 hehtaaria, etenkin Heinääavalla ja Viiankijärven ympäristössä. Viiankiaapa kuuluu Soidensuojeluohjelmaan ja Natura-suojelualueverkostoon, mutta uhkana on silti kaivoshanke, johon liittyviä kairauksia on alueella jo tehty.

Pesimälajeja: *ampuhaukka*, *harmaalokki*, **jänkäkurppa**, **jänkäsirriäinen**, *kalatiira*, *kapustarinta*, *keltävästäräkki*, *kuikka*, *kuovi*, *kurki*, *laulujoutsen*, *liro*, **mustaviklo**, *niittykirvinen*, *pohjansirku*, *pohjantikka*, *riekko*, **suokukko**, *tavi*, *telkkä*, *uivelo*, *valkoviklo*, *varpuspöllö*.

Keräntymälajeja: *kurki* 45, *liro* 66, *suokukko* 40.

920266 Utsjoki, Bihtos-Per jeaggi (P)

(7697485:463741)

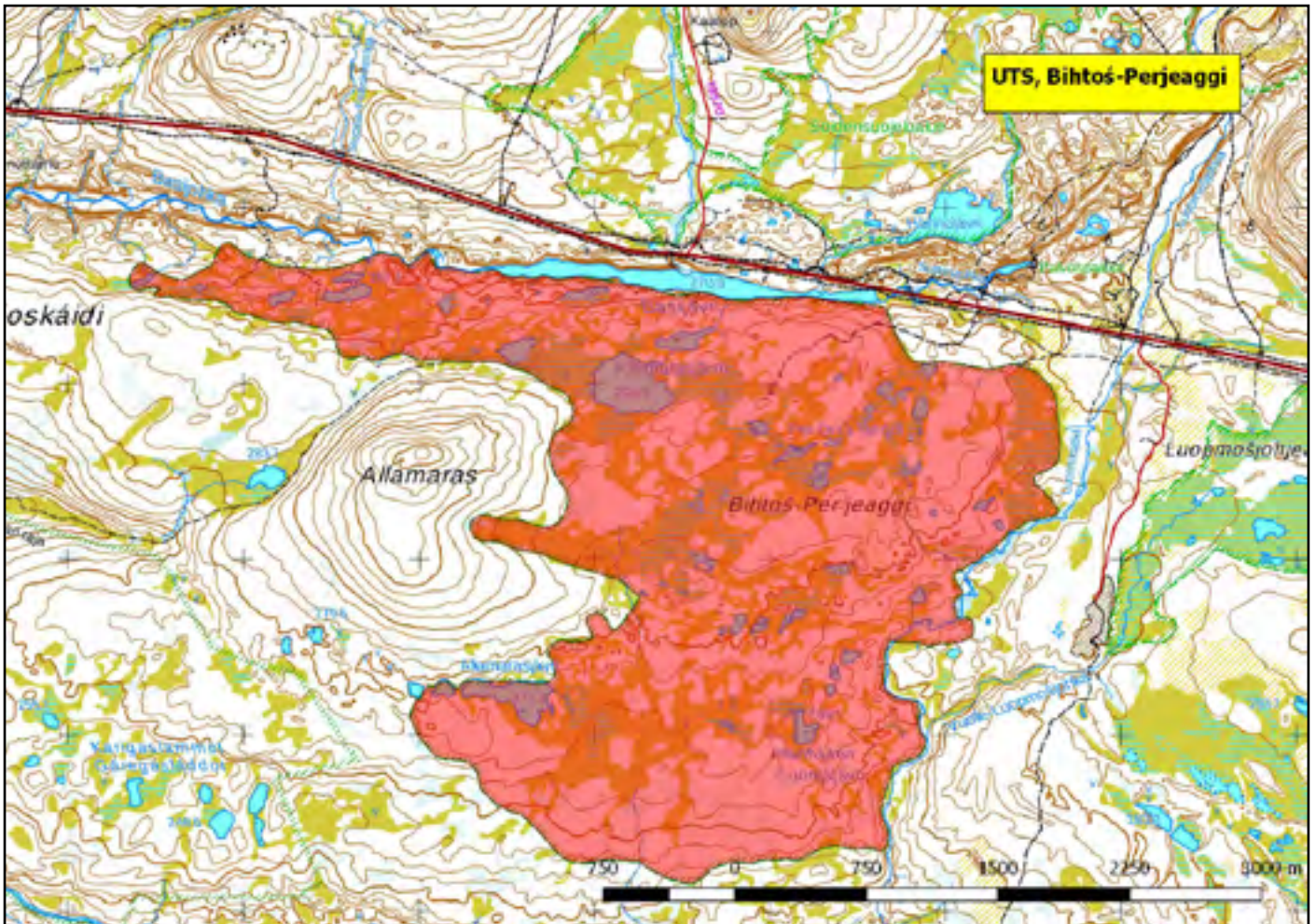
885 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma,
FINIBA)

Tien 92 eteläpuolelle ennen Karigasniemeä avautuva Bihtos-Per jeaggi on Piessuon-Luomusjoen soidensuojelualueen suurin ja puustoisin osa. Alueella on kymmeniä pieniä lampia ja järviä. Tiheä kohoumien ja painaumien mosaiikki erottaa sen muista, laakeammista osa-alueista. Avointa tunturia kohteessa on vain vähän.

Pesimälajeja: **jouhisorsa**, **jänkäkurppa**, **jänkäsirriäinen**, **kaakuri**, **kapustarinta**, **keltavästäräkki**, **liro**, **mustaviklo**, **niittykirvinen**, **pikkukuovi**, **ruokokerttunen**, **suokukko**, **suopöllö**, **tavi**, **telkkä**, **tukkasotka**, **uivelo**, **valkoviklo**, **vesipääsky**, **alli**, **isolepinkäinen**.

Kaakuri pesii pikku järvissä Bihtos-Per jeagilla.

920406 Utsjoki, Linkinjänkä (P)

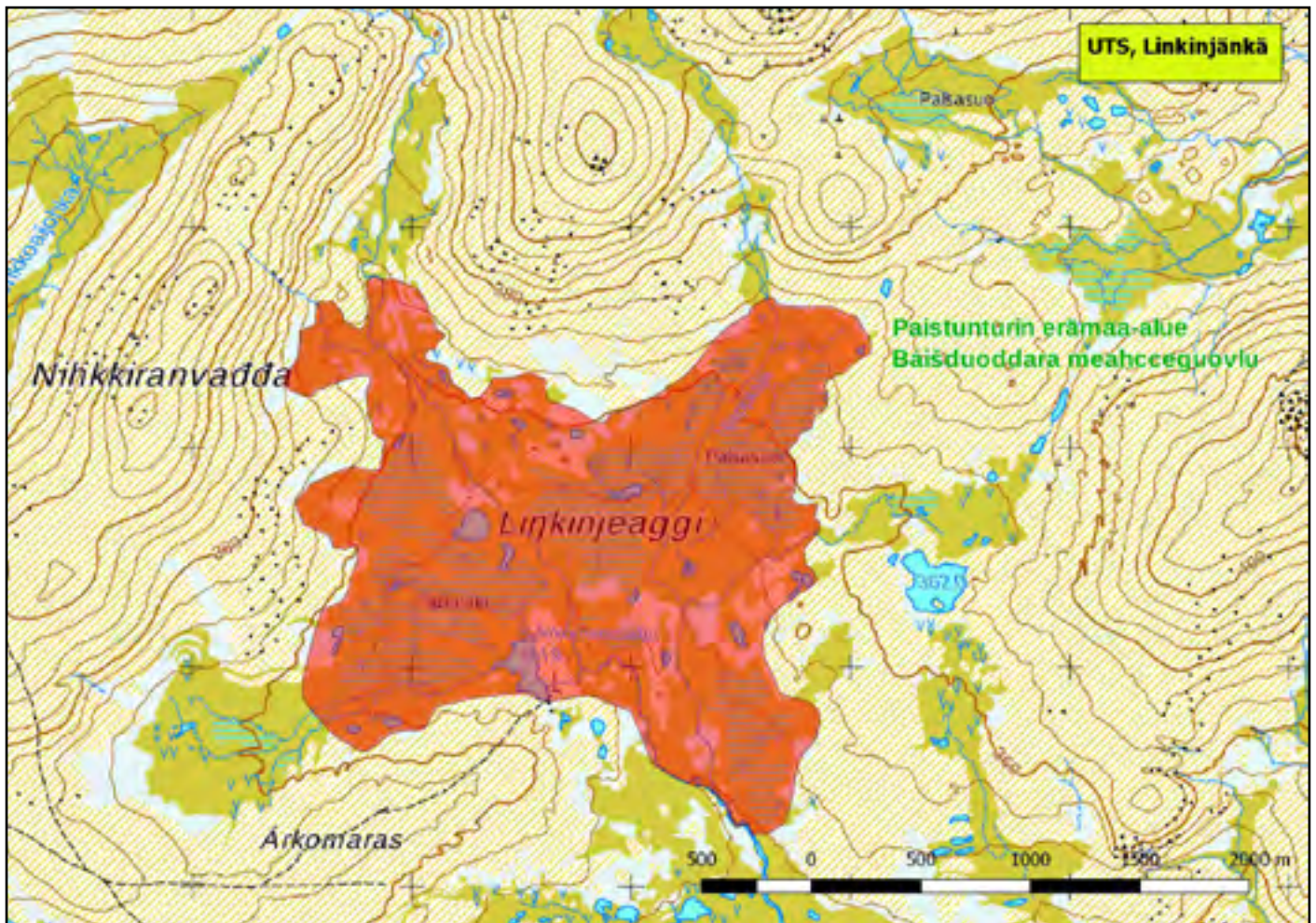
(7742565:482858)

1117ha (Natura, Erämaa-alue)

Keskellä Paistunturin erämaa-alueen Nuvvuksen korkeudella sijaitseva Linkinjänkä on vaihteleva suokohde. Vaikeakulkuista puutonta suota on vajaa puolet, mutta lisäksi alueella on runsaasti korkeita palsoja ja reunoilla myös märkiä alueita sekä varvikkoisia mänttöitä. Pieniä lampia on toistakymmentä. Kohteessa on huomioitu myös tunturialueen linnustokriteerit.

Pesimälajeja: **jänkäkurppa, jänkäsirriäinen, kapustarinta, lapinkirvinen, liro, mustaviklo, niittykirvinen, suokukko, vesipääsky, punakuiri, suosirri, lapintira, tylli.**

Linkinjängällä on vielä palsoja.

920268 Utsjoki, Luomusjoensuu (P)

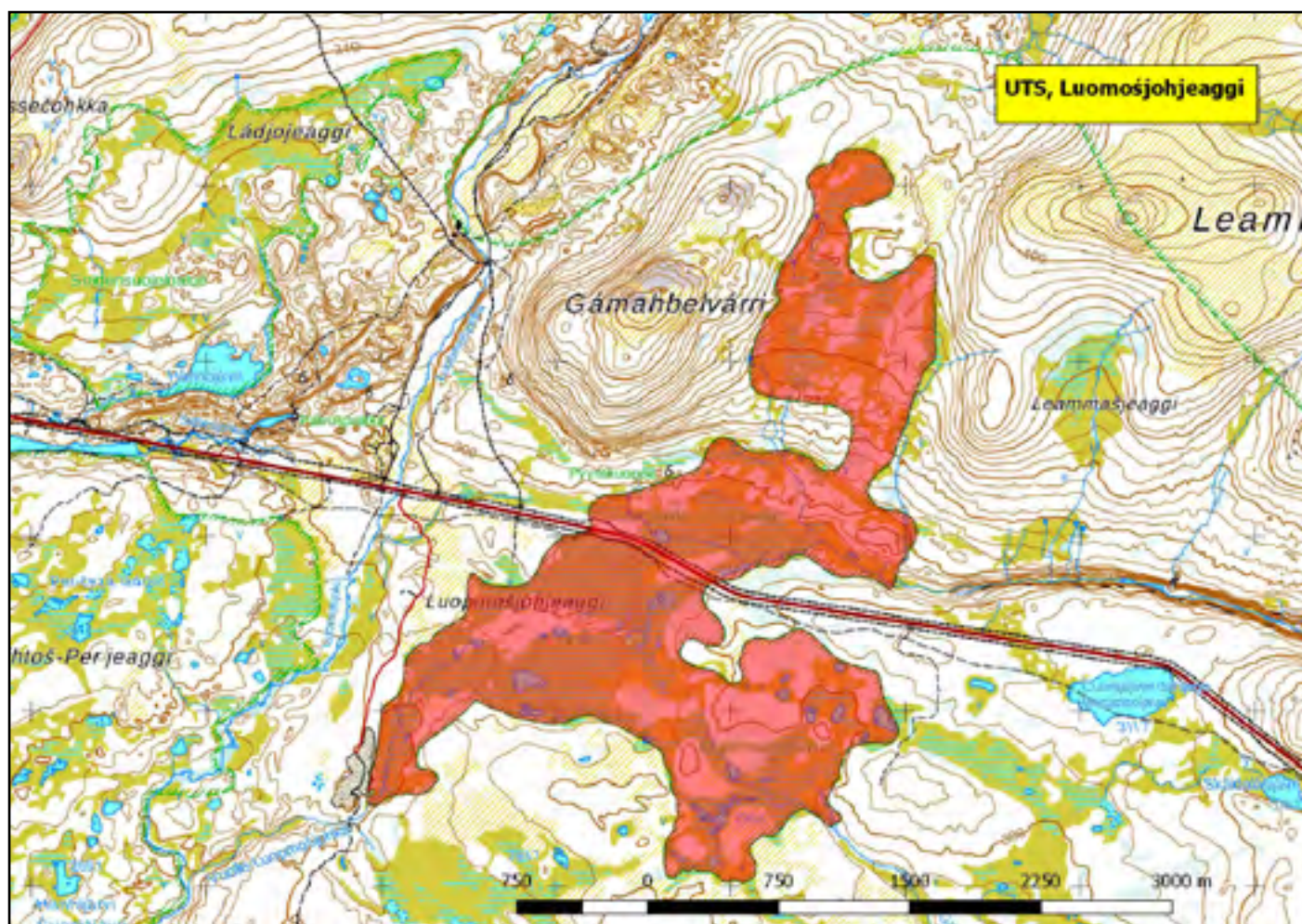
(7742565:467340)

511 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma,

FINIBA)

Luomusjoensuu on Piessuo-Luomusjoen soidensuojelualan aapamaisin osa. Karigasniementie (92) halkaisee Luomusjoensuon kahtia, ja linnustollisesti arvokkaampi osa jää tien eteläpuolelle. Pohjoispuolen suota on 2000-luvulla kanavoitu, mikä on aiheuttanut kuivumista. Alueella on yli 30 pientä, alle hehtaarin kokoista lampea.

Pesimälajeja: **jänkäkurppa**, **jänkäsirriäinen**, **kapustarinta**, **keltävästäräkki**, **liro**, **mustaviklo**, **niittykirvinen**, **pensastasku**, **suo-kukko**, **suopöllö**, **tavi**, **vesipääsky**.

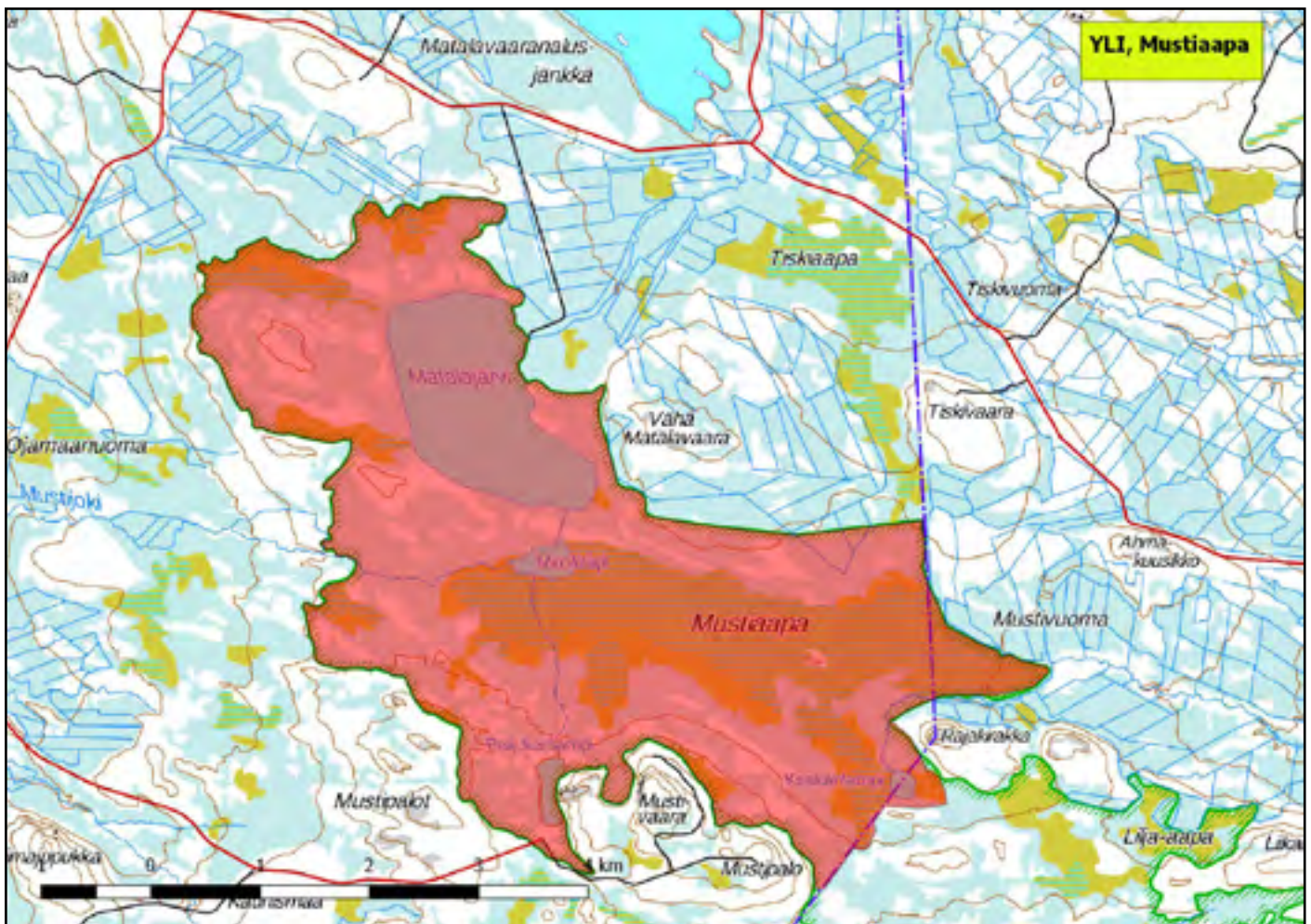
920390 Ylitornio, Mustiaapa (P)

(7375250:411496)

800 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma,
FINIBA)

Ylitornion ja Rovaniemen kunnanrajalla Louevaaran luoteispuolella sijaitseva Mustiaapa on laaja ja vetinen aapasuo. Keskiosa on rimpinen, mutta pohjoisosissa suota reunustavat nevarämeet. Mustiaapa on osa laajempaa soidensuojelualuetta, jonka ympäristö on eteläpuolta lukuunottamatta laajalti ojitettu. Mustiaapaan rajautuu kaksi pientä lampea ja isompi Matalajärvi.

Pesimälajeja: *harmaalokki, jousisorsa, jänkäkurppa, jänkäsirriäinen, kaakkuri, keltävästärkki, kuovi, kurki, laulujoutsen, liro, niittykirvinen, pensastasku, pikkukuovi, suokukko, telkkä, tukkasotka, pikkulokki, kivitasku.*

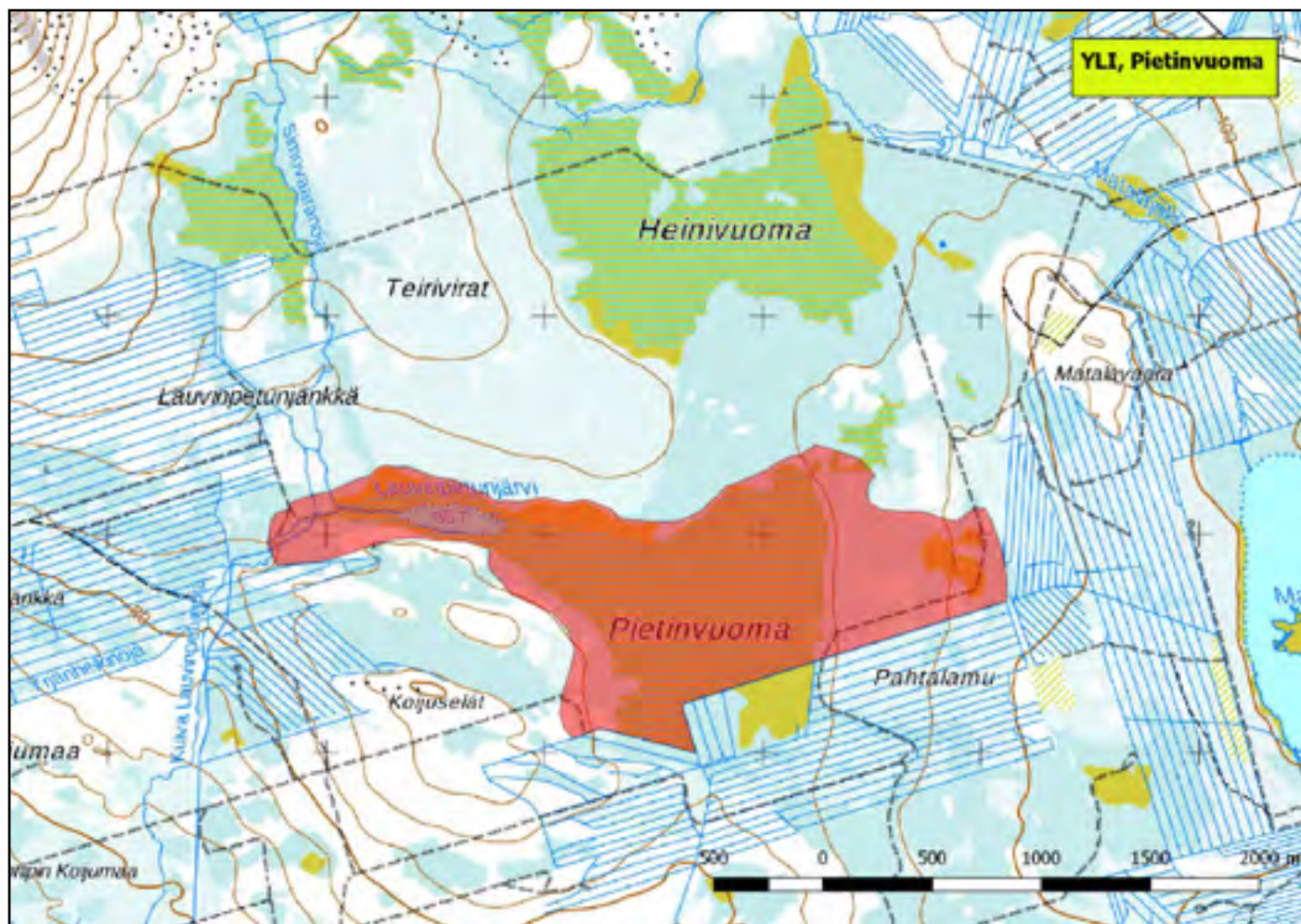
920408 Ylitornio, Pietinvuoma (P)

(7357646:362967)

150 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma)

Portimojärven eteläpuolella sijaitseva Pietinvuoma on monimuotoinen Metsä-Lapin aapasuo: sen itäosa on märkää heinikkoista aapaa, keski- ja länsiosat jänteisiä ja männikköisiä, ja aivan länsipäässä se kapenee kosteaksi niittyjuotiksi. Ympäröivät suot ovat pohjoispuolen Heinivuomaa lukuunottamatta ojitettuja.

Pesimälajeja: **jänkäkurppa**, *keltävästäräkki*, *kuovi*, *kurki*, *liro*, *niittykirvinen*, *pensastasku*, *pohjansirkku*, **suokukko**, *teeri*, *telkkä*, *tukkasotka*, *töyhtöhyppä*, *uivelo*, *valkoviklo*.

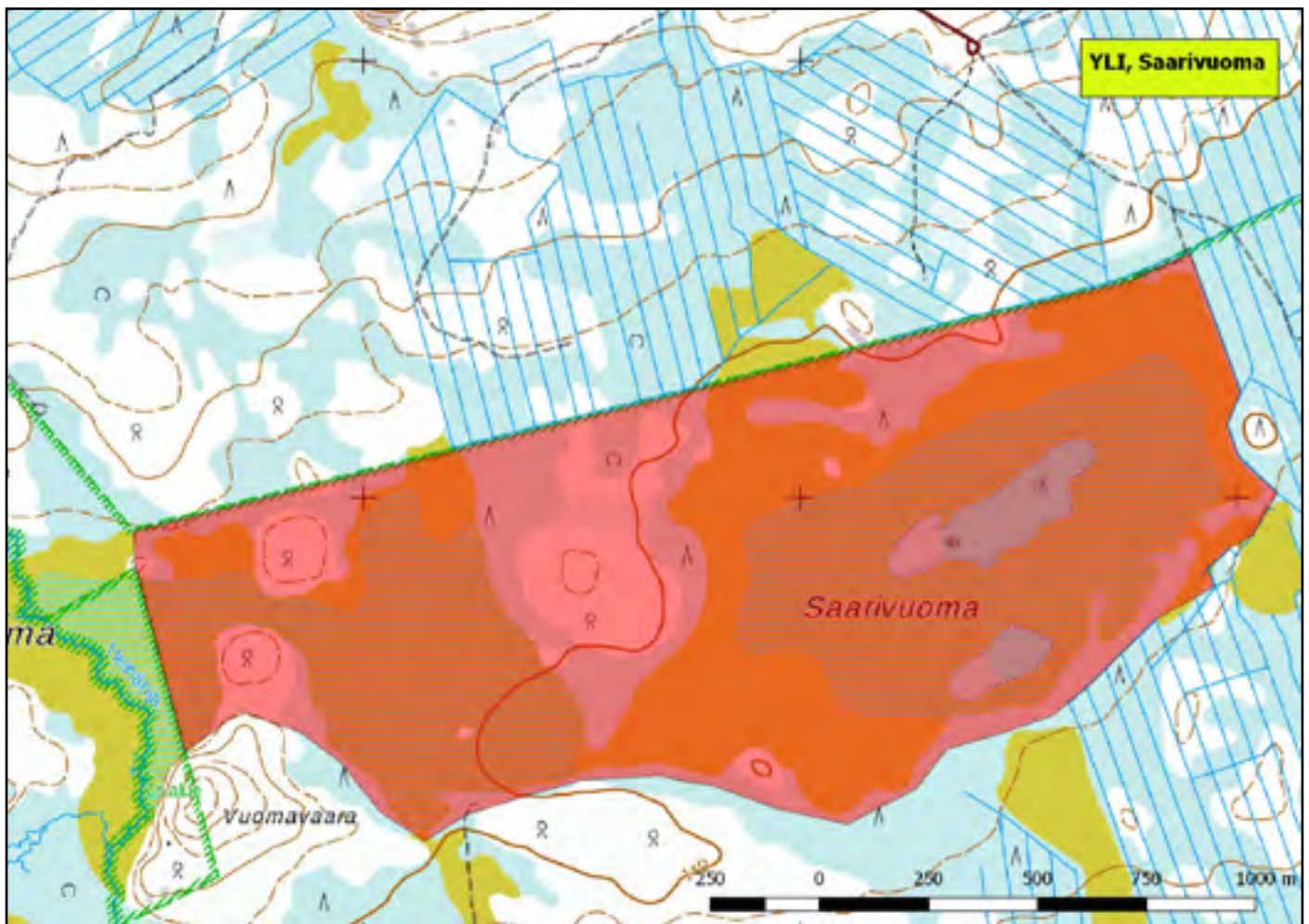
920442 Ylitornio, Saarivuoma (P)

(7362755:401181)

180 ha (Natura, Soidensuojeluohjelma,
FINIBA)

Aivan Ylitornion itälaidalla Mellajärven kaakkoispuolella sijaitseva Saarivuoma on osa laajempaa Kilsiaavan-Ristivuoman Natura- ja soidensuojelualuetta. Saarivuoma on helppokulkuisen heinäkasvuston reunustama, mutta keskiosassa vaikeakulkuisempi suo, jota metsäsaarekkeet pilkkovat monin paikoin.

Pesimälajeja: *harmaalokki, jänkäkurppa, jänkäsirriäinen, kapustarinta, keltävästäräkki, kuovi, laulujoutsen, liro, mustaviklo, naurulokki, niittykirvinen, pensastasku, pikkukuovi, pohjantikka, suokukko, suopöllö, tavi, teeri, telkkä, tukkasotka, valkoviklo, pikkusirkku, hernekerttu, sirittäjä.*

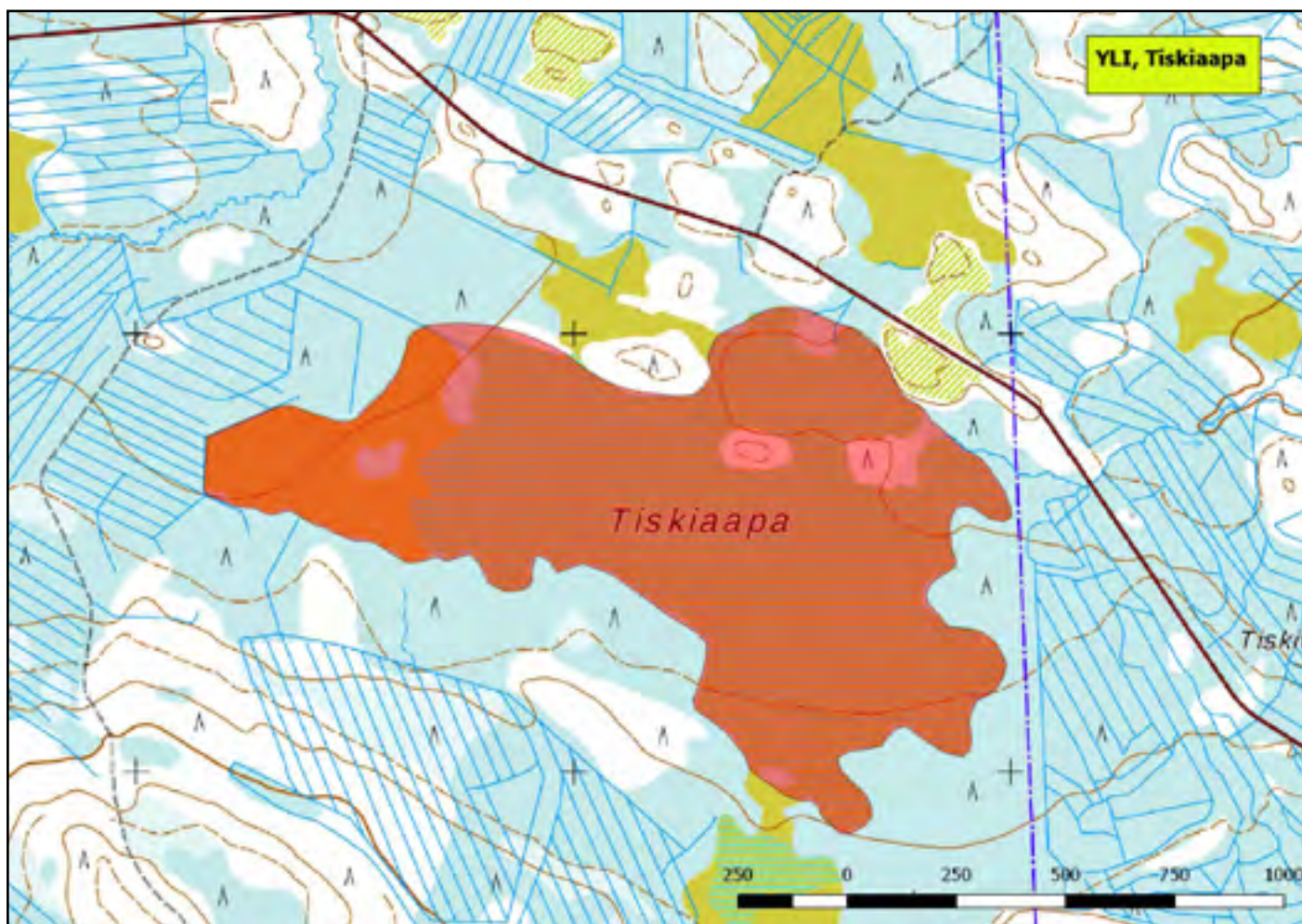
920426 Ylitornio, Tiskiaapa (P)

(7378527:412388)

106 ha

Mustiaavan soidensuojal alueen pohjoispuolella sijaitseva Tiskiaapa on niittyvaltainen, mutta pääosin vaikeakulkuinen puuton suo. Vain pohjoisosassa on rämettä. Lähiympäristön suot on ojitettu, ja Hirvas-Meltosjärvi-metsäautotie kulkee aivan suon vierestä.

Pesimälajeja: **jänkäkurppa**, **jänkäsirriäinen**, **keltävästäräkki**, **kurki**, **laulujoutsen**, **liro**, **niittykirvinen**, **pensastasku**, **pikkukuovi**, **riekko**, **teeri**, **valkoviklo**.

920469 Enontekiö, Pitsusjärven ja

Somasjärven ylänkö (P)

(7695158:284383)

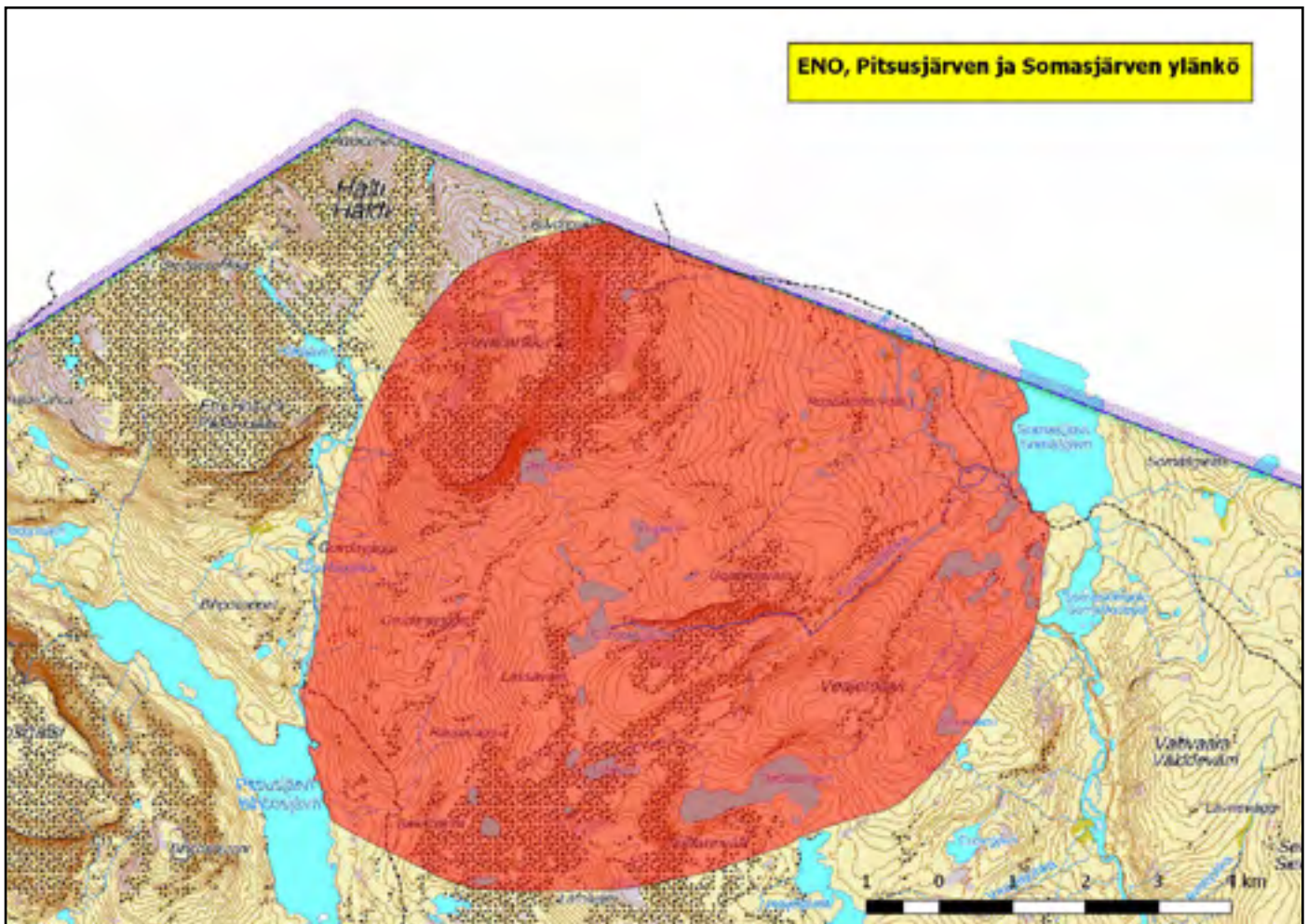
19863 ha (Natura, Erämaa-alue, FINIBA)

Haltin etelä- ja kaakkoispuolella kahden suuren järven, Pitsusjärven ja Somasjärven välissä sijaitseva ylänkö on tunturilinnustolle tärkeä pesimäalue. Se on myös retkeilijöiden suosiossa, sillä Pitsusjärven tuntumassa kulkee suosittu vaellusreitti Haltille. Sen ansiosta alueen linnustokin on jatkuvassa seurannassa.

Pesimälajeja: *alli*, *keräkurmitsa*, *kiiruna*, *lapasotka*, *lapinsirri*, *merisirri*, *mustalintu*, *pilkksiipi*, *pulmunen*, *punajalkaviklo*, *suosirri*, *tunturikihi*, *tylli*, *vesipääsky*, *pikkukuovi*.

Tylli suosii karuja olosuhteita.

920474 Enontekiö, Saana-Iso-Jehkas-

Korkea-Jehkas-Pikku-Jehkas (P)

(7673086:253880)

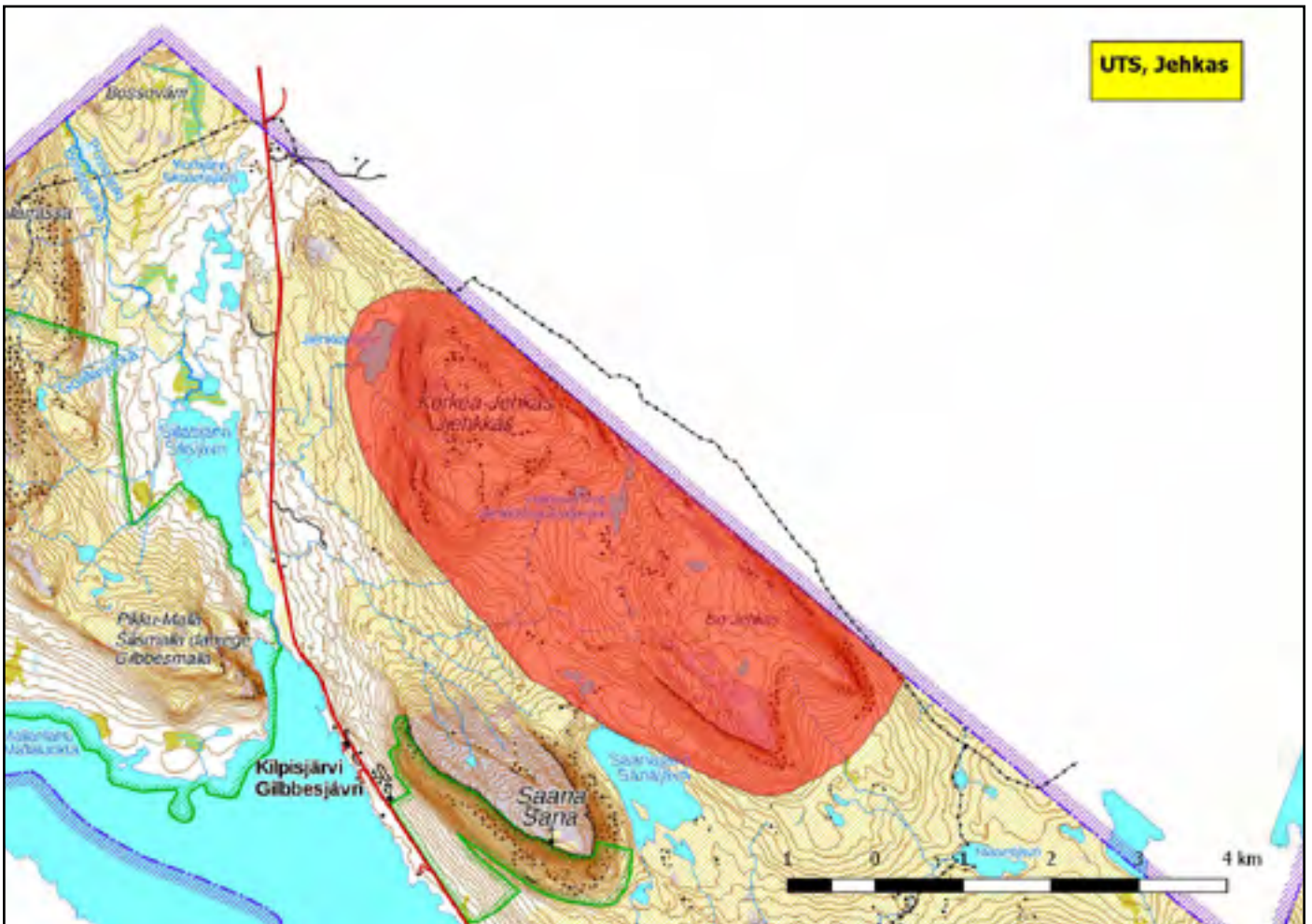
3281 ha (FINIBA)

Tämä lintualue muodostuu Saanan ja Norjan rajan välissä sijaitsevasta tunturiylängöstä, joka rajautuu etelässä Iso-Jehkukseen ja pohjoisessa Pikku-Jehkukseen. Niiden väliin jää vielä yli 900-metrinen Korkea-Jehkas. Alueen pesimälajistoa ovat muun muassa vuorihemppo ja sepelrastas.

Pesimälajeja: *keräkurmitsa*, *kiiruna*, *lapinkirvinen*, *lapinsirri*, *pulmunen*, *punajalkaviklo*, *sepelrastas*, *tunturikihu*, *tylli*, *vuorihemppo*, *koskikara*, *piekana*.

Koskikara pesii pikkupurojen törmillä.

920472 Utsjoki, Savdsajärven ylänkö (P)

(7706082:491965)

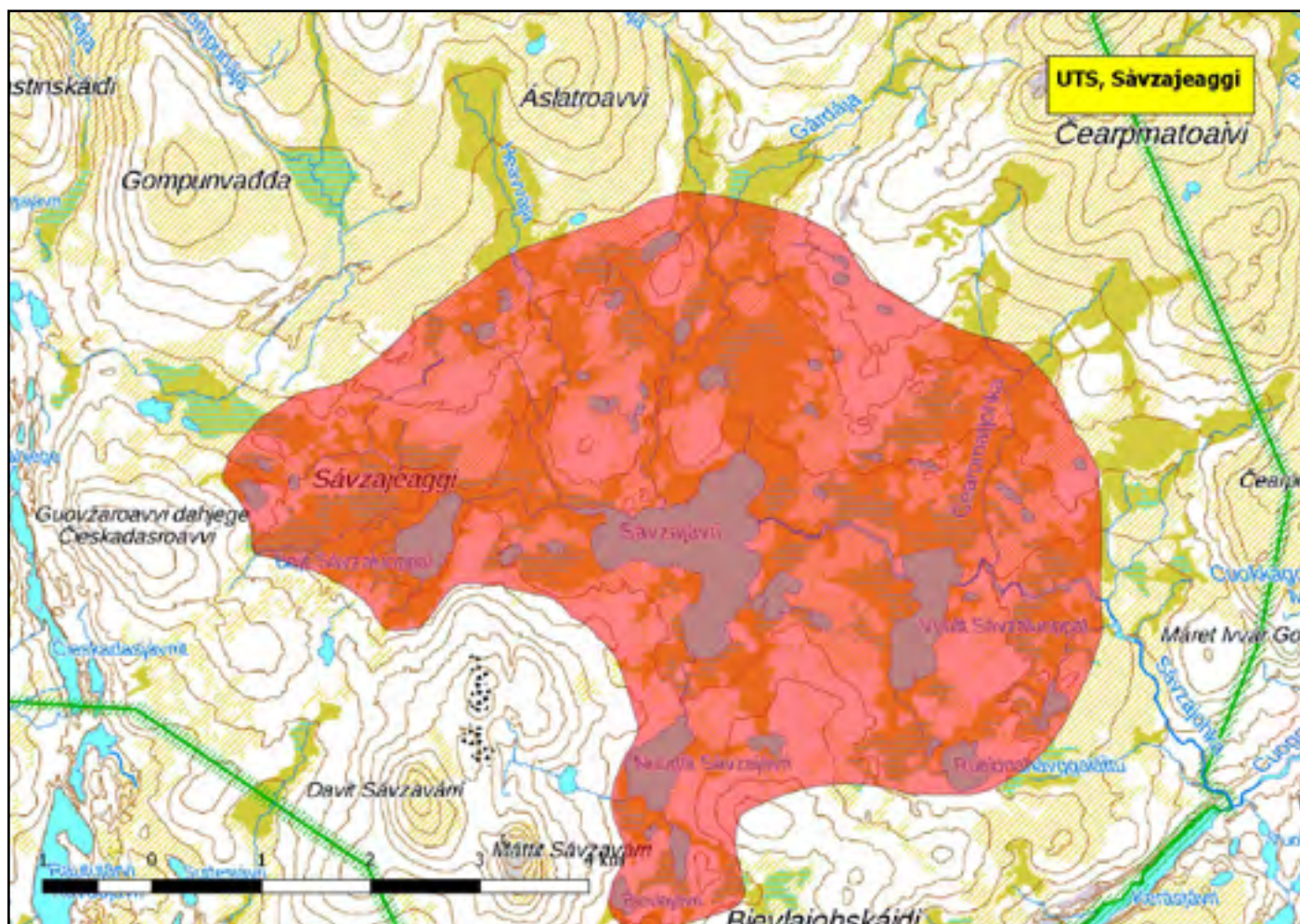
8614 ha (Natura, Luonnonpuisto, FINIBA)

Savdsajärven ylänkö on Kevon luonnonpuiston kaakkoisnurkassa sijaitseva, lukuisten pienvesien ja soiden rikkoma laajahko aluekokonaisuus. Alueella on viisi järveä, suurimpana 132 hehtaarin Savdsajärvi, sekä lisäksi satakunta pienempää lampea.

Pesimälajeja: *alli*, *lapinsirri*, *mustalintu*, *pilkksiipi*, *suosirri*, *tunturikihu*, *tylli*, *vesipääsky*, *tukkasotka*, *punakuiri*, *suokukko*, *jänkäsirriäinen*, *suopöllö*, *lapinkirvinen*.

Lapinsirkku on yleisimpiä varpuslintuja alueella.

7.8. Metsät

920183 Kemijärvi, Javarustunturi (P)

(7421896:509024)

2690 ha (Natura, Vanhojen metsien

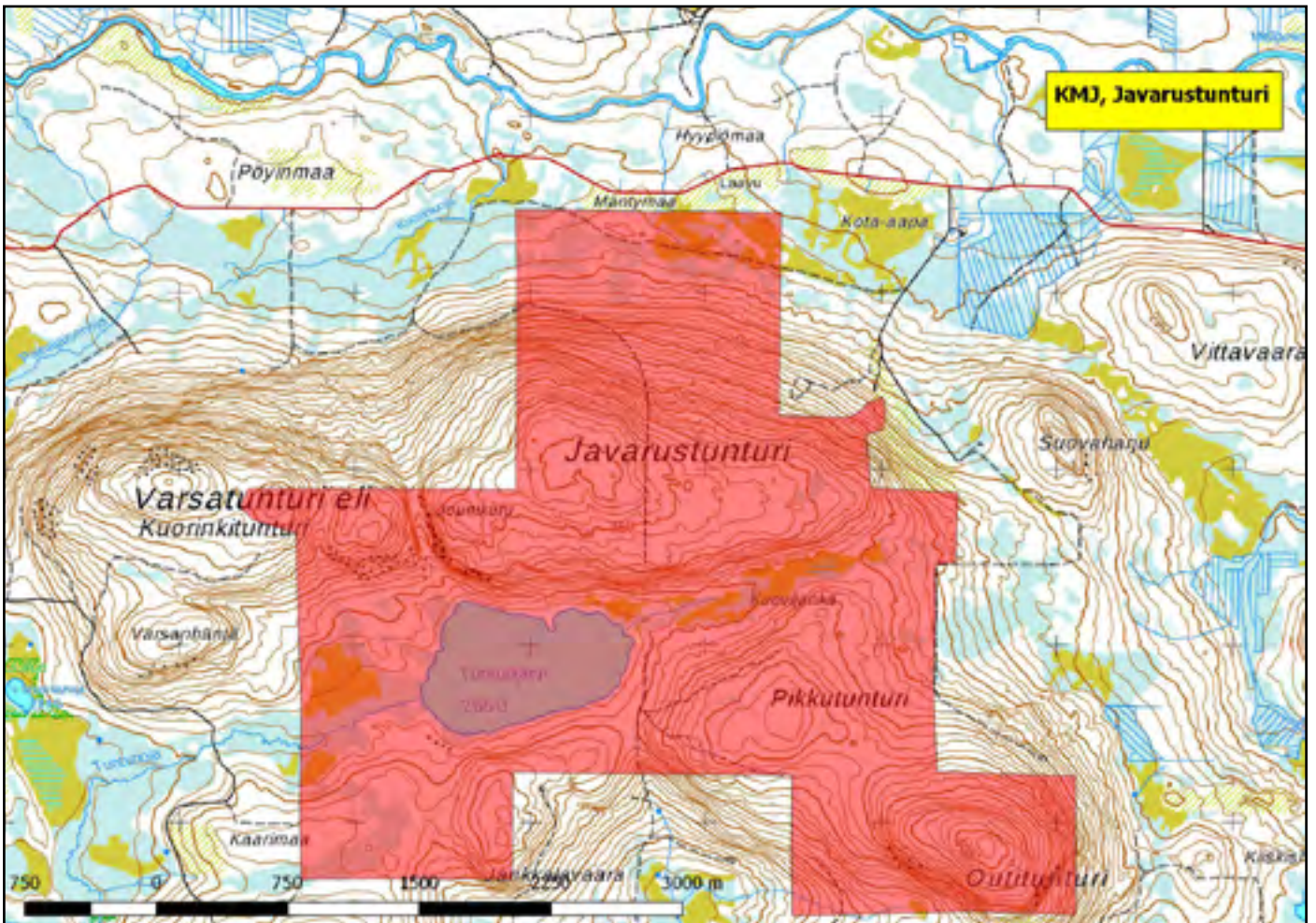
suojeluohjelma)

Pyhätunturin ja Javarusjoen eteläpuolella sijaitseva, talousmetsien ympäröimä Javarustunturi on arvokas vanhan metsän kohde. Alueen metsät ovat yli 200-vuotiaita, paikoin mäntyaihkien koristamia luonnontilaisia kuusikoita. Rinteitä kirjoavat siellä täällä raidat tai yksittäiset haaparyhmät, ja lahoppuuta on runsaasti. Alueella on myös arvokas kovapohjainen lähdejärvi.

Pesimälajeja: kirjosiipikäpylintu, kuukkeli, lapintiainen, metso, palokärki, pikkusieppo, pohjantikka, sinipyrstö, varpuspöllö, ampuhaukka, hiiripöllö, pohjansirkku.

Kuukkeli suosii vanhoja metsäalueita.

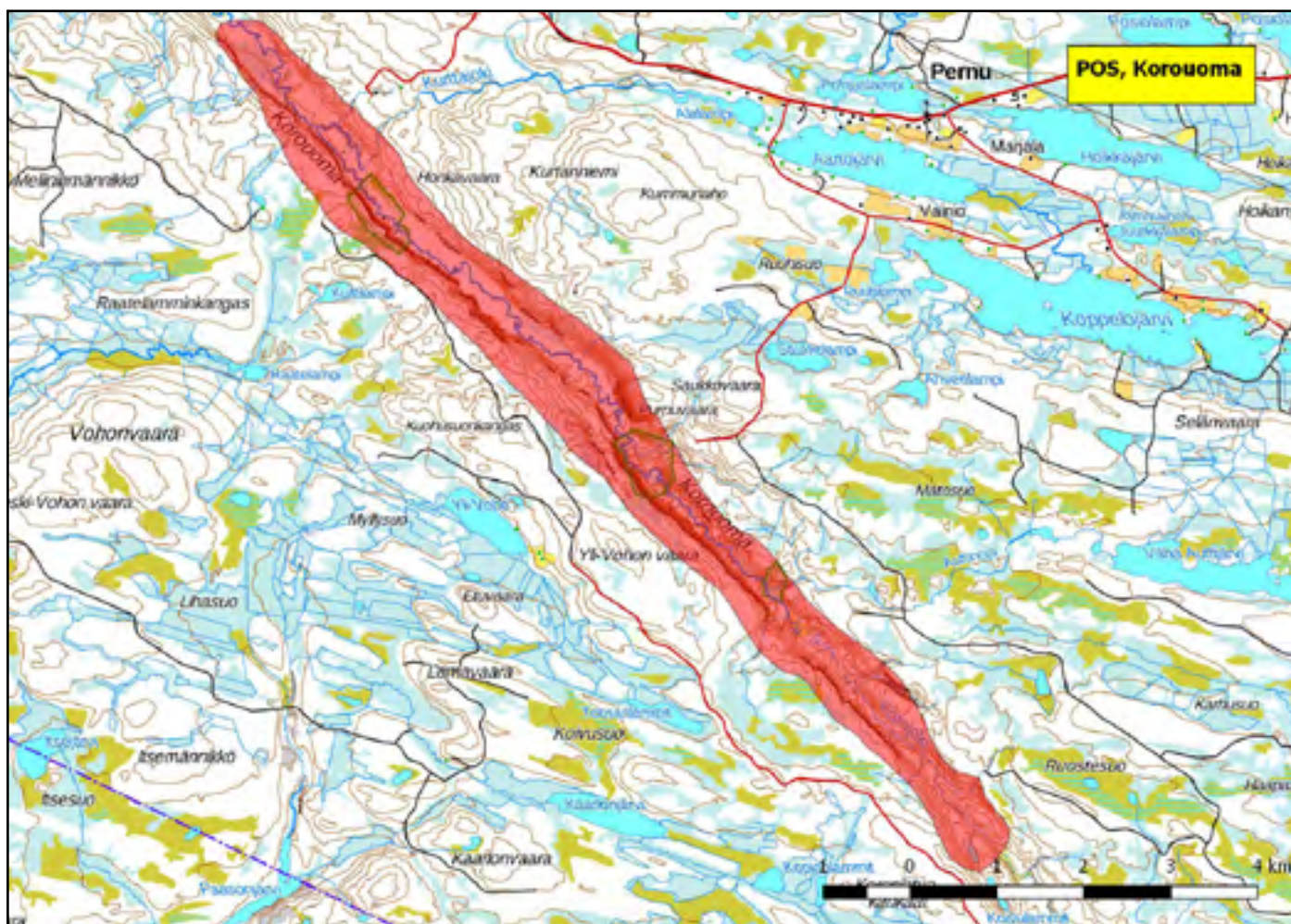
920100 Posio, Korouoma (P)

(7328234:534514)

264 ha (Natura, FINIBA)

Posion kunnan itärajalla tie 81:n eteläpuolella sijaitseva Korouoma on moni-ilmeinen ja arvokas luonnonmetsien, lehtojen ja kallioympäristöjen suojelualue. Korojoen rotkolaakson kasvillisuus on paikoitellen erittäin rehevää, ja siellä onkin kaikkiaan kolme lehtojensuojelualuetta. Korouomassa pesii vanhojen metsien lintuja, mutta myös vaateliaita eteläisiä lajeja. Se on yksi harvoista paikoista, joissa räystäspääskyt pesivät luonnonympäristössä kalliojyrkänteillä.

Pesimälajeja: *idänuunilintu*, *koskikara*, *kuukkel*, *metso*, *palokärki*, *pohjansirku*, *peukaloinen*, *pikkusieppo*, *pohjantikka*, *puukiiپیج*, *sirittäjä*, *tuulihaukka*, *töyhtöäinen*, *varpuspöllö*.

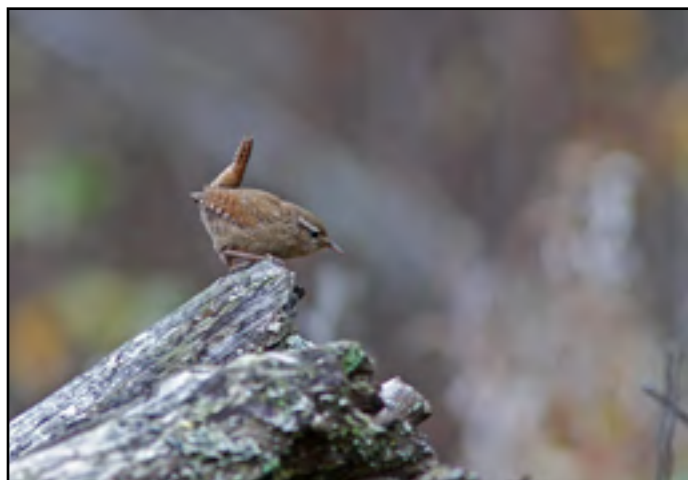
920478 Posio, Lavavaara (P)

(7345541:564326)

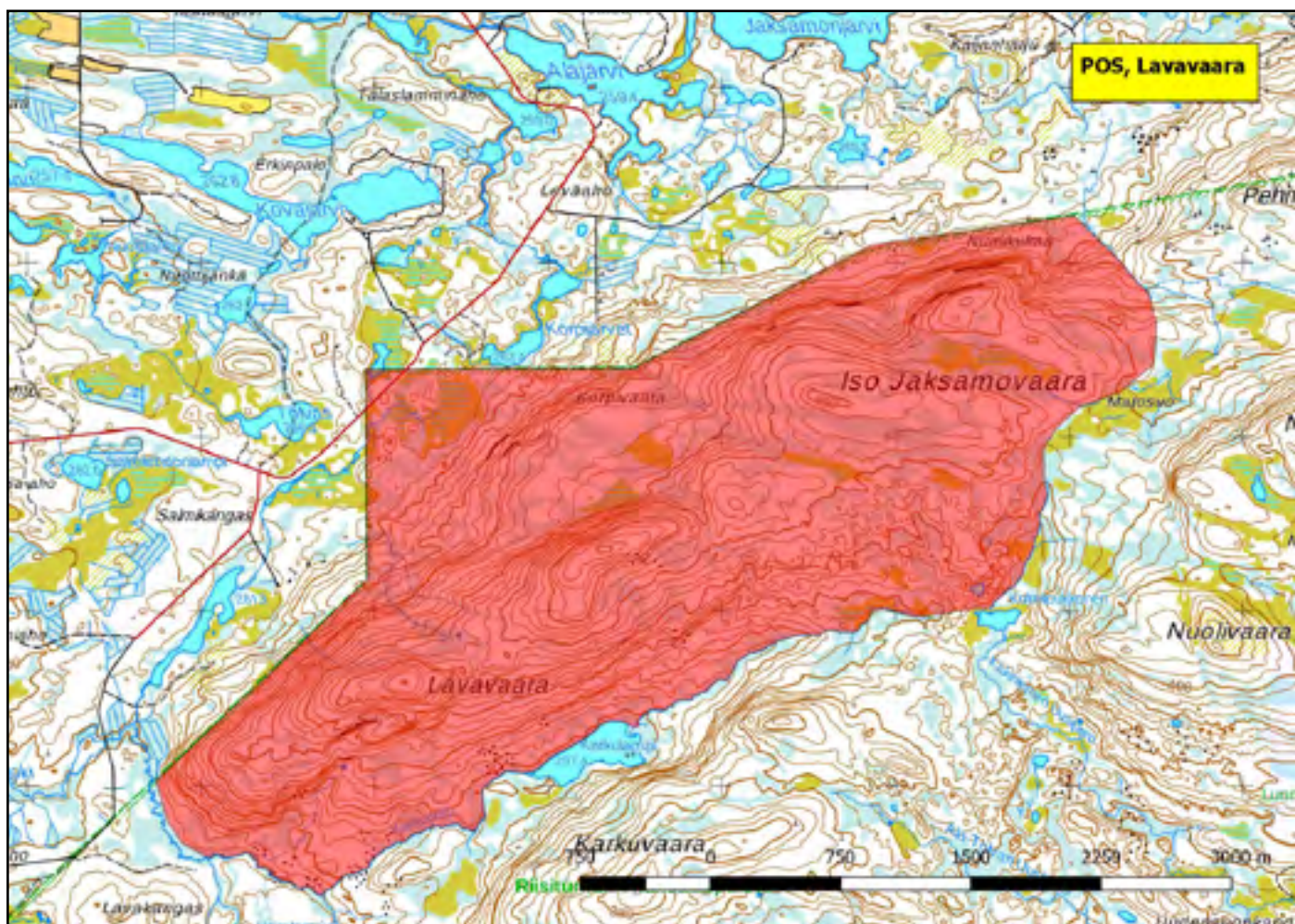
2640 ha (Natura, Kansallispuisto, FINIBA)

Riisitunturin kansallispuiston luoteisnurkassa sijaitseva Lavavaara on arvokas vanhan metsän alue. Lavavaaran lisäksi kohde käsittää myös sen koillispuolella sijaitsevan Ison Jaksamovaaran. Alueella pesii edustava lajisto pohjoisboreaalisen luonnonmetsän lintuja.

Pesimälajeja: *metso*, *peukaloinen*, *pikkusieppo*, *pohjantikka*, *puukiipijä*, *sinipyrstö*, *taviokurna*, *tervapääsky*.

Peukaloisen rätinää luulee Lavavaarassa.

920216 Rovaniemi, Auttiköngäs (P)

(7351625:509324)

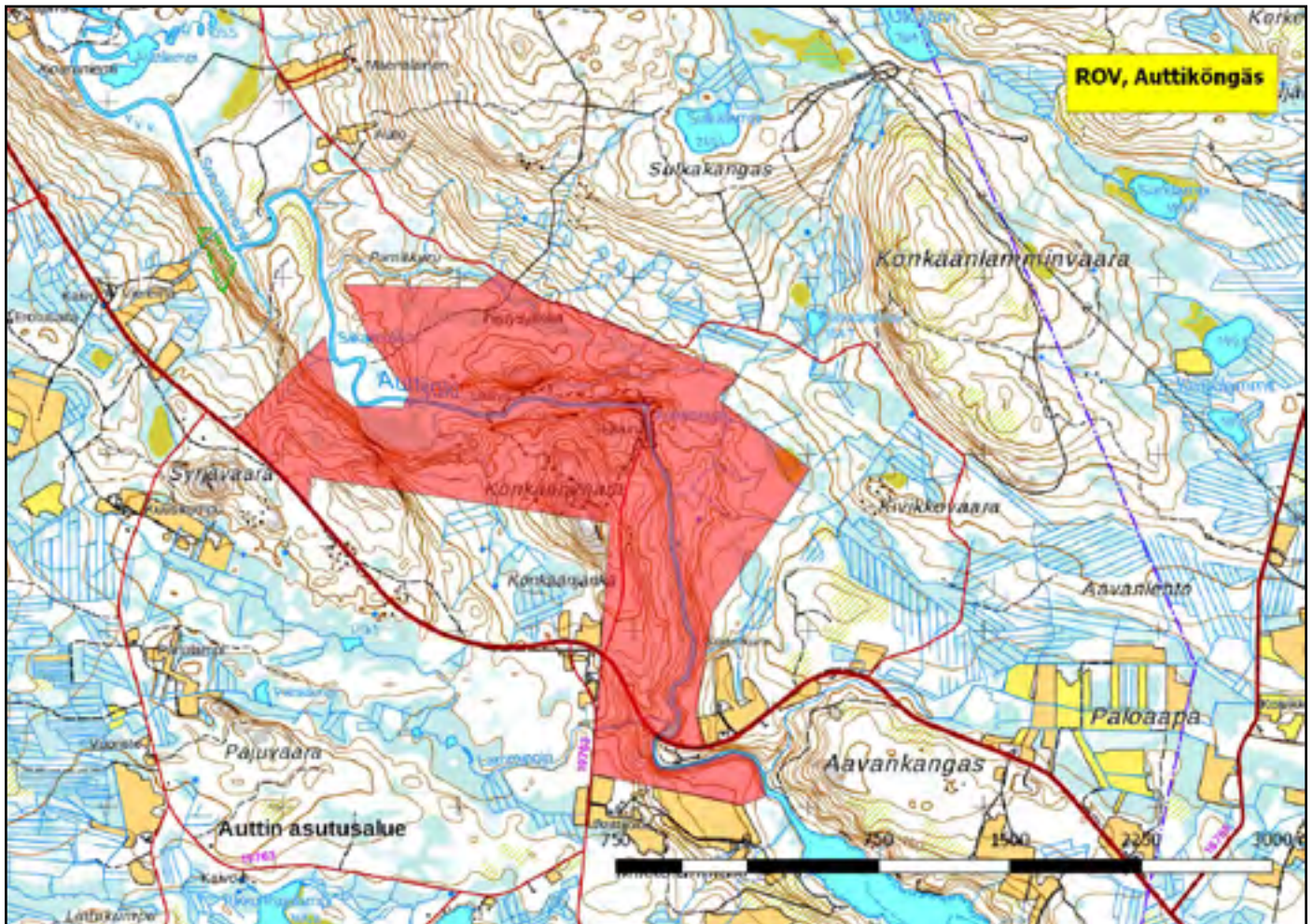
388 ha (Natura, Vanhojen metsien
suojeluohjelma)

Aivan Rovaniemen kaakkoisrajalla sijaitseva Auttiköngäs on tärkeä vanhan metsän kohde. Könkäänvaaran ja Ispinävaaran rinneillä sekä Auttijoen kanjonissa on luonnontilaisia, yli 200-vuotiaita männiköitä ja kuusikoita. Joen ja rinnepurojen varsilla on myös rehevämpää metsää haapoineen ja raitoineen. Lahopuuta on poikkeuksellisen paljon.

Pesimälajeja: *idänuunilintu*, *koskikara*, *kuukkeli*, *lapintiainen*, *metso*, *peukaloinen*, *pohjantikka*, *puukiipijä*, *sirittäjä*, *varpuspöllö*, *virtavästäräkki*, *ampuhaukka*, *palokärki*, *huhkaja*.

Virtavästäräkin voi tavata Auttiköngäällä.

920312 Rovaniemi, Hyypiökivalo-Namalikkokivalo
(P)

(7356937:489373)

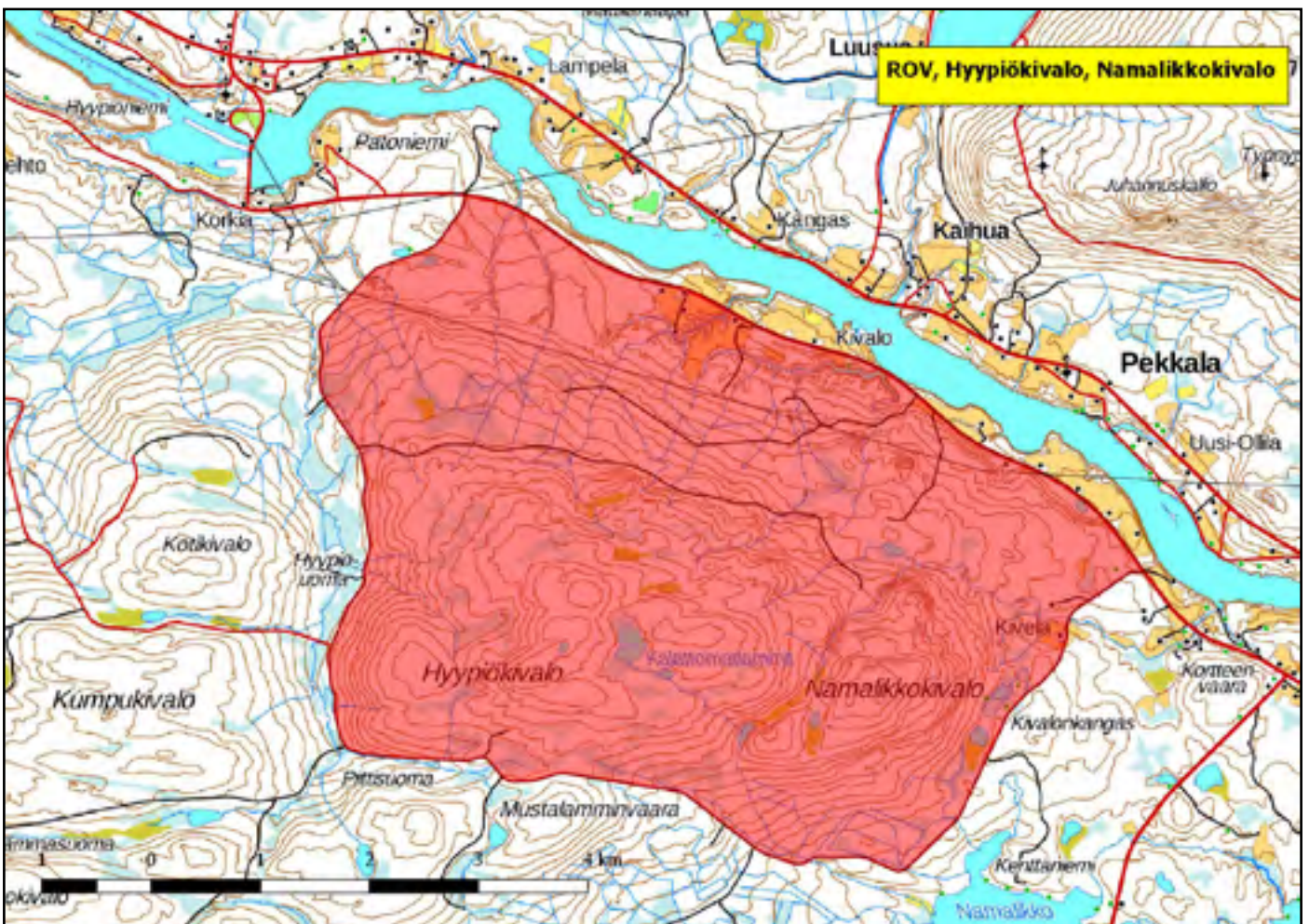
2872 ha (Natura, Vanhojen metsien
suojeluohjelma)

Kivaloiden lintualue on tien 81 eteläpuolella noin 60 kilometriä kaupungista itään. Alkujaan Metsäntutkimuslaitoksen koealueena toiminut kohde käsittää vanhoja, kuusivaltaisia vaarojen lakimetsiä, lampia ja niitä ympäröiviä nevoja. Alueen ympäri kulkee puomilla kelirikkoakaan suljettu tie. Kohteen itäinen osa Namalikkokivalo kuuluu Naturaan ja Vanhojen metsien suojeluohjelmaan.

Pesimälajeja: metso, peukaloinen, pohjantikka, puukiipijä, sini-pyrstö, sirittäjä, hippiäinen.

Hippiäinen suosii kuusimetsiä.

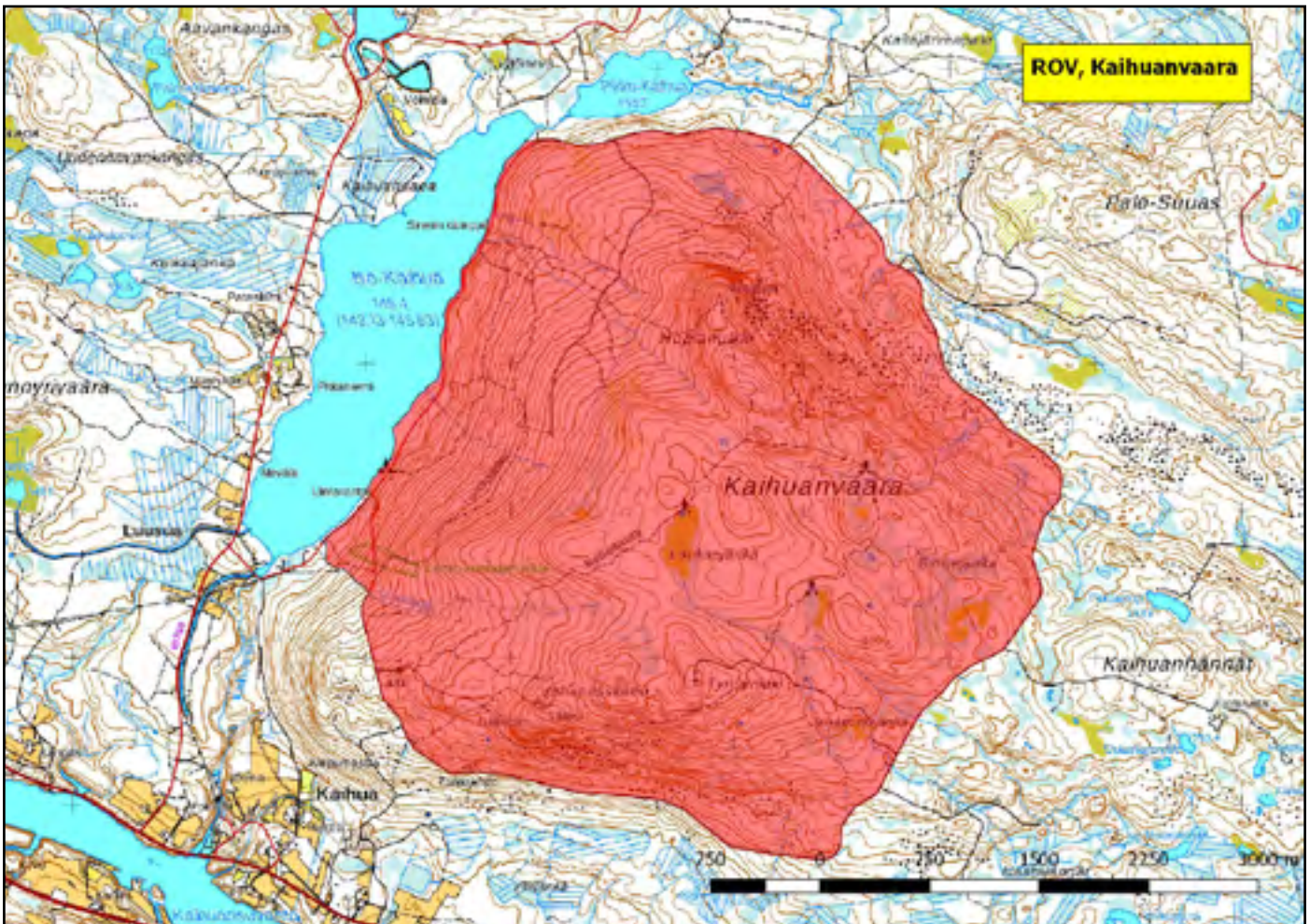
920311 Rovaniemi, Kaihuanvaara (P)

(7362080:495483)

1660 ha

Kemijokivarressa Pekkalan kylän pohjoispuolella sijaitseva Kaihuanvaara on Kivaloiden vaarakson pohjoisin osa. Se koostuu kahdesta huipusta, pohjoisen Hopianulkista ja eteläisemmästä Tynnyrilaesta. Alue on monimuotoinen ja paikoin hyvin rehevä. Siellä on vanhaa kuusikkolehtoa, karumpia kalliomänniköitä ja koivulehtoja. Lounaisrinteessä on 13 hehtaarin lehtojensuojelualue. Reheviä ja linnustollisesti arvokkaita ovat myös vaaralta alas valuvien purojen varret.

Pesimälajeja: kirjosiipikäpylintu, *kuukeli*, *metso*, palokärki, *peukalainen*, *pohjantikka*, *puukiipijä*, sirittäjä, *taviokuurna*, mehiläishaukka, hippiaäinen, isolepinkäinen.

920211 Rovaniemi, Louevaara (P)

(7367304:417929)

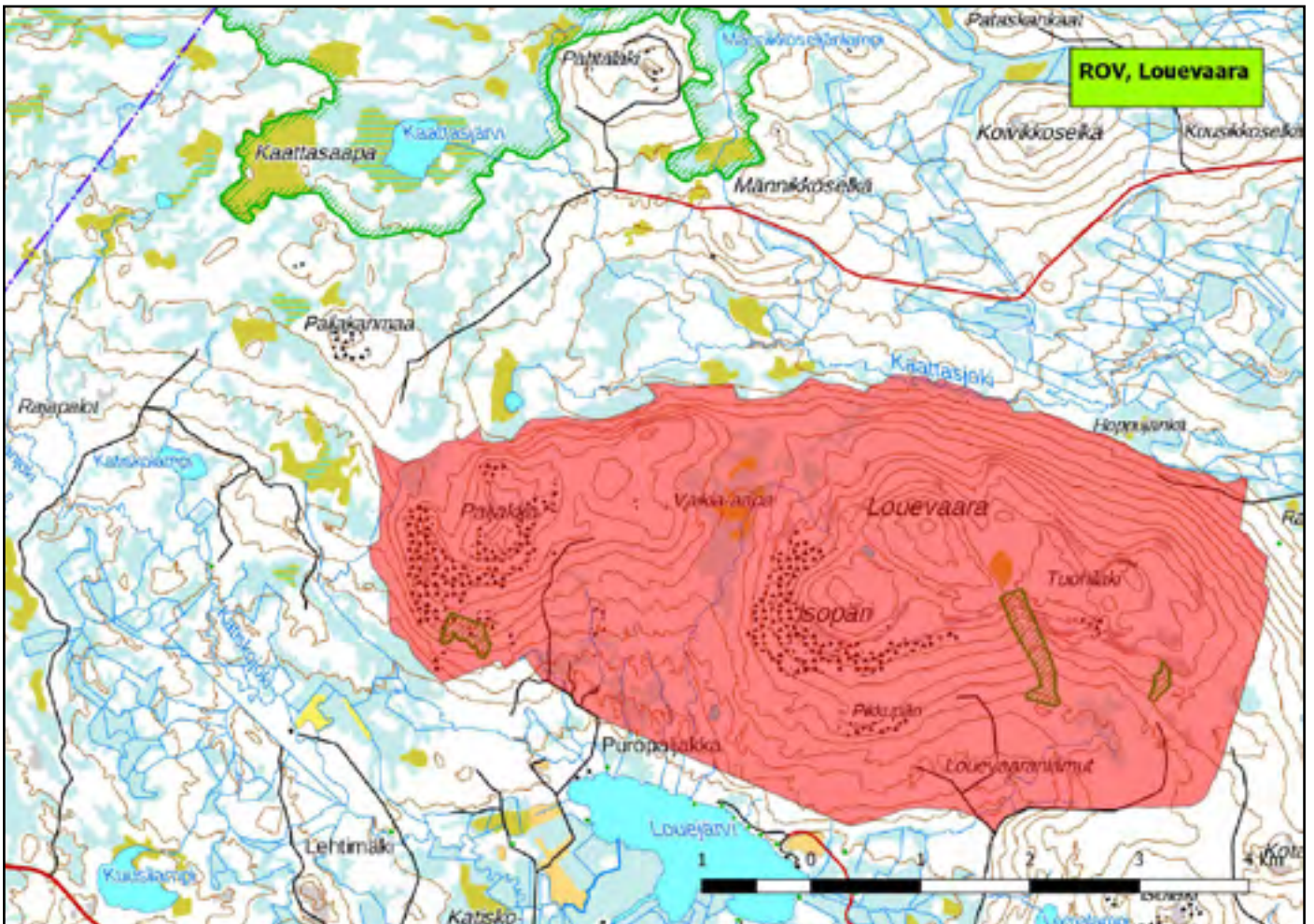
2471 ha (Natura, Vanhojen metsien
suojeluohjelma)

Laajan Rovaniemen lounaisnurkassa sijaitseva Louevaara on päitsi linnustoltaan, myös maisemallisesti ja kasvistoltaan arvokas alue. Alarinteilla kasvaa kuusivaltaisia metsiä, joissa on paljon haapaa, ja ylempänä rinteillä männiköitä. Louevaaran alueella on myös useita lehtomaisia kankaita, ja Tuohilaella jopa kaksi lehtojensuojelualuetta.

Pesimälajeja: kirjosiipikäpylintu, kuukkel, metso, palokärki, peukaloinen, pikkusiippo, pohjansirkku, pohjantikka, puukiipijä, sinipyrstö, varpuspöllö, ampuhaukka.

Palokärkin pesii Louevaarassa.

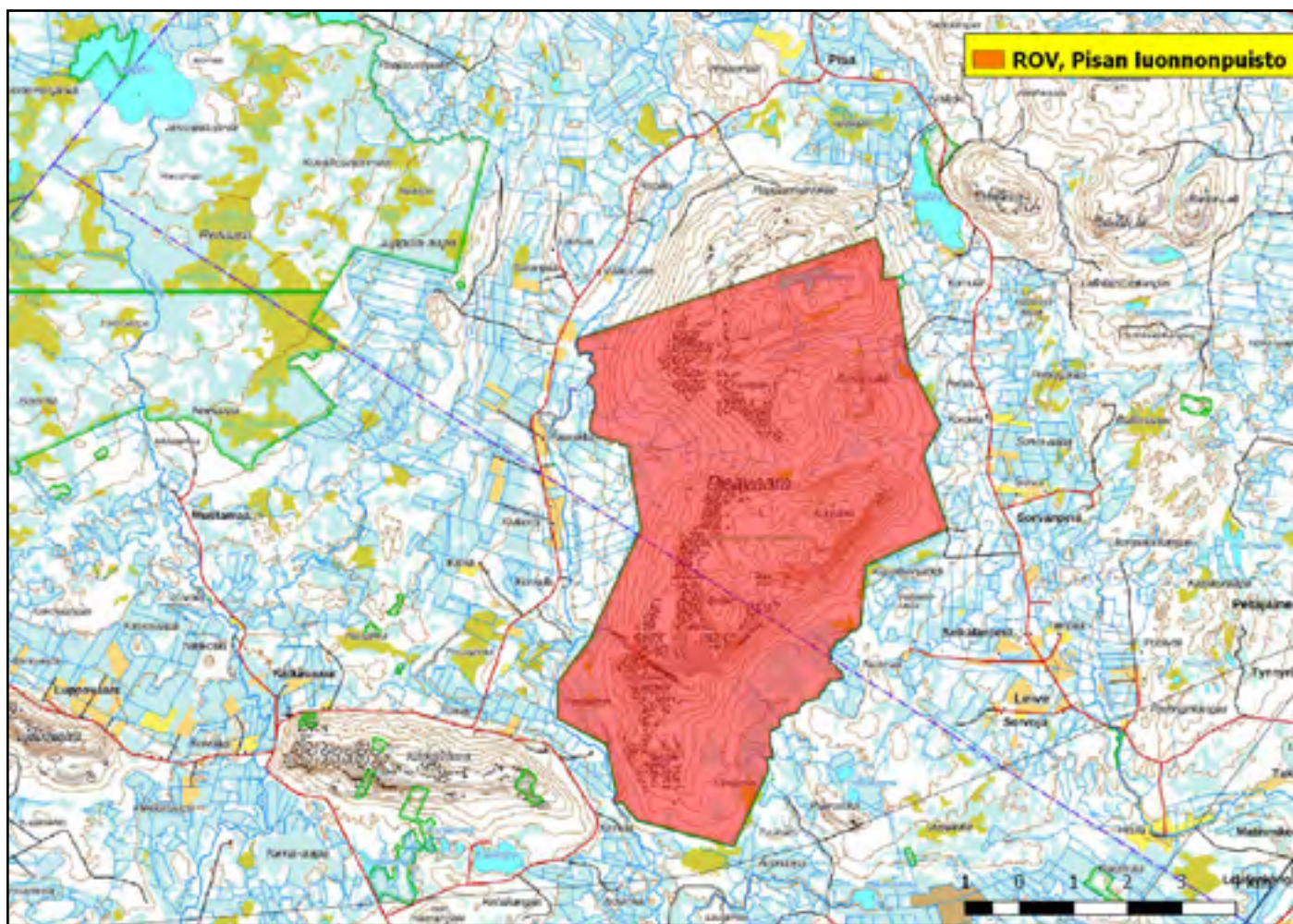
910045 Rovaniemi, Pisavaara (P)

(7352324:414462)

4883 ha (Luonnonpuisto, Natura, FINIBA)

Rovaniemen ja Tervolan kuntiin jakautuva Pisavaaran luonnonpuisto on yksi Peräpohjolan luonnontilaisimmista alueista. Tämä näkyy myös alueen eläin-, kasvi – ja sienilajistossa. Esimerkiksi vanhojen metsien lintuja on Pisavaarassa enemmän kuin missään muualla lähikuntien alueella. Komeat vanhat metsät ovat pääosin kuivia kankaita, mutta notkelmissa on myös pieniä lehtoja ja soita.

Pesimälajeja: *idänuunilintu*, *metso*, *peukaloinen*, *pohjantikka*, *puukiiپیjä*, *sinipyrstö*, *töyhtötiainen*.

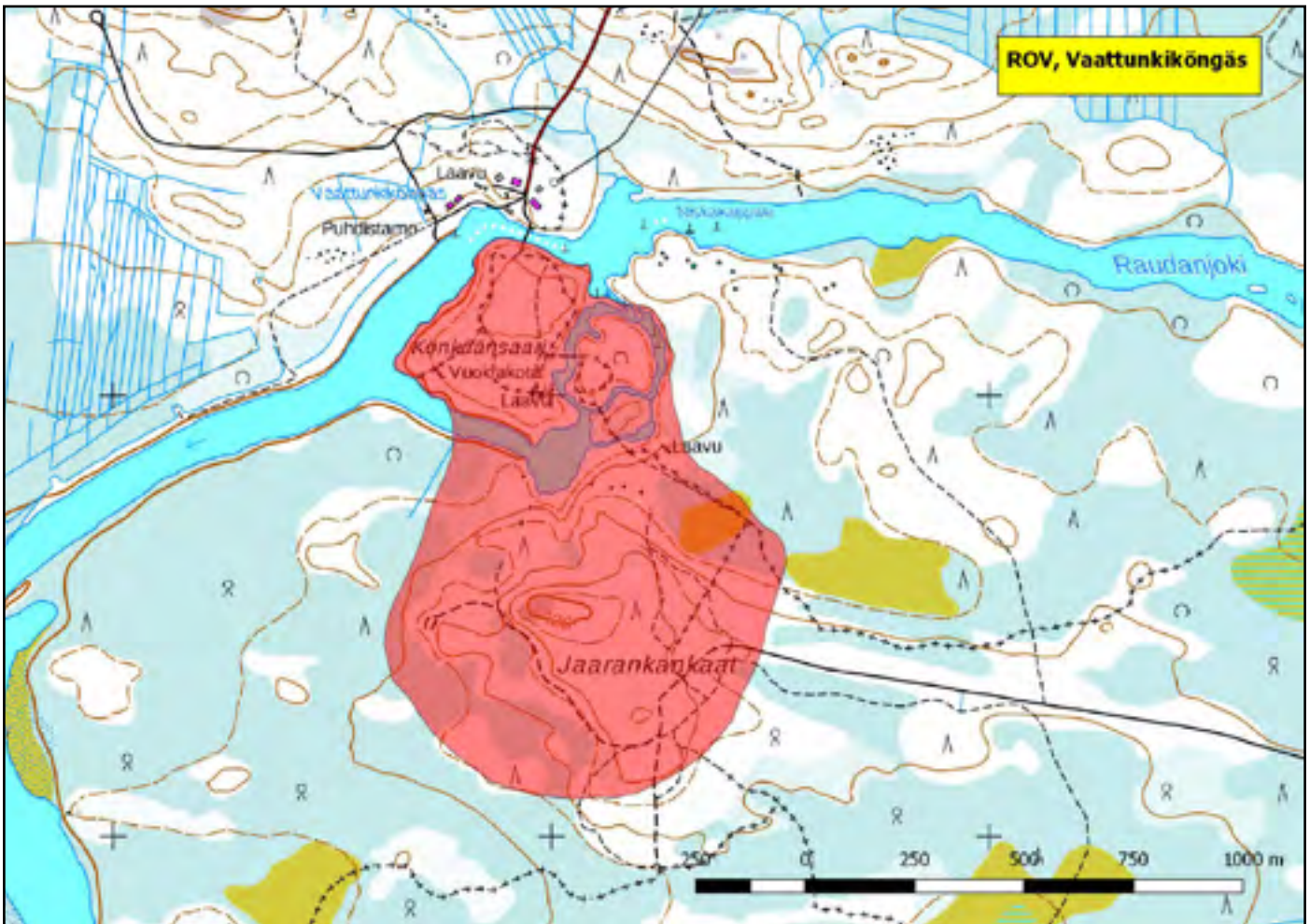
920317 Rovaniemi, Vaattunkiköngäs (P)

(7385512:461183)

197 ha

Vaattunkiköngäs kuuluu Napapiirin retkeilyalueeseen Olkkajärven itäpuolella, noin 20 kilometriä Rovaniemeltä pohjoiseen. Lintualue käsittää Könkäänsaaren, Kielosaaren ja Jaarankankaat Raudanjoen varressa. Saarten metsät ovat lähes luonnontilassa, mutta Jaarankankailla on muutaman hehtaarin hakkuuaukko. Varsinkin Kielosaari on erittäin rehevä alue.

Pesimälajeja: *idänuunilintu, kuukkeli, lapintäinen, metso, peukaloinen, pikkusieppo, pohjantikka, puukiipijä, sirittäjä, varpuspöllö, hippiäinen.*

8. Lähteet

Asanti, T., Gustafsson, E., Hongell, H., Hottola, P., Mikkola-Roos, M., Osara, M., Ylimaunu, J. ja Yrjölä, R. 2003: Kosteikkojen linnuston suojeluarvo. Suomen ympäristö 596. Suomen Ympäristökeskus, Helsinki.

BirdLife Suomen Lintualueetietokanta.

BirdLife Suomi 2012: Maakunnallisesti tärkeät lintualueet, ohjeistus alueiden valintakriteereistä. Verkkokjulkaisu.

BirdLife Suomen Tiira-lintutietietopalvelu www.tiira.fi.

Ellermaa, M. 2011: Maakunnallisesti tärkeät lintualueet ja niiden tunnistaminen Uudellamaalla. *Tringa* 4/2010 – 1/2011: s. 140-174.

Heath, M. F., Evans, M. I., Hoccom, D. G., Payne, A. J. and Peet, N. B. 2000 (toim.). Important Bird Areas of Europe: Priority Sites for Conservation. 2 vols. BirdLife conservation series No 8. BirdLife International, Cambridge UK.

Jokimäki, J. ja Kaisanlahti-Jokimäki, M-L. 2015: Lapin tärkeät lintualueet. Arktisen keskuksen tiedotteita 61. Lapin yliopisto.

Leivo, M., Asanti, T., Koskimies, P., Lammi, E., Lampolahti, J., Mikkola-Roos, M. ja Virolainen, E. 2002: Suomen tärkeät lintualueet FINIBA. Birdlife Suomen julkaisuja nro 4. Suomen graafiset palvelut, Kuopio, 142 s.

Lintudirektiivin liitteen 1 Suomessa säännöllisesti tavattavat lajit. www.birdlife.fi/suojelu/lainsaadanto/lintudirektiivi-lajit.shtml.

Luonnontieteellisen keskuksen Luomuksen linnustonseuranta/Aleksi Lehikoinen: tunturilinnuston laskenta-aineistot.

Natura 2000-alueet, Lappi. Ymparisto.fi, Ympäristöhallinnon yhteinen verkkopalvelu.

Rajasärkkä, A., Below, A., Hario, M., Lehikoinen, A., Lehikoinen, E., Lehtiniemi, T., Mikkola-Roos, M., Tiainen, J., Valkama, J. & Väisänen, R. A. 2013. Lintujen alueellinen uhanalaisuus Suomessa. *Linnut-vuosikirja* 2012: 44-49.

Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. ja Mannerkoski, I. (toim.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus 2010. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 685 s.

Repo, J. ja Auvinen, A-P. 2011. Suolinnustoselvitys. Pohjois-Pohjanmaan ja Länsi-Kainuun suo-ohjelma. Pesimälinnustoinventoinnit 2011. Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry. Oulu. 54 s.

Ympäristöhallinto. 2008. Suomen kansainväliset vastuulajit. www.ymparisto.fi.

